Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe
- studia drugiego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 33/000/2021 Senatu AJP
z dnia 22 czerwca 2021 r.

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**A.1/A.1**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Język obcy specjalistyczny w zakresie bezpieczeństwa**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**angielski**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Joanna Bobin** **mgr Grzegorz Surma** **mgr Mirosław Kwiatkowski**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1	**Ćwiczenia**: (40)	**Ćwiczenia**: (24)
Liczba godzin ogółem	**Ćw.**: (40)	**Ćw.**: (24)

C - Wymagania wstępne

Znajomość języka obcego (angielskiego) na poziomie wynikającym z uzyskanych kwalifikacji co najmniej pierwszego stopnia studiów.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu nauk o bezpieczeństwie oraz nauk pokrewnych, w szczególności w odniesieniu do istoty administrowania bezpieczeństwem i porządkiem publicznym, systemów bezpieczeństwa oraz funkcjonowania struktur społecznych w sytuacjach kryzysowych w wymiarze lokalnym, regionalnym i globalnym, również z wykorzystaniem j. angielskiego.
CW2	Przekazanie studentowi wiedzy z zakresu udziału jednostki w kształtowaniu środowiska bezpieczeństwa oraz podejmowania przez nią czynności organizacyjnych i zarządczych w ramach instytucji, służb, inspekcji i innych podmiotów istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa, również z wykorzystaniem j. angielskiego.
CW3	Przekazanie studentowi wiedzy na temat procesów dokonujących się we współczesnym świecie, ich analizy oraz prognozowania zmian i rozwiązań w środowisku bezpieczeństwa, także z wykorzystaniem j. angielskiego jako skutecznego narzędzia komunikacji we współczesnym świecie.
	Umiejętności
CU1	Nabycie przez studenta umiejętności analizowania, rozpoznawania, diagnozowania i interpretowania zjawisk społecznych, kulturowych, politycznych, prawnych i ekonomicznych będących przedmiotem zainteresowania bezpieczeństwa, również z wykorzystaniem j. angielskiego.
CU2	Zdobycie przez studenta umiejętności dokonywania wyboru i stosowania właściwych dla sytuacji kry-

	zysowych rozwiązań, odpowiedniego doboru środków, narzędzi i metod pracy w celu efektywnego wykonywania zadań w obszarze bezpieczeństwa, również z wykorzystaniem j. angielskiego.
CU3	Zdobycie umiejętności pozyskiwania danych oraz doboru metod badawczych do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych, politycznych, prawnych, ekonomicznych i gospodarczych oraz dostosowywania struktur, planów i działań do zmieniającej się sytuacji, w tym z wykorzystaniem j. angielskiego.
CU4	Przygotowanie absolwenta do komunikacji w mowie i piśmie w języku angielskiego na poziomie B2+, przygotowywania i wygłaszania wystąpień w języku ojczystym i angielskim oraz posługiwania się narzędziami informatycznymi.
Kompetencje społeczne	
CK1	Wyposażenie absolwenta w zdolność podejmowania i prowadzenia dyskusji w atmosferze wzajemnego szacunku i zrozumienia dla odmienności poglądów oraz ukształtowanie właściwych standardów pracy w grupie w celu wypracowania oczekiwanych rozwiązań problemów występujących w pracy zawodowej, w tym z wykorzystaniem j. angielskiego.
CK2	Uświadomienie absolwentowi potrzeby rozwijania umiejętności oraz uczenia się przez całe życie, również w zakresie j. angielskiego.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Absolwent ma rozszerzoną wiedzę na temat struktur, organizacji oraz relacji między instytucjami, służbami, inspekcjami, strażami i innymi jednostkami organizacyjnymi istotnymi z punktu widzenia bezpieczeństwa oraz ich funkcjonowania w ramach struktur życia społecznego i politycznego również z wykorzystaniem j. angielskiego.	K_W02
EPW2	Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat struktur i relacji zachodzących między pozarządowymi organizacjami na rzecz bezpieczeństwa kraju a administracją publiczną również z wykorzystaniem j. angielskiego.	K_W04
EPW3	Posiada pogłębioną wiedzę na temat analizowania i prognozowania zjawisk i procesów społecznych w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa również w zakresie j. angielskiego.	K_W07
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Absolwent potrafi interpretować różnego rodzaju zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa również z wykorzystaniem j. angielskiego	K_U01
EPU2	Samodzielnie wybiera i stosuje właściwy dla sytuacji kryzysowej i zagrożenia bezpieczeństwa sposób postępowania, potrafi dobierać środki, metody pracy w celu efektywnego wykonywania pojawiających się zadań zawodowych również z wykorzystaniem j. angielskiego.	K_U05
EPU3	Posiada umiejętności obserwowania, wytwarzania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych przy użyciu różnych źródeł oraz ich interpretacji z punktu widzenia problematyki bezpieczeństwa również w zakresie j. angielskiego.	K_U03
EPU4	Komunikuje się w mowie i piśmie w języku angielskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie.	K_U15 K_U14 K_U13
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Absolwent akceptuje i szanuje odmienne od własnych poglądy i potrafi prowadzić polemikę z innymi w sposób etyczny i kulturalny z poszanowaniem prawa innych do wyrażania i eksponowania własnych przekonań i systemów wartości w tym z wykorzy-	K_K05

	staniem j. angielskiego.	
EPK2	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz konieczność ciągłego rozwoju osobowego i zawodowego również w zakresie j. angielskiego.	K_K02

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Różne typy służb bezpieczeństwa. Pracownicy służb bezpieczeństwa.	3	2
C2	Wygląd zewnętrzny, umundurowanie i sprzęt służb bezpieczeństwa.	3	2
C3	Opisywanie ludzi, ubioru i pojazdów z zakresu bezpieczeństwa.	3	2
C4	Przestępczość. Powtórzenie materiału.	3	2
C5	Sprawdzian.	3	2
C6	Ochrona i egzekwowanie prawa. Rozpoznawanie podejrzanych.	3	2
C7	Ochrona informacji, fizyczna i osobista.	3	2
C8	Kontrola ruchu. Pojazdy operacyjne.	3	2
C9	Broń.	3	1
C10	Reagowanie na nagłe wypadki.	3	1
C11	Świadomość bezpieczeństwa. Ochrona narodowa.	2	1
C12	Ochrona policyjna i militarna. Powtórzenie materiału.	4	2
C13	Sprawdzian.	2	1
C14	Omówienie sprawdzianu i zaliczenie semestru.	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**40**	**24**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**M3 – Metoda eksponująca** Pokaz materiału audiowizualnego, pokaz prezentacji multimedialnej. **M5 – Metoda praktyczna** **2. Ćwiczenia przedmiotowe:** a) czytanie i analiza tekstu źródłowego, **4. Ćwiczenia kreacyjne:** a) przygotowanie prezentacji **5. Ćwiczenia translatorskie i inne:** a) ćwiczenia słuchania, mówienia, pisania i czytania, b) ćwiczenia gramatyczne i leksykalne, c) użycie określonych struktur w mowie i piśmie, d) ćwiczenia ze słownictwa, e) ćwiczenia leksykalne f) dialogi.	— tablica, — odtwarzacz CD, — projektor, — sprzęt multimedialny, — laptop;

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**

Ćwiczenia	**F1-Sprawdzian:** — sprawdzian pisemny, **F2 – Obserwacja/aktywność:** — obserwacja poziomu przygotowania do zajęć, — ocena ćwiczeń wykonywanych jako praca własna, — weryfikacja zapoznania się z literaturą, — obserwacja pracy w grupach. **F4 – Wypowiedź/wystąpienie:** — dyskusja, — formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat, — ustna interpretacja tekstu, — przygotowanie prezentacji/referatu.	Ocena podsumowująca jest średnią arytmetyczną ocen formujących.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia		
	F1	F2	F4
EPW1	X	X	X
EPW2	X	X	
EPW3		X	
EPU1	X	X	
EPU2	X	X	
EPU3			X
EPU4	X	X	
EPK1		X	X
EPK2		X	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Opanował wiedzę przekazaną w trakcie zajęć oraz pochodzącą z literatury podstawowej. Posiada ograniczoną wiedzę dotycząca języka formalnego i nieformalnego. Zna wybrane wymagane podstawowe zagadnienia gramatyczne niezbędne do wyrażania i tworzenia podstawowych struktur.	Opanował wiedzę przekazaną w trakcie zajęć oraz pochodzącą z literatury podstawowej i uzupełniającej oraz posiada wiedzę właściwą do uzyskiwania dodatkowych informacji z podanych źródeł. Ma poszerzoną wiedzę dotyczącą zagadnień gramatycznych niezbędnych do wyrażania i posługiwania się wybranymi strukturami.	Opanował wiedzę przekazaną w trakcie zajęć oraz pochodzącą z literatury podstawowej i uzupełniającej oraz posiada wiedzę właściwą do uzyskiwania dodatkowych informacji z różnorodnych źródeł oraz zna sposoby szukania właściwych informacji. Wykazuje się wiedzą wykraczającą poza zakres problemowy zajęć. Ma rozbudowaną i pogłębioną wiedzę dotyczącą zróżnicowanych struktur gramatycznych.
EPW2	Posiada podstawową wiedzę na temat struktur społecznych	Posiada poszerzoną wiedzę na temat struktur społecz-	Posiada szeroką wiedzę na temat struktur społecznych i

	i organizacji oraz potrafi dokonać podstawowych analiz tych struktur w mowie i piśmie.	nych i organizacji oraz potrafi dokonać podstawowych analiz tych struktur w mowie i piśmie.	organizacji oraz potrafi dokonać podstawowych analiz tych struktur w mowie i piśmie.
EPW3	Student w sposób podstawowy posługuje się terminologią fachową.	Student poprawnie posługuje się terminologią fachową.	Student bezbłędnie posługuje się terminologią fachową.
EPU1	Zna wybrane wymagane podstawowe terminy niezbędne do formułowania spójnych i logicznych wypowiedzi związanych z terminologią specjalistyczną. Posiada podstawową wiedzę o normach i regułach w zakresie tworzenia pism z użyciem specjalistycznego języka.	Zna większość wymaganych terminów koniecznych do formułowania spójnych i logicznych wypowiedzi związanych z terminologią specjalistyczną. Ma rozbudowaną wiedzę o normach i regułach w zakresie tworzenia pism z użyciem specjalistycznego języka.	Zna wszystkie wymagane terminy konieczne do formułowania spójnych i logicznych wypowiedzi związanych z terminologią specjalistyczną. Ma wiedzę wykraczająca poza kryteria wyznaczone w toku zajęć realizowanych z zakresu tworzenia pism specjalistycznych.
EPU2	Student popełnia liczne błędy w zastosowaniu poznanego słownictwa związanego z sektorem usług publicznych i prywatnych administracji.	Student poprawnie stosuje poznane związane z sektorem usług publicznych i prywatnych administracji.	Student bezbłędnie stosuje poznane związane z sektorem usług publicznych i prywatnych administracji.
EPU3	Student potrafi przeanalizować podstawową wiedzę teoretyczną w celu zastosowania jej w praktyce dla obszaru bezpieczeństwa	Student potrafi swobodnie przeanalizować wiedzę teoretyczną w celu zastosowania jej w praktyce dla obszaru bezpieczeństwa.	Student potrafi krytycznie przeanalizować wiedzę teoretyczną w celu zastosowania jej w praktyce dla obszaru bezpieczeństwa.
EPU4	Student w sposób podstawowy pozyskuje dane do analizowania procesów i zjawisk społecznych, politycznych, prawnych, ekonomicznych i gospodarczych z użyciem języka angielskiego.	Student poprawnie pozyskuje dane do analizowania procesów i zjawisk społecznych, politycznych, prawnych, ekonomicznych i gospodarczych z użyciem języka angielskiego.	Student bezbłędnie pozyskuje dane do analizowania procesów i zjawisk społecznych, politycznych, prawnych, ekonomicznych i gospodarczych z użyciem języka angielskiego.
EPK1	Rozumie potrzebę uczenia się języka, stosuje ją w praktyce w ograniczonym zakresie w odniesieniu do siebie jak i innych studentów w grupie.	Rozumie potrzebę uczenia się języka przez całe życie, stosuje te potrzebę w praktyce w odniesieniu do własnej osoby jak i innych studentów w grupie.	Rozumie potrzebę uczenia się prze całe życie i potrafi ja zastosować w praktyce zawodowej, zarówno w odniesieniu do własnej osoby, jak i wszystkich innych studentów w grupie oraz potrafi wykorzystać swoje ambicje dla celów i perspektyw własnej kariery zawodowej.
EPK2	Potrafi w ograniczonym zakresie uzupełniać i doskonalić umiejętności zarówno w ramach pracy własnej jak i działań w szerszej grupie, również z wykorzystaniem podstawowych dostępnych mediów.	Potrafi poprawnie uzupełniać i doskonalić umiejętności zarówno w ramach pracy własnej jak i działań w szerszej grupie, również z wykorzystaniem wybranych dostępnych mediów.	Potrafi bezbłędnie uzupełniać i doskonalić umiejętności zarówno w ramach pracy własnej jak i działań w szerszej grupie, również z wykorzystaniem wszystkich dostępnych mediów.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną.

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:
1. Evans V., Dooley J., Panagoulakos N., *Career Paths: Security Personnel.* Express Publishing 2012.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Latham –Koenig C., Oxenden C.*, English File* Intermediate - Student's Book, Multipack A and B, Oxford University Press 2014.
2. www.ang.pl
3. Materiały autentyczne - czasopisma angielskojęzyczne, fragmenty wybranych tekstów fachowych.
4. Evans V, Dooley J., Grammarway 2 oraz Grammarway 3, Express Publishing 1998.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	40	24
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	12	16
Przygotowanie do zajęć	10	15
Przygotowanie do sprawdzianu	5	12
Przygotowanie prezentacji/referatu	6	6
Suma godzin:	75	75
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin: 25 godz.):	**3**	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Joanna Bobin
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	jbobin@ajp.edu.pl
Podpis	Joanna Bobin

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**A.1/A1**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Język obcy specjalistyczny w zakresie bezpieczeństwa**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**francuski**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**mgr Jolanta Plust**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1	**Ćwiczenia**: (40)	**Ćwiczenia**: (24)
Liczba godzin ogółem	**Ćw.**: (40)	**Ćw.**: (24)

C - Wymagania wstępne

Student posługuje się językiem obcym na poziomie B2 odpowiadającym standardom określonym dla studiów pierwszego stopnia.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Utrwalanie i rozwijanie opanowanych środków językowych na poziomie biegłości językowej B2 zgodnie z Europejskim systemem opisu kształcenia językowego z uwzględnieniem podstawowej terminologii specjalistycznej
	Umiejętności
CU1	Rozumienie i stosowanie poznanych środków językowych w zakresie podstawowych sprawności językowych w tym: rozumienia i interpretacji tekstów czytanych, rozumienia i interpretacji tekstów słuchanych, pisania oraz mówienia na poziomie biegłości językowej B2 zgodnie z Europejskim systemem opisu kształcenia językowego.
	Kompetencje społeczne
CK1	Rozumienie potrzeby doskonalenia kompetencji językowej przez całe życie.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)	**Kierunkowy efekt uczenia**

Wiedza (EPW)		
EPW 1	Student zna zakres środków językowych (leksykalnych, struktur gramatycznych oraz znajomości zasad wymowy i ortografii) zgodnie z wytycznymi Europejskiego systemu opisu kształcenia językowego na poziomie biegłości językowej B2.	K_W01 K_W03
Umiejętności (EPU)		
EPU1	Posiada pogłębioną umiejętność wygłaszania i formułowania na piśmie tez i poglądów w języku polskim i obcym	K_U13
EPU2	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w języku polskim i obcym w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie	K_U14
EPU3	Student formułuje krótkie wypowiedzi pisemne, w tym notatki, ogłoszenia prasowe, teksty poczty elektronicznej, korespondencji służbowej oraz dłuższe wypowiedzi zgodnie z wybraną specjalnością.	K_U15
Kompetencje społeczne (EPK)		
EPK1	Potrafi komunikować się w mowie i piśmie w języku obcym w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie	K_K14

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Bezpieczna natura. Zrozumienie wywiadu na temat trwałego rozwoju. Debata nad bezpieczeństwem ekologicznym planety. Pisanie petycji przeciw ociepleniu klimatu.	3	2
C2	Ewolucja społeczna. Zrozumienie świadectwa na temat wydarzeń z maja 1968. Napisanie opinii na temat sloganów z maja 1968. Rozumienie depeszy radiowej z wyspy La Mayotte. Rozumienie tekstu na temat zniesienia kary śmierci. Dyskusja za i przeciw.	5	3
C3	Kobiety i mężczyźni na rynku pracy I. Rozumienie ze słuchu opinii Francuzów na temat pracy w niedzielę. Ustne porównanie sytuacji zawodowej kobiet i mężczyzn. Debata nad równym traktowaniem kobiet i mężczyzn w pracy.	5	4
C4	Reportaż radiowy o karierze zawodowej kobiet. Opisanie sytuacji zawodowej absolwentów i seniorów. Napisanie listu-kandydatury.	5	3
C5	Konflikty społeczne. I. Rozumienie tekstów pisanych: artykuł porównujący sytuację robotników we Francji i w Kanadzie. Artykuł krytykujący konflikty społeczne w departamentach zamorskich Francji.	5	3
C6	Zredagowanie komentarza do wyników sondażu. Napisanie artykułu protestacyjnego przeciwko dyskryminacji w pracy. Regulaminy dot. Bezpieczeństwa w pracy; Opisywanie/interpretowanie danych przedstawionych za pomocą grafiki/zestawień statystycznych	5	3
C7	Wymyślenie i odegranie scenki przedstawiającej dyskryminację.	4	2
C8	Zrozumienie fragmentu literackiego na temat strajku (E. Zola, *Germinal*). Tworzenie sloganów.	4	2
C9	Operacje pokojowe I. Obszary interwencji cywilno-wojskowych (na podstawie artykułu Christiana Olsena). Debata po zamachach terrorystycznych. Nowe strategie bezpieczeństwa.	4	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	40	24

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**M5 – Metoda praktyczna** **Ćwiczenia translatorskie i inne:** a) ćwiczenia słuchania, mówienia, pisania i czytania, b) ćwiczenia gramatyczne i leksykalne, c) tłumaczenia zdań i tekstów, d) użycie określonych struktur w mowie i piśmie, e) ćwiczenia ze słownictwa, f) ćwiczenia leksykalne, g) ćwiczenia stylistyczne, h) dialogi.	tablica, odtwarzacz CD, projektor, sprzęt multimedialny

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F1** - **sprawdziany pisemne** wiedzy i umiejętności **F2** - **obserwacja** podczas zajęć / aktywność **F3** - **przygotowanie wypowiedzi pisemnej** na określony temat **F4** - **formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej** na wybrany temat	Ocena podsumowująca jest średnią arytmetyczną ocen formujących.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia			
	F1	F2	F3	F4
EPW1	X	X		
EPU1		X	X	
EPU2				X
EPU3			X	
EPK1		X		

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student zna środki językowe (leksykalne, struktury gramatyczne oraz posiada znajomość zasad wymowy i ortografii, choć dość często popełnia błędy) zgodnie z wytycznymi Europejskiego systemu opisu kształcenia językowego na poziomie biegłości językowej B2.	Student zna większość środków językowych (leksykalnych, struktur gramatycznych oraz znajomości zasad wymowy i ortografii i chociaż czasami popełnia błędy, nie zakłóca to komunikacji) zgodnie z wytycznymi Europejskiego systemu opisu kształcenia językowego na poziomie biegłości językowej B2.	Student zna wszystkie środki językowe (leksykalne, struktury gramatyczne oraz posiada znajomość zasad wymowy i ortografii, a błędy popełnia bardzo rzadko) zgodnie z wytycznymi Europejskiego systemu opisu kształcenia językowego na poziomie biegłości językowej B2.
EPU1	Posiada dostateczną umiejętność wygłaszania i formułowa-	Posiada dobrą umiejętność wygłaszania i formułowania	Posiada pogłębioną umiejętność wygłaszania i formuło-

	nia na piśmie tez i poglądów w języku polskim i obcym. Ewentualne błędy czasami zakłócają zrozumienie.	na piśmie tez i poglądów w języku polskim i obcym. Ewentualne rzadkie błędy nie zakłócają zrozumienia.	wania na piśmie tez i poglądów w języku polskim i obcym. Błędy są niezauważalne.
EPU2	Posiada dostateczną umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w języku polskim i obcym w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie. Widać, że formułowanie myśli i dobór słownictwa sprawia problem, jednak wystąpienia są zazwyczaj zrozumiałe.	Posiada dobrą umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w języku polskim i obcym w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie. Jednak zdarzają się pewne trudności w formułowaniu myśli, które nie zakłócają komunikacji.	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w języku polskim i obcym w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie. Słownictwo dobiera precyzyjnie.
EPU3	Student formułuje krótkie wypowiedzi pisemne, w tym notatki, ogłoszenia prasowe, teksty poczty elektronicznej, korespondencji służbowej oraz dłuższe ypowiedzi zgodnie z wybraną specjalnością. Widać jednak, że dość często formułowanie myśli i dobór słownictwa sprawiają problem.	Student formułuje poprawnie krótkie wypowiedzi pisemne, w tym notatki, ogłoszenia prasowe, teksty poczty elektronicznej, korespondencji służbowej oraz dłuższe wypowiedzi zgodnie z wybraną specjalnością.	Student formułuje bardzo poprawnie krótkie wypowiedzi pisemne, w tym notatki, ogłoszenia prasowe, teksty poczty elektronicznej, korespondencji służbowej oraz dłuższe wypowiedzi zgodnie z wybraną specjalnością.
EPK1	Student potrafi dość dobrze komunikować się w mowie i piśmie w języku obcym w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie, choć często szuka zamienników słów.	Student potrafi swobodnie komunikować się w mowie i piśmie w języku obcym w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie, czasami ma drobne problemy z doborem słownictwa.	Potrafi bardzo swobodnie komunikować się w mowie i piśmie w języku obcym w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:
1. Brillant C., Bazou V., Racine R., Schenker J. C., *Le nouvel édito,* DIDIER 2010.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. DaniloM., Tauzin B., *Le français de l'entreprise,* CLE International 1990.
2. Penfornis J. L., *Affaires.com,* CLE International 2003.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	40	24
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	10	14
Przygotowanie prac domowych	10	13
Przygotowanie streszczenia artykułu	5	10
Przygotowanie do sprawdzianu	8	12

Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.)	**3**	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Jolanta Plust
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	jplust@pwsz.pl
Podpis	Jolanta Plust

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe
- studia drugiego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 33/000/2021 Senatu AJP
z dnia 22 czerwca 2021 r.

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**A.1/A.1**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Język obcy specjalistyczny w zakresie bezpieczeństwa**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**niemiecki**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**mgr Piotr Kotek**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1	**Ćwiczenia**: (40)	**Ćwiczenia**: (24)
Liczba godzin ogółem	**Ćw.**: (40)	**Ćw.**: (24)

C - Wymagania wstępne

Student posługuje się językiem niemieckim na poziomie B2 odpowiadającym standardom określonym dla studiów licencjackich wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu nauk o bezpieczeństwie oraz nauk pokrewnych, w szczególności w odniesieniu do istoty administrowania bezpieczeństwem i porządkiem publicznym, systemów bezpieczeństwa oraz funkcjonowania struktur społecznych w sytuacjach kryzysowych w wymiarze lokalnym, regionalnym i globalnym.
	Umiejętności
CU1	Przygotowanie absolwenta do komunikacji w mowie i piśmie w języku obcym na poziomie B2+, przygotowywania i wygłaszania wystąpień w języku ojczystym i obcym oraz posługiwania się narzędziami informatycznymi.
	Kompetencje społeczne
CK1	Uświadomienie potrzeby i rozwinięcie umiejętności uczenia się przez całe życie.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i	**Kierunkowy**

kompetencji społecznych (K)		efekt uczenia
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Ma rozszerzona wiedzę na temat struktur, organizacji oraz relacji między instytucjami, służbami, inspekcjami, strażami i innymi jednostkami organizacyjnymi istotnymi z punktu widzenia bezpieczeństwa oraz ich funkcjonowania w ramach struktur życia politycznego i społecznego.	K_W02
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w języku polskim i obcym w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie,	K_U14
EPU2	Komunikuje się w języku obcym w mowie i piśmie na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie,	K_U15
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności, rozszerzone o poziom interdyscyplinarny,	K_K12
EPK2	Potrafi komunikować się w mowie i piśmie w języku obcym w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie.	K_K14

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Zagadnienia z zakresu organizacji pracy policji i straży granicznej.	6	4
C2	Udzielanie informacji na drodze i ulicy.	6	4
C3	Zatrzymania osób stwarzających bezpośrednie zagrożenie.	6	4
C4	Formułowanie komunikatów i ostrzeżeń, udzielanie informacji środkami masowego przekazu.	4	2
C5	Czynności ewakuacyjne i udzielanie pierwszej pomocy.	6	3
C6	Przemoc, rozbój, zamieszki.	6	4
C7	Powiadomienie o zagrożeniach i wydawanie poleceń uczestnikom ruchu drogowego, kibicom i turystom.	6	3
	Razem liczba godzin ćwiczeń	40	24

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**M3 – Metoda eksponująca** Pokaz materiału audiowizualnego, pokaz prezentacji multimedialnej. **M5 – Metoda praktyczna** **2. Ćwiczenia przedmiotowe** — czytanie i analiza tekstu źródłowego, **4. Ćwiczenia kreacyjne:** — przygotowanie prezentacji **5. Ćwiczenia translatorskie i inne:** — ćwiczenia słuchania, mówienia, pisania i czytania, — ćwiczenia gramatyczne i leksykalne,	— tablica, — odtwarzacz CD, — projektor, — sprzęt multimedialny, — laptop;

	— ćwiczenia ze słownictwa, — ćwiczenia leksykalne, — ćwiczenia stylistyczne, — dialogi.	

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia
Ćwiczenia	**F1 -sprawdzian pisemny** w formie testowej z elementami opisu, **F2-weryfikacja** zapoznania się z literaturą, przygotowanie do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć, obserwacja pracy w grupach; ocena ćwiczeń wykonywanych jako praca własna, **F4-formułowanie** dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat.	Ocena podsumowująca jest średnią arytmetyczną ocen formujących.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	**Ćwiczenia**		
	F1	**F2**	**F4**
EPW1	x	x	
EPU1	x	x	x
EPU2		x	x
EPK1		x	x
EPK2	x	x	

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Opanował wiedzę przekazaną w trakcie zajęć oraz pochodzącą z literatury podstawowej. Posiada ograniczoną wiedzę dotycząca języka formalnego i nieformalnego. Zna wybrane wymagane podstawowe zagadnienia gramatyczne niezbędne do wyrażania i tworzenia podstawowych struktur.	Opanował wiedzę przekazaną w trakcie zajęć oraz pochodzącą z literatury podstawowej i uzupełniającej oraz posiada wiedzę właściwą do uzyskiwania dodatkowych informacji z podanych źródeł. Ma poszerzoną wiedzę dotyczącą zagadnień gramatycznych niezbędnych do wyrażania i posługiwania się wybranymi strukturami.	Opanował wiedzę przekazaną w trakcie zajęć oraz pochodzącą z literatury podstawowej i uzupełniającej oraz posiada wiedzę właściwą do uzyskiwania dodatkowych informacji z różnorodnych źródeł oraz zna sposoby szukania właściwych informacji. Wykazuje się wiedzą wykraczającą poza zakres problemowy zajęć. Ma rozbudowaną i pogłębioną wiedzę dotyczącą zróżnicowanych struktur gramatycznych.
EPU1	Posiada dostateczną umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnych w języku polskim i obcym. Widać, że formułowanie myśli i dobór słownictwa sprawia problem, jednak	Posiada dobrą umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnych w języku polskim i obcym. Jednak zdarzają się pewne trudności w formułowaniu myśli, które nie zakłócają komunikacji.	Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania wypowiedzi ustnych w języku polskim i niemieckim. Słownictwo dobiera precyzyjnie.

	wystąpienia są zazwyczaj zrozumiałe.		
EPU2	W sposób podstawowy posługuje się terminologią fachową związaną z naukami o bezpieczeństwie.	Poprawnie posługuje się terminologią fachową związaną z naukami o bezpieczeństwie.	Bezbłędnie posługuje się terminologią fachową związaną z naukami o bezpieczeństwie.
EPK1	W kontakcie społecznym nie jest swobodny i oczekuje, że partner dostosuje się do jego możliwości językowych. Dokłada starań, aby powierzone zadania były wykonane zgodnie z oczekiwaniami i wskazówkami innych.	W kontakcie społecznym jest otwarty i zorientowany na oczekiwania partnera. Zadania wykonuje starannie i prawidłowo.	Umie posługiwać się językiem niemieckim w zróżnicowanym kontakcie społecznym zwracając uwagę na staranność i adekwatność języka Inicjuje pracę, potrafi ocenić jej wyniki konstruktywnie z zachowaniem dobrych relacji z innymi.
EPK2	Potrafi dość dobrze komunikować się w mowie i piśmie w języku obcym w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie, choć często szuka zamienników słów.	Potrafi swobodnie komunikować się w mowie i piśmie w języku obcym w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie, czasami ma drobne problemy z doborem słownictwa.	Potrafi bardzo swobodnie komunikować się w mowie i piśmie w języku obcym w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:
1. Daniels A., Dengler S., *Mittelpunkt B2*, Ernst Klett Sprachen 2007.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Bachmann S., Gerhold S., Müller B.-D., Wessling G, *Sichtwechsel,* Verlag Klett Edition Deutsch, München 2000.
2. Fandrych Ch., Tallowitz U., *Klipp und Klar. Übungsgrammatik Grundstufe Deutsch in 99 Schritten,* Ernst Klett, Stuttgart.
3. Glück H., Metzler Lexikon Sprache, Verlag J. B. Metzler, Stuttgart 2005.
4. Projekt "*Wzmocnienie kompetencji językowych lubuskich funkcjonariuszy publicznych w związku z realizacja EURO 2012"* Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013.
Ponadto: niemieckojęzyczne czasopisma, fragmenty wybranych tekstów literackich, słowniki dwujęzyczne.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	Forma aktywności studenta
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	40	24
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	10	19
Przygotowanie do zajęć	13	18
Przygotowanie do zaliczenia przedmiotu	10	12
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**3**	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Piotr Kotek
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	pkotek@ajp.edu.pl
Podpis	Piotr Kotek

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**A.1/A.1**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Język obcy specjalistyczny w zakresie bezpieczeństwa**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**rosyjski**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Halina Uchto**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1	**Ćwiczenia**: (40)	**Ćwiczenia**: (24)
Liczba godzin ogółem	**Ćw.**: (40)	**Ćw.**: (24)

C - Wymagania wstępne

Student przedmiotu zna język rosyjski (wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne), które nabył podczas studiów pierwszego stopnia.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Pogłębianie wiedzy gramatyczno-leksykalnej, zasad wymowy i ortografii w zakresie podstawowych sprawności językowych oraz zdobycie wiedzy z zakresu historycznych i kulturowych międzynarodowych uwarunkowań z uwzględnieniem podstawowej terminologii specjalistycznej w zakresie bezpieczeństwa narodowego.
	Umiejętności
CU1	Kształtowanie umiejętności przygotowania wystąpień ustnych w języku rosyjskim w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie.
CU2	Kształtowanie umiejętności komunikowania się w mowie i piśmie w języku rosyjskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie.
CU3	Kształtowanie umiejętności samodzielnego planowania i realizowania własnego uczenia się przez całe życie.
	Kompetencje społeczne
CK1	Uświadomienie potrzeby uczenia się przez całe życie.
CK2	Uświadomienie potrzeby współpracowania w grupie i przyjmować w niej różne role także w sytuacjach kryzysowych.
CK3	Przygotowanie do komunikowania się w mowie i piśmie w języku obcym w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		Kierunkowy efekt uczenia
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student ma wiedzę gramatyczno-leksykalną, zna zasady wymowy i ortografii w zakresie podstawowych sprawności językowych; ma wiedzę z zakresu historycznych i kulturowych międzynarodowych uwarunkowań z uwzględnieniem podstawowej terminologii specjalistycznej w zakresie bezpieczeństwa narodowego.	K_W06
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w języku rosyjskim w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie.	K_U13 K_U14
EPU2	Student potrafi komunikować się w mowie i piśmie w języku obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie.	K_U15
EPU3	Student posiada umiejętność samodzielnego planowania i realizowania własnego uczenia się przez całe życie.	K_U16
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie.	K_K02
EPK2	Student potrafi współpracować w grupie i przyjmować w niej różne role także w sytuacjach kryzysowych.	K_K04
EPK3	Student potrafi komunikować się w mowie i piśmie w języku obcym w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie.	K_K14

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Życie studenckie: uczelnia (struktura), zaliczenia, egzaminy.	2	1
C2	Znajomość języków obcych: certyfikaty i kursy językowe.	3	1
C3	Mieszkanie studenta: dom studenta, mieszkanie u rodziny, mieszkanie studenckie.	3	2
C4	Portale internetowe dla studentów.	3	2
C5	Bezpieczeństwo w skali globalnej, narodowej i lokalnej.	3	2
C6	Istota oraz uwarunkowania bezpieczeństwa.	3	2
C7	Funkcjonowanie podmiotów bezpieczeństwa.	3	2
C8	Powtórzenie materiału	3	2
C9	Unia Europejska: status, zadania, cele, instytucje.	3	2
C10 C11	Wybrane elementy prawa cywilnego, handlowego oraz administracyjnego, słownictwo	4	2
C12	Profesjonalne CV. Zawody, kwalifikacje i specjalności.	3	2
C13	Praca w małej firmie, korporacji	3	2
C14	Problemy współczesnego świata; konflikty zbrojne, bezrobocie, choroby, degradacja środowiska naturalnego.	2	1
C15	Powtórzenie materiału	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**40**	**24**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**M1** - **Metoda podająca**/ objaśnienie, wyjaśnienie	— tablica,

	M2 - Metoda problemowa / burza mózgów, dyskusja, pytania i odpowiedzi **M5 – Metoda praktyczna** 2. Ćwiczenia przedmiotowe: — czytanie i analiza tekstu źródłowego, 3. Ćwiczenia translatorskie i inne: — ćwiczenia słuchania, mówienia, pisania i czytania, — ćwiczenia gramatyczne i leksykalne, — ćwiczenia ze słownictwa, — ćwiczenia leksykalne, — ćwiczenia stylistyczne, — dialogi.	— odtwarzacz CD, — projektor, — sprzęt multimedialny, — laptop, — podręcznik + CD, — słowniki.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F1** - **sprawdzian** pisemny - test; **F2** - **obserwacja** podczas zajęć/aktywność; **F3** - **dłuższa wypowiedź ustna** na wybrany temat; prezentacja wybranego tekstu specjalistycznego, **F4 - wypowiedź pisemna**.	Ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	**Ćwiczenia**			
	F1	**F2**	**F3**	**F4**
EPW1	X			
EPU1	X	X		X
EPU2		X	X	
EPU3	X	X	X	X
EPK1		X		
EPK2		X		X
EPK3	X	X		X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Opanował wiedzę gramatyczno-leksykalną, zna zasady wymowy i ortografii w zakresie podstawowych sprawności językowych; ma wiedzę z zakresu historycznych i kulturowych międzynarodowych uwarunkowań z uwzględnieniem podstawowej terminologii specjalistycznej w zakresie bezpieczeństwa narodowego w stopniu dostatecznym.	Opanował wiedzę gramatyczno-leksykalną, zna zasady wymowy i ortografii w zakresie podstawowych sprawności językowych; ma wiedzę z zakresu historycznych i kulturowych międzynarodowych uwarunkowań z uwzględnieniem podstawowej terminologii specjalistycznej w zakresie bezpieczeństwa narodowego w stopniu co najmniej dobrym.	Opanował wiedzę gramatyczno-leksykalną, zna zasady wymowy i ortografii w zakresie podstawowych sprawności językowych; ma wiedzę z zakresu historycznych i kulturowych międzynarodowych uwarunkowań z uwzględnieniem podstawowej terminologii specjalistycznej w zakresie bezpieczeństwa narodowego. Jego wiedza wykracza poza program.
EPU1	Realizuje powierzone zadania	Realizuje powierzone zadania	Realizuje powierzone zadania

	popełniając nieliczne błędy w czasie wystąpień ustnych w języku obcym w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie.	popełniając minimalne błędy, które nie wpływają na rezultat jego pracy w czasie wystąpień ustnych w języku obcym w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie.	bezbłędnie w czasie wystąpień ustnych w języku obcym w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie.
EPU2	Realizuje powierzone zadania popełniając nieliczne błędy podczas komunikowania się w mowie i piśmie w języku obcym w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie.	Realizuje powierzone zadania popełniając minimalne błędy, które nie wpływają na rezultat jego pracy podczas komunikowania się w mowie i piśmie w języku obcym w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie.	Realizuje powierzone zadania bezbłędnie podczas komunikowania się w mowie i piśmie w języku obcym w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie.
EPU3	Realizuje powierzone zadania popełniając nieliczne błędy podczas samodzielnego planowania i realizowania własnego uczenia się przez całe życie	Realizuje powierzone zadania popełniając minimalne błędy, które nie wpływają na rezultat jego pracy podczas samodzielnego planowania i realizowania własnego uczenia się przez całe życie	Realizuje powierzone zadania bezbłędnie podczas samodzielnego planowania i realizowania własnego uczenia się przez całe życie
EPK1	Rozumie potrzebę ale nie zna skutków uczenia się przez całe życie.	Rozumie potrzebę doskonalenia kompetencji językowych przez całe życie i rozumie tę potrzebę.	Rozumie potrzebę doskonalenia kompetencji językowych przez całe życie i rozumie tę potrzebę.
EPK2	Potrafi współpracować w grupie, ale nie zawsze rozumie potrzebę przyjmowania w niej różnych ról także w sytuacjach kryzysowych.	Potrafi współpracować w grupie i rozumie potrzebę przyjmowania w niej różnych ról także w sytuacjach kryzysowych.	Potrafi współpracować w grupie i rozumie potrzebę przyjmowania w niej różnych ról także w sytuacjach kryzysowych.
EPK3	Nie zawsze rozumie potrzebę komunikowania się w mowie i piśmie w języku obcym w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie.	Rozumie potrzebę komunikowania się w mowie i piśmie w języku obcym w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie.	Rozumie potrzebę komunikowania się w mowie i piśmie w języku obcym w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Kałuża M., *Rosyjski język prawniczy w 40 lekcjach,* Warszawa 2011.
2. Rodimkina A., Landsman N., *Rosja - dzień dzisiejszy. Teksty i ćwiczenia,* Warszawa 2008.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Kałuża M., *Rosyjski język prawniczy w 40 lekcjach*, Warszawa 2011.
2. Kuratczyk M., *Słownik terminów prawniczych polsko-rosyjski rosyjsko-polski*, Warszawa 2019.
3. Skoblenko A., *Leksykon terminów prawniczych*, Warszawa 2011.
4. Zobek T., *Słownik terminologii prawniczej polsko-rosyjski,* Warszawa 2014.
5. Misiąg D., *Знаете ли вы хорошо русский язык. Материалы для речевой практики,* Wrocław 1997.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację

	na studiach stacjo-narnych	**na studiach nie-stacjonarnych**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	40	24
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	10	15
Przygotowanie krótkich wystąpień pisemnych/ustnych	10	15
Przygotowanie do sprawdzianu	13	19
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin: 25 godz.)	**3**	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Halina Uchto
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	huchto@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**A.2/A.2**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Bezpieczeństwo i higiena pracy**
2. Punkty ECTS	**0**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**Jolanta Muniak**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1	**Wykłady:** (4)	**Wykłady:** (4)
Liczba godzin ogółem	**4**	**4**

C - Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Przekazanie studentom wiedzy na temat procesów z zakresu bhp i ppoż. dokonujących się we współczesnym świecie, ich analizy oraz prognozowania zmian i rozwiązań w środowisku bezpieczeństwa.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności dokonywania wyboru i stosowania właściwych dla sytuacji kryzysowych rozwiązań, odpowiedniego doboru środków, narzędzi i metod pracy w celu efektywnego wykonywania zadań w obszarze bezpieczeństwa.
	Kompetencje społeczne
CK1	Przygotowanie do uczestnictwa w projektach związanych z bezpieczeństwem.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
	Wiedza (EPW…)	
EPW1	Ma pogłębioną wiedzę na temat analizowania i prognozowania zjawisk i procesów społecznych w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa.	K_W07

Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Wybiera i stosuje właściwy dla sytuacji kryzysowej i zagrożenia bezpieczeństwa sposób postępowania, potrafi dobierać środki, metody pracy w celu efektywnego wykonywania pojawiających się zadań zawodowych	K_U06
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Potrafi uczestniczyć w przygotowaniu projektów w zakresie bezpieczeństwa	K_K10

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Obowiązki, prawa i odpowiedzialność Rektora oraz studentów w zakresie bhp. Tryb dochodzenia roszczeń powypadkowych.	1
W2	Ochrona przeciwpożarowa i ogólne zasady posługiwania się sprzętem podręcznym gaśniczym. Zasady postępowania w razie pożaru, awarii i ewakuacji ludzi i mienia.	2
W3	Zasady udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej osobie poszkodowanej w wypadku podczas zajęć, ćwiczeń na terenie uczelni i poza jej terenem organizowanych przez uczelnię.	1
	Razem liczba godzin wykładów	4

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1** - wykład informacyjny	Laptop, projektor multimedialny.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P2** - zaliczenie

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład
	P2
EPW1	x
EPU1	x
EPK1	x

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student ma pogłębiona wiedzę na temat analizowania i prognozowania procesów społecznych w sytuacjach zagrożenia i bezpieczeństwa.		
EPU1	Student potrafi wybrać i zastosować właściwy dla sytuacji kryzysowej i zagrożenia bezpieczeństwa sposób postępowania, potrafi też dobierać środki, metody pracy w celu efektywnego wykonywania pojawiających się zadań zawodowych		
EPK1	Student potrafi uczestniczyć w przygotowaniu projektów w zakresie bezpieczeństwa		

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie bez oceny

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Jurczyk W., Łakomy A., *Pierwsza pomoc w stanach zagrożenia życia.*
2. *Wytyczne Krajowej Rady Resuscytacji*

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. *Wytyczne resuscytacji*, (red.) J. Andres, Kraków 2016.
2. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. *o ochronie przeciwpożarowej*, jednolity tekst Dz. U. z 2002 r. nr 147 poz. 1229; zm.: Dz. U. z 2003 r. Nr 52, poz. 452; Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959 oraz z 2005 r. Nr 100, poz. 835 i 836, Dz. U. z 2006 r. Nr 191, poz. 1410; Dz. U. z 2007 r. Nr 89, poz. 590, z 2008 r. Nr 163, poz. 1015, z 2009 r. Nr 11, poz. 59.
3. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, Dz. U. nr 75, poz. 690; zm.: Dz. U. z 2003 r. Nr 33, poz. 270, z 2004 r. Nr 109, poz. 1156, z 2008 r. Nr 201, poz. 1238 z 2009 r. Nr 56, poz. 46, z dnia 17 lipca 2015 r., Dz.U. z 2015 r. poz. 1422, zm. Dz.U. z 2017 r. poz. 2285.
4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 07 czerwca 2010 r. *w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów*, Dz. U. nr 109, poz. 719.
5. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w *sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych*, Dz. U. nr 124, poz. 1030/.
6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 lipca 2007 roku w sprawie *bezpieczeństwa i higieny pracy w uczelniach*, Dz. U. 128, poz.897.
7. Kodeks pracy.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin na realizację**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	4
Suma godzin:	**4**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin 25 godz.):	**-**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Jolanta Muniak
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	jmuniak@ajp.edu.pl
Podpis	Jolanta Muniak

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**A.3/A.3**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Zagrożenia bezpieczeństwa w sieciach teleinformacyjnych**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr inż. Zdzisław Maślak**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1	**W**: (15); **Ćw.**: (15);	**W**: (10); **Ćw.**: (8);
Liczba godzin ogółem	**30**	**18**

C - Wymagania wstępne

Znajomość podstawowych zagadnień teorii bezpieczeństwa

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu podstawowych pojęć z zakresu zagrożeń bezpieczeństwa w sieciach teleinformacyjnych.
CW2	Przekazanie studentom kompleksowej wiedzy z zakresu zagrożeń bezpieczeństwa w sieciach teleinformacyjnych.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności praktycznych przydatnych w praktyce działania podmiotów administracji rządowej i samorządowej w zakresie zagrożeń bezpieczeństwa w sieciach teleinformacyjnych.
CU2	Przygotowanie absolwenta do stosowania innowacyjnych i kreatywnych rozwiązań w pracy na potrzeby administracji rządowej i samorządowej w zakresie rozwiązywania problemów zagrożeń bezpieczeństwa w sieciach teleinformacyjnych.
	Kompetencje społeczne
CK1	Ukształtowanie odpowiedniej postawy społecznej i etycznej opartej na poszanowaniu prawa i wartości moralnych powszechnie akceptowanych w społeczeństwie, w szczególności rozwinięcie wrażliwości na potrzebę gwarantowania bezpieczeństwa przez administrację państwową w zakresie zagrożeń bezpieczeństwa w sieciach teleinformacyjnych.

CK2	Uświadomienie potrzeby i rozwinięcie umiejętności uczenia się przez całe życie w zakresie innowacyjnego i kreatywnego rozwiązywania problemów zagrożeń bezpieczeństwa w sieciach teleinformacyjnych.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Ma rozszerzoną wiedzę na temat struktur, organizacji, funkcjonowania oraz relacji między instytucjami, służbami, inspekcjami, strażami i innymi jednostkami organizacyjnymi systemu bezpieczeństwa oraz zna poglądy na ten temat.	K_W02
EPW2	Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o normach i regułach organizujących określone struktury i instytucje systemu bezpieczeństwa.	K_W04
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Potrafi prawidłowo interpretować, analizować i wyjaśniać zjawiska społeczne oraz zależności występujące pomiędzy dziedzinami specyficznymi z punktu widzenia bezpieczeństwa.	K_U01
EPU2	Posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych nabytych podczas praktyk zawodowych w celu realizacji zadań z zakresu bezpieczeństwa.	K_U07
EPU3	Posiada umiejętności planowania i organizowania pracy zarówno indywidualnej, jak i zespołowej oraz potrafi samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie	K_U16
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz konieczność ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego.	K_K02
EPK2	Jest przygotowany do określenia miejsca i roli swojej oraz innych członków grupy w trakcie wykonywanych zadań oraz rozstrzygania dylematów związanych z wykonywanym zawodem.	K_K06
EPK3	Potrafi przewidywać skutki swojej aktywności i działalności na etapie podejmowania decyzji.	K_K08

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Wprowadzenie do problematyki bezpieczeństwa w sieciach teleinformatycznych	2	1
W2	Zagrożenia bezpieczeństwa sieci teleinformatycznych	2	1
W3	Regulacje prawne przeciwdziałania zagrożeniom bezpieczeństwa sieci teleinformatycznych	2	1
W4	Ogólne własności bezpieczeństwa informacji w sieciach teleinformatycznych	2	1
W5	Podstawowe problemy bezpieczeństwa sieci komputerowych	2	1
W6	Podstawowe problemy bezpieczeństwa systemów operacyjnych	2	2
W7	Bezpieczeństwo aplikacji i usług sieciowych	2	2
W8	Innowacyjność w obszarze bezpieczeństwa w sieciach teleinformatycznych	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	10

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**

		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Bezpieczeństwo w sieciach teleinformatycznych a walka informacyjna	4	2
C2	Klasyfikacja zagrożeń bezpieczeństwa sieci teleinformatycznych	4	2
C3	Podstawowe problemy bezpieczeństwa sieci komputerowych	3	2
C4	Podstawowe problemy bezpieczeństwa systemów operacyjnych	2	1
C5	Podstawowe problemy bezpieczeństwa aplikacji i usług sieciowych	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	8

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny)	Projektor multimedialny, laptop
Ćwiczenia	**M5 - Metoda praktyczna** (czytanie i analiza tekstu źródłowego, prezentacja różnych form wypowiedzi)	Projektor multimedialny, laptop z dostępem do Internetu, kamera.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P1 – Egzamin** pisemny
Ćwiczenia	**F1 - sprawdzian**: sprawdzian pisemny w formie opisowej, **F2-obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F5 – ćwiczenia praktyczne** (przygotowanie dokumentów lub pism przydatnych w pracy zawodowej, analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych, przeprowadzanie symulacji lub inscenizacji),	Ocena podsumowująca jest średnią arytmetyczną ocen formujących.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład	Ćwiczenia		
	P1	F2	F5	F1
EPW1	x	x	x	
EPW2	x	x	x	x
EPU1		x	x	
EPU2		x	x	
EPU3		x	x	x
EPK1		x	x	
EPK2		x	x	
EPK3		x	x	x

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**

EPW1	Zna wybrane pojęcia z zakresu innowacyjności w obszarze zagrożeń bezpieczeństwa w sieciach teleinformatycznych.	Zna większość pojęć z zakresu zagrożeń bezpieczeństwa w sieciach teleinformatycznych.	Zna podział i klasyfikację wszystkich wymaganych pojęć z zakresu zagrożeń bezpieczeństwa w sieciach teleinformatycznych.
EPW2	Zna wybrane możliwości zagrożeń bezpieczeństwa w sieciach teleinformatycznych.	Zna większość możliwości zagrożeń bezpieczeństwa w sieciach teleinformatycznych.	Zna wszystkie możliwości zagrożeń bezpieczeństwa w sieciach teleinformatycznych.
EPU1	Potrafi prawidłowo interpretować, analizować i wyjaśniać wybrane możliwości zagrożeń bezpieczeństwa w sieciach teleinformatycznych.	Potrafi interpretować, analizować i wyjaśniać większość możliwości zagrożeń bezpieczeństwa w sieciach teleinformatycznych.	Potrafi interpretować, analizować i wyjaśniać wszystkie wymagane możliwości zagrożeń bezpieczeństwa w sieciach teleinformatycznych.
EPU2	Umie wykorzystać wybraną wiedzę teoretyczną oraz umiejętności praktycznych nabytych podczas praktyk zawodowych w celu realizacji wybranych możliwości przeciwdziałania zagrożeniom bezpieczeństwa w sieciach teleinformatycznych.	Umie wykorzystać większość wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych nabytych podczas praktyk zawodowych w celu zastosowania większości możliwości przeciwdziałania zagrożeniom bezpieczeństwa w sieciach teleinformatycznych.	Umie wykorzystać wymaganą wiedzę teoretyczną oraz umiejętności praktycznych nabytych podczas praktyk zawodowych w celu realizacji wszystkich wymaganych możliwości przeciwdziałania zagrożeniom bezpieczeństwa w sieciach teleinformatycznych.
EPU3	Potrafi innowacyjnie i kreatywnie planować i organizować własną pracę i naukę z zakresu zagrożeń bezpieczeństwa w sieciach teleinformacyjnych.	Potrafi innowacyjnie i kreatywnie planować i organizować pracę i naukę zarówno indywidualnej, jak i zespołowo z zakresu zagrożeń bezpieczeństwa w sieciach teleinformacyjnych.	Potrafi innowacyjnie i kreatywnie planować i organizować prace i naukę zarówno indywidualnie i zespołowo oraz potrafi samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie z zakresu zagrożeń bezpieczeństwa w sieciach teleinformacyjnych.
EPK1	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie innowacyjnego myślenia ale nie zna jego skutków w obszarze zagrożeń bezpieczeństwa w sieciach teleinformacyjnych.	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie innowacyjnego myślenia oraz konieczność ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego w obszarze zagrożeń bezpieczeństwa w sieciach teleinformacyjnych.	Rozumie potrzebę i zna skutki uczenia się innowacyjnego myślenia przez całe życie oraz konieczność ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego z zakresu w obszarze zagrożeń bezpieczeństwa w sieciach teleinformacyjnych.
EPK2	Jest przygotowany do innowacyjnego określania swojego miejsca w trakcie wykonywanych zadań oraz rozstrzygania dylematów związanych z wykonywanym zawodem skutków w obszarze zagrożeń bezpieczeństwa w sieciach teleinformacyjnych.	Jest przygotowany do innowacyjnego określania swojego miejsca oraz większości członków grupy w trakcie wykonywanych zadań oraz rozstrzygania dylematów związanych z wykonywanym zawodem skutków w obszarze zagrożeń bezpieczeństwa w sieciach teleinformacyjnych.	Jest przygotowany do innowacyjnego określania swojego miejsca i roli oraz innych członków grupy w trakcie wykonywanych zadań oraz rozstrzygania dylematów związanych z wykonywanym zawodem skutków w obszarze zagrożeń bezpieczeństwa w sieciach teleinformacyjnych.
EPK3	Potrafi kreatywnie przewidywać skutki swojej aktywności i działalności na wybranych etapach podejmo-	Potrafi kreatywnie przewidywać skutki swojej aktywności i działalności na większości etapów podejmowa-	Potrafi kreatywnie przewidywać skutki swojej aktywności i działalności na wszystkich etapach podejmowania decyzji w obszarze

	wania decyzji w obszarze zagrożeń bezpieczeństwa w sieciach teleinformacyjnych.	nia decyzji w obszarze zagrożeń bezpieczeństwa w sieciach teleinformacyjnych.	zagrożeń bezpieczeństwa w sieciach teleinformacyjnych.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Liderman K., *Bezpieczeństwo Informacyjne*, Warszawa 2012.
2. Frączek M, *Zagrożenia bezpieczeństwa informacji w sieciach teleinformatycznych logistyki*, Logistyka 2014, nr 3.
3. Liderman K., *Podręcznik Administratora Bezpieczeństwa Teleinformatycznego*, Warszawa 2009.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Kałuża Z., *Bezpieczeństwo sieci i systemów teleinformatycznych*, Kultura Bezpieczeństwa. Nauka-Praktyka-Refleksje 2012, nr 10.
2. Kancelaria Sejmu, Ustawa z dnia 22 stycznia 1999 r. *o ochronie informacji niejawnych*, Dz.U.1999 nr 11 poz. 95.
3. Rozporządzenie Prezesa RM z dnia 25 sierpnia 2005 r. *w sprawie podstawowych wymagań bezpieczeństwa teleinformatycznego*.
4. Lubiewski P., *Szczególna dynamika zmian współczesnych zagrożeń w sferze bezpieczeństwa publicznego na przykładzie cyberprzestrzeni*, Zeszyty Naukowe SGSP 2020, Nr 76.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30	18
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	4	6
Przygotowanie symulacji/inscenizacji	3	5
Przygotowanie do zajęć	3	5
Przygotowanie do sprawdzianu	2	8
Przygotowanie do egzaminu	6	6
Suma godzin:	**50**	**50**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin 25 godz.):	**2**	**2**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr inż. Zdzisław Maślak
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	z.maslak@wp.pl
Podpis	Zdzisław Maślak

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**A.4/A.4**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Przedmiot ogólnouczelniany: Bezpieczeństwo militarne RP**
2. Punkty ECTS	**1**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr inż. Marek Laskowski**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1	**W**: (15)	**W**: (9)
Liczba godzin ogółem	**15**	**9**

C - Wymagania wstępne

Student przedmiotu powinien posiadać wiedzę o zasadach bezpieczeństwa publicznego orz zaradzania kryzysowego we współczesnym świecie.

D - Cele kształcenia

Wiedza	
CW1	Zapoznanie studentów ze znaczeniem bezpieczeństwa publicznego.
CW2	Zapoznanie studentów z możliwością kształtowania opinii publicznej w sytuacjach kryzysowych, oraz podczas zagrożeń.
Umiejętności	
CU1	Nabycie podstawowych umiejętności w przekazywaniu informacji oraz ostrzeżeń o zagrożeniach.
CU2	Zdobycie umiejętności formułowania komunikatów medialnych w zakresach bezpieczeństwa.
Kompetencje społeczne	
CK1	Student dostrzega znaczenie współpracy i poprawnych relacji z organami władzy państwowej.
CK2	Uświadamia sobie potrzebę rozwijania własnych kompetencji przez całe życie.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia się (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		Kierunkowy efekt uczenia
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Posiada wiedzę z zakresu funkcjonowania bezpieczeństwa militarnego RP i jego zagrożeń, rozumie ich źródła i instytucje potrafi ustalić ich relację do innych nauk.	K_W01
EPW2	Potrafi zdefiniować podstawowe pojęcia z zakresu krajowego i zagranicznego bezpieczeństwa militarnego, określa rolę poszczególnych podmiotów w systemie bezpieczeństwa militarnego, definiuje źródła zagrożenia bezpieczeństwa.	K_W04
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Posiada umiejętność redagowania komunikatów i informacji w zakresie spraw bezpieczeństwa.	K_U13
EPU2	Prognozuje możliwości wystąpienia zagrożeń bezpieczeństwa publicznego na podstawie uwarunkowań społecznych, politycznych i ekonomicznych.	K_U16
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz konieczność ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego. Świadomie uczestniczy w przygotowaniu projektów prewencyjnych, uwzględniają aspekty prawne, ekonomiczne i polityczne.	K_K01
EPK2	Potrafi uczestniczyć w przygotowaniu projektów dotyczących bezpieczeństwa.	K_K08
EPK3	Potrafi identyfikować problemy i przewidywać skutki swojej aktywności i działalności na etapie podejmowania decyzji.	K_K07

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Teorie wojny i walk zbrojnych.	2	1
W2	Siła Militarna we współczesnym świecie. Siły zbrojne w czasie pokoju, kryzysu i wojny.	3	1
W3	Konflikty zbrojne przyszłości w aspekcie doktryny sojuszniczej NATO. Koncepcja strategiczna NATO wobec współczesnych i prognozowanych trendów, wyzwań.	3	2
W4	Siły zbrojne RP misje i zadania, stan obecny oraz perspektywy rozwoju.	3	1
W5	Formy użycia, rodzaje działań sił zbrojnych. Istota i ewolucja sztuki wojennej oraz jej kategorie. Zarządzanie zasobami ludzkimi dla potrzeb sił zbrojnych.	4	4
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny) **M2 – Metoda problemowa** (wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji)	Projektor multimedialny

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P2 - zaliczenie** (pisemne w formie opisowej)

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład
	P2
EPW1	X
EPW2	X
EPU1	X
EPU2	X
EPK1	X
EPK2	X
EPK3	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
	Ocena		
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Posiada wiedzę z zakresu funkcjonowania niektórych urzędów administracji państwowej w systemie bezpieczeństwa militarnego.	Posiada wiedzę z zakresu funkcjonowania niektórych urzędów administracji państwowej w systemie bezpieczeństwa militarnego.	Posiada wiedzę z zakresu funkcjonowania wszystkich urzędów administracji państwowej w systemie bezpieczeństwa militarnego.
EPW2	Zna rolę niektórych podmiotów w systemie bezpieczeństwa publicznego, z definiuje źródła zagrożenia bezpieczeństwa publicznego.	Zna w większości rolę poszczególnych podmiotów w systemie bezpieczeństwa publicznego, prawidłowo definiuje źródła zagrożenia bezpieczeństwa publicznego.	Zna rolę wszystkich podmiotów w systemie bezpieczeństwa publicznego, doskonale definiuje źródła zagrożenia bezpieczeństwa publicznego.
EPU1	Posiada umiejętność redagowania niektórych komunikatów i informacji w zakresie spraw bezpieczeństwa.	Posiada umiejętność redagowania większości komunikatów i informacji w zakresie spraw bezpieczeństwa.	Posiada umiejętność redagowania wszystkich komunikatów i informacji w zakresie spraw bezpieczeństwa.
EPU2	Posiada umiejętność prognozowania i przewidywania niektórych zagrożeń bezpieczeństwa publicznego; na podstawie uwarunkowań społecznych, politycznych i ekonomicznych.	Posiada umiejętność prognozowania i przewidywania zagrożeń bezpieczeństwa publicznego; na podstawie uwarunkowań społecznych, politycznych i ekonomicznych.	Posiada doskonałą umiejętność prognozowania i przewidywania zagrożeń bezpieczeństwa publicznego na podstawie uwarunkowań społecznych, politycznych i ekonomicznych.
EPK1	Jest świadomy konieczności wybiórczej aktywności w zakresie uczenia się.	Jest świadomy konieczności średniej aktywności w zakresie uczenia się.	Jest świadomy konieczności stałej aktywności w zakresie uczenia się.
EPK2	Rozumie konieczność angażowania się w niektóre zakresy działań z zakresu bezpieczeństwa.	Rozumie konieczność angażowania się w większość działań z zakresu bezpieczeństwa.	Rozumie konieczność angażowania się we wszystkie zakresy działań z zakresu bezpieczeństwa.
EPK3	Przewiduje niektóre skutki swojej aktywności w związku z podejmowanymi decy-	Przewiduje większość swojej aktywności w związku z podejmowanymi decyzjami.	Przewiduje wszystkie skutki swojej aktywności w związku z podejmowanymi decyzjami.

	zjami.		

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa: 1. Dworecki S., Kęsoń T., *Współczesne konflikty zbrojne*, Warszawa 1998. 2. Sabek Z., Królikowski J., *Ocena zagrożeń bezpieczeństwa RP*, Warszawa 2001.
Literatura zalecana/fakultatywna: 1. Balcerowicz B., *Sojusz a obrona narodowa*, Warszawa 1999. 2. Czaputowicz J., *System czy nieład, Bezpieczeństwo europejskie u progu XXI wieku*, Warszawa 2001. 3. Kupiecki R., *Polskie sojusze 1918– 2018. Teoria i doświadczenia*, Sprawy Międzynarodowe 2018, nr 3.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin na realizację**	
	na studiach stacjo-narnych	**na studiach nie-stacjonarnych**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	15	9
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	3	5
Przygotowanie do zajęć	2	4
Przygotowanie do sprawdzianu i zaliczenia	3	5
Suma godzin:	**25**	**25**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 24 godz.):	**1**	**1**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr inż. Marek Laskowski
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	Marek Laskowski

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe
- studia drugiego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 33/000/2021 Senatu AJP
z dnia 22 czerwca 2021 r.

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Pierwszego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**B.1/B.1**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Socjologia bezpieczeństwa**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr hab. Jerzy Rossa, dr Łukasz Budzyński**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1	**W**: (15); **Ćw.**: (15);	**W**: (10); **Ćw.**: (8);
Liczba godzin ogółem	**30**	**18**

C - Wymagania wstępne

Wiedza i umiejętności analityczne w zakresie propedeutyki socjologicznej.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Przekazanie wiedzy na temat różnorodnych koncepcji dotyczących struktur społecznych i politycznych oraz rodzajów więzi społecznych, istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa.
CW2	Przekazanie wiedzy na temat procesów dokonujących się we współczesnym świecie, ich analizy oraz prognozowania zmian i rozwiązań w środowisku bezpieczeństwa.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności analizowania, rozpoznawania, diagnozowania i interpretowania zjawisk społecznych, kulturowych, politycznych, prawnych i ekonomicznych będących przedmiotem zainteresowania bezpieczeństwa.
	Kompetencje społeczne
CK1	Wyposażenie w zdolność podejmowania i prowadzenia dyskusji w atmosferze wzajemnego szacunku i zrozumienia dla odmienności poglądów oraz ukształtowanie właściwych standardów pracy w grupie w celu wypracowania oczekiwanych rozwiązań problemów występujących w pracy zawodowej.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
	Wiedza (EPW...)	
EPW1	Student-studentka wyjaśniają perspektywy teoretyczne w ramach socjologicznych	K_W05

	wymiarów problematyki bezpieczeństwa.	K_W07
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student-studentka stosują podstawowe perspektywy teoretyczne do wyjaśniania zagadnień w ramach problematyki bezpieczeństwa.	K_U01 K_U02
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Studentka-student prowadzą w ramach ćwiczeń partnerską dyskusję o zagadnieniach bezpieczeństwa.	K_K05 K_K06

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Teoretyczne interdyscyplinarne podejścia badawcze do zagadnienia bezpieczeństwa a socjologiczne teorie i modele wyjaśniania. Realizm polityczny; Liberalizm; „Szkoła angielska" i bezpieczeństwo międzynarodowe; Studia krytyczne nad bezpieczeństwem; Konstruktywizm i studia nad osiąganiem stanu bezpieczeństwa; Post-strukturalizm i studia nad bezpieczeństwem; Feminizm i bezpieczeństwo; Bezpieczeństwo narodowe, kultura i tożsamość; Bezpieczeństwo społeczne; „Human security".	2	2
W2	Bezpieczeństwo jako problem społeczny. Patologia społeczna, dewiacja społeczna, dezintegracja społeczna, stygmatyzacja społeczna, eksploatacja społeczna, konflikt wartości a problemy społeczne, konstruktywizm społeczny. Teorie dewiacji: anomia i teorie strukturalne; teorie napięcia, teorie kontroli, teorie społecznej reakcji, teorie konfliktu i teorie feministyczne.	2	2
W3	Perspektywy analizowania ryzyka i niepewności w społeczeństwie. Podejścia: aktuarialne, toksykologiczno-epidemiologiczne, probabilistyczne, ekonomiczne, psychologiczne, społeczne i kulturowe.	2	2
W4	Porównanie socjologicznych podejść do ryzyka w pięciu wymiarach: wartości, wiedzy, racjonalności, władzy, emocji. Podejście kulturowe (Mary Douglas) i „społeczeństwo ryzyka" (Urlich Beck).	4	2
W5	Porównanie socjologicznych podejść do ryzyka w pięciu wymiarach: wartości, wiedzy, racjonalności, władzy, emocji. Teoria Systemów i społeczeństwo ryzyka (Niklas Luhmann), „rządomyślność" (Michel Foucault) oraz „Edgework" (Zachowania „na skraju" tego co dopuszczalne i akceptowane).	5	2
	Razem liczba godzin wykładów	15	10

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia** Dewiacja społeczna – perspektywa analityczna.	3	2
C2	Wybrane uwarunkowania zachowań kryminalnych.	2	1
C3	Wybrane uwarunkowania samobójstw.	2	1
C4	Pobudzenie aktywności obywatelskiej na rzecz bezpieczeństwa.	2	1
C5	Rozwiązywanie problemów społeczności lokalnych.	2	1
C6	Procesy migracyjne w perspektywie wyzwań bezpieczeństwa.	2	1
C7	Zdrowie a bezpieczeństwo – perspektywa socjologiczna.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	8

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1 - Metoda podająca** (wykład informacyjny) **M2 – metoda problemowa** (wykład problemowy połączony z dyskusją)	-
Ćwiczenia	**M2 – metoda problemowa** (metody aktywizujące: burza mózgów, rozwiązywanie problemu, rozmowa sterowana, debata)	-

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P2 – zaliczenie** (pisemne w formie opisowej).
Ćwiczenia	**F3 – Praca pisemna** (przygotowanie referatu lub prezentacji) **F4 – Wypowiedź/wystąpienie** (dyskusja, formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat)	----------

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład	Ćwiczenia	
	P2	F3	F4
EPW1	X	X	X
EPU1	X	X	X
EPK1		X	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
	Ocena		
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student potrafi wymienić podstawowe najistotniejsze terminy.	Student zna większość terminów i potrafi je zastosować w wybranych kontekstach.	Student zna wszystkie wymagane terminy i potrafi je zastosować w wybranych kontekstach oraz posiada zdolność do ich twórczego rozwijania.
EPU1	Student potrafi zastosować podstawowe najistotniejsze terminy	Student wykorzystuje w wyjaśnianiu większość terminów i potrafi je zastosować w wybranych kontekstach	Student wymienia wszystkie wymagane terminy i potrafi je zastosować w wybranych kontekstach oraz posiada zdolność do ich twórczego rozwijania.
EPK1	Student rozumie podstawowe wymiary etyczne oraz misję swojego zawodu.	Student ma szacunek do innych stanowisk w tym w potrafi poszukiwać jednolitego mianownika różnych perspektyw etycznych i teoretycznych.,	Student rozumie podstawowe wymiary etyczne oraz misję swojego zawodu. Student ma szacunek do innych stanowisk w tym zakresie iu potrafi poszukiwać jednolitego mianownika różnych perspektyw etycznych i teoretycznych., Student twórczo rozwija swoje poglądy oraz posiada zdolność do autokrytycyzmu.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Buller L. J., *Socjotechniczne aspekty bezpieczeństwa*, Warszawa 2011.
2. Durkheim E., *Samobójstwo: Studium z socjologii*, Warszawa 2011.
3. Jaworowska M., *Socjologia bezpieczeństwa. Wybrane problemy*, Toruń 2019.
4. Moczuk E., *Socjologiczne aspekty bezpieczeństwa lokalnego*, Rzeszów 2009.
5. Szweda E., *Bezpieczeństwo społeczności lokalnych. Najbliżej człowieka*, Warszawa 2016.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Bonss W., *Vom Risiko. Unsichewrheit und Unhewissheit in der* Moderne, Hamburgeg Edition 1995.
2. Cavelty M. D., Mauer V., *The Routledge Handbook of Security Studies, Routledge*, London and New York 2010.
3. Japp K. P., *Soziologische Risikotheorie. Funktionale Differenzierung, Politisierung und Reflexion*, Juventa, Weinheim und Munchen 1996.
4. Mitnick K. D. & Simon W. D., *The Art of Deception. Controlling the Human Element of Security*, Wiley Publishing Inc. Indianapolis 2002.
5. Williams P. D., *Security Studies. An Introduction*, Routledge, London and New York 2008.
6. Merton R., *Teoria socjologiczna i struktura społeczna*, Warszawa 2002.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30	18
Konsultacje	2	2
Przygotowanie do zaliczenia	8	13
Przygotowanie referatu	5	5
Czytanie literatury	5	12
Suma godzin:	**50**	**50**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**2**	**2**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. Jerzy Rossa
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	Faeton3@pseudonim.pl,
Podpis	

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**B.02/B.02**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Matryce bezpieczeństwa**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr inż. Robert Maciejczyk**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 4	**W**: (15); **Ćw.**: (15)	**W**: (10); **Ćw.**: (8)
Liczba godzin ogółem	**30**	**18**

C - Wymagania wstępne

Student przedmiotu powinien posiadać wiedzę o podstawowych prawach i obowiązkach obywatela w sytuacjach zagrożeń, zagwarantowanych Konstytucją RP. Ponadto będzie znał teorię bezpieczeństwa, którą poznał jako treści kształcenia w czasie poprzednich lat studiów.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Zapoznanie studentów z zagrożeniami, zasięgiem zagrożeń, skalą zagrożeń, zagrożeniami pierwotnymi, zagrożeniami wtórnymi, skutkami zagrożeń.
CW2	Zapoznanie studentów z procedurami postępowania, standardami przejmowania kontroli nad sytuacją zagrożenia.
	Umiejętności
CU1	Nabycie umiejętności zachowań ukierunkowanych na ograniczanie skutków zagrożeń. Oraz monitorowania zdarzeń
CU2	Nabycie umiejętności prowadzenia analizy zdarzeń niepożądanych oraz opracowywania procedur reagowania na zdarzenia.
	Kompetencje społeczne
CK1	Student dostrzega znaczenie odpowiedzialnego postępowania w sytuacjach zagrożeń oraz wystąpienia zdarzeń niepożądanych.
CK2	Uświadamia sobie potrzebę rozwijania własnych kompetencji z zakresu bezpieczeństwa przez całe życie.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Posiada elementarną wiedzę w zakresie zachowań ludzi i organizacji w sytuacjach zdarzeń niepożądanych.	K_W01 K_W07
EPW2	Posiada wiedzę o zasadach obowiązujących w zakresie opracowywania koncepcji oraz procedur postępowania w sytuacjach zagrożeń.	K_W12 K_W13
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Posiada umiejętność oceny oraz przewidywania zachowań ludzi i organizacji w sytuacjach zagrożeń oraz wystąpienia zdarzeń niepożądanych.	K_U02 K_U04
EPU2	Posiada umiejętność analizy zdarzeń niepożądanych i opracowywania procedur postępowania w sytuacjach zagrożeń.	K_U12
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz konieczność ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego.	K_K02
EPK2	Potrafi uczestniczyć w przygotowaniu projektów dot. bezpieczeństwa.	K_K10
EPK3	Potrafi przewidywać skutki swojej aktywności i działalności na etapie podejmowania decyzji.	K_K08

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.** Determinanty systemu bezpieczeństwa.	3	2
W2	Typologia zagrożeń i ocena ryzyka.	3	2
W3	Poczucie bezpieczeństwa i odbiór społeczny zagrożeń.	3	2
W4	Służby odpowiedzialne za ochronę bezpieczeństwa.	3	2
W5	Obieg informacji w zapobieganiu, przeciwdziałaniu i reagowaniu na zdarzenia niepożądane.	3	2
	Razem liczba godzin wykładów	15	10

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.** Analiza przyczyn zdarzeń niepożądanych.	3	1
C2	Identyfikacja zdarzeń.	3	2
C3	Analiza ekonomiczna i logistyczna służb do reakcji na zdarzenia niepożądane.	3	2
C4	Ocena możliwości działania służb w reakcji na zdarzenia niepożądane.	3	2
C5	Analiza informacji i ocena użycia sił i środków do reakcji na zdarzenie.	3	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	8

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny) **M2 – Metoda problemowa** (wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji)	Projektor multimedialny, laptop.
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa** (analiza przypadku - case study, gry decyzyjne, gry symulacyjne)	Projektor multimedialny, laptop.

	M5 – Metoda praktyczna (czytanie i analiza tekstu źródłowego, prezentacja różnych form wypowiedzi)	

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P2 – zaliczenie** (pisemne)
Ćwiczenia	**F1 – Sprawdzian** (pisemny) **F2 - aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F5 – ćwiczenia praktyczne** (przygotowanie dokumentów)	Ocena podsumowująca stanowi sumę ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	**Wykład**	**Ćwiczenia**		
	P2	**F2**	**F5**	**F1**
EPW1	X	X		X
EPW2	X	X		X
EPU1			X	X
EPU2	X	X		X
EPK1	X	X		
EPK2			X	
EPK3		X	X	

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Posiada wybiórczą wiedzę w zakresie zachowań ludzkich w sytuacjach zdarzeń niepożądanych.	Trafnie wskazuje większość zachowań ludzi w sytuacjach zdarzeń niepożądanych oraz zagrożeń życia i zdrowia.	Posiada całościową wiedzę w zakresie zachowań ludzi w sytuacjach zdarzeń niepożądanych oraz zagrożeń życia i zdrowia.
EPW2	Posiada wybiórczą wiedzę o zasadach obowiązujących w zakresie opracowywania koncepcji oraz procedur postępowania w sytuacjach zagrożeń i zdarzeń niepożądanych.	Posiada wiedzę o większości zasad obowiązujących w zakresie opracowywania koncepcji oraz procedur postępowania w sytuacjach zagrożeń i zdarzeń niepożądanych.	Posiada wiedzę o wszystkich zasadach obowiązujących w zakresie opracowywania koncepcji oraz procedur postępowania w sytuacjach zagrożeń i zdarzeń niepożądanych.
EPU1	Posiada umiejętność oceny oraz przewidywania niektórych zachowań ludzi i organizacji w sytuacjach zdarzeń niepożądanych.	Posiada umiejętność oceny oraz przewidywania większości zachowań ludzi i organizacji w zdarzeń niepożądanych.	Posiada umiejętność oceny oraz przewidywania wszystkich zachowań ludzi i organizacji w sytuacjach zagrożeń oraz zdarzeń niepożądanych.
EPU2	Posiada umiejętność analizy i opracowywania wybranych koncepcji oraz procedur postępowania w sytuacjach zagrożeń oraz.	Posiada umiejętność analizy i opracowywania większości koncepcji oraz procedur postępowania w sytuacjach zagrożeń.	Posiada umiejętność analizy i opracowywania kompleksowych koncepcji oraz procedur postępowania w sytuacjach zagrożeń.
EPK1	Jest świadomy konieczności wybiórczej aktywności w	Jest świadomy konieczności średniej aktywności w za-	Jest świadomy konieczności stałej aktywności w zakresie ucze-

	zakresie uczenia się.	kresie uczenia się.	nia się.
EPK2	Rozumie konieczność angażowania się w niektóre zakresy działań z zakresu bezpieczeństwa.	Rozumie konieczność angażowania się w większość działań z zakresu bezpieczeństwa.	Rozumie konieczność angażowania się we wszystkie zakresy działań z zakresu bezpieczeństwa.
EPK3	Przewiduje niektóre skutki swojej aktywności w związku z podejmowanymi decyzjami.	Przewiduje większość swojej aktywności w związku z podejmowanymi decyzjami.	Przewiduje wszystkie skutki swojej aktywności w związku z podejmowanymi decyzjami.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Wojciechowska-Filipek S., Mazurek-Kucharska B., *Zarządzanie w kryzysie, aspekty organizacyjne i psychologiczne,* Warszawa 2019.
2. Bokus B., Kosowska E., *Człowiek w sytuacji nie tylko z perspektywy psychologa*, Warszawa, 2018.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. M. Kowalewski, *Aspekty bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa 2015.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30	18
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	6	10
Przygotowanie do ćwiczeń praktycznych	6	10
Przygotowanie do zaliczenia	6	10
Suma godzin:	**50**	**50**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**2**	**2**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr inż. Robert Maciejczyk
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	rmaciejczyk@interia.eu,
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe
- studia drugiego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 33/000/2021 Senatu AJP
z dnia 22 czerwca 2021 r.

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**B.03/B.03**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Geografia bezpieczeństwa**
2. Punkty ECTS	**1**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Tomasz Marcinkowski**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1	**W**: (15);	**W**: (10)
Liczba godzin ogółem	**15**	**10**

C - Wymagania wstępne

Student przedmiotu geografia bezpieczeństwa posiada podstawową wiedzę z dziedziny geografii, nabytą w szkole średniej.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Zapoznanie studentów z wiedzą z zakresu przyrodniczych i antropogenicznych uwarunkowań wpływających na bezpieczeństwo państw i regionów
CW2	Wyposażenie studenta w wiedzę ogólna z zakresu terminologii przedmiotu geografii, historii rozwoju tej dyscypliny oraz głównych teorii determinujących jej rozwój
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności pozyskiwania danych na temat warunków geograficznych danych państw i regionów oraz ich analizy je pod względem wpływu na bezpieczeństwo
CU2	Nabycie umiejętności interpretacji i analizy zjawisk i procesów z zakresu bezpieczeństwa międzynarodowego i narodowego z uwzględnieniem czynników geograficznych
	Kompetencje społeczne
CK1	Wykształcenie postawy aktywnego zdobywania wiedzy i jej aktualizacji przez całe życie.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i	**Kierunkowy efekt uczenia**

kompetencji społecznych (K)		
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student zna podstawowe koncepcje z historii geografii bezpieczeństwa	K_W09
EPW2	Student zna wpływ uwarunkowań geograficznych na bezpieczeństwo państwa.	K_W07
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student potrafi analizować dane geograficzne pod kątem warunkowanych przez nie procesów społecznych zachodzących w kontekście bezpieczeństwa.	K_U03
EPU2	Student potrafi wykorzystać teoretyczną znajomość przedmiotu geografii w analizowaniu procesów i zjawisk bezpieczeństwa.	K_U02
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student wykazuje aktywność w zakresie samokształcenia i doskonalenia się przez całe życie.	K_K02

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.** Geografia bezpieczeństwa a geografia polityczna	2	1
W2	Geneza geografii bezpieczeństwa	2	1
W3	Geopolityka, biopolityka a geografia bezpieczeństwa	2	1
W4	Teorie geopolityczne I: Friedrich Ratzel, Rudolf Kjellen, Karl Hausfofer,	2	2
W5	Teorie geopolityczne II: Halford J. Mackinder, Alfred Mahan, Nicholas Spykman, Saul Cohen	2	2
W6	Demografia i uwarunkowania demograficzne bezpieczeństwa	2	1
W7	Państwa świata – strefy wpływów i strefy sporne jako czynnik bezpieczeństwa	2	1
W8	Kryzys klimatyczny a bezpieczeństwo globalne	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	10

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1 – metoda podająca** (wykład informacyjny) **M2 – metoda problemowa** (wykład problemowy połączony z dyskusją)	Projektor, laptop, dostęp do internetu

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P2 – Zaliczenie pisemne** (w formie testowej z elementami opisu)

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład
	P2
EPW1	X
EPW2	X
EPU1	X
EPU2	X
EPK1	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student zna niektóre podstawowe koncepcje z historii geografii bezpieczeństwa.	Student zna większość omawianych podstawowych koncepcje z historii geografii bezpieczeństwa.	Student zna wszystkie omawiane podstawowe koncepcje z historii geografii bezpieczeństwa.
EPW2	Student zna wpływ niektórych czynników geograficznych na bezpieczeństwo państwa.	Student zna większości czynników geograficznych na bezpieczeństwo państwa.	Student zna wpływ uwarunkowań geograficznych na bezpieczeństwo państwa.
EPU1	Student potrafi z pomocą wykładowcy analizować wybrane dane geograficzne pod kątem warunkowanych przez nie procesów społecznych zachodzących w kontekście bezpieczeństwa.	Student potrafi samodzielnie analizować wybrane dane geograficzne pod kątem warunkowanych przez nie procesów społecznych zachodzących w kontekście bezpieczeństwa.	Student potrafi samodzielnie analizować dane geograficzne pod kątem warunkowanych przez nie procesów społecznych zachodzących w kontekście bezpieczeństwa.
EPU2	Student potrafi wykorzystać teoretyczną znajomość przedmiotu geografii w analizowaniu niektórych procesów z zakresu bezpieczeństwa.	Student potrafi wykorzystać teoretyczną znajomość przedmiotu geografii w analizowaniu wielu procesów i zjawisk bezpieczeństwa.	Student potrafi wykorzystać teoretyczną znajomość przedmiotu geografii w analizowaniu procesów i zjawisk bezpieczeństwa.
EPK1	Student rozumie znaczenie aktywności w zakresie samokształcenia i doskonalenia się przez całe życie.	Student rozumie i zna skutki aktywności w zakresie samokształcenia i doskonalenia się przez całe życie.	Student rozumie i zna skutki aktywności w zakresie samokształcenia i doskonalenia się przez całe życie i podejmuje działania w tym zakresie.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Lach Z., Łaszczuk G., *Geografia be*zpieczeństwa, Warszawa 2004.
2. Otok S., *Geografia polityczna*, Warszawa 2009.
3. Sykulski L.*, Geopolityka*, Warszawa 2016.
4. Bartosiak J., *Rzeczpospolita. Między lądem a morzem*, Warszawa 2018.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Blacksell M., *Geografia polityczna*, Warszawa 2008.
2. Bernardyn P., *Słońce jeszcze nie wzeszło. Tsunami. Fukushima*, Warszawa 2014.
3. Klein N., *To wszystko zmienia*, Warszawa 2016.

4. Welzer H., *Wojny klimatyczne*, Warszawa 2010.
5. Bartosiak J., *Pacyfik i Eurazja*. O wojnie, Warszawa 2010.
6. Bartosiak J., *Przeszłość jest prologiem*, Warszawa 2019.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjo-narnych	na studiach nie-stacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	15	10
Konsultacje	1	1
Czytanie literatury	3	8
Przygotowanie do egzaminu	6	6
Suma godzin:	**25**	**25**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**1**	**1**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Tomasz Marcinkowski
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	t_marcinkowski@poczta.onet.pl
Podpis	

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**B.04/B.04**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Komunikacja interpersonalna w zarządzaniu kryzysowym**
2. Punkty ECTS	**1**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**mgr Dariusz Maciejewski**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1	**Ćw.**: (15);	**Ćw.**: (8);
Liczba godzin ogółem	**15**	**8**

C - Wymagania wstępne

Ogólna wiedza na temat komunikacji społecznej

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Przekazanie wiedzy na temat różnorodnych koncepcji dotyczących komunikacji interpersonalnej istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa.
	Umiejętności
CU1	Przygotowanie absolwenta do samodzielnej analizy i przetwarzania informacji oraz podejmowania decyzji i kierowania zespołami ludzkimi
	Kompetencje społeczne
CK1	Przygotowanie do twórczego współdziałania i pracy w grupie.
CK2	Ukształtowanie odpowiedniej postawy społecznej i etycznej opartej na poszanowaniu prawa i wartości moralnych powszechnie akceptowanych w społeczeństwie, w szczególności rozwinięcie wrażliwości na potrzebę zagwarantowania bezpieczeństwa oraz przestrzegania praw i wolności człowieka w sytuacjach kryzysowych.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Dysponuje wiedzą niezbędną do organizowania i zarządzania strukturami bezpieczeństwa narodowego w podmiotach państwowych, prywatnych i organizacjach społecznych w zakresie komunikacji interpersonalnej	K_W13
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Ma umiejętności komunikowania, rozumienia, analizowania i pogłębionej oceny sytuacji kryzysowych oraz zagrożeń bezpieczeństwa w zakresie komunikacji interpersonalnej.	K_U12
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Potrafi współpracować w grupie i przyjmować w niej różne role także w sytuacjach kryzysowych.	K_K03

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.** Komunikacja interpersonalna – werbalna, niewerbalna – podstawowe koncepcje.	2	1
C2	Komunikacja w sytuacjach kryzysowych – determinanty.	3	1
C3	Rola massmediów w sytuacji kryzysowej	3	2
C4	Strategie retoryczne w sytuacji kryzysowej – analiza wypowiedzi.	4	2
C5	Zarządzanie informacją w czasie wystąpienia kryzysu – determinanty.	3	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	8

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Ćwiczenia	**M2 – metoda problemowa** (wykład problemowy, analiza przypadków; symulacja wystąpienia publicznego) **M5 – metoda praktyczna** (pokaz; wystąpienie publiczne, analiza tekstów źródłowych)	projektor, komputer, teksty źródłowe.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F1- sprawdzian ustny** **F4 – wypowiedź/wystąpienie** (ustne rozwiązanie problemu w oparciu o konkretny stan faktyczny przykładową sytuację kryzysową)	Ocena podsumowująca stanowi sumę ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	**Ćwiczenia**	
	F1	**F4**

EPW1	X	X
EPU1	X	X
EPK1		X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna wybrane terminy z zakresu wiedzy niezbędnej do organizowania i zarządzania strukturami bezpieczeństwa narodowego w podmiotach państwowych, prywatnych i organizacjach społecznych w zakresie komunikacji interpersonalnej.	Zna większość terminów z zakresu wiedzy niezbędnej do organizowania i zarządzania strukturami bezpieczeństwa narodowego w podmiotach państwowych, prywatnych i organizacjach społecznych w zakresie komunikacji interpersonalnej.	Zna wszystkie wymagane terminy z zakresu wiedzy niezbędnej do organizowania i zarządzania strukturami bezpieczeństwa narodowego w podmiotach państwowych, prywatnych i organizacjach społecznych w zakresie komunikacji interpersonalnej.
EPU1	Ma umiejętności komunikowania, rozumienia analizowania i pogłębionej oceny sytuacji kryzysowych oraz zagrożeń bezpieczeństwa w ograniczonym zakresie.	Ma umiejętności komunikowania, rozumienia analizowania i pogłębionej oceny sytuacji kryzysowych oraz zagrożeń bezpieczeństwa w znacznym zakresie.	Ma umiejętności komunikowania, rozumienia analizowania i pogłębionej oceny sytuacji kryzysowych oraz zagrożeń bezpieczeństwa we wszystkich wymaganych przypadkach.
EPK1	Potrafi współpracować w grupie i przyjmować w niej różne role także w sytuacjach kryzysowych w ograniczonym zakresie.	Potrafi współpracować w grupie i przyjmować w niej różne role także w sytuacjach kryzysowych w większości przypadków.	Potrafi współpracować w grupie i przyjmować w niej różne role także w sytuacjach kryzysowych we wszystkich wymaganych przypadkach.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Knapp M. L., Hall J. A., *Komunikacja niewerbalna w interakcjach międzyludzkich*, Wrocław 2000.
2. Griffin E., *Podstawy komunikacji społecznej*, Gdańsk 2003.
3. Rusiek M., Załazińska A., *Retoryka podręczna, czyli jak wnikliwie słuchać i przekonywująco mówić*, Kraków 2005.
4. Tokarz M., *Argumentacja, perswazja, manipulacja – wykłady z teorii komunikacji*, Gdańsk 2010.
5. Dobek-Ostrowska B., *Komunikowanie polityczne i publiczne*, Warszawa 2011.
6. Koszowy M., Budzyńska K., *Strategie retoryczne, techniki komunikacyjno-poznawcze, błędy i sofizmaty*, Warszawa 2015.
7. Everett D. L., *Język – narzędzie kultury*, Kraków 2018.
8. Wojciechowska-Filipek S., Mazurek-Kucharska B., *Zarządzanie w kryzysie, aspekty organizacyjne i psychologiczne*, Warszawa 2019.
9. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2007 r. *o zarządzaniu kryzysowym* (z późn. zm).

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Blumer H., *Interakcjonizm symboliczny*, Kraków 2007.
2. *Komunikacja w sytuacjach kryzysowych (wybrane rozdziały)*, Katowice 2010.

3. Ekman P., *Kłamstwo i jego wykrywanie w biznesie, polityce i małżeństwie*, Warszawa 2013.

Ł – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	15	8
Konsultacje	1	1
Czytanie literatury	3	4
Przygotowanie do wystąpienia	3	4
Przygotowanie do sprawdzianu	3	4
Suma godzin:	**25**	**25**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**1**	**1**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Łukasz Budzyński, mgr Dariusz Maciejewski
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	lbudzynski@ajp.edu.pl/ D.Maciejewski@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**B.05/B.05**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Społeczne uwarunkowania bezpieczeństwa**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**prof. dr hab. Jerzy Rossa** **dr Łukasz Budzyński, dr Grzegorz Klein**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1	**W**: (30); **Ćw.**: (15);	**W**: (15); **Ćw.**: (12);
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C – Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza dotycząca uwarunkowań bezpieczeństwa oraz rozwiązań socjalnych.

D – Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Przekazanie wiedzy na temat różnorodnych koncepcji dotyczących struktur społecznych i rodzajów więzi społecznych, istotnych z punktu widzenia społecznych uwarunkowań bezpieczeństwa.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności analizowania, rozpoznawania, diagnozowania i interpretowania zjawisk społecznych i kulturowych jako czynników wpływających na bezpieczeństwo.
CU2	Zdobycie umiejętności analizowania przyczyn i przebiegu procesów oddziaływujących na bezpieczeństwo.
	Kompetencje społeczne
CK1	Uświadomienie potrzeby i rozwinięcie umiejętności uczenia się przez całe życie.
CK2	Wykształcenie krytycznego podejścia oraz zdolności przewidywania i interpretacji obserwowanych zjawisk społecznych, racjonalnego myślenia.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
	Wiedza (EPW...)	
EPW1	Ma pogłębioną wiedzę na temat analizowania i prognozowania zjawisk i procesów	K_W07

	społecznych w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa.	
EPW2	Ma pogłębioną wiedzę na temat wybranych struktur i instytucji społecznych, ich historycznej ewolucji, w szczególności związanych z wpływem ich na bezpieczeństwo.	K_W10
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Interpretuje różnego rodzaju zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia uwarunkowań bezpieczeństwa.	K_U01
EPU2	Analizuje przyczyny, przebieg procesów i zjawisk społecznych, rozwój zagrożeń dla bezpieczeństwa, formułuje własne opinie na ten temat.	K_U04
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz konieczność ciągłego rozwoju osobowego i zawodowego.	K_K02
EPK2	Potrafi interpretować społeczne procesy i przewidywać ich konsekwencje.	K_K09

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.** Koncepcje porządku społecznego. Kultura hobbesowska, kultura locke'owska, kultura kantowska.	4	2
W2	Socjologiczne koncepcje porządku społecznego – perspektywa indywidualizmu metodologicznego oraz holizmu.	3	2
W3	Kultura zaufania w kontekście bezpieczeństwa.	4	2
W4	Uwarunkowania bezpieczeństwa egzystencjalnego oraz ontologicznego.	3	1
W5	Kultura zaufania jako fundament bezpieczeństwa społecznego.	4	2
W6	Problematyka zmiany społecznej w kontekście bezpieczeństwa. Koncepcja traumy kulturowej.	4	2
W7	Rewolucje społeczne. Przyczyny, przebieg oraz konsekwencje dla bezpieczeństwa. Ruchy społeczne w kontekście problemów bezpieczeństwa.	4	2
W8	Późna nowoczesność, jako determinant nowych zagrożeń dla bezpieczeństwa personalnego i społecznego.	4	2
	Razem liczba godzin wykładów	30	15

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Społeczne uwarunkowania bezpieczeństwa w społeczeństwach nowoczesnych.	3	3
C2	Społeczne uwarunkowania bezpieczeństwa w społeczeństwach późnej nowoczesności.	4	3
C3	Związek kapitału ludzkiego z bezpieczeństwem.	4	3
C4	Kapitał społeczny a bezpieczeństwo.	4	3
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	12

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne

Wykład	**M2 – metoda problemowa:** wykład problemowy, wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji.	projektor komputer
Ćwiczenia	**M5 – metoda praktyczna** (czytanie i analiza tekstów źródłowych). **M2 – metoda problemowa** (metoda przypadków, dyskusja).	projektor komputer teksty źródłowe

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P1 – egzamin** (egzamin pisemny w formie testowej z elementami opisu).
Ćwiczenia	**F1 – sprawdzian** (sprawdzian pisemny w formie testowej z elementami opisu) **F2 – obserwacja/aktywność** (weryfikacja zapoznania się z literaturą)	Ocena podsumowująca stanowi suma ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	**Wykład**	**Ćwiczenia**	
	P1	**F1**	**F2**
EPW1	X	X	X
EPW2	X	X	X
EPU1	X	X	X
EPU2	X	X	X
EPK1		X	X
EPK2			X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna podstawowe terminy w zakresie analizowania i prognozowania zjawisk i procesów społecznych w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa.	Zna większość terminów w zakresie analizowania i prognozowania zjawisk i procesów społecznych w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa.	Zna wszystkie wymagane terminy w zakresie analizowania i prognozowania zjawisk i procesów społecznych w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa.
EPW2	Zna podstawowe pojęcia w zakresie problematyki struktur i instytucji społecznych, ich historycznej ewolucji, w szczególności związanych z wpływem ich na bezpieczeństwo	Zna większość pojęć w zakresie problematyki struktur i instytucji społecznych, ich historycznej ewolucji, w szczególności związanych z wpływem ich na bezpieczeństwo	Zna wszystkie wymagane pojęcia w zakresie problematyki struktur i instytucji społecznych, ich historycznej ewolucji, w szczególności związanych z wpływem ich na bezpieczeństwo
EPU1	Interpretuje poprawnie niektóre zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia uwarunkowań bezpieczeństwa.	Interpretuje poprawnie większość zjawisk społecznych istotnych z punktu widzenia uwarunkowań bezpieczeństwa.	Interpretuje poprawnie wszystkie wymagane zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia uwarunkowań bezpieczeństwa.
EPU2	W większości przypadków	W większości przypadków	We wszystkich wymaganych

	poprawnie analizuje przyczyny, przebieg procesów i zjawisk społecznych, rozwój zagrożeń dla bezpieczeństwa ale nie formułuje własnych opinii na ten temat	poprawnie analizuje przyczyny, przebieg procesów i zjawisk społecznych, rozwój zagrożeń dla bezpieczeństwa oraz formułuje własne opinie na ten temat.	przypadkach poprawnie analizuje przyczyny, przebieg procesów i zjawisk społecznych, rozwój zagrożeń dla bezpieczeństwa oraz formułuje własne opinie na ten temat.
EPK1	Ma małą świadomość potrzeby uczenia się przez całe życie oraz konieczność ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	Ma dużą świadomość potrzeby uczenia się przez całe życie oraz konieczność ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	Ma bardzo dużą świadomość potrzeby uczenia się przez całe życie oraz konieczność ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego
EPK2	W ograniczony sposób potrafi interpretować społeczne procesy ale nie potrafi przewidywać ich konsekwencje.	Potrafi interpretować społeczne procesy ale nie potrafi przewidywać ich konsekwencje.	Potrafi interpretować społeczne procesy oraz potrafi przewidywać ich konsekwencje.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Beck U., *Społeczeństwo ryzyka. W drodze do innej nowoczesności*, Warszawa 2002.
2. Beck U., *Społeczeństwo światowego ryzyka. W poszukiwaniu utraconego ryzyka*, Warszawa 2012.
3. Giddens A., *Nowoczesność i tożsamość. „Ja" i społeczeństwo w epoce późnej nowoczesności*, Warszawa 2010.
4. Skrabacz A., Loranty K., *Bezpieczeństwo społeczne w demokratycznym państwie: perspektywa personalna i strukturalna*, Warszawa 2016.
5. Sztompka P., *Socjologia zmian społecznych*, Kraków 2005.
6. Sztompka P., *Zaufanie. Fundament społeczeństwa*, Kraków 2007.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Berger P. L., Luckmann T., *Społeczne tworzenie rzeczywistości*, Warszawa 2010.
2. Drabik K., *Bezpieczeństwo personalne w teoriach umowy społecznej*, Warszawa 2016.
3. Jagusiak B., *Bezpieczeństwo socjalne współczesnego państwa*, Warszawa 2015.
4. Jaworowska M., *Socjologia bezpieczeństwa. Wybrane problemy*, Toruń 2019.
5. Leszczyński M., *Bezpieczeństwo społeczne a bezpieczeństwo państwa*, Kielce 2009.
6. Putman R., *Samotna gra w kręgle*, Warszawa 2008.
7. Sztompka P., *Kapitał społeczny. Teoria przestrzenni międzyludzkiej*, Kraków 2016.
8. Sztompka P., *Socjologia. Analiza społeczeństwa*, Kraków 2012.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	13	13
Przygotowanie do zajęć	5	11
Przygotowanie do sprawdzianu	5	11
Przygotowanie do egzaminu	5	11
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**3**	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Łukasz Budzyński
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	lbudzynski@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**B.06/B.06**

1. Nazwa przedmiotu	**Historia wojskowości i bezpieczeństwa**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**prof. dr hab. Janusz Faryś** **dr Piotr Krzyżanowski**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1	**W**: (30); **Ćw.:** (15)	**W**: (15); **Ćw.:** (12)
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Wiedza z zakresu historii Polski oraz historii powszechnej na poziomie szkoły średniej

D – Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Zapoznanie studentów z historią wojskowości i bezpieczeństwa państwa polskiego od 1918 r.
CW2	Zapoznanie studentów z terminologią z zakresu historii wojskowości i bezpieczeństwa
	Umiejętności
CU1	Nabycie podstawowych umiejętności rozpoznawania, diagnozowania i interpretowania zjawisk społecznych, politycznych i ekonomicznych dotyczących bezpieczeństwa w kontekście historycznym
CU2	Zdobycie umiejętności formułowania opinii, proponowania rozwiązań, dotyczących kwestii wojskowości w kontekście bezpieczeństwa.
	Kompetencje społeczne
CK1	Student dostrzega znaczenie kwestii wojskowości oraz bezpieczeństwa państwa w kontekście historycznym

E – Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)	**Kierunkowy efekt uczenia**

Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student ma podstawową wiedzę z zakresu historii wojskowości i bezpieczeństwa.	K_W01
EPW2	Student ma podstawową wiedzę z zakresu faktografii i terminologii bezpieczeństwa.	K_W04
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student potrafi rozpoznawać, diagnozować i interpretować zjawiska związane z historią wojskowości oraz bezpieczeństwa.	K_U01
EPU2	Student potrafi formułować opinie, proponować rozwiązania, dotyczące kwestii wojskowości i bezpieczeństwa.	K_U01 K-U05
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student dostrzega znaczenie kwestii wojskowości z perspektywy bezpieczeństwa państwa.	K_K08

F – Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Zmiany w systemie wojskowości i prowadzenia wojen od wczesnego średniowiecza do XVIII wieku.	2	2
W2	Czas rewolucji i wojen napoleońskich.	4	1
W3	Modernizacja sił zbrojnych w pierwszej połowie XIX wieku. Wojna krymska, prusko - austriacka i prusko - francuska.	3	2
W4	Wiek "pary i elektryczności". Siły zbrojne przełomu XIX i XX wieku. Wojna rosyjsko - japońska.	4	2
W5	Wielka Wojna 1914 - 1918.	6	2
W6	Armia II Rzeczypospolitej. Militarne aspekty czasów międzywojennych.	5	4
W7	II wojna światowa.	6	2
	Razem liczba godzin wykładów	30	15

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Wprowadzenie w tematykę – zajęcia organizacyjne.	1	1
C2	Wojna trzydziestoletnia.	2	1
C3	Mocarstwa europejskie w XVIII w.	3	2
C4	Wielka wojna północna. Wojna siedmioletnia.	2	2
C5	Wielka Wojna 1914 – 1918 – front wschodni.	2	2
C6	Polskie Państwo Podziemne.	3	2
C7	Polskie Podziemie Niepodległościowe po 1945 r.	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	12

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny) **M2 – Metoda problemowa** (wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji)	Projektor, laptop z dostępem do Internetu, mapa

Ćwiczenia	**M5 – Metoda praktyczna** (analiza tekstu źródłowego oraz aktów prawnych, prezentacja różnych form wypowiedzi)	Projektor, laptop z dostępem do Internetu, mapa

H – Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	**F1 – Sprawdzian** (ustny) **F2 – Obserwacja/aktywność** (obserwacja poziomu przygotowania do zajęć)	**P2 - Zaliczenie** (pisemne w formie opisowej).
Ćwiczenia	**F2 – Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F5 – Ćwiczenia praktyczne** (analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych, analiza aktów prawnych)	**P2 - Zaliczenie** (pisemne w formie opisowej).

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	**Wykład**			**Ćwiczenia**		
	F1	**F2**	**P2**	**F2**	**F5**	**P2**
EPW1	X		X	X		X
EPW2	X	X	X	X	X	X
EPU1	X		X		X	X
EPU2	X		X	X		X
EPK1	X		X		X	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**Dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student zna wybrane terminy i pojęcia dotyczące wojskowości i bezpieczeństwa w kontekście historycznym	Student zna większość terminów i pojęć dotyczących wojskowości i bezpieczeństwa w kontekście historycznym	Student zna wszystkie wymagane terminy i pojęcia dotyczące wojskowości i bezpieczeństwa w kontekście historycznym
EPW2	Student zna wybrane fakty i pojęcia dotyczące historii wojskowości i bezpieczeństwa	Student zna większość terminów i pojęć dotyczących historii wojskowości i bezpieczeństwa	Student zna wszystkie wymagane terminy i pojęcia dotyczące historii wojskowości i bezpieczeństwa
EPU1	Student rozpoznaje, diagnozuje i interpretuje niektóre zjawiska dotyczące historii wojskowości i bezpieczeństwa w kontekście historycznym	Student rozpoznaje, diagnozuje i interpretuje zjawiska dotyczące wojskowości i bezpieczeństwa w kontekście historycznym	Student rozpoznaje, diagnozuje i interpretuje wszystkie wymagane zjawiska dotyczące historii wojskowości i bezpieczeństwa w kontekście historycznym
EPU2	Student potrafi formułować odnośnie niektórych aspektów opinie, dotyczące kwestii wojskowości i bezpieczeństwa w kontekście historycznym	Student formułuje opinie odnośnie większości aspektów dotyczących kwestii wojskowości i bezpieczeństwa w kontekście historycznym	Student formułuje opinie odnośnie wszystkich wymaganych aspektów dotyczących kwestii wojskowości i bezpieczeństwa w kontekście historycznym
EPK1	Student rozumie ale nie zna skutków znaczenia roli	Student rozumie i zna skutki znaczenia roli wojskowości	Student rozumie i zna skutki znaczenia roli wojskowości dla

	wojskowości dla bezpieczeństwa państwa	dla bezpieczeństwa państwa	bezpieczeństwa państwa, ze szczególnym uwzględnieniem kontekstu historycznego.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa: 1. Czubiński A., *Historia Polski XX wieku,* Poznań 2006. 2. Dziurok A., Gałęzowski M., Kamiński Ł., Musiał F., *Od niepodległości do niepodległości,* Warszawa 2011. 3. Suleja W., *Dawniej to było. Przewodnik po historii Polski,* Warszawa 2019. 4. M. Howard, *Wojna w dziejach Europy*, Wrocław 2007. 5. A. Chwalba, *Samobójstwo Europy. Wielka Wojna 1914 - 1918*, Kraków 2014. 6. J. Pajewski, *Pierwszą wojna światowa 1914 - 1918*, Warszawa 1991.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Davis N., *Boże igrzysko. Historia Polski,* Warszawa 2007. 2. Biuletyn IPN. *Powstań Polsko* listopad 2017, nr 11.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	10	14
Przygotowanie do zajęć	10	16
Przygotowanie do sprawdzianu	8	16
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**3**	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Piotr Krzyżanowski
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	krzyzanowskipiotr2@gmail.com
Podpis	Piotr Krzyżanowski

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**B.07/B.07**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Prawo karne i prawo wykroczeń**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Dorota Kaczorkiewicz**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1	**W**: (15); **Ćw.**: (15);	**W**: (10); **Ćw.**: (8);
Liczba godzin ogółem	**30**	**18**

C - Wymagania wstępne

Wiedza z zakresu historii, wiedzy o społeczeństwie oraz wiedza o języku polskim na poziomie absolwenta liceum.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu nauk o bezpieczeństwie oraz nauk pokrewnych w tym nauk penalnych, w szczególności w odniesieniu do istoty administrowania bezpieczeństwem i porządkiem publicznym w ramach prawa karnego i prawa wykroczeń oraz funkcjonowania struktur społecznych i organów w sytuacjach kryzysowych w wymiarze lokalnym, regionalnym i globalnym.
CW2	Przekazanie studentom wszechstronnej wiedzy z zakresu nauk społecznych oraz różnych gałęzi prawa w tym prawa karnego oraz prawa wykroczeń w wymiarze przydatnym w działalności instytucji, służb, inspekcji i innych jednostek organizacyjnych istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności analizowania, rozpoznawania, diagnozowania i interpretowania zjawisk społecznych w tym zdarzeń prawnych, kulturowych, politycznych i ekonomicznych będących przedmiotem zainteresowania bezpieczeństwa.
CU2	Zdobycie umiejętności posługiwania się normami i regułami prawnymi w celu rozwiązywania problemów i zadań z zakresu bezpieczeństwa.
	Kompetencje społeczne
CK1	Ukształtowanie postawy społecznej i etycznej opartej na poszanowaniu prawa i wartości moralnych powszechnie akceptowanych w społeczeństwie, w szczególności rozwinięcie wrażliwości na potrzebę

	zagwarantowania bezpieczeństwa oraz przestrzegania praw i wolności człowieka w sytuacjach kryzysowych.
CK 2	Uświadomienie potrzeby i rozwinięcie umiejętności uczenia się przez całe życie.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Ma rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę z zakresu metodologii badań w naukach społecznych, ich miejsca w systemie nauk i w relacjach z innymi naukami.	K_W01
EPW2	Ma pogłębioną wiedzę o współzależnościach między elementami struktury systemu bezpieczeństwa w wymiarze narodowym i międzynarodowym, społecznym i kulturowym.	K_W03
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Interpretuje różnego rodzaju zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa.	K_U01
EPU2	Posługuje się w sposób pogłębiony normami i regułami umożliwiającymi rozwiązanie konkretnie postawionego problemu właściwego dla kierunku bezpieczeństwo.	K_U06
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem narodowym.	K_K13
EPK2	Biorąc udziału w życiu społecznym oddziałuje na proces uczenia się innych osób.	K_K01

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Cele i funkcje prawa karnego i prawa wykroczeń.	2	1
W2	Formy zjawiskowe i stadialne popełnienia przestępstw i wykroczeń.	2	2
W3	Zasady odpowiedzialności za przestępstwa i wykroczenia.	2	2
W4	Kary i środki karne w Kodeksie karnym i Kodeksie wykroczeń.	3	2
W5	Wyłączenie odpowiedzialności karnej.	2	1
W6	Zasady wymiaru kar i środków karnych.	2	1
W7	Wnioskowanie prawnicze w prawie karnym.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	10

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Różnice pomiędzy przestępstwem i wykroczeniem.	1	0,5
C2	Wina i jej postacie w prawie karnym.	2	1
C3	Wyłączenie bezprawności, obrona konieczna, stan wyższej konieczności.	2	1
C4	Środki zabezpieczające.	2	0,5
C5	Przedawnienie i zatarcie skazania.	2	1

C6	Odpowiedzialność za czyny popełnione za granicą.	2	1
C7	Warunkowe umorzenie i warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności.	2	1
C8	Rozwiązywanie kazusów z prawa karnego i prawa wykroczeń.	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	8

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	**M2 - metoda problemowa:** wykład problemowy, wykład interaktywny, wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji.	projektor multimedialny, system aktów prawnych
Ćwiczenia	**M5 – Metoda praktyczna** (ćwiczenia kreacyjne: przygotowanie prezentacji, przygotowanie referatu, przygotowanie dokumentu, pisma procesowego lub innej formy pisemnej opartej na wcześniej ustalonych założeniach lub stanie faktycznym) **M5 - Metoda praktyczna** (ćwiczenia przedmiotowe, analiza przykładów i stanów faktycznych)	projektor multimedialny, system aktów prawnych

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	**----------**	**P2 – Zaliczenie** (pisemne w formie testowej).
Ćwiczenia	**F2 – obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F5 – ćwiczenia praktyczne** (analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych), **F3 – Praca pisemna:** przygotowanie referatu lub prezentacji,	Ocena podsumowująca jest sumą ocen formujących.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	**Wykład**	**Ćwiczenia**		
	P2	**F2**	**F3**	**F5**
EPW1	X	X	X	
EPW2	X	X	X	X
EPU1		X	X	X
EPU2		X	X	X
EPK1		X	X	X
EPK2		X	X	

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna wybrane terminy z wymaganych zagadnień z	Zna większość terminów z wymaganych zagadnień z	Zna wszystkie wymagane terminy z wymaganego zakresu za-

	zakresu prawa karnego materialnego i prawa wykroczeń.	zakresu prawa karnego materialnego i prawa wykroczeń.	gadnień z prawa karnego materialnego i prawa wykroczeń.
EPW2	Ma podstawową wiedzę o współzależnościach między elementami struktury systemu bezpieczeństwa w wymiarze narodowym i międzynarodowym, społecznym i kulturowym	Ma dobrą wiedzę o współzależnościach między elementami struktury systemu bezpieczeństwa w wymiarze narodowym i międzynarodowym, społecznym i kulturowym	Ma bardzo dobrą wiedzę o współzależnościach między elementami struktury systemu bezpieczeństwa w wymiarze narodowym i międzynarodowym, społecznym i kulturowym
EPU1	Interpretuje z pomocą innych różnego rodzaju zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa, próbuje wnioskować.	Interpretuje samodzielnie różnego rodzaju zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa, lecz nie wyciąga poprawnych wniosków.	Interpretuje samodzielnie różnego rodzaju zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa i wyciąga poprawne wnioski.
EPU2	Posługuje się na poziomie podstawowym normami i regułami umożliwiającymi rozwiązanie konkretnie postawionego problemu właściwego dla kierunku bezpieczeństwo.	Posługuje się na poziomie średniozaawansowanym normami i regułami umożliwiającymi rozwiązanie konkretnie postawionego problemu właściwego dla kierunku bezpieczeństwo.	Posługuje się na poziomie zaawansowanym normami i regułami umożliwiającymi rozwiązanie konkretnie postawionego problemu właściwego dla kierunku bezpieczeństwo.
EPK1	Próbuje doceniać znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem narodowym.	Docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem narodowym.	Docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem narodowym i innymi obszarami społecznymi.
EPK2	Biorąc udziału w życiu społecznym próbuje oddziaływać na proces uczenia się innych osób.	Biorąc udziału w życiu społecznym oddziałuje na proces uczenia się innych osób ze zmiennym skutkiem.	Biorąc udziału w życiu społecznym oddziałuje na proces uczenia się innych osób z pozytywnym skutkiem.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Kurzyński M (red.) *Prawo karne: zbiór przepisów - 51 wydanie, stan prawny na 16 stycznia 2018 r*., Warszawa 2018.
2. Marek A., Marek-Osowska A., *Prawo wykroczeń* (materialne i procesowe), Warszawa 2019.
3. Makarewicz J., *Polskie prawo karne: część ogóln*a, Warszawa 2017.
4. Bojarski T., *Polskie prawo wykroczeń zarys wykładu*, Warszawa 2012.

Akty prawne obowiązkowe:

1. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r, *Kodeks karny***,** Dz.U.1997,Nr 88, poz. 553, t.j. z dn. z dn. Dz. U. z 2019, poz. 1950, Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. *Kodeks wykroczeń*, Dz. U., 1971, Nr 12 poz.114, tj. z dn. Dz. U. 2019 poz. 821,1238.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Jagiełło D., *Prawo karne i prawo wykroczeń zbiór kazusów oraz tabele porównawcze*, Skierniewice, 2012.
2. Błaszczyk M., Prawo i postępowanie w sprawach o wykroczenia, Warszawa 2013.
3. Bojarski T., Michalska-Warias A.; Piórkowska-Flieger J., Szwarczyk M., *Kodeks wykroczeń. Komentarz*, Warszawa 2013.
4. Filar M. (red.), Bojarski M. i inni, *Kodeks Karny Komentarz*, Warszawa 2014.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację

	na studiach stacjo-narnych	**na studiach nie-stacjonarnych**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30	18
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	4	10
Przygotowanie do wykładu	4	4
Przygotowanie do ćwiczeń	4	4
Przygotowanie do sprawdzianu	2	2
Przygotowanie do zaliczenia	4	10
Suma godzin:	**50**	**50**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**2**	**2**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Krzysztof Gorazdowski, dr Dorota Kaczorkiewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	kgorazdowski@ajp.edu.pl, dkaczorkiewicz@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		B.08/B.08

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Prawo obronne RP**
2. Punkty ECTS	**1**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Zdzisław Maślak**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1	**W**: (15)	**W**: (10)
Liczba godzin ogółem	**15**	**10**

C - Wymagania wstępne

Znajomość podstaw prawa konstytucyjnego oraz prawa międzynarodowego.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu nauk o bezpieczeństwie oraz nauk pokrewnych, w szczególności w odniesieniu do istoty prawa obronnego RP oraz wiedzę z zakresu struktur i funkcjonowania systemu bezpieczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem prawa obronnego RP.
CW2	Przekazanie studentom wszechstronnej wiedzy z zakresu nauk społecznych oraz różnych gałęzi prawa w wymiarze przydatnym w działalności instytucji, służb, inspekcji i innych jednostek organizacyjnych istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa i przestrzegania prawa obronnego RP, w szczególności wiedzy na temat procesów dokonujących się we współczesnym świecie, ich analizy oraz prognozowania zmian i rozwiązań w środowisku bezpieczeństwa uzasadniających zastosowanie norm prawa obronnego. RP
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności analizowania, rozpoznawania, diagnozowania i interpretowania zjawisk społecznych, kulturowych, politycznych, prawnych i ekonomicznych będących przedmiotem zainteresowania prawa obronnego RP, z uwzględnieniem umiejętności posługiwania się normami i regułami prawnymi w celu rozwiązywania problemów i zadań z zakresu prawa obronnego RP.

CU2	Zdobycie umiejętności dokonywania wyboru i stosowania właściwych dla sytuacji uzasadniających zastosowanie prawa obronnego RP odpowiedniego doboru środków, narzędzi i metod pracy w celu efektywnego wykonywania zadań w obszarze bezpieczeństwa RP oraz formułowania indywidualnych opinii, stawiania hipotez badawczych i ich weryfikowania.
Kompetencje społeczne	
CK1	Wyposażenie w zdolność podejmowania i prowadzenia dyskusji w atmosferze wzajemnego szacunku i zrozumienia dla odmienności poglądów oraz ukształtowanie właściwych standardów pracy w grupie w celu wypracowania oczekiwanych rozwiązań problemów występujących w pracy zawodowej, w szczególności związanej z zapewnieniem bezpieczeństwa państwa w aspekcie zastosowania prawa obronnego RP.
CK2	Wykształcenie krytycznego podejścia oraz zdolności przewidywania i interpretacji obserwowanych zjawisk społecznych, racjonalnego myślenia i przedsiębiorczego działania w aspekcie konieczności wdrażania norm prawa obronnego RP.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
Wiedza (EPW)		
EPW1	Ma pogłębioną wiedzę o współzależnościach między elementami struktury systemu bezpieczeństwa w wymiarze narodowym i międzynarodowym, społecznym i kulturowym.	K_W03
EPW2	Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat struktur i relacji zachodzących między pozarządowymi organizacjami na rzecz bezpieczeństwa kraju a administracją publiczną.	K_W04
Umiejętności (EPU)		
EPU1	Wybiera i stosuje właściwy dla sytuacji kryzysowej i zagrożenia bezpieczeństwa sposób postępowania, potrafi dobierać środki, metody pracy w celu efektywnego wykonywania pojawiających się zadań zawodowych związanych z zastosowaniem prawa obronnego RP.	K_U06
EPU2	Proponuje oryginalne rozwiązania złożonych sytuacji kryzysowych i zagrożeń bezpieczeństwa uzasadniających zastosowanie norm prawa obronnego RP oraz prognozuje przebieg ich rozwiązania, a także przewiduje skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych.	K_U010
Kompetencje społeczne (EPK)		
EPK1	Potrafi przewidywać skutki swojej aktywności i działalności.	K_K08
EPK2	Potrafi zracjonalizować działania jednostek i grup społecznych w sytuacjach kryzysowych.	K_K15

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Pojęcie i zakres prawa obronnego	1	1
W2	Źródła prawa obronnego	1	0,5

W3	Zadania i kompetencje naczelnych i centralnych organów władzy publicznej w dziedzinie obronności	2	1
W4	Siły zbrojne RP jako podmiot prawa obronnego	1	1
W5	Zasady użycia i pobytu sił zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami RP	2	1
W6	Podstawy międzynarodowego prawa wojennego	1	0,5
W7	Podstawy prawa konfliktów zbrojnych	1	0,5
W8	Obowiązki i uprawnienia żołnierzy narodowych sił rezerwowych i ich pracodawców	1	1
W9	Żandarmeria wojskowa oraz wojskowe organy porządkowe w sferze wykonywania zadań z zakresu bezpieczeństwa i obronności	1	1
W10	NATO Acquis a prawo obronne RP	2	1
W11	Wymiar sprawiedliwości w siłach zbrojnych RP	1	0,5
W12	Świadczenia na rzecz obrony	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	10

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	**M2 – metoda praktyczna**: wykład problemowy, wykład interaktywny, wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji.	Projektor multimedialny

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P1 – egzamin** (pisemny w formie opisowej)

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x”)

Efekty przedmiotowe	**Wykład**
	P1
EPW1	X
EPW2	X
EPU1	X
EPU2	X
EPK1	X
EPK2	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**

EPW1	Ma wiedzę nt. niektórych współzależności między elementami struktury systemu bezpieczeństwa w wymiarze narodowym i międzynarodowym, społecznym i kulturowym.	Ma wiedzę nt. większości współzależności między elementami struktury systemu bezpieczeństwa w wymiarze narodowym i międzynarodowym, społecznym i kulturowym.	Ma wiedzę nt. wszystkich współzależności między elementami struktury systemu bezpieczeństwa w wymiarze narodowym i międzynarodowym, społecznym i kulturowym.
EPW2	Zna wybrane relacje zachodzące między pozarządowymi organizacjami na rzecz bezpieczeństwa kraju a administracją publiczną.	Zna większość relacji zachodzących między pozarządowymi organizacjami na rzecz bezpieczeństwa kraju a administracją publiczną.	Zna wszystkie relacje zachodzące między pozarządowymi organizacjami na rzecz bezpieczeństwa kraju a administracją publiczną.
EPU1	Wskazuje niektóre zagrożenia bezpieczeństwa sposób i sposoby ich eliminowania.	Wskazuje większość zagrożeń bezpieczeństwa sposób i sposoby ich eliminowania.	Wskazuje wszystkie zagrożenia bezpieczeństwa sposób i sposoby ich eliminowania.
EPU2	Potrafi wskazać niektóre rozwiązania złożonych sytuacji kryzysowych i zagrożeń bezpieczeństwa uzasadniających zastosowanie norm prawa obronnego RP	Potrafi wskazać większość rozwiązań złożonych sytuacji kryzysowych i zagrożeń bezpieczeństwa uzasadniających zastosowanie norm prawa obronnego RP	Potrafi wskazać wszystkie rozwiązania złożonych sytuacji kryzysowych i zagrożeń bezpieczeństwa uzasadniających zastosowanie norm prawa obronnego RP
EPK1	Potrafi przewidywać niektóre skutki swojej aktywności i działalności.	Potrafi przewidywać większość skutków swojej aktywności i działalności.	Potrafi przewidywać wszystkie skutki swojej aktywności i działalności.
EPK2	Potrafi zracjonalizować niektóre działania jednostek i grup społecznych w sytuacjach kryzysowych.	Potrafi zracjonalizować większość działań jednostek i grup społecznych w sytuacjach kryzysowych.	Potrafi zracjonalizować wszystkie działania jednostek i grup społecznych w sytuacjach kryzysowych.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Czuryk M., Kitler R., *Prawo obronne Rzeczypospolitej Polskiej w zarysie*, Warszawa 2014.
2. *Prawo wojskowe*, M. Czuryk, M. Karpiuk (red.), Warszawa 2015.
3. Bała P., *Prawo obronne Rzeczypospolitej Polskiej*, Toruń 2014.
4. Balcerowcz B., *Polskie siły zbrojne w stanie pokoju, kryzysu, wojny*, Warszawa 2014.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. *Podręcznik do nauki prawa wojennego w Siłach Zbrojnych*, Warszawa 2014.
2. Symonides J., *Prawo międzynarodowe publiczne*, Warszawa 2011.
3. Góralczyk W., *Prawo międzynarodowe publiczne*, Warszawa 2011.
4. Kitler W., Nowak D., Stepnowska M. (red.), *Prawo wojskowe*, Warszawa 2017.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	15	10
Konsultacje	1	1
Czytanie literatury	2,5	5

Przygotowanie do zajęć	2,5	5
Przygotowanie do egzaminu	4	4
Suma godzin:	**25**	**25**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**1**	**1**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Zdzisław Maślak
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	z.maslak@wp.pl
Podpis	

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**B.09/B.09**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Międzynarodowa przestępczość zorganizowana**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Dorota Kaczorkiewicz**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 2	**W**: (15); **Ćw.**: (15);	**W**: (10); **Ćw.**: (8);
Liczba godzin ogółem	**30**	**18**

C - Wymagania wstępne

Student powinien posiadać wiedzę ogólną z zakresu kryminologii pozyskaną na studiach I stopnia.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Zapoznanie studentów z wybranymi pojęciami z obszaru szczególnych kategorii przestępstw - przestępczości zorganizowanej w ujęciu międzynarodowym.
CW2	Przekazanie studentom wszechstronnej wiedzy z zakresu zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania przestępczości zorganizowanej w aspekcie przydatnym w działalności instytucji, służb, inspekcji i innych jednostek organizacyjnych istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności praktycznych zastosowania niektórych norm prawnych ujętych w Kodeksie karnym i innych aktach prawnych w celu rozpoznawania i zwalczania przestępczości zorganizowanej.
CU2	Zdobycie umiejętności posługiwania się terminologią przydatną w celu kryminologicznej analizy zjawiska przestępczości zorganizowanej i rozwiązywania problemów z nią związanych.
	Kompetencje społeczne
CK1	Student dostrzega skutki przestępczości zorganizowanej w różnych sytuacjach społecznych w tym związanych z zagrożeniem bezpieczeństwa wewnętrznego oraz konieczność przestrzegania norm prawnych, które wyznaczają granice zachowania zgodnego z prawem w odniesieniu do udziału w życiu społecznym.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		Kierunkowy efekt uczenia
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Ma rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę w odniesieniu do zjawiska przestępczości zorganizowanej, obszarów działania, struktur, przyczyn zjawiska i jego negatywnych efektów dla społeczeństwa.	K_W01
EPW2	Ma wiedzę w zakresie sposobów zapobiegania, przeciwdziałania, zwalczania zorganizowanej przestępczości i zagrożeń z nią związanych.	K_W08
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Wykorzystuje pozyskaną wiedzę teoretyczną, potrafi czynić użytek z ustaleń związanych z analizą zachowań przestępczych do rozwiązywania problemów prawno karnych i stosowania odpowiedniego stanu prawnego w celu zwalczania przestępczości zorganizowanej.	K_U02
EPU2	Posługuje się w sposób pogłębiony normami i regułami prawnymi umożliwiającymi rozwiązanie konkretnie postawionego problemu właściwego dla zjawiska przestępczości zorganizowanej.	K_U06
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz konieczność ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego.	K_K02

F – Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Kryminologiczne badania nad przestępczością	1	1
W2	Pojęcie i geneza przestępczości zorganizowanej	1	1
W3	Rodzaje przestępczości zorganizowanej, modele organizacji grup przestępczych	1	0,5
W4	Geneza przestępczości zorganizowanej. Przestępczość zorganizowana w wybranych państwach: Włochy (ze szczególnym uwzględnieniem mafii sycylijskiej), USA (z uwzględnianiem roli FBI w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej), Kolumbia, Meksyk, Japonia, Chiny, Wietnam, Niemcy, Rosja, Bałkany, UK,	3	1
W5	Uwarunkowania do rozwoju przestępczości zorganizowanej w Polsce. Dynamika i struktura polskiej przestępczości zorganizowanej.	1	1
W6	Zwalczanie przestępczości ekonomicznej, korupcji, prania brudnych pieniędzy, przestępczości narkotykowej i innych.	1	1
W7	Prawne środki przeciwdziałania przestępczości zorganizowanej.	2	1
W8	Nowe rozwiązania prawne w walce z przestępczością zorganizowaną: świadek koronny, tzw. świadek incognito, zakup kontrolowany i przesyłka kontrolowana	1	1
W9	Instytucje powołane do zwalczania przestępczości zorganizowanej: Policja, CBŚP, ABW, Prokuratura, CBA, Straż Graniczna, Żandarmeria Wojskowa	2	1

W10	Międzynarodowa współpraca w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej	1	0,5
W11	Skutki przestępczości zorganizowanej	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	10
Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Zorganizowana grupa przestępcza a związek przestępczy (organizacja przestępcza)	1	1
C2	Analiza wybranych typów czynów zabronionych wskazanych w art. 258 kk	1	1
C3	Odpowiedzialność karna za udział w grupach przestępczych	2	1
C4	Wybrane środki karnoprocesowe i prawnofinansowe zwalczania przestępczości zorganizowanej art.60-65 kk, art. 259 kk.	2	1
C5	Praca operacyjna i kryminalistyczne metody zwalczania przestępczości zorganizowanej.	3	1
C6	Relacje pomiędzy przestępczością zorganizowaną a terroryzmem. Terroryzm - terror kryminalny.	2	1
C7	Obszary działania i struktury przestępczości zorganizowanej.	2	1
C8	Przestępczość zorganizowana w ujęciu statystycznym.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	8

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	**M1 Metoda podająca** (wykład informacyjny) **M2 Metoda problemowa** (wykład z elementami analizy problemowej i dyskusji)	Projektor multimedialny, system informacji prawnej.
Ćwiczenia	**M2 Metoda problemowa** (analiza przypadku, case study) **M5 Metoda praktyczna** (czytanie i analiza tekstu źródłowego, prezentacja różnych form wypowiedzi)	System informacji prawnej, dostęp do internetowego systemu aktów prawnych.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P2 - zaliczenie** (pisemne w formie testowej z elementami opisu).
Ćwiczenia	**F2 - obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć). **F3 - praca pisemna** (przygotowanie referatu lub prezentacji). **F5 - ćwiczenia praktyczne** (przygotowanie dokumentów lub pism przydatnych w pracy zawodowej, analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych, przeprowadzanie symulacji lub inscenizacji).	Ocena podsumowująca jest sumą ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład	Ćwiczenia		
	P2	F2	F3	F5
EPW1	X	X	X	
EPW2	X	X	X	X
EPU1	X			X
EPU2	X	X		
EPK1				X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna niektóre z wymaganych przyczyn i skutków zjawiska przestępczości zorganizowanej	Zna większość wymaganych przyczyn i skutków zjawiska przestępczości zorganizowanej	Zna wszystkie wymagane przyczyny i skutki zjawisko przestępczości zorganizowanej
EPW2	Zna niektóre z wymaganych sposobów zapobiegania i zwalczania zjawiska przestępczości zorganizowanej	Zna większość wymaganych sposobów zapobiegania i zwalczania zjawiska przestępczości zorganizowanej	Zna wszystkie wymagane sposoby zapobiegania i zwalczania zjawiska przestępczości zorganizowanej.
EPU1	Stara się prawidłowo interpretować określone zachowania w odniesieniu do ustaleń stanu faktycznego lecz nie wyciąga trafnych wniosków	Stara się prawidłowo interpretować określone zachowania w odniesieniu do ustaleń stanu faktycznego i w większości wyciągać trafne wnioski	Prawidłowo interpretuje określone zachowania zmierza do ustalenia stanu faktycznego i wyciąga poprawne wnioski.
EPU2	Próbuje w miarę możliwości posługiwać się normami i regułami prawnymi w celu rozwiązania wybranych problemów prawnych.	Rozwiązuje wybrane problemy prawne przy użyciu norm i reguł prawnych, którymi posługuje się w miarę poprawnie.	Umiejętnie posługuje się normami i regułami prawnymi i prawidłowo rozwiązuje wybrane problemy prawne.
EPK1	Posiada słabe przekonanie o konieczności aktywności w zakresie uczenia się przez całe życie.	Posiada umiarkowane przekonanie o konieczności aktywności w zakresie uczenia się przez całe życie.	Posiada silne i pełne przekonanie o konieczności stałej aktywności w zakresie uczenia się przez całe życie.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Wójcik J.W., *Przeciwdziałanie przestępczości zorganizowanej*, Warszawa 2011.
2. Kędzierski M.A., *Przeciwdziałanie i zwalczanie finansowania terroryzmu w Polsce*, 2019.
3. Rau Z., *Przestępczość zorganizowana w Polsce i jej zwalczanie*, Warszawa 2010.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Jasiński W., Mądrzejowski W., Wiciak K., *Przestępczość zorganizowana. Fenomen, Współczesne zagrożenia, zwalczanie, ujęcie praktyczne*, Szczytnie 2013.
2. Gruszczyńska B., Marczewski M., Siemaszko A., *Atlas przestępczości w Polsce cz.* 3, Warszawa 2006.
3. Southwell D., *Historia przestępczości zorganizowanej*, Mak Verlag 2009.
4. Pływaczewski E., *Przestępczość zorganizowana. Świadek koronny. Terroryzm w ujęciu praktycznym*, Kraków 2012.
5. Kędzierski M.A., *Zastosowanie rozwinięcia teorii układów samodzielnych na potrzeby typowania przywództwa organizacji przestępczej – analiza psychocybernetyczna*, Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego 9/13.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjo-narnych	na studiach nie-stacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30	18
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	5	10
Przygotowanie referatu	3	6
Przygotowanie rozwiązania zadania	2	4
Przygotowanie do sprawdzianu	8	10
Suma godzin:	**50**	**50**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**2**	**2**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr D. Kaczorkiewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	dkaczorkiewicz@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**B.10/B.10**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Współczesne zagrożenia niemilitarne**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr hab. Kazimierz Kraj, prof. AJP**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W**: (15); **Ćw.**: (15);	**W**: (10); **Ćw.**: (8);
Liczba godzin ogółem	**30**	**18**

C - Wymagania wstępne

Znajomość podstawowych zagadnień teorii bezpieczeństwa.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu podstawowych pojęć z zakresu współczesnych zagrożeń niemilitarnych.
CW2	Przekazanie studentom kompleksowej wiedzy z zakresu współczesnych zagrożeń niemilitarnych w poszczególnych kategoriach bezpieczeństwa narodowego.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności praktycznych przydatnych w praktyce działania podmiotów administracji rządowej i samorządowej w rozwiązywaniu problemów bezpieczeństwa państwa oraz jego obywateli w kontekście współczesnych zagrożeń niemilitarnych.
CU2	Przygotowanie absolwenta do stosowania innowacyjnych i kreatywnych rozwiązań w pracy na potrzeby administracji rządowej i samorządowej w zakresie rozwiązywania problemów bezpieczeństwa państwa oraz jego obywateli w kontekście współczesnych zagrożeń niemilitarnych.
	Kompetencje społeczne
CK1	Ukształtowanie odpowiedniej postawy społecznej i etycznej opartej na poszanowaniu prawa i wartości moralnych powszechnie akceptowanych w społeczeństwie, w szczególności rozwinięcie wrażliwości na potrzebę gwarantowania bezpieczeństwa przez administrację państwową w rozwiązywaniu problemów bezpieczeństwa z obszaru współczesnych zagrożeń niemilitarnych.

CK2	Uświadomienie potrzeby i rozwinięcie umiejętności uczenia się przez całe życie w zakresie innowacyjnego i kreatywnego rozwiązywania problemów bezpieczeństwa państwa oraz jego obywateli w obszarze współczesnych zagrożeń niemilitarnych.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Ma zaawansowaną wiedzę na temat struktur, organizacji, funkcjonowania oraz relacji między instytucjami, służbami, inspekcjami, strażami i innymi jednostkami organizacyjnymi systemu bezpieczeństwa oraz zna poglądy na ten temat.	K_W02
EPW2	Ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach organizujących określone struktury i instytucje systemu bezpieczeństwa.	K_W08 K_W11
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych nabytych podczas praktyk zawodowych w celu realizacji zadań z zakresu bezpieczeństwa.	K_U16 K_U02
EPU2	Posiada umiejętności planowania i organizowania pracy zarówno indywidualnej, jak i zespołowej oraz potrafi samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie	K_U16
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Jest przygotowany do określenia miejsca i roli swojej oraz innych członków grupy w trakcie wykonywanych zadań oraz rozstrzygania dylematów związanych z wykonywanym zawodem.	K_K06
EPK2	Potrafi przewidywać skutki swojej aktywności i działalności na etapie podejmowania decyzji.	K_K08

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Bezpieczeństwo pozamilitarne, jako przedmiot poznania naukowego, pojęcie i zakres.	2	1
W2	Współczesne zagrożenia niemilitarne, meritum problemu.	2	2
W3	Rola, zadania i kompetencje władzy publicznej w zwalczaniu zagrożeń niemilitarnych.	2	1
W4	Społeczne formy aktywności w zwalczaniu zagrożeń niemilitarnych.	2	2
W5	Bezpieczeństwo pozamilitarne w polityce państwa i koncepcjach bezpieczeństwa po 1989 roku.	3	2
W6	Problematyka zagrożeń niemilitarnych w treści strategii rozwoju państwa i szczegółowych strategii rozwojowych.	2	1
W7	Organizacja państwa w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom niemilitarnym.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	10

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Terroryzm i ekstremizm.	2	1
C2	Zagrożenia społeczne.	2	1

C3	Zagrożenia ekonomiczne.	2	1
C4	Zagrożenia ekologiczne.	2	1
C5	Zagrożenia w cyberprzestrzeni.	2	1
C6	Zagrożenia techniczne.	2	1
C7	Zagrożenia klimatyczne.	2	1
C8	Migracje.	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**8**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny). **M2 – Metoda problemowa** (wykład połączony z dyskusją).	Projektor multimedialny, laptop
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa** (analiza przypadku – case study, dyskusja, pytania i odpowiedzi) **M5 – Metoda praktyczna** (czytanie i analiza tekstu źródłowego).	Projektor multimedialny, laptop z dostępem do Internetu, kamera.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	**F2 – obserwacja/aktywność** (obserwacja poziomu przygotowania do zajęć)	**P2 - zaliczenie** (pisemne).
Ćwiczenia	**F2 – obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć). **F5 – ćwiczenia praktyczne** (przygotowanie projektu w oparciu o konkretne założenia, analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych).	**P2 - zaliczenie** (pisemne).

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	**Wykład**		**Ćwiczenia**		
	F2	**P2**	**F2**	**F5**	**P2**
EPW1	X		X	X	
EPW2	X	X	X	X	X
EPU1	X		X	X	
EPU2	X	X	X	X	X
EPK1	X		X	X	
EPK2	X	X	X	X	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna wybrane pojęcia z zakresu współczesnych zagrożeń niemilitarnych w obszarze bezpieczeństwa, bezpieczeństwa narodowego.	Zna większość pojęć z zakresu współczesnych zagrożeń niemilitarnych w obszarze bezpieczeństwa, bezpieczeństwa narodowego.	Zna podział i klasyfikację wszystkich wymaganych pojęć z zakresu współczesnych zagrożeń niemilitarnych w obszarze bezpieczeństwa, bezpieczeństwa narodowe-

			go.
EPW2	Zna wybrane możliwości wystąpienia zagrożeń niemilitarnych.	Zna większość możliwości wystąpienia zagrożeń niemilitarnych.	Zna wszystkie możliwości wystąpienia zagrożeń niemilitarnych.
EPU1	Potrafi prawidłowo interpretować, analizować i wyjaśniać wybrane zagrożenia niemilitarne.	Potrafi interpretować, analizować i wyjaśniać większość zagrożeń niemilitarnych.	Potrafi interpretować, analizować i wyjaśniać wszystkie wymagane zagrożenia niemilitarne.
EPU1	Umie wykorzystać wybraną wiedzę teoretyczną oraz umiejętności praktycznych nabytych podczas praktyk zawodowych w celu realizacji wybranych możliwości przeciwdziałania zagrożeniom niemilitarnym.	Umie wykorzystać większość wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych nabytych podczas praktyk zawodowych w celu zastosowania większości możliwości przeciwdziałania zagrożeniom niemilitarnym.	Umie wykorzystać wymaganą wiedzę teoretyczną oraz umiejętności praktycznych nabytych podczas praktyk zawodowych w celu realizacji wszystkich wymaganych możliwości przeciwdziałania zagrożeniom niemilitarnym.
EPU2	Potrafi innowacyjnie i kreatywnie planować i organizować własną pracę i naukę z zakresu zagrożeń niemilitarnych.	Potrafi innowacyjnie i kreatywnie planować i organizować pracę i naukę zarówno indywidualnej, jak i zespołowo z zakresu zagrożeń niemilitarnych.	Potrafi innowacyjnie i kreatywnie planować i organizować prace i naukę zarówno indywidualnie i zespołowo oraz potrafi samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie z zakresu zagrożeń niemilitarnych.
EPK1	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie innowacyjnego myślenia ale nie zna jego skutków w obszarze zagrożeń niemilitarnych.	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie innowacyjnego myślenia oraz konieczność ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego w obszarze zagrożeń niemilitarnych.	Rozumie potrzebę i zna skutki uczenia się innowacyjnego myślenia przez całe życie oraz konieczność ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego z zakresu w obszarze zagrożeń niemilitarnych.
EPK1	Jest przygotowany do innowacyjnego określania swojego miejsca w trakcie wykonywanych zadań oraz rozstrzygania dylematów związanych z wykonywanym zawodem w obszarze zagrożeń niemilitarnych.	Jest przygotowany do innowacyjnego określania swojego miejsca oraz większości członków grupy w trakcie wykonywanych zadań oraz rozstrzygania dylematów związanych z wykonywanym zawodem w obszarze zagrożeń niemilitarnych.	Jest przygotowany do innowacyjnego określania swojego miejsca i roli oraz innych członków grupy w trakcie wykonywanych zadań oraz rozstrzygania dylematów związanych z wykonywanym zawodem w obszarze zagrożeń niemilitarnych.
EPK2	Potrafi kreatywnie przewidywać skutki swojej aktywności i działalności na wybranych etapach podejmowania decyzji w obszarze zagrożeń niemilitarnych.	Potrafi kreatywnie przewidywać skutki swojej aktywności i działalności na większości etapów podejmowania decyzji w obszarze zagrożeń niemilitarnych.	Potrafi kreatywnie przewidywać skutki swojej aktywności i działalności na wszystkich etapach podejmowania decyzji w obszarze zagrożeń niemilitarnych.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. *Podstawy bezpieczeństwa narodowego (państwa)*, (red.) J. Pawłowski, Warszawa 2017
2. W. Pokruszyński, *Bezpieczeństwo teoria i praktyka*, Kraków 2017 http://apeiron-wydawnictwo.pl/wp-content/uploads/2017/11/bezp_teoria_i_praktyka_B5_sr.pdf
3. Zb. Grzywna, *Zagrożenia niemilitarne – Siły Zbrojne RP w ich zapobieganiu i likwidacji*, Kultura Bezpieczeństwa.

Nauka-Praktyka-Refleksje 2017, nr 28.
http://bazhum.muzhp.pl/media//files/Kultura_Bezpieczenstwa_Nauka_Praktyka_Refleksje/Kultura_Bezpieczenstwa_Nauka_Praktyka_Refleksje-r2017-t-n28/Kultura_Bezpieczenstwa_Nauka_Praktyka_Refleksje-r2017-t-n28-s46-65/Kultura_Bezpieczenstwa_Nauka_Praktyka_Refleksje-r2017-t-n28-s46-65.pdf
4. Strategia Bezpieczeństwa narodowego 2020
www.bbn.gov.pl/ftp/dokumenty/Strategia_Bezpieczenstwa_Narodowego_RP_2020.pdf
5. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (wersja elektroniczna)

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Biała Księga Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2013.
2. Lasoń M., *Zagrożenia dla bezpieczeństwa Polski w świetle analizy porównawczej kolejnych Strategii Bezpieczeństwa Narodowego RP*, [w:] Bezpieczeństwo Teoria i Praktyka, nr 3 z 2016 r. – www.btip.ka.edu.pl

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30	18
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	8	16
Przygotowanie referatu	17	19
Przygotowanie do zajęć	18	20
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin: 25 godz.):	**3**	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. Kazimierz Kraj, prof. AJP
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	artuzow@wp.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe
- studia drugiego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 33/000/2021 Senatu AJP
z dnia 22 czerwca 2021 r.

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**C.01/C.01**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Metody zwalczania korupcji**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Andrzej Skwarski, mgr Stanisław Panek**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1	**W**: (30); **Ćw.**: (15);	**W**: (16); **Ćw.**: (12);
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Student posiada wiedzę w zakresie ogólnych problemów dotyczących korupcji oraz metod jej zwalczania

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Zapoznanie studentów z problemem korupcji w odniesieniu do instytucji państwowych oraz prywatnych
CW2	Zapoznanie studentów z metodami zwalczania korupcji
	Umiejętności
CU1	Nabycie podstawowych umiejętności oceny sfer zagrożonych korupcją
CU2	Zdobycie podstawowych umiejętności stosowania metod zwalczania korupcji w poszczególnych sferach zagrożonych tym zjawiskiem
	Kompetencje społeczne
CK1	Student dostrzega zagrożenia wynikające z zachowań korupcyjnych
CK2	Student dostrzega potrzebę wprowadzania metod antykorupcyjnych

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)	**Kierunkowy efekt uczenia**
Wiedza (EPW…)	

EPW1	Student posiada wiedzę w zakresie funkcjonowania korupcji	K_W07
EPW2	Student posiada wiedzę w zakresie stosowania właściwych procedur antykorupcyjnych	K_W11
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Potrafi ocenić zagrożenia korupcyjne w różnych sferach gospodarki narodowej	K_U03
EPU2	Potrafi ocenić skuteczność stosowania metod antykorupcyjnych	K_U11
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Dostrzega potrzebę rozwoju osobistego przez całe życie	K_K02
EPK2	Potrafi uczestniczyć w przygotowaniu programów dotyczących bezpieczeństwa	K_K10
EPK3	Potrafi przewidywać skutki podejmowanych działań oraz planować ich zakres	K_K08

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Historia zachowań korupcyjnych w Polsce, Europie oraz USA	6	3
W2	Sfery gospodarki najbardziej zagrożone korupcją	6	2
W3	Metody zwalczania korupcji w Polsce i Unii Europejskiej	10	7
W4	Służby powołane do walki z korupcją oraz współpraca międzynarodowa w tym zakresie	8	4
	Razem liczba godzin wykładów	30	16

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Przestępstwa korupcyjne w sferze infrastruktury państwa – ewolucja zjawiska, zwalczanie, przykłady	3	2
C2	Przestępstwa korupcyjne w sferze informatyzacji administracji publicznej – ewolucja zjawiska, zwalczanie, przykłady	3	3
C3	Przestępstwa korupcyjne w sferze wykorzystania środków unijnych – ewolucja zjawiska, zwalczanie, przykłady	3	3
C4	Przestępstwa korupcyjne w obszarze służby zdrowia – ewolucja zjawiska, zwalczanie, przykłady	3	2
C5	Przestępstwa korupcyjne w sektorze obronnym, ochronie środowiska oraz administracji państwowej i samorządowej – ewolucja zjawiska, zwalczanie, przykłady	3	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	12

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1 - wykład informacyjny** **M2 - wykład problemowy** (wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji, wykład z elementami dyskusji, wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych).	projektor akty prawne
Ćwiczenia	**M5 – metoda praktyczna** (analiza tekstu źródłowego, przykładów i stanów faktycznych; analiza referatów	akty prawne, komentarze, orzecznictwo

	przedstawionych przez studentów)	

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P1 – Egzamin** (pisemny w formie opisowej
Ćwiczenia	**F2 – obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykony wach podczas zajęć), **F5** - **ćwiczenia praktyczne** (analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych), **F3** – **praca praktyczna** (przygotowanie referatu lub prezentacji).	Ocena podsumowująca jest sumą ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	**Wykład**	**Ćwiczenia**		
	P1	**F2**	**F5**	**F3**
EPW1	x	x	x	
EPW2	x	x	x	x
EPU1	x	x		x
EPU2		x	x	
EPK1		x	x	x
EPK2		x		x
EPK3		x	x	x

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt ucznia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna niektóre terminy i definicje legalne w omawianej materii ustawowej.	Zna większość terminów i definicji legalnych w omawianej materii ustawowej.	Zna wszystkie wymagane terminy, definicje legalne w omawianej materii ustawowej.
EPU1	Rozumie znaczenie zjawisk społecznych niosących zagrożenia korupcją.	Rozumie znaczenie zjawisk społecznych niosących zagrożenia	Rozumie znaczenie zjawisk społecznych niosących zagrożenia korupcją i wymienia je wszystkie.
EPU2	Rozumie potrzebę ustalenia stanu faktycznego i dokonania subsumpcji.	Rozumie potrzebę prawidłowego ustalenia stanu faktycznego i dokonania prawidłowej subsumpcji.	Rozumie potrzebę ustalenia prawidłowego stanu faktycznego, dokonania subsumcji i rozwiązania problemu przy użyciu odpowiednich metod wykładni prawa.
EPU2	Potrafi wskazać na mechanizmy społeczne zwiększające ryzyko powstania korupcji.	Potrafi wskazać na mechanizmy społeczne zwiększające ryzyko korupcji i metody przeciwdziałania.	Potrafi wymienić i opisać przebieg zjawisk społecznych zwiększających ryzyko powstania korupcji i metody przeciwdziałania.
EPK1	Wykazuje właściwą postawę społeczną w działaniu, prezentuje wyniki swojej pracy, rozwiązuje problem	Wykazuje się samodzielnością w działaniu, próbuje samodzielnie rozwiązać problem prawny	Wykazuje się samodzielnością w działaniu i stosuje nieszablonowe rozwiązania problemów prawnych

	prawny przy pomocy innych osób w grupie.		
EPK2	Potrafi współdziałać z innymi w grupie bez większego zaangażowania, wchodzi w bezpośrednie interakcje, ma świadomość istnienia aspektów pracy, ale nie potrafi się do nich odnieść.	Potrafi współdziałać z innymi w grupie z dużym zaangażowaniem, wchodzi w bezpośrednie interakcje, ma świadomość istnienia aspektów pracy i odnosi się do nich	Potrafi wzorcowo współdziałać z innymi w grupie, wchodzi w bezpośrednie interakcje, ma świadomość istnienia aspektów pracy integrując wzorcowo wszystkie uwarunkowania i prezentuje nieszablonowy sposób myślenia

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Kosiński J., Krak K., Korman A. (red.), *Korupcja i antykorupcja Wybrane zagadnienia* cz. III, Warszawa 2012.
2. Melezini A., *Prawne instrumenty zapobiegania i zwalczania korupcji przez kontrolę skarbową*, Warszawa 2012.
3. Wierzbica A., *Przepisy antykorupcyjne w administracji publicznej*, M. Tymiński, P. Koryś (red.), *Oblicza korupcji: zjawisko, skutki i metody przeciwdziałania,* Warszawa 2006.
4. Bill J., *Zjawisko korupcji*, Editions Spotkania, 2019.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Kowalczyk J., *Przeciwdziałanie korupcji w ochronie zdrowia*, Warszawa 2012.
2. Stec M. (red.), Bandarzewski K., *Unormowania antykorupcyjne w administracji p*ublicznej, Warszawa2009.
3. Lewicka-Strzałecka A., *Nędza korupcji*, Warszawa 2011.
4. Kowalczyk J., *Odpowiedzialność społeczna i przeciwdziałanie korupcji w zarządzaniu organizacją*, Warszawa 2009.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem	45	28
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	8	13
Przygotowanie referatu i wystąpienia	10	11
Przygotowanie do sprawdzianu	5	10
Przygotowanie do egzaminu	5	11
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**3**	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Andrzej Skwarski
Data aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	andrzej.skwarski@wp.pl
Podpis	Andrzej Skwarski

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**C.02/C.02**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Regionalizacja i instytucjonalizacja bezpieczeństwa**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**prof. dr hab. Paweł A. Leszczyński** **dr Ewa Szuber-Bednarz**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1	**W**: (30); **Ćw.**: (15);	**W**: (16); **Ćw.**: (12);
Liczba godzin ogółem	**45**	**28**

C - Wymagania wstępne

Brak

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu systemów bezpieczeństwa oraz funkcjonowania struktur w sytuacjach kryzysowych w wymiarze regionalnym i globalnym.
CW2	Przekazanie wiedzy na temat procesów regionalizacji i instytucjonalizacji bezpieczeństwa dokonujących się we współczesnym świecie, ich analizy oraz prognozowania zmian i rozwiązań w środowisku bezpieczeństwa.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności analizowania przyczyn i przebiegu procesów oddziaływujących na bezpieczeństwo w wymiarze regionalnym i globalnym.
CU2	Przygotowanie absolwenta do samodzielnej analizy i przetwarzania informacji z zakresu bezpieczeństwa w wymiarze regionalnym i globalnym.
	Kompetencje społeczne
CK1	Jest przygotowany do zdefiniowania własnych kompetencji w zakresie bezpieczeństwa w wymiarze regionalnym i globalnym.
CK2	Wykształcenie krytycznego podejścia oraz zdolności przewidywania i interpretacji obserwowanych zjawisk w wymiarze regionalnym i globalnym.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		Kierunkowy efekt uczenia
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Ma pogłębioną wiedzę o współzależnościach między elementami struktury bezpieczeństwa w wymiarze regionalnym i globalnym	K_W03
EPW2	Zna i rozumie istotę regionalizmu i instytucjonalizacji bezpieczeństwa, rozumie wpływ integracji regionalnej na zmiany w strukturze bezpieczeństwa państwa	K_W09
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Analizuje przyczyny i przebieg procesów oddziałujących na bezpieczeństwo w wymiarze regionalnym i globalnym	K_U04
EPU2	Wykorzystuje odpowiednie modele teoretyczne do opisów i analizowania zjawisk zachodzących w wymiarze regionalnym i globalnym	K_U05
EPU3	Uwzględnia ryzyko i przewiduje skutki podejmowanych decyzji opierając się na zdobytej wiedzy teoretycznej i empirycznej z zakresu bezpieczeństwa regionalnego i globalnego	K_U11
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Uświadomienie potrzeby i rozwinięcie umiejętności uczenia się przez całe życie	K_K02
EPK2	Potrafi interpretować procesy związane z instytucjonalizacją i regionalizacją bezpieczeństwa oraz przewidywać ich konsekwencje	K_K09

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**.	0,5	0,5
W2	Pojęcie instytucjonalizacji bezpieczeństwa	0,5	0,5
W3	Od globalizacji do regionalizacji bezpieczeństwa	2	2
W4	Instytucjonalizacja bezpieczeństwa zbiorowego w skali globalnej (casus Ligi Narodów i ONZ)	2	1
W5	NATO i OBWE – w kierunku ponadregionalnych instytucji bezpieczeństwa	5	3
W6	Koncepcja Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa UE	5	3
W7	Szanghajska Organizacja Współpracy oraz Organizacja Układu o Bezpieczeństwie Zbiorowym – (ponad) regionalnym instytucjami bezpieczeństwa?	5	2
W8	Transatlantycka a transpacyficzna instytucjonalizacja bezpieczeństwa w XXI w. – konwergencje i dywergencje	5	2
W9	Globalne aspekty (nie)bezpieczeństwa regionalnego na Bliskim Wschodzie	3	1
W20	Multilateralizm a bilateralizm w polityce bezpieczeństwa państw współczesnych	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	30	16

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych

C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**	0,5	0,5
C2	W historii układów bezpieczeństwa zbiorowego (Układ Warszawski, CENTO, SEATO, ANZUS)	1	2
C3	Czynniki regionalizacji i instytucjonalizacji bezpieczeństwa	1,5	1
C4	Subregionalne aspekty instytucjonalizacji bezpieczeństwa – casus grup bojowych w ramach Grupy Wyszehradzkiej	2	2
C5	Instytucjonalizacja bezpieczeństwa w regionie państw Morza Bałtyckiego	2	1
C6	Polityka neutralności wybranych państw a instytucjonalizacja bezpieczeństwa euroatlantyckiego	2	2
C7	Państwa bałkańskie wobec procesów instytucjonalizacji bezpieczeństwa	2	1
C8	Architektura bezpieczeństwa Azji w XXI w.	2	1
C9	Procesy rozbrojeniowe na świecie – istota i perspektywy	1	0,5
C10	W stronę instytucjonalizacji bezpieczeństwa (ponad)regionalnego? Casus porozumienia z Iranem 14 sierpnia 2015 r.	1	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	12

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	**M1 - metoda podająca** (wykład informacyjny). **M3 - metoda eksponująca** (pokaz prezentacji multimedialnej).	projektor komputer
Ćwiczenia	**M5 - metoda praktyczna** (ćwiczenia przedmiotowe: analiza zdań i kontekstów, analiza dokumentacji dotyczącej określonego stanu faktycznego, opracowanie referatu).	projektor komputer

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	**----------**	**P1 – egzamin** (pisemny w formie opisowej)
Ćwiczenia	**F2 – obserwacja/aktywność** **F3 – referat/praca pisemna**	Ocena podsumowująca stanowi średnią ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	**Wykład**	**Ćwiczenia**	
	P1	**F2**	**F3**
EPW1	X	X	X
EPW2	X	X	X
EPU1	X	X	X
EPU2	X	X	X
EPU3		X	
EPK1	X	X	X
EPK2	X	X	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP.)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna wybrane wymagane terminy z zakresu współzależnościach między elementami struktury bezpieczeństwa w wymiarze regionalnym i globalnym	Zna większość wymaganych terminów z zakresu współzależnościach między elementami struktury bezpieczeństwa w wymiarze regionalnym i globalnym	Zna wszystkie wymagane terminy z zakresu współzależnościach między elementami struktury bezpieczeństwa w wymiarze regionalnym i globalnym
EPW2	Zna i rozumie istotę wybrane wymagane terminy z zakresu regionalizmu i instytucjonalizacji bezpieczeństwa oraz częściowo rozumie wpływ integracji regionalnej na zmiany w strukturze bezpieczeństwa państwa	Zna i rozumie istotę większości wymaganych terminów z zakresu regionalizmu i instytucjonalizacji bezpieczeństwa oraz rozumie wpływ integracji regionalnej na zmiany w strukturze bezpieczeństwa państwa	Zna i rozumie istotę wszystkich wymaganych terminów z zakresu regionalizmu i instytucjonalizacji bezpieczeństwa oraz rozumie wpływ integracji regionalnej na zmiany w strukturze bezpieczeństwa państwa
EPU1	Wykonuje niektóre wymagane analizy przyczyn i przebiegu procesów oddziałujących na bezpieczeństwo w wymiarze regionalnym i globalnym	Wykonuje większość wymaganych analiz przyczyn i przebiegu procesów oddziałujących na bezpieczeństwo w wymiarze regionalnym i globalnym	Wykonuje wszystkie wymagane analizy przyczyn i przebiegu procesów oddziałujących na bezpieczeństwo w wymiarze regionalnym i globalnym
EPU2	Wykorzystuje wybrane wymagane modele teoretyczne do opisów i analizowania zjawisk zachodzących w wymiarze regionalnym i globalnym	Wykorzystuje większość wymaganych modeli teoretycznych do opisów i analizowania zjawisk zachodzących w wymiarze regionalnym i globalnym	Wykorzystuje wszystkie wymagane modele teoretyczne do opisów i analizowania zjawisk zachodzących w wymiarze regionalnym i globalnym
EPU3	Potrafi częściowo uwzględnić ryzyko i przewidzieć skutki podejmowanych decyzji opierając się na zdobytej wiedzy teoretycznej i empirycznej z zakresu bezpieczeństwa regionalnego i globalnego	Potrafi w większości przypadków uwzględnić ryzyko i przewidzieć skutki podejmowanych decyzji opierając się na zdobytej wiedzy teoretycznej i empirycznej z zakresu bezpieczeństwa regionalnego i globalnego	Potrafi zawsze, w ramach treści zajęć, uwzględnić ryzyko i przewidzieć skutki podejmowanych decyzji opierając się na zdobytej wiedzy teoretycznej i empirycznej z zakresu bezpieczeństwa regionalnego i globalnego
EPK1	Ma małą świadomość istnienia i potrzeby pogłębiania wiedzy dotyczącej regionalizacji i instytucjonalizacji bezpieczeństwa	Ma dużą świadomość istnienia i potrzeby pogłębiania wiedzy dotyczącej regionalizacji i instytucjonalizacji bezpieczeństwa	Ma bardzo dużą świadomość istnienia i potrzeby pogłębiania wiedzy dotyczącej regionalizacji i instytucjonalizacji bezpieczeństwa
EPK2	Ma słabo wykształconą umiejętność interpretacji procesów związanych z instytucjonalizacją i regionalizacją bezpieczeństwa oraz przewidywaniem ich konsekwencji	Ma dobrze wykształconą umiejętność interpretacji procesów związanych z instytucjonalizacją i regionalizacją bezpieczeństwa oraz przewidywaniem ich konsekwencji	Ma bardzo dobrze wykształconą umiejętność interpretacji procesów związanych z instytucjonalizacją i regionalizacją bezpieczeństwa oraz przewidywaniem ich konsekwencji

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Chmiel B., *Instytucjonalizacja Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa Unii Europejskiej*, Toruń 2002.
2. Czaputowicz J., *Bezpieczeństwo międzynarodowe. Współczesne koncepcje,* Warszawa 2012.
3. Leszczyński P. A., *NATO w epoce postkrymskiej*, Gorzów Wielkopolski 2016.
4. Leszczyński P. A., *Irlandia Północna. Między przeszłością a nadzieją trwałej regulacji pokojowej*, Gorzów Wielkopolski 2018.
5. Pietraś M., Olchowski J. (red.), *NATO w pozimnowojennym środowisku (nie)bezpieczeństwa,* Lublin 2011.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Fiszer J., Wódka J., Olszewski P., Cianciara A., Olszewska-Stączek A., *System euroatlantycki w wielobiegunowym świecie. Próba prognozy,* Warszawa 2014.
2. R. Kupiecki, M. Menkiszak (red.), *Stosunki NATO – Federacja Rosyjska w świetle dokumentów*, Warszawa 2018.
3. Kuźniar R., Lachowski Z. (red.), *Bezpieczeństwo międzynarodowe czasu przemian. Zagrożenia-koncepcje-instytucje*, Warszawa 2003.
4. Lach Z., *Potencjał zagrożeń kryzysowych państw i regionów świata,* Warszawa 2010.
5. Rotfeld D. (red.), *Dokąd zmierza świat?* Warszawa 2008.
6. Żurawski vel Grajewski P., *Bezpieczeństwo międzynarodowe: wymiar militarny*, Warszawa 2012.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	28
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	8	15
Przygotowanie referatu / pracy pisemnej	5	15
Przygotowanie do egzaminu	15	15
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin: 25 godz.):	**3**	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	prof. dr hab. Paweł A. Leszczyński
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	paw.lesz@wp.pl
Podpis	Paweł A. Leszczyński

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**C.3/C.3**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Międzynarodowe stosunki ekonomiczne**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**prof. dr hab. Janusz Soboń** **mgr Natalia Domagała**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1	**W**: (15); **Ć:** (15)	**W**: (10); **Ć:** (8)
Liczba godzin ogółem	**30**	**18**

C - Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza w zakresie międzynarodowych stosunków politycznych.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę z teorii i praktyki międzynarodowych stosunków ekonomicznych.
	Umiejętności
CU1	Rozwinięcie u studenta umiejętności analizowania aktualnych wydarzeń w sferze międzynarodowych stosunków ekonomicznych oraz proponowania odpowiednich sposobów działania.
	Kompetencje społeczne
CK1	Rozumienie potrzeby uczenia się przez całe życie.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
	Wiedza (EPW...)	
EPW1	Student ma pogłębioną wiedzę na temat pojęć związanych z międzynarodowymi stosunkami ekonomicznymi.	K_W07
EPW2	Student rozumie mechanizmy ekonomiczne, działające w sferze stosunków międzynarodowych w wymiarze regionalnym i globalnym	K_W09
	Umiejętności (EPU...)	
EPU1	Student analizuje aktualne wydarzenia w sferze międzynarodowych stosunków eko-	K_U02

	nomicznych.	K_U05
EPU2	Student interpretuje zmiany w gospodarce światowej wskazując na właściwe sposoby działania uwzględniając bezpieczeństwo państwa	K_U01
Kompetencje społeczne (EPK...)		
EPK1	Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy z zakresu międzynarodowych stosunków ekonomicznych oraz konieczności jej poszerzania i aktualizowania przez całe życie	K_K01 K_K02

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Pojęcie międzynarodowych stosunków ekonomicznych i ich podstawowe formy.	1	1
W2	Istota i przesłanki międzynarodowego podziału pracy. Tradycyjny międzynarodowy podział pracy.	2	1
W3	Korzyści z międzynarodowej specjalizacji produkcyjnej (m.in. ze skali produkcji i ze skali wymiany).	2	2
W4	Pojęcie gospodarki światowej. Struktura gospodarki światowej (sfera realna, sfera regulacyjna gospodarki światowej).	2	2
W5	Przyczyny nierównomierności w rozwoju gospodarczym.	2	1
W6	Główne grupy krajów i ich ogólna charakterystyka (np. podstawowe cechy ekonomiczne, udział w produkcji światowej, udział w światowym handlu).	2	1
W7	Istota procesu globalizacji gospodarki światowej.	2	1
W8	Geneza, podstawowe założenia, skład, funkcjonowanie, rola w gospodarce Światowej: MFW oraz Banku Światowego, GATT/WTO.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	10

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Wymiana handlowa (towarowa i usługowa). Międzynarodowe przepływy czynników produkcji (kapitału, technologii, zasobów pracy).	1	1
C2	Podmioty gospodarki światowej. Pojęcie podmiotu gospodarki światowej. Główne podmioty gospodarki światowej i ich ogólna charakterystyka.	2	1
C3	Przyczyny i skutki globalizacji gospodarki światowej.	2	1
C4	Międzynarodowy podział pracy a tendencje do regionalnej integracji gospodarczej - integracja a współpraca gospodarcza.	2	1
C5	Istota międzynarodowej integracji gospodarczej. Integracja formalna a rzeczywista. Przyczyny międzynarodowej integracji gospodarczej.	2	1
C6	Ogólna charakterystyka niektórych ugrupowań integracyjnych (geneza, podstawowe założenia, skład, funkcjonowanie, itp.).	2	1
C7	Handel międzynarodowy a bezpieczeństwo państwa.	2	1
C8	Globalizacja a przyszłość handlu międzynarodowego.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	8

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny). **M2 – Metoda problemowa** (wykład problemowy). **M4 – Metoda programowa** (wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych).	Projektor multimedialny, komputer
Ćwiczenia	**M1 – Metoda podająca**: referat **M2 – Metoda problemowa**: metody aktywizujące: metoda przypadków, dyskusja, rozmowa sterowana. **M5 - Metoda praktyczna**: ćwiczenia przedmiotowe - czytanie i analiza tekstu źródłowego, analiza referatów przedstawionych przez studentów.	Projektor multimedialny, komputer.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P2 – Zaliczenie** (pisemne w formie opisowej).
Ćwiczenia	**F1** - Sprawdzian ustny **F2** - Obserwacja/aktywność: obserwacja poziomu przygotowania do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć **F4** - Wypowiedź/wystąpienie: dyskusja/referat	Ocena podsumowująca stanowi sumę ocen formujących.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład	Ćwiczenia		
	P2	F1	F2	F4
EPW1	X	X	X	X
EPW2	X	X	X	X
EPU1	X	X	X	X
EPU2		X	X	X
EPK1			X	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
	Ocena		
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student posiada dostateczną podstawową wiedzę na temat międzynarodowych stosunków ekonomicznych	Student zna większość terminów dotyczących międzynarodowych stosunków ekonomicznych	Student zna wszystkie wymagane terminy dotyczące międzynarodowych stosunków ekonomicznych
EPW2	Student zna podstawowe uwarunkowania i mechanizmy dotyczące międzynarodowych stosunków ekonomicznych w wymiarze regionalnym i globalnym	Student zna większość uwarunkowań dotyczących międzynarodowych stosunków ekonomicznych w wymiarze regionalnym i globalnym	Student zna wszystkie wymagane uwarunkowania dotyczące mechanizmów międzynarodowych stosunków ekonomicznych w wymiarze regionalnym i globalnym
EPU1	Student prawidłowo opisuje zjawiska i procesy zachodzące w międzynarodowych stosunków ekonomicznych	Student prawidłowo analizuje i interpretuje wybrane zjawiska i procesy zachodzące w międzynarodowych	Student prawidłowo analizuje i interpretuje większość zjawisk i procesów zachodzących w międzynarodowych stosunków eko-

		stosunków ekonomicznych	nomicznych
EPU2	Student w podstawowym zakresie analizuje podstawowe problemy związane z funkcjonowaniem międzynarodowych stosunków ekonomicznych	Student w podstawowym zakresie dokonuje oceny zjawisk w międzynarodowych stosunków ekonomicznych	Student analizuje podstawowe problemy związane z międzynarodowymi stosunkami ekonomicznymi oraz proponuje właściwe sposoby działania.
EPK1	Student ma świadomość konieczności aktualizowania wiedzy przez całe życie	Student ma świadomość konieczności poszerzania i aktualizowania wiedzy przez całe życie i podejmuje działania w tym zakresie	Student ma świadomość konieczności poszerzania i aktualizowania wiedzy przez całe życie i podejmuje działania w tym zakresie wraz z innymi.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Rynarzewski T., Zielińska- Głębocka A., *Międzynarodowe stosunki gospodarcze. Teoria wymiany i polityki handlu międzynarodowego*, Warszawa 2006.
2. Oziewicz E., Michałowski T., *Międzynarodowe stosunki gospodarcze*. *Teoria i praktyka,* Warszawa 2013.
3. Rymarczyk J. (red.), *Międzynarodowe stosunki gospodarcze*, Warszawa 2015.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Kendik M., *Negocjacje międzynarodowe*, Warszawa 2009.
2. *Wybrane międzynarodowe rynki towarowe* (red.) J. Rymarczyka, Wrocław 2008.
3. Puchalska K., Barwińska-Małajowicz A., *Międzynarodowe przepływy kapitału i siły roboczej*, Rzeszów 2010.
4. Skawińska E., Kułyk P., Niewiadomska A., *Międzynarodowe stosunki gospodarcze w XXI - poszukiwanie równowagi*, Warszawa 2018.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30	18
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	6	10
Przygotowanie referatu	4	6
Przygotowanie do sprawdzianu	4	7
Przygotowanie do zaliczenia	4	7
Suma godzin:	**50**	**50**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**2**	**2**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Tomasz Marcinkowski/ mgr Natalia Domagała
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	t_marcinkowski@poczta.onet.pl/ natalia.zmudzin@gmail.com
Podpis	Tomasz Marcinkowski/Natalia Domagała

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**C.04/C.04**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Prognozowanie i symulacja zagrożeń**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr inż. Waldemar Zakrzewski**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 1	**W:** (15); **Ćw:** (15)	**W:** (10); **Ćw:** (8)
Liczba godzin ogółem	**30**	**18**

C - Wymagania wstępne

Znajomość pojęć i podstawowych zagadnień z zakresu bezpieczeństwa.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu nauk o bezpieczeństwie, w szczególności w odniesieniu do istoty prawdopodobnych zagrożeń bezpieczeństwa.
CW2	Przygotowanie studenta do posługiwania definicjami z zakresu zagrożeń bezpieczeństwa państwa.
	Umiejętności
CU1	Przygotowanie studenta do analizy aspektów bezpieczeństwa państwa.
CU2	Zdobycie przez studenta umiejętności analizowania, rozpoznawania, diagnozowania i interpretowania zjawisk społecznych, kulturowych, politycznych, prawnych i ekonomicznych będących przedmiotem bezpieczeństwa RP.
CU3	Zdobycie umiejętności analizowania, rozpoznawania i diagnozowania sytuacji politycznej, ekonomicznej, militarnej i społecznej wpływającej na kształt strategii bezpieczeństwa narodowego
	Kompetencje społeczne
CK1	Wyposażenie w zdolność podejmowania i prowadzenia dyskusji w atmosferze wzajemnego szacunku i zrozumienia dla odmienności poglądów oraz ukształtowanie właściwych standardów pracy w grupie w celu wypracowania oczekiwanych rozwiązań problemów występujących w pracy zawodowej, w szczególności związanej z zapewnieniem bezpieczeństwa państwa.

CK2	Wykształcenie krytycznego podejścia oraz zdolności przewidywania i interpretacji obserwowanych zjawisk politycznych, ekonomicznych, militarnych i społecznych wpływających na konieczność zmian w zapisach dokumentów o charakterze strategicznym.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student posiada wiedzę o uwarunkowaniach wpływających na kształt rozwiązań strategicznych	K_W07
EPW2	Student posiada wiedzę dotyczącą kierunków rozwoju sił zbrojnych i administracji rządowej, oraz struktur NATO i UE odpowiedzialnych za opracowywanie i przyjmowanie rozwiązań strategicznych.	K_W04
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student potrafi wykorzystywać informacje wskazujące na zmiany w sytuacji polityczno -militarnej Rzeczypospolitej Polskiej i twórczo je dyskontować w oparciu o zapisy zawarte w strategii.	K_U04
EPU2	Student potrafi powiązać narodowe interesy bezpieczeństwa z bezpieczeństwem przyjętym przez organizacje ponad narodowe, twórczo wykorzystując zapisy zawarte w strategii i strategiach sektorowych.	K_U05 K_U11
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student potrafi określać priorytety w zapisach strategii w odniesieniu do wykonywanych zadań osobiście lub zespołowo. Współpracuje w grupie, rozwiązuje problemy, prezentuje rezultaty pracy grupy. Skutecznie się komunikuje.	K_K06
EPK2	Student potrafi w sposób samodzielny poszukiwać wiedzy niezbędnej do pełnego rozumienia zapisów zawartych w strategii i oceny ich aktualności oraz inspirować do współdziałania inne osoby w procesie uczenia się.	K_K12 K_K03

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.** Wprowadzenie do przedmiotu. Podstawowe definicje z zakresu strategii bezpieczeństwa.	1	1
W2	Polityczne i społeczne oraz międzynarodowe uwarunkowania przyjmowanych w latach 1989 -2016 strategii bezpieczeństwa narodowego – charakterystyka porównawcza.	2	1
W3	Ewolucja strategii bezpieczeństwa narodowego NATO.	2	1
W4	Strategia bezpieczeństwa i strategia bezpieczeństwa wewnętrznego UE	2	1
W5	Zadania poszczególnych działów administracji rządowej w kreowaniu bezpieczeństwa państwa – strategie sektorowe.	6	4
W6	Wpływ aktualnej sytuacji geopolitycznej na rozwiązania przyjęte w aktualnej strategii bezpieczeństwa narodowego.	2	2
	Razem liczba godzin wykładów	15	10

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Strategia i geopolityka jako element bezpieczeństwa narodowego.	1	1
C2	Metody analizy strategicznej	2	2
C3	Strategia UE i NATO a strategia bezpieczeństwa narodowego RP – analiza	6	2

	porównawcza.		
C4	Organizacja bezpieczeństwa narodowego	2	1
C5	Współczesne ujęcie wojen i konfliktów zbrojnych	4	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	8

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny) **M2 – Metoda problemowa** (wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji).	Komputer Projektor multimedialny
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa** (metody aktywizujące: metoda przypadków, gry dydaktyczne, rozwiązywanie problemów) **M5 – Metoda praktyczna** (czytanie i analiza tekstu źródłowego, prezentacja różnych form wypowiedzi)	Komputer Projektor multimedialny

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P2 –zaliczenie** (pisemne)
Ćwiczenia	**F2-obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F5 – ćwiczenia praktyczne** (przygotowanie dokumentów lub pism przydatnych w pracy zawodowej, analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych, przeprowadzanie symulacji lub inscenizacji.	Ocena podsumowująca stanowi sumę ocen formujących.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	**Wykład**	**Ćwiczenia**	
	P2	**F2**	**F5**
EPW1	X	X	
EPW2	X	X	X
EPU1	X	X	X
EPU2	X	X	X
EPK1	X	X	
EPK2	X	X	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna wybrane zagadnienia z zakresu strategii bezpieczeństwa	Zna większość zagadnień z zakresu strategii bezpieczeństwa.	Zna wszystkie zagadnienia z zakresu strategii bezpieczeństwa.
EPW2	Student potrafi wskazać rolę SZ i instytucji NATO oraz UE w kreowaniu strategii bezpieczeństwa.	Student w sposób wyczerpujący wskazuje na role SZ oraz instytucji NATO i UE w kreowaniu strategii	Student w pełny sposób wskazuje i uzasadnia rolę sił zbrojnych, potrafi wskazać zbieżności pomiędzy wspólnym interesem

		bezpieczeństwa.	bezpieczeństwa poszczególnych państw NATO i UE a bezpieczeństwem narodowym.
EPU1	Student nie zawsze w pełni potrafi dokonać analiz geostrategicznych. Nie zawsze trafnie uzasadnia przyjęte wnioski.	Student na ogół trafnie dokonuje analiz geostrategicznych i potrafi je uzasadnić.	Student w sposób bardzo trafny dokonuje analiz geostrategicznych, w pełni potrafi je uzasadnić.
EPU2	Student nie posiada pełnej wiedzy wskazującej na wzajemne powiązania systemów bezpieczeństwa.	Student posiada wiedzę i potrafi uzasadnić wzajemne powiązania i relacje systemów bezpieczeństwa i w systemie bezpieczeństwa.	Student bardzo dobrze orientuje się w procesach bezpieczeństwa. Potrafi je prawidłowo powiązać ze sobą. Ma pełną świadomość traktowania rozwiązań strategicznych jako zmiennych w czasie i przestrzeni.
EPK1	Posiada dość istotne luki w wykorzystaniu systemów informacyjnych niezbędnych do monitorowania zapisów zawartych w strategii.	Poprawnie i samodzielnie wykorzystuje systemy informacyjne niezbędne do monitorowania zapisów zawartych w strategii.	Bardzo dobrze i w pełni samodzielnie wykorzystuje systemy informacyjne niezbędne do monitorowania zapisów zawartych w strategii.
EPK2	Student wychodzi z inicjatywą samodzielnego poszukiwania wiedzy.	Student potrafi w sposób samodzielny poszukiwać wiedzy.	Student potrafi w sposób samodzielny poszukiwać wiedzy i wykorzystywać ją w praktyce.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Baylis J., Wirtz J., Gray C.S, Cohen E., *Strategia we współczesnym świecie wprowadzenie do studiów strategicznych*, Kraków 2009.
2. Kuźniar R., *Polityka i siła Studia strategiczne – zarys problemu*, Warszawa 2006.
3. Nye jr J.S., *Konflikty międzynarodowe, wprowadzenie do teorii i historii*, Warszawa 2009
4. *Strategia bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa 2007.
5. *Strategia bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa 2014.
6. Sabak Z., *Strategia: podstawy myślenia w XXI wieku*j. – Warszawa, 2012.
7. *Koncepcja obronna RP*, 2017.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Brzeziński Z., *Strategiczna wizja. Ameryka a kryzys globalnej potęgi*, Kraków 2013.
2. Nye. J.S. Jr, *Przyszłość siły*, Warszawa 2012.
3. *Strategiczny przegląd obronny. Profesjonalne Siły Zbrojne RP w nowoczesnym państwie. Raport- analiza strategiczna Sił Zbrojnych RP*, Warszawa 2011.
4. *Biała księga bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa 2013.
5. *Strategia Bezpieczeństwa Narodowego RP*, Warszawa 2020.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30	18
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	5	10
Przygotowanie do zajęć	5	10
Przygotowanie do egzaminu	8	10

Suma godzin:	**50**	**50**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**2**	**2**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Waldemar Zakrzewski
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	wazakrze@wp.pl
Podpis	Waldemar Zakrzewski

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**C.05/C.05**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Zarządzanie logistyką w sytuacjach kryzysowych**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr inż. Waldemar Zakrzewski**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 2	W:(30), Ćw.:(15)	W:(16), Ćw.:(12)
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Wiedza ogólna z zakresu organizacji i funkcjonowania systemów zarządzania kryzysowego.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu funkcjonowania logistyki w różnych aspektach zarządzania kryzysowego.
CW2	Rozszerzenie wiedzy w zakresie organizacji logistyki w sytuacjach kryzysowych.
	Umiejętności
CU1	Nabycie umiejętności poszukiwania i analizowania źródeł wiedzy.
CU2	Nabycie umiejętności kalkulowania logistycznego zaopatrywania.
CU3	Nabycie umiejętności posługiwania się wybranymi pojęciami z zakresu logistyki.
	Kompetencje społeczne
CK1	Doskonalenie umiejętności harmonizowania zadań.
CK2	Doskonalenie umiejętności myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)	**Kierunkowy efekt uczenia**
Wiedza (EPW…)	

EPW1	Student posiada wiedzę z wybranych zakresów funkcjonowania logistyki w zarządzaniu kryzysowym	K_W12
EPW2	Uzupełnienie wiedzy z zakresu logistyki nabytej w trakcie studiów pierwszego stopnia niezbędnej do analizowania i prognozowania zjawisk i procesów społecznych.	K_W07
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student potrafi samodzielnie poszukiwać i analizować źródła wiedzy.	K_U05
EPU2	Student potrafi dokonywać kalkulacji zapotrzebowania w zakresie zaopatrywania w zarządzaniu kryzysowym.	K_U06
EPU3	Student potrafi posługiwać się wybranymi pojęciami z zakresu logistyki.	K_U08
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student potrafi określać priorytety w realizacji zadań.	K_K06
EPK2	Student potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy.	K_K16

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.** Istota logistyki.	4	2
W2	Istota funkcjonowania logistycznego łańcucha zaopatrywania	4	2
W3	Wpływ skutków zdarzeń na funkcjonowanie infrastruktury logistycznej	4	2
W4	Podstawy bezpiecznego żywienia podczas trwania skutków klęsk i katastrof.	10	5
W5	Organizacja logistyki punktów dekontaminacji.	4	3
W6	Organizacja i funkcjonowanie rezerw strategicznych	4	2
	Razem liczba godzin wykładów	30	16

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.** Dokonywanie zamówień publicznych w trakcie trwania skutków klęsk i katastrof.	1	1
C2	Kalkulacja zapotrzebowania na paliwa do jednostek silnikowych dla wybranego scenariusza akcji ratowniczej.	2	2
C3	Kalkulacja zapotrzebowania na wyżywienie dla wybranej akcji ratowniczej.	2	2
C4	Kalkulacja możliwości awaryjnego zaopatrywania w wodę mieszkańców Gorzowa Wlkp.	2	2
C5	Zasady postępowania z dużą ilością zwłok po klęsce lub katastrofie.	2	2
C6	Kalkulacja zapotrzebowania logistycznego w przypadku organizacji szczepień masowych dla rozrzuconej populacji 6000 osób.	2	1
C7	Przeznaczenie i wyposażenie kontenerów będących w dyspozycji KSRG na terenie województwa lubuskiego.	2	1
C8	Zasady organizacji i wyposażenia magazynów przeciwpowodziowych	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	12

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny)	Komputer

	M2 – Metoda problemowa (wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji).	Projektor multimedialny
Ćwiczenia	**M1 – Metoda podająca** (ćwiczenie rozwiązywania problemów i przygotowanie prezentacji wyników) **M2 – Metoda problemowa** (metody aktywizujące: metoda przypadków, gry dydaktyczne, rozwiązywanie problemów)	Komputer Projektor multimedialny

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P1 –Egzamin** (pisemny w formie opisowej)
Ćwiczenia	**F2-obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F4 –wypowiedź/wystąpienie** (ocena umiejętności, Sposobu i zakresu prezentowania wiedzy praktycznej)	Ocena podsumowująca stanowi sumę ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	**Wykład**	**Ćwiczenia**	
	P1	**F2**	**F4**
EPW1	X		
EPW2	X		
EPU1	X	X	X
EPU2	X	X	X
EPU3	X	X	X
EPK1		X	X
EPK2		X	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student posiada wiedzę z zakresu wybranych zagadnień logistyki w zarządzaniu kryzysowym w zakresie podstawowym.	Student posiada wiedzę z zakresu wybranych zagadnień logistyki w zarządzaniu kryzysowym.	Student posiada wiedzę z zakresu wybranych zagadnień logistyki w zarządzaniu kryzysowym w zakresie wyróżniającym
EPW2	Student poszerzył swoją wiedzę z zakresu logistyki w zarządzaniu kryzysowym w zakresie podstawowym.	Student poszerzył swoją wiedzę z zakresu logistyki w zarządzaniu kryzysowym.	Student poszerzył swoją wiedzę z zakresu logistyki w zarządzaniu kryzysowym w sposób wyróżniający.
EPU1	Student potrafi poszukiwać wiedzy tylko za pomocą zespołu.	Student potrafi poszukiwać wiedzy.	Student potrafi poszukiwać wiedzy oraz wykazuje cechy samodzielnego działania.
EPU2	Student wykazuje się wiedzą w zakresie umiejętności kalkulacji wybranych zagadnień	Student wykazuje się wiedzą w zakresie umiejętności kalkulacji wybranych zagadnień	Student wykazuje się samodzielnością stosowania wiedzy w zakresie umiejętności

	logistycznych z pomocą zespołu.	logistycznych.	kalkulacji wybranych zagadnień logistycznych.
EPU3	Student potrafi posługiwać się wybranymi pojęciami z zakresu logistyki w zakresie podstawowym.	Student potrafi posługiwać się wybranymi pojęciami z zakresu logistyki	Student potrafi samodzielnie posługiwać się wybranymi pojęciami z zakresu logistyki
EPK1	Student potrafi określać priorytety wykonywania zadań niesamodzielnie.	Student potrafi określać priorytety wykonywania zadań.	Student potrafi samodzielnie określać priorytety wykonywania zadań.
EPK2	Student wykazuje się ograniczoną przedsiębiorczością.	Student potrafi myśleć w sposób kreatywny.	Student w swoim działaniu wykazuje się znaczną przedsiębiorczością.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Nowak E., *Logistyka w sytuacjach kryzysowych*, Warszawa 2009
2. Tundys B., Rzeczycki A., Drobiazgiewicz J., *Decyzje strategiczne w łańcuchach dostaw* - Kraków; Legionowo 2018.
3. Nowak E., Walancik M., *Logistyka akcji ratowniczych*, Warszawa 2018.
4. Kwiatkowski M. (red), *Logistyka w bezpieczeństwie kraju*, Warszawa 2013.
5. Słowiński B., *Wprowadzenie do logistyki*, Koszalin 2008.
6. Jarosz M. (red) *Normy żywienia dla populacji polskiej* – nowelizacja, Instytut Żywności i Żywienia 2012.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Nowak E., *Zarządzanie logistyczne w sytuacjach kryzysowych*, Warszawa 2013.
2. Blaik P., *Logistyka*, Warszawa 2004.
3. Skowronek Cz., Saryusz-Wolski Z., *Logistyka w przedsiębiorstwie*, Warszawa 2008.
4. Ustawa z dnia 29 października 2010 r. *o rezerwach strategicznych*, Dz. U. z 2010 r., Nr 229, poz. 1446.
5. Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o *zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym*, Dz. U. z 2007r, Nr 52, poz. 343.
6. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28 maja 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – *Prawo zamówień publicznych*, Dz. U. z 2013 r. Nr 0, poz. 907.
7. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 9 maja 2011 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy *o cmentarzach i chowaniu zmarłyc*h, Dz. U. z 2011 r. Nr 118, poz. 687.
8. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28 maja 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy *o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych*, Dz. U. z 2013 r. Nr 0, poz. 947.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	28
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	10	14
Przygotowanie do zajęć	8	15
Przygotowanie do egzaminu	10	16
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**3**	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Waldemar Zakrzewski

Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	wazakrze@wp.pl
Podpis	Waldemar Zakrzewski

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**C.06 /C.06**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Zarządzanie kryzysowe z zastosowaniem gier sztabowych**
2. Punkty ECTS	**4**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Stanislaw Lenard** **mgr Waldemar Kaak**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 2	**Wykłady**: 30; **Ćwiczenia**: 30	**Wykłady**: 16; **Ćwiczenia**: 20
Liczba godzin ogółem	**60**	**36**

C - Wymagania wstępne

Wiedza z zakresu przepisów i unormowań dotyczących zarządzania kryzysowego, kompetencji służb, straży oraz inspekcji.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Nabycie wiedzy w zakresie zespołowego rozwiązywania problemów zarządzania sytuacjami
CW2	Ugruntowanie wiedzy w zakresie rozpoznawania i prognozowania zagrożeń
	Umiejętności
CU1	Nabycie umiejętności dostrzegania i analizowania zagrożeń występujących w otoczeniu
CU2	Nabycie umiejętności samodzielnego lub zespołowego poszukiwania i analizowania źródeł wiedzy
CU3	Nabycie umiejętności formułowania strategii postępowania w celu rozwiązania konkretnego problemu
CU4	Nabycie umiejętności doboru metod postępowania w zależności od zmienności sytuacji
	Kompetencje społeczne
CK1	Nabycie przekonania o konieczności uczenia się przez całe życie
CK2	Nabycie umiejętności współdziałania w ramach grupy
CK3	Nabycie umiejętności wyciągania wniosków wynikających z analiz przypadków

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		Kierunkowy efekt uczenia
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student potrafi funkcjonować w zespołach zarządzania kryzysowego	K_W07
EPW2	Student potrafi korzystać z wiedzy dotyczącej zarządzania w sytuacjach kryzysowych	K_W12
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student potrafi wykorzystywać modele teoretyczne do formułowania scenariuszy rozwoju zagrożeń	K_U05
EPU2	Student potrafi analizować scenariusz rozwoju sytuacji i dobierać środki postępowania	K_U06
EPU3	Student potrafi sformułować strategię postępowania w sytuacji przyjętej do analizy	K_U08
EPU4	Student potrafi dobierać metody postępowania w zależności od rozwoju sytuacji oraz kierować pracą zespołu	K_U11 K_U17
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie	K_K02
EPK2	Student potrafi współpracować w grupie i przyjmować w niej różne role	K_K04
EPK3	Na podstawie analizy działań student potrafi formułować zalecenia strategiczne na przyszłość, proponuje oryginalne rozwiązania złożonych sytuacji kryzysowych i zagrożeń bezpieczeństwa	K_K10 K_K09

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.** Organizacja systemu zarządzania kryzysowego na szczeblu gminy, powiatu, województwa i kraju.	6	4
W2	Zadania instytucji, służb, inspekcji oraz innych organizacji w systemie zarządzania kryzysowego	6	4
W3	Siatka bezpieczeństwa w planach zarządzania kryzysowego	4	2
W4	Zasady pracy zespołów zarządzania kryzysowego	4	2
W5	Proces podejmowania decyzji	5	2
W6	Organizacja i prowadzenie ćwiczeń, symulacji oraz gier sztabowych.	5	2
	Razem liczba godzin wykładów	30	16

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.** Scenariusz zagrożenie wystąpienia powodzi w rejonie gminy/powiatu/województwa	4	3
C2	Scenariusz wypadek w transporcie drogowym/ kolejowym z uwolnieniem niebezpiecznych substancji chemicznych	4	2
C3	Scenariusz katastrofa budowlana	4	2

C4	Scenariusz wystąpienie epizootii w rejonie gminy/powiatu/województwa	4	2
C5	Scenariusz zbiorowe zakłócenie porządku publicznego	4	2
C6	Scenariusz wystąpienie zagrożenia epidemiologicznego	4	3
C7	Podejmowanie działań w sytuacjach nie ujętych w planach zarządzania kryzysowego	2	3
C8	Symulacja funkcjonowania Systemów Wspomagania Dowodzenia z wykorzystaniem Konsol Dyspozytorskich systemu powiadamiania ratunkowego.	4	3
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	20

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	**M1 - wykład informacyjny** z zastosowaniem analizy wybranych przypadków. **M2 – metoda problemowa** (wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji).	Laptop, projektor multimedialny
Ćwiczenia	**M5** – **metoda praktyczna** (analiza form aktywności podmiotów zewnętrznych, analiza przykładów i stanów faktycznych, analiza zdań i kontekstów, analiza dokumentacji dotyczącej określonego stanu faktycznego).	Laptop, projektor multimedialny

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P2** –egzamin (pisemny w formie testowej z elementami opisu).
Ćwiczenia	**F2** – **obserwacja/aktywność** (obserwacja poziomu przygotowania do ćwiczeń, ocena umiejętności sposobu i zakresu prezentowania wiedzy w zakresie analizowania problemu), **F4 – Wypowiedź/wystąpienie:** dyskusja, ustne rozwiązywanie problemu w oparciu o konkretny stan faktyczny	Ocena podsumowująca stanowi sumę ocen formujących.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	**Wykład**	**Ćwiczenia**	
	P2	**F4**	**F2**
EPW1	X	X	X
EPW2	X	X	X
EPU1	X	X	X
EPU2	X	X	X
EPU3	X	X	X
EPU4		X	X
EPK1		X	X
EPK2		X	X
EPK3		X	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia	**dostateczny dostateczny plus**	**dobry dobry plus**	**bardzo dobry 5**

(EP..)	3/3,5	4/4,5	
EPW1	Student potrafi funkcjonować w zespołach zarządzania kryzysowego na poziomie podstawowym	Student potrafi funkcjonować w zespołach zarządzania kryzysowego	Student potrafi funkcjonować w zespołach zarządzania kryzysowego na poziomie wyróżniającym
EPW2	Student potrafi korzystać z narzędzi pomocniczych do prognozowania zagrożeń na poziomie podstawowym	Student potrafi korzystać z narzędzi pomocniczych do prognozowania zagrożeń	Student potrafi korzystać z narzędzi pomocniczych do prognozowania zagrożeń na poziomie wyróżniającym
EPU1	Student potrafi analizować sytuacje dynamiczne na poziomie podstawowym	Student potrafi analizować sytuacje dynamiczne	Student potrafi analizować sytuacje dynamiczne na poziomie wyróżniającym
EPU2	Student potrafi poszukiwać i analizować źródła wiedzy na poziomie podstawowym	Student potrafi poszukiwać i analizować źródła wiedzy	Student potrafi poszukiwać i analizować źródła wiedzy na poziomie wyróżniającym
EPU3	Student potrafi sformułować strategię postępowania przy wydatnej pomocy innych osób	Student potrafi sformułować strategię postępowania	Student potrafi samodzielnie formułować strategię postępowania
EPU4	Student dobiera metody postępowania w konkretnych sytuacjach przy pomocy innych	Student dobiera metody postępowania w konkretnych sytuacjach	Student potrafi kierować zespołem przy doborze metod postępowania w konkretnych sytuacjach
EPK1	Student działa w zespole bez cech samodzielności i aktywności	Student potrafi działać w zespole	Student potrafi działać w zespole oraz kierować grupami
EPK2	Student działa w zespole bez cech samodzielności i aktywności	Student potrafi działać w zespole	Student potrafi działać w zespole oraz kierować grupami
EPK3	Student formułuje zalecenia strategiczne na przyszłość przy wydatnej pomocy innych osób	Student formułuje zalecenia strategiczne na przyszłość	Student formułuje i potrafi pomagać innym przy formułowaniu zaleceń strategicznych na przyszłość

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Sienkiewicz-Małyjurek, Krynojewski F.R., *Zarządzanie kryzysowe w administracji publicznej*, Warszawa 2010.
2. Falecki J. *Dylematy zarządzania kryzysowego w RP,* Sosnowiec 2016.
3. Ustawa z 26 kwietnia 2007 r. *o zarządzaniu kryzysowym.*

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Jagusiak B. (red.) *Współczesne wyzwania bezpieczeństwa Polsk*i, Warszawa 2015.
2. Gryz J., *System reagowania kryzysowego Unii Europejskiej*, Warszawa 2009.
3. *Inżynieria i zarządzanie w sytuacjach kryzysowych*, Warszawa 2000.
4. Kołodziński E., Matela G., *Kryzys i zarządzanie kryzysowe*, Warszawa 1999.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	60	36
Konsultacje	2	2

Czytanie literatury	15	20
Przygotowanie do ćwiczeń	8	14
Przygotowanie do egzaminu	15	28
Suma godzin:	**100**	**100**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**4**	**4**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Robert Maciejczyk / mgr Waldemar Kaak
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	rmaciejczyk@interia.eu/wkaak@wp.pl
Podpis	Robert Maciejczyk / Waldemar Kaak

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**C.07/C.07**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Profilaktyka i prewencja problemów społecznych**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**mgr Stanisław Panek**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 2	**Wykłady**: (15); **Ćwiczenia**: (15)	**Wykłady**: (10); **Ćwiczenia**: (8)
Liczba godzin ogółem	**30**	**18**

C - Wymagania wstępne

Uzyskanie zaliczenia z Socjologii bezpieczeństwa i Psychologii zagrożeń

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Przekazania wiedzy z zakresu funkcjonowania jednostki w kształtowaniu środowiska bezpieczeństwa oraz podejmowania przez nią czynności organizacyjnych i zarządczych w ramach instytucji, służb, inspekcji i innych podmiotów istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności analizowania przyczyn i przebiegu procesów oddziaływujących na bezpieczeństwo oraz formułowania indywidualnych opinii, stawiania hipotez badawczych i ich weryfikowania.
	Kompetencje społeczne
CK1	Ukształtowanie postawy społecznej i etycznej opartej na poszanowaniu prawa i wartości moralnych powszechnie akceptowanych w społeczeństwie, w szczególności rozwinięcie wrażliwości na potrzebę zagwarantowania bezpieczeństwa oraz przestrzegania praw i wolności człowieka w sytuacjach kryzysowych.
CK2	Uświadomienie potrzeby i rozwinięcie umiejętności uczenia się przez całe życie.
CK3	Wykształcenie krytycznego podejścia oraz zdolności przewidywania i interpretacji obserwowanych zjawisk społecznych, racjonalnego myślenia i przedsiębiorczego działania.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
Wiedza (EPW)		
EPW1	Ma pogłębioną wiedzę na temat działań profilaktycznych i prewencyjnych różnych problemów społecznych.	K_W06
EPW2	Dysponuje wiedzą niezbędną do organizowania i zarządzania profilaktyką i prewencją problemów społecznych w podmiotach państwowych, prywatnych i organizacjach społecznych odpowiedzialnych za te działania.	K_W11 K_W12
Umiejętności (EPU)		
EPU1	Formułuje własne opinie oraz stawia proste hipotezy badawcze i je weryfikuje w kwestiach związanych z profilaktyką i prewencją problemów społecznych.	K_U04
EPU2	Wykorzystuje odpowiednie modele teoretyczne do opisów i analizowania zjawisk zachodzących w obszarze profilaktyki i prewencji problemów społecznych.	K_U05
EPU3	Trafnie dobiera metody badawcze niezbędne do opracowywania dokumentów w zakresie przygotowania i zarządzania profilaktyką i prewencją problemów społecznych.	K_U10
Kompetencje społeczne (EPK)		
EPK1	Potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny w kwestiach związanych z profilaktyką i prewencją problemów społecznych.	K_K12
EPK2	Docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z profilaktyką i prewencją problemów społecznych.	K_K13
EPK3	Potrafi zracjonalizować działania jednostek i grup społecznych w sytuacjach związanych z profilaktyką i prewencją problemów społecznych.	K_K15

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.** Wprowadzenie do przedmiotu. Bezpieczeństwo. Profilaktyka i prewencja - podstawowe pojęcia.	2	1
W2	Kompetencje i zakres działania władz lokalnych w obszarze bezpieczeństwa.	2	1
W3	Metody rozwiązywania problemów społeczności lokalnych w obszarze bezpieczeństwa	3	1
W4	Lokalne strategie tworzenia bezpieczeństwa.	2	2
W5	Wpływ zachowań prospołecznych na poprawę bezpieczeństwa. Aktywność obywatelska czynnikiem sprzyjającym wzrostowi bezpieczeństwa.	2	2
W6	Socjotechnika oddziaływań prewencyjnych i profilaktycznych	2	1
W7	"Community policing" - charakterystyka modelu.	2	2
	Razem liczba godzin wykładów	15	10

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**

C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia.** "Community policing" jako kierunek zmian w relacji policja społeczeństwo.	2	1
C2	Zapobieganie przestępczości przez właściwe kształtowanie przestrzeni (Defensible space, CEPTED).	4	2
C3	Konstruowanie i wdrażanie lokalnych programów prewencyjnych.	3	1
C4	Rozwiązywanie lokalnych problemów kryminalnych - trójkąt kryminalny, metody SARA, CAPRA, PROCTOR, 5I.	2	2
C5	Patologie społeczne: alkoholizm, narkomania, „przemoc domowa". Procedura Niebieskiej Karty - szacowanie ryzyka przemocy.	4	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	8

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M2** - **metoda problemowa** (wykład problemowy) **M4** – **metoda problemowa** (wykład z wykorzystanie materiałów multimedialnych)	projektor
Ćwiczenia	**M5 - metoda praktyczna** (ćwiczenia kreacyjne: przygotowanie prezentacji).	projektor

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P2**- zaliczenie pisemne w formie opisowej
Ćwiczenia	**F2 - obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F3 - Praca pisemna** (przygotowanie referatu lub prezentacji). **F4 - dyskusja lub debata**	Ocena podsumowująca stanowi sumę ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia			Wykład
	F2	F3	F4	P2
EPW1	x	x	x	x
EPW2	x	x	x	x
EPU1	x	x	x	
EPU2	x	x	x	x
EPU3	x	x		
EPK1		x	x	
EPK2		x	x	
EPK3		x	x	

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna wybrane terminy dotyczące profilaktyki i prewen-	Zna większość terminów dotyczących profilaktyki i	Zna wszystkie wymagane terminy dotyczące profilaktyki i prewencji

	cji problemów społecznych	prewencji problemów społecznych	problemów społecznych
EPW2	Opisuje wybrane sposoby organizowania i zarządzania profilaktyką i prewencją problemów społecznych w niektórych podmiotach państwowych, prywatnych i organizacjach społecznych odpowiedzialnych za te działania	Opisuje większość sposobów organizowania i zarządzania profilaktyką i prewencją problemów społecznych w wybranych podmiotach państwowych, prywatnych i organizacjach społecznych odpowiedzialnych za te działania	Opisuje wszystkie wymagane sposoby organizowania i zarządzania profilaktyką i prewencją problemów społecznych w podmiotach państwowych, prywatnych i organizacjach społecznych odpowiedzialnych za te działania
EPU1	Stara się formułować własne opinie, ale nie stawia hipotez i nie potrafi je odpowiednio weryfikować w kwestiach związanych z profilaktyką i prewencją problemów społecznych	Formułuje własne opinie, stawia hipotezy ale nie potrafi je odpowiednio weryfikować w kwestiach związanych z profilaktyką i prewencją problemów społecznych	Formułuje własne opinie oraz stawia hipotezy i je weryfikuje w kwestiach związanych z profilaktyką i prewencją problemów społecznych
EPU2	Wykonuje niektóre zadania dotyczące opisów i analizowania zjawisk zachodzących w obszarze profilaktyki i prewencji problemów społecznych	Wykonuje większość zadań dotyczących opisów i analizowania zjawisk zachodzących w obszarze profilaktyki i prewencji problemów społecznych	Wykonuje wszystkie wymagane zadania dotyczące opisów i analizowania zjawisk zachodzących w obszarze profilaktyki i prewencji problemów społecznych
EPU3	Wykonuje niektóre zadania dotyczące doboru metody badawczej niezbędnej do opracowywania dokumentów w zakresie przygotowania i zarządzania profilaktyką i prewencją problemów społecznych	Wykonuje większość zadań dotyczących doboru metod badawczych niezbędnych do opracowywania dokumentów w zakresie przygotowania i zarządzania profilaktyką i prewencją problemów społecznych	Wykonuje wszystkie wymagane zadania dotyczące doboru metod badawczych niezbędnych do opracowywania dokumentów w zakresie przygotowania i zarządzania profilaktyką i prewencją problemów społecznych
EPK1	Rozumie, ale nie uzupełniania i nie doskonali nabytej wiedzy i umiejętności w kwestiach związanych z profilaktyką i prewencją problemów społecznych	Rozumie i uzupełniania nabytą wiedzę i umiejętności w kwestiach związanych z profilaktyką i prewencją problemów społecznych	Rozumie i zna skutki uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności w kwestiach związanych z profilaktyką i prewencją problemów społecznych
EPK2	Rozumie, ale nie zna skutków znaczenia i znajomości prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z profilaktyką i prewencją problemów społecznych	Rozumie i zna skutki znaczenia i znajomości prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z profilaktyką i prewencją problemów społecznych	Rozumie i zna skutki, i pozatechniczne aspekty działalności z wykorzystaniem znajomości prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z profilaktyką i prewencją problemów społecznych
EPK3	Rozumie, ale nie zna skutków współdziałania jednostek i grup społecznych w sytuacjach związanych z profilaktyką i prewencją problemów społecznych	Rozumie i zna skutki współdziałania jednostek i grup społecznych w sytuacjach związanych z profilaktyką i prewencją problemów społecznych	Rozumie i zna skutki, i pozatechniczne aspekty zracjonalizowanych działań jednostek i grup społecznych w sytuacjach związanych z profilaktyką i prewencją problemów społecznych

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Mazur J., *Profilaktyka i prewencja. Między zagrożeniem a bezpieczeństwem*, Warszawa 2012.
2. Śmiałek M., *Patologie społeczne. Wybrane zagadnienia*, Legionowo 2020.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Przegląd prewencyjny. Czasopismo Szkoły Policji w Słupsku.
2. Kossecki J., *Elementy nowoczesnej wiedzy o sterowaniu ludźmi. Socjotechnika, socjocybernetyka, psychocybernetyka*, Kielce 2001.
3. Ćmiel S. (S. Gwoździewicz), *Nieprzystosowanie społeczne dzieci i młodzieży. Teoria i praktyka*, Warszawa 2011.
4. Ćmiel S. (S. Gwoździewicz), *Przestępczość nieletnich. Teoria i praktyka*, Warszawa 2012.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin na realizację**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30	18
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	6	7
Przygotowanie prezentacji	4	8
Przygotowanie referatu	3	5
Przygotowanie do zaliczenia	5	10
Suma godzin:	**50**	**50**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin: 25 godz.):	**2**	**2**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Stanisław Panek
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	dzialoszynskimarek@gmail.com / staszekpanekgw@gmail.com
Podpis	mgr Stanisław Panek

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**C.08/C.08**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Kryzysy i zagrożenia dla bezpieczeństwa UE**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**I**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**prof. dr hab. Zbigniew Czachór** **dr Tomasz Marcinkowski**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 2	**W**: (30) **Ćw.** (15)	**W**: (16) **Ćw.**: (12)
Liczba godzin ogółem	**45**	**28**

C - Wymagania wstępne

Znajomość podstaw integracji europejskiej

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu zagrożeń dla bezpieczeństwa UE
	Umiejętności
CU1	Rozwinięcie u studenta umiejętności analizowania aktualnych wydarzeń w Europie w kontekście kryzysów i zagrożeń dla bezpieczeństwa UE.
	Kompetencje społeczne
CK1	Rozumienie potrzeby uczenia się przez całe życie.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
	Wiedza (EPW…)	
EPW1	Student zna podstawowe pojęcia związane bezpieczeństwem Unii Europejskiej.	K_W03
EPW2	Student rozumie potencjalne zagrożenia i rozpoznaje zjawiska kryzysowe w UE.	K_W07
	Umiejętności (EPU…)	

EPU1	Student posiada umiejętności obserwowania, wytwarzania i przetwarzania informacji na temat integracji europejskiej w kontekście zjawisk kryzysowych	K_U03
EPU2	Ma umiejętności rozumienia analizowania i oceny sytuacji kryzysowych w UE i potrafi tworzyć wypowiedzi na ten temat	K_U11 K_U12
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student ma świadomość potrzeby samodzielnego aktualizowania swojej wiedzy i umiejętności praktycznych przez całe życie.	K_K02 K_K12

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Podstawowe pojęcia bezpieczeństwa europejskiego	4	1
W2	Kryzys – ujęcie teoretyczne	2	1
W3	Instytucjonalne i prawne ramy bezpieczeństwa w UE	4	2
W4	Strategiczny wymiar bezpieczeństwa UE	4	2
W5	Potencjalne zagrożenia militarne dla UE	2	1
W6	Terroryzm a zagrożenie bezpieczeństwa UE	4	2
W7	Kryzys ekonomiczny a UE	4	2
W8	Polityka energetyczna UE	2	2
W9	Analiza działań UE wobec zjawisk kryzysowych	4	3
	Razem liczba godzin wykładów	30	16

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Kryzys ekonomiczny a polityka UE	2	1
C2	Konflikt na Ukrainie a polityka UE	2	2
C3	Kryzys migracyjny a polityka UE	2	2
C4	Sąsiedzi UE a jej bezpieczeństwo	2	2
C5	Bezpieczeństwo społeczne wybranych państw UE	1	1
C6	Terroryzm a bezpieczeństwo UE	2	1
C7	Kryzys klimatyczny a działania UE	2	1
C8	UE wobec pandemii Covid-19	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	12

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne

Wykład	**M1 - Metoda podająca**: wykład informacyjny **M2 - Metoda problemowa**: wykład problemowy, wykład interaktywny, wykład z elementami dyskusji	Laptop, projektor
Ćwiczenia	**M1 - Metoda podająca**: referat **M2 - Metoda problemowa**: metody aktywizujące: metoda przypadków (np. analiza przypadków - case study), dyskusja, rozmowa sterowana **M5 - Metoda praktyczna**: ćwiczenia przedmiotowe - czytanie i analiza tekstu źródłowego, analiza referatów przedstawionych przez studentów	Laptop, projektor, dostęp do internetu

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P1 - Egzamin pisemny** w formie opisowej
Ćwiczenia	**F1 – Sprawdzian:** pisemny w formie testowej z elementami opisu **F2 - Obserwacja/aktywność**: obserwacja poziomu przygotowania do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć **F4 - Wypowiedź/wystąpienie**: dyskusja	Ocena podsumowująca jest wynikiem ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	**Wykład**	**Ćwiczenia**		
	P1	**F1**	**F2**	**F4**
EPW1	X	X	X	X
EPW2	X	X	X	X
EPU1	X	X	X	X
EPU2	X	X	X	X
EPK1			X	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Posiada dostateczną podstawową wiedzę na temat bezpieczeństwa UE.	Zna większość terminów dotyczących bezpieczeństwa UE.	Zna wszystkie wymagane terminy dotyczące bezpieczeństwa UE.
EPW2	Rozumie potencjalne zagrożenia dla bezpieczeństwa UE.	Rozumie potencjalne zagrożenia i rozpoznaje zjawiska kryzysowe w UE.	Zna i rozumie wszystkie wymagane potencjalne zagrożenia i rozpoznaje zjawiska kryzysowe w UE.
EPU1	Posiada w podstawowym stopniu umiejętności obserwowania, i przetwarzania informacji na temat integracji europejskiej w kontekście niektórych zja-	Student posiada umiejętności obserwowania, wytwarzania i przetwarzania większości informacji na temat integracji europejskiej w kontekście niektórych zjawisk kryzyso-	Student posiada wszystkie wymagane umiejętności w zakresie obserwowania, wytwarzania i przetwarzania informacji na temat integracji europejskiej w kontekście zjawisk kryzyso-

	wisk kryzysowych.	wych.	wych.
EPU2	Ma w podstawowym zakresie umiejętności rozumienia analizowania niektórych sytuacji kryzysowych w UE i potrafi tworzyć wypowiedzi na ten temat.	Ma umiejętności rozumienia analizowania i oceny większości sytuacji kryzysowych w UE i potrafi tworzyć wypowiedzi ustne na ten temat.	Ma umiejętności rozumienia analizowania i oceny sytuacji kryzysowych w UE i potrafi tworzyć wypowiedzi ustne i pisemne na ten temat.
EPK1	Ma świadomość potrzeby uczenia się przez całe życie.	Ma świadomość potrzeby ciągłego aktualizowania posiadanej wiedzy i umiejętności praktycznych.	Ma świadomość potrzeby ciągłego uczenia się i doskonalenia umiejętności praktycznych oraz podejmuje działania w tym zakresie.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:
1. Czachór Z., *Kryzys i zaburzona dynamika Unii Europejskiej*, Warszawa 2013.
2.Rewizorski M., *Unia Europejska w stosunkach międzynarodowych*, Warszawa 2014.
3. Fehler W., Marczuk K.P. (red.) *Polityka Unii Europejskiej w zakresie* bezpieczeństwa wewnętrznego, Warszawa 2015.
4. Czachór Z., Marcinkowski T. (red.) *Polska Niemcy Unia Europejska. Razem czy osobno?,* Warszawa 2017.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Lesiewicz E. (red.) *Zmieniająca się Unia Europejska*, Poznań 2015.
2. Marcinkowski T., *Kryzys ekonomiczny w strefie euro i jego polityczne implikacje dla Polski i Unii Europejskiej* [w:] Kaczmarek A. (red.), Studia i Prace Instytutu Ekonomicznego nr 4, *Przedsiębiorczość na pograniczu - wybrane problemy*, Gorzów Wlkp. 2012.
3. Rewizorski M., Przybylska-Maszner B., *System instytucjonalny Unii Europejskiej po Traktacie z Lizbony*, Warszawa 2012.
4. Leggewie C., Welzer H., *Koniec świata jaki znaliśmy*, Warszawa 2012.
5. Aktualne artykuły naukowe zawarte m.in. w Rocznik Integracji Europejskiej, Przegląd Europejskie, Przegląd Politologiczny itp.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	28
Konsultacj3	2	2
Czytanie literatury	10	12
Przygotowanie do zajęć	6	8
Przygotowanie do sprawdzianu	8	10
Przygotowanie do egzaminu	4	15
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**3**	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Prof. dr hab. Zbigniew Czachór, dr Tomasz Marcinkowski
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	t_marcinkowski@poczta.onet.pl
Podpis	Tomasz Marcinkowski

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**C.09/C.09**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Strategia bezpieczeństwa narodowego**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr hab. Kazimierz Kraj, prof. AJP** **dr Grzegorz Klein**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W:** (30); **Ćw.**:(15);	**W**: (16); **Ćw.**:(12)
Liczba godzin ogółem	**45**	**28**

C - Wymagania wstępne

Znajomość podstawowych pojęć z zakresu bezpieczeństwa

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Przekazanie studentowi wiedzy z zakresu historii strategii bezpieczeństwa, zasad i podstaw jej tworzenia, oraz relacji pomiędzy strategiami różnych państw
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności w zakresie rozpoznawania sytuacji politycznej, gospodarczej, demograficznej, ekologicznej wpływającej na kształt strategii bezpieczeństwa narodowego
	Kompetencje społeczne
CK1	Wykształcenie wrażliwości na zmiany polityczne czy inne wpływające na stan bezpieczeństwa znajdujące swoje odzwierciedlenie w strategii bezpieczeństwa narodowego

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
	Wiedza (EPW…)	
EPW1	Student posiada wiedzę na temat zasad budowy strategii bezpieczeństwa narodowego	K_W08
EPW2	Student posiada wiedzę na temat podmiotów odpowiedzialnych za tworzenie strategii bezpieczeństwa narodowego	K_W02

Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu funkcjonowania strategii bezpieczeństwa narodowego do oceny stanu bezpieczeństwa	K_U04
EPU2	Student wykazuje umiejętności powiązania strategii bezpieczeństwa organizacji międzynarodowych i ich wpływu na strategie narodowe	K_U06 K_U11
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student potrafi określić gradacje priorytetów w zakresie tworzenia strategii bezpieczeństwa narodowego	K_K06
EPK2	Student potrafi samodzielnie interpretować zapisy strategii bezpieczeństwa narodowego	K_K13

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Historia tworzenia strategii bezpieczeństwa narodowego	4	2
W2	Zasady tworzenia strategii bezpieczeństwa narodowego oraz podmioty odpowiedzialne za jej powstanie	6	3
W3	Strategie bezpieczeństwa NATO oraz UE	6	3
W4	Strategie bezpieczeństwa Rosji i USA jako podmiotów istotnie wpływających na poziom bezpieczeństwa międzynarodowego	6	4
W5	Strategia Bezpieczeństwa Narodowego Polski; SBN Polski a zmieniająca się sytuacja międzynarodowa	8	4
	Razem liczba godzin wykładów	30	16

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Środowisko bezpieczeństwa Polski. Wartości, interesy narodowe i cele strategiczne w dziedzinie bezpieczeństwa narodowego.	3	2
C2	Bezpieczeństwo państwa i obywateli.	3	3
C3	Polska w systemie bezpieczeństwa międzynarodowego.	3	3
C4	Tożsamość i dziedzictwo narodowe. *Soft power* Polski.	3	2
C5	Rozwój społeczny i gospodarczy. Ochrona środowiska.	3	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	12

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1 - Metoda podająca**: wykład informacyjny **M2 - Metoda problemowa**: wykład problemowy połączony z dyskusją	Komputer, projektor
Ćwiczenia	**M5 - Metoda praktyczna** (prezentacja prac własnych, czytanie i analiza tekstu źródłowego)	Komputer projektor, prezentacja Power Point

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia

	do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**(wybór z listy)**
Wykład	**F2** - obserwacja przygotowania do zajęć	**P1 -** Egzamin w formie testowej z elementami opisu
Ćwiczenia	**F2 – obserwacja/aktywność** (obserwacja poziomu przygotowania do zajęć, ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F4 – wypowiedź/wystąpienie** (dyskusja, opis prezentacji multimedialnej, omówienie referatu problemowego)	Ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład		Ćwiczenia	
	P1	F2	F2	F4
EPW1	x		x	x
EPW2	x	x	x	x
EPU1	x	x	x	x
EPU2	x	x	x	x
EPK1	x		x	x
EPK2	x		x	x

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**Dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Posiada częściową wiedzę na temat zasad tworzenia strategii bezpieczeństwa narodowego	Posiada wiedzę z częściowymi brakami na temat zasad tworzenia strategii bezpieczeństwa narodowego	Posiada pełna wiedzę na temat zasad tworzenia strategii bezpieczeństwa narodowego
EPW2	Posiada wybiórczą wiedzę na temat pomiotów odpowiedzialnych za tworzenie strategii bezpieczeństwa narodowego	Posiada niepełna wiedzę na temat podmiotów tworzących strategie bezpieczeństwa narodowego	Posiada pełna wiedzę na temat podmiotów mających wpływ na tworzenie strategii bezpieczeństwa narodowego
EPU1	W ograniczonym zakresie potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu funkcjonowania strategii bezpieczeństwa narodowego do oceny stanu bezpieczeństwa	W dużym stopniu potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu funkcjonowania strategii bezpieczeństwa narodowego do oceny stanu bezpieczeństwa	W pełni potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu funkcjonowania strategii bezpieczeństwa narodowego do oceny stanu bezpieczeństwa
EPU2	Częściowo wykazuje umiejętności powiązania strategii bezpieczeństwa organizacji międzynarodowych i ich wpływu na strategie narodowe	Wykazuje znaczne umiejętności powiązania strategii bezpieczeństwa organizacji międzynarodowych i ich wpływu na strategie narodowe	Wykazuje duże umiejętności powiązania strategii bezpieczeństwa organizacji międzynarodowych i ich wpływu na strategie narodowe
EPK1	W ograniczonym stopniu rozumie gradacje priorytetów w zakresie tworzenia strategii bezpieczeństwa narodowego	Potrafi w znacznym stopniu określić gradacje priorytetów w zakresie tworzenia strategii bezpieczeństwa narodowego	Student potrafi precyzyjnie określić gradacje priorytetów w zakresie tworzenia strategii bezpieczeństwa narodowego
EPK2	W niewielkim stopniu po-	Z niewielką pomocą potrafi	Potrafi samodzielnie interpre-

	trafi samodzielnie interpretować zapisy strategii bezpieczeństwa narodowego	samodzielnie interpretować zapisy strategii bezpieczeństwa narodowego	tować zapisy strategii bezpieczeństwa narodowego

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. *Bezpieczeństwo międzynarodowe* (red.) R. Zięba, Warszawa 2018
2. *Europejska strategia bezpieczeństwa Bezpieczna Europa w lepszym świecie* (pdf.) www.consilium.europa.eu/media/30814/qc7809568plc.pdf;
3. *Koncepcja strategiczna NATO* (pdf.) www.bbn.gov.pl/pl/wydarzenia/2694,KoncepcjaStrategicznaNATOtlumaczenie.html
4. Strategia bezpieczeństwa narodowego 2020 www.bbn.gov.pl/ftp/dokumenty/Strategia_Bezpieczenstwa_Narodowego_RP_2020.pdf
5. L. Elak, *Uwarunkowania bezpieczeństwa Polski na przełomie XX i XXI wieku*, „Bezpieczeństwo Teoria i Praktyka nr 2/2020 repozytorium.ka.edu.pl/bitstream/handle/11315/28451/ELAK_%20Uwarunkowania_bezpieczenstwa_Polski_na_przelomie_2020.pdf
6. P. Mickiewicz, *System bezpieczeństwa narodowego w rozwiązaniach systemowych wybranych państw*, Warszawa 2018.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Strategia Bezpieczeństwa Narodowego USA 2017 r.- www.usembassy.gov
2. Strategia Bezpieczeństwa Narodowego FR z 2015 r. – www.poland.mid.pl
3. Strategia Bezpieczeństwa Narodowego Polski 2007 – biblioteka.womczest.edu.pl/new/wp-content/uploads/2013/09/webowa_biblioteka_edukacja_dla_bezpieczenstwa_strategia_bezpieczenstwa_narodowego_rzeczypospolitej_polskiej.pdf
4. Strategia Bezpieczeństwa Narodowego Polski 2014 www.bbn.gov.pl/ftp/SBN%20RP.pdf
5. Strategia Bezpieczeństwa Narodowego Polski 2020 www.bbn.gov.pl/ftp/dokumenty/Strategia_Bezpieczenstwa_Narodowego_RP_2020.pdf

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem	45	28
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	8	13
Przygotowanie do ćwiczeń	10	17
Przygotowanie do egzaminu	10	15
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**3**	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. Kazimierz Kraj, prof. AJP
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	artuzow@wp.pl
Podpis	

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**C. 10/C.10**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Metodologia badań bezpieczeństwa**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr hab. Jerzy Rossa** **dr Łukasz Budzyński, dr Grzegorz Klein**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W**: (15); **Ćw.**: (15)	**W**: (10); **Ćw.**: (8);
Liczba godzin ogółem	**30**	**18**

C - Wymagania wstępne

Zaliczenie z socjologii bezpieczeństwa.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Przekazanie wiedzy na temat różnorodnych koncepcji dotyczących struktur społecznych i politycznych oraz rodzajów więzi społecznych, istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa.
CW2	Przekazanie wiedzy na temat procesów dokonujących się we współczesnym świecie, ich analizy oraz prognozowania zmian i rozwiązań w środowisku bezpieczeństwa.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności analizowania, rozpoznawania, diagnozowania i interpretowania zjawisk społecznych, kulturowych, politycznych, prawnych i ekonomicznych będących przedmiotem zainteresowania bezpieczeństwa.
CU2	Zdobycie umiejętności dokonywania wyboru i stosowania właściwych dla sytuacji kryzysowych rozwiązań, odpowiedniego doboru środków, narzędzi i metod pracy w celu efektywnego wykonywania zadań w obszarze bezpieczeństwa.
CU3	Zdobycie umiejętności analizowania przyczyn i przebiegu procesów oddziaływujących na bezpieczeństwo oraz formułowania indywidualnych opinii, stawiania hipotez badawczych i ich weryfikowania. Zdobycie umiejętności pozyskiwania danych oraz doboru metod badawczych do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych, politycznych, prawnych, ekonomicznych i gospodarczych oraz dostosowywania struktur, planów i działań do zmieniającej się sytuacji.
	Kompetencje społeczne

CK1	Ukształtowanie postawy społecznej i etycznej opartej na poszanowaniu prawa i wartości moralnych powszechnie akceptowanych w społeczeństwie, w szczególności rozwinięcie wrażliwości na potrzebę zagwarantowania bezpieczeństwa oraz przestrzegania praw i wolności człowieka w sytuacjach kryzysowych.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student zna i rozumie orientacje ontologiczne i teoriopoznawcze związane z identyfikacją zagadnień bezpieczeństwa.	K_W01
EPW2	Student zna i rozumie koncepcje zmiany i rozwoju społecznego oraz intencjonalne i nieintencjonalne konsekwencje procesów instytucjonalizacji ładu społecznego włącznie z ich bio-psychicznymi etologicznymi i społeczno-kulturowymi podstawami.	K_W07
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student jest zdolny do konceptualizacji problemu badawczego i wyjaśnia ontologiczne oraz teoriopoznawcze przesłanki tej konceptualizacji.	K_U01 K_U02
EPU2	Student rozpoznaje i projektuje strategie działań zmierzających do identyfikacji, ewaluacji oraz ograniczania dotkliwości problemów w sferze bezpieczeństwa w jego rozmaitych wymiarach.	K_U06
EPU3	Student jest zdolny do właściwego doboru metod badawczych problemu w ramach zagadnień bezpieczeństwa oraz do oceny wewnętrznej i zewnętrznej prawomocności oraz wiarygodności przeprowadzonego badania.	K_U04 K_U05 K_U02 K_U11
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student rozumie swoje poglądy etyczne i filozoficzne i jest zdolny do autorefleksyjnej krytyki własnego stanowiska oraz potrafi konstruktywnie współpracować w grupie zawodowej.	K_K05 K_K06

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Wprowadzenie do metodologii badań bezpieczeństwa. Podstawowe pojęcia.	2	2
W2	Paradygmaty nauk społecznych. Elementy teorii społecznej. Budowa teorii dedukcyjnych. Budowa teorii indukcyjnych.	2	1
W3	Pojęcie przyczynowości w nauk społecznych.	1	1
W4	Proces badawczy, cele badań, jednostki analizy, wymiar czasowy, konceptualizacja, operacjonalizacja, pomiar.	2	1
W5	Metody ilościowe w badaniach społecznych.	2	1
W6	Metody jakościowe w badaniach społecznych.	1	1
W7	Studium przypadku jako metoda badawcza.	2	1
W8	Analiza strategiczna w naukach o bezpieczeństwie.	2	1
W9	Prognozowanie i projektowanie w dziedzinie o bezpieczeństwie.	1	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	10

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Konceptualizacja projektu badawczego.	3	2
C2	Sytuacja problemowa. Przedmiot i cel badań.	4	2
C3	Główny problem badawczy i problemy szczegółowe.	4	2
C4	Główna hipoteza badawcza i hipotezy szczegółowe.	4	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	8

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1 – metoda podająca** (wykład informacyjny); **M2 - metoda problemowa** (wykład problemowy: wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych);	Projektor multimedialny, komputer.
Ćwiczenia	**M5 - Metoda praktyczna**: ćwiczenia przedmiotowe - opracowywanie projektu badawczego; analiza zdań i kontekstów.	Projektor multimedialny, komputer.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P2** – Zaliczenie (pisemnie w formie testowej z opisem).
Ćwiczenia	**F2 – obserwacja/aktywność:** ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć. **F4 – wypowiedź/wystąpienie:** formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat; ustna analiza projektu badawczego.	Ocena podsumowująca stanowi sumę ocen formujących.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia		Wykład
	F2	F4	P2
EPW1	X	X	X
EPW2	X	X	X
EPU1	X	X	
EPU2	X	X	
EPU3	X	X	
EPK1	X	X	

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student w podstawowym stopniu zna i rozumie orientacje ontologiczne i teoriopoznawcze związane z identyfikacją zagadnień bezpieczeństwa.	Student w dobrym stopniu zna i rozumie orientacje ontologiczne i teoriopoznawcze związane z identyfikacją zagadnień bezpieczeństwa.	Student w bardzo dobrym stopniu zna i rozumie orientacje ontologiczne i teoriopoznawcze związane z identyfikacją zagadnień bezpieczeństwa.

EPW2	Student w podstawowym stopniu zna i rozumie koncepcje zmiany i rozwoju społecznego oraz intencjonalne i nieintencjonalne konsekwencje procesów instytucjonalizacji ładu społecznego włącznie z ich bio-psychicznymi etologicznymi i społeczno-kulturowymi podstawami.	Student w dobrym stopniu zna i rozumie koncepcje zmiany i rozwoju społecznego oraz intencjonalne i nieintencjonalne konsekwencje procesów instytucjonalizacji ładu społecznego włącznie z ich bio-psychicznymi etologicznymi i społeczno-kulturowymi podstawami.	Student w bardzo dobrym stopniu zna i rozumie koncepcje zmiany i rozwoju społecznego oraz intencjonalne i nieintencjonalne konsekwencje procesów instytucjonalizacji ładu społecznego włącznie z ich bio-psychicznymi etologicznymi i społeczno-kulturowymi podstawami.
EPU1	Student jest w podstawowym stopniu zdolny do konceptualizacji problemu badawczego i wyjaśnia ontologiczne oraz teoriopoznawcze przesłanki tej konceptualizacji.	Student jest w wystarczającym stopniu zdolny do konceptualizacji problemu badawczego i wyjaśnia ontologiczne oraz teoriopoznawcze przesłanki tej konceptualizacji.	Student jest w pełni zdolny do konceptualizacji problemu badawczego i wyjaśnia ontologiczne oraz teoriopoznawcze przesłanki tej konceptualizacji.
EPU2	Student w podstawowym rozpoznaje i projektuje strategie działań zmierzających do identyfikacji, ewaluacji oraz ograniczania dotkliwości problemów w sferze bezpieczeństwa w jego rozmaitych wymiarach.	Student w dobrym rozpoznaje i projektuje strategie działań zmierzających do identyfikacji, ewaluacji oraz ograniczania dotkliwości problemów w sferze bezpieczeństwa w jego rozmaitych wymiarach.	Student w bardzo dobrym stopniu rozpoznaje i projektuje strategie działań zmierzających do identyfikacji, ewaluacji oraz ograniczania dotkliwości problemów w sferze bezpieczeństwa w jego rozmaitych wymiarach.
EPU3	Student jest w podstawowym stopniu zdolny do właściwego doboru metod badawczych problemu w ramach zagadnień bezpieczeństwa oraz do oceny wewnętrznej i zewnętrznej prawomocności oraz wiarygodności przeprowadzonego badania.	Student jest w wystarczającym stopniu zdolny do właściwego doboru metod badawczych problemu w ramach zagadnień bezpieczeństwa oraz do oceny wewnętrznej i zewnętrznej prawomocności oraz wiarygodności przeprowadzonego badania.	Student jest w pełni zdolny do właściwego doboru metod badawczych problemu w ramach zagadnień bezpieczeństwa oraz do oceny wewnętrznej i zewnętrznej prawomocności oraz wiarygodności przeprowadzonego badania.
EPK1	Student w podstawowym stopniu rozumie swoje poglądy etyczne i filozoficzne i jest zdolny do autorefleksyjnej krytyki własnego stanowiska oraz potrafi konstruktywnie współpracować w grupie zawodowej.	Student w dobrym stopniu rozumie swoje poglądy etyczne i filozoficzne i jest zdolny do autorefleksyjnej krytyki własnego stanowiska oraz potrafi konstruktywnie współpracować w grupie zawodowej.	Student w pełni rozumie swoje poglądy etyczne i filozoficzne i jest zdolny do autorefleksyjnej krytyki własnego stanowiska oraz potrafi konstruktywnie współpracować w grupie zawodowej.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:
(dla studenta)

1. Mayntz, R., *Wprowadzenie do metod socjologii empirycznej*, Warszawa 1985.
2. Nowak, S. *Metodologia badań społecznych*, Warszawa 1985.
3. Babbie E., *Badania społeczne w praktyce*, Warszawa 2006.
4. Wiśniewski B., *Praktyczne aspekty badań bezpieczeństwa*, Warszawa 2020.
5. Dawidczyk A., *Analiza strategiczna w dziedzinie bezpieczeństwa państwa*, Warszawa 2020.

6. Yin Robert K., *Studium przypadku w badaniach naukowych. Projektowanie i metody*, Kraków 2015.
7. Creswell John W., *Projektowanie badań naukowych. Metody jakościowe, ilościowe i mieszane*, Kraków 2013.

Literatura zalecana / fakultatywna:

Ćwiczenia:

1. Glen A., *Model procesu poznania w naukach o bezpieczeństwie*, Zeszyty Naukowe AON 2014, nr 4 (97);
2. Jemioło T., Dawidczyk A., *Wprowadzenie do metodologii badań bezpieczeństwa*, Warszawa 2008;
3. Kośmider T., Kitler W. (red.), *Granice tożsamości nauk o bezpieczeństwie. Perspektywa materialna i formalna*, Warszawa 2017.
4. Atteslander, P., *Methoden der Empirischen Sozialforschung*, Berlin New York 2000.
5. Bishop R.C., *The Philosophy of Social Sciences*, Continuum 2007.
6. McNabb D. E., *Research Methods for Political Science. Quantitative and Qualitative Methods*, M. E. Sharpe, Armonk New York London2004.
7. Ragin, Ch. C., *Constructing Social Research*, Pine Forge Press, London 1994.
8. Salter M. B., et.al. (ed.) *Research Methods in Critical Security Studies. An Introduction*, Routledge, London New York 2013.
9. Shepherd L. J., (ed.) *Critical Approaches to Security. An Introduction to Theories and Methods*, Routledge, London New York 2013.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjo-narnych	na studiach nie-stacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30	18
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	5	10
Przygotowanie projektu badawczego	8	10
Przygotowanie do zaliczenia	5	10
Suma godzin:	**50**	**50**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**2**	**2**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	prof. dr hab. Jerzy Rossa/dr Łukasz Budzyński
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	faeton3@pseudonim.pl
Podpis	Jerzy Rossa

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe
- studia drugiego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 33/000/2021 Senatu AJP
z dnia 22 czerwca 2021 r.

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**ABiPP.1**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**System ochrony osób i mienia w RP**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**mgr Waldemar Kaak**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**Wykłady**: (30); **Ćwiczenia**: (15);	**Wykłady**: (15); **Ćwiczenia**: (12);
Liczba godzin ogółem	**45**	**24**

C - Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z prawoznawstwa

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Student posiada w wiedzę z zakresu podstaw prawnych i organizowania systemu ochrony osób i mienia z uwzględnieniem komercjalizacji usług w tym zakresie
CW2	Student posiada wiedzę z zakresu współdziałania organów państwa, organów samorządowych i komercyjnych w organizowaniu skutecznej ochrony osób i mienia, zwrócenie uwagi na konflikty interesów
	Umiejętności
CU1	Student posiada umiejętności analizowania, rozpoznawania i diagnozowania zagrożeń w obszarze ochrony osób i mienia
CU2	Student posiada umiejętności dokonywania wyboru form i metod ochrony osób i mienia uwzględniając kryteria prawne i społeczne otoczenia.
	Kompetencje społeczne
CK1	Wykształcenie zdolności przewidywania i racjonalnego myślenia w procesie planowania systemów ochronnych

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)	**Kierunkowy efekt uczenia**
Wiedza (EPW…)	

EPW1	Ma rozszerzoną wiedzę na temat systemu organizacji ochrony osób i mienia w Polsce, oraz wzajemnych relacji pomiędzy podmiotami komercyjnymi a podmiotami państwowymi i samorządowymi	K_W02
EPW2	Ma pogłębioną wiedzę na temat systemu funkcjonowania ochrony osób i mienia w Rzeczypospolitej Polskiej	K_W10
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Analizuje przyczyny, przebieg procesów i zjawisk występujących w obszarze bezpieczeństwa i potrafi je diagnozować	K_U04
EPU2	Potrafi wykorzystać twórczo modele i zasady taktyczne stosowane w systemach ochronnych	K_U05
EPU3	Potrafi przewidywać ewentualne sytuacje kryzysowe i właściwie dobierać środki administracyjne i techniczne	K_U06
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Potrafi projektować i kierować systemami ochronnymi, właściwie współdziałać z innymi podmiotami administracji publicznej, oraz policją	K_K06 K_K08

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Zapoznanie z celami, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji i formą zaliczenia**	1	1
W1	Prawne podstawy funkcjonowania ochrony osób i mienia w Rzeczypospolitej Polskiej	3	2
W2	Komercjalizacja usług w zakresie ochrony osób i mienia	4	1
W3	Wymogi w stosunku do osób zatrudnionych w agencjach ochrony osób i mienia	2	1
W4	Planowanie systemu ochrony instytucji	8	4
W5	System tworzenia wewnętrznych służb ochrony	4	2
W6	Podstawy taktyki ochronnej obiektów stałych	4	2
W7	Podstawy taktyki ochronnej osób (VIP)	4	2
	Razem liczba godzin wykładów	30	15

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Fizyczne i elektroniczne metody ochrony obiektów	4	3
C2	Taktyka ochrony osób	4	3
C3	Metodyka opracowania dokumentacji	4	3
C4	Plan ochrony obiektu i konwojowania	3	3
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	12

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny) **M2 – Metoda problemowa** (wykład problemowy)	Laptop, projektor multimedialny

Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa** (analiza przypadku, case study) **M5 – Metoda praktyczna** (czytanie i analiza tekstu źródłowego, prezentacja różnych form wypowiedzi)	Laptop, projektor multimedialny

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P2 – Zaliczenie** (pisemne w formie testowej zamkniętej)
Ćwiczenia	**F2 – Obserwacja/aktywność** (obserwacja poziomu przygotowania do zajęć **F5 – ćwiczenia praktyczne** (przygotowanie dokumentów lub pism przydatnych w pracy zawodowej, analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych, przeprowadzanie symulacji lub inscenizacji.	**Ocena podsumowująca** jest sumą ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	**Wykład**	**Ćwiczenia**	
	P2	**F2**	**F5**
EPW1	x		x
EPW2	x		x
EPU1		x	x
EPU2		x	x
EPU3		x	x
EPK1		x	x

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Posiada dostateczną wiedzę dotyczącą systemu ochrony	Posiad usystematyzowaną wiedzę dotyczącą systemu ochrony	Posiada poszerzoną wiedzę dotyczącą ochrony osób i mienia. Potrafi przygotować projekty organizacyjne
EPW2	Posiad podstawową wiedzą dotyczącą funkcjonowania systemu ochrony	Posiada usystematyzowaną wiedzę dotycząca funkcjonowania systemu ochrony w obszarze praktycznym	Posiada usystematyzowaną i poszerzoną wiedzę w zakresie funkcjonowania systemu ochrony. Potrafi samodzielnie wykonać pełną dokumentację.
EPU1	Potrafi wykonać podstawowe analizy negatywnych zjawisk wpływających na bezpieczeństwo osób i mienia	Potrafi wykonać podstawowe analizy wpływające na bezpieczeństwo osób i mienia. Potrafi stosować je w praktyce.	Potrafi na poziomie poszerzonym wykonywać analizy wpływające na poziom bezpieczeństwa osób i mienia. Potrafi opracować całkowicie samodzielny procedury
EPU2	Zna teoretyczne modele funkcjonowania służb ochrony, jednak nie zawsze trafnie je dostosowuje.	Zna na dobrym poziomie modele funkcjonowania służb ochrony. Na ogół trafnie potrafi je zastosować	Zna na poszerzonym poziomi modele funkcjonowania służb ochrony. Potrafi je trafnie stosować w praktyce.

EPU3	Nie zawsze w pełni potrafi przewidywać i diagnozować zagrożenia	Potrafi na dobrym poziomie przewidywać i diagnozować zagrożenia	Potrafi w sposób poszerzony przewidywać i diagnozować zagrożenia, oraz argumentować swoje przemyślenia w tym zakresie.
EPK1	Nie zawsze dostrzega społeczny kontekst konfliktu interesów	Dostrzega społeczny kontekst konfliktu interesów	Dostrzega społeczny konflikt interesów, potrafi kreatywnie działać w jego przezwyciężaniu

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Hołyst B., *Bezpieczeństwo społeczeństwa*, Warszawa 2015.
2. Hapoński M., *Poradnik dla branży ochrony i bezpieczeństwa osób i mienia*, Warszawa 2015.
3. Hapoński M., *Organizacja ochrony osób i mienia oraz dokumentowanie działań ochronnych*, Warszawa 2003.
4. Chałubińska-Jentkiewicz K., Kurek, J. (red), *Ustawa o ochronie osób i mienia. Komentarz*, Warszawa 2020.
5. Akty prawne związane z ochroną mienia i osób.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Radziejowski R., *Ochrona osób i mienia*, Warszawa 2013.
2. Krogulec R., *Ustawa o ochronie osób i mienia*, Warszawa 2015.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	8	14
Przygotowanie do ćwiczeń	10	16
Przygotowanie do zaliczenia	10	16
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	3	3

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Waldemar Kaak
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2020 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	wkaak@wp.pl
Podpis	

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**ABiPP.2**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁ

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Bezpieczeństwo ekonomiczne**
2. Punkty ECTS	**1**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**prof. dr hab. inż. Marian Malicki**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**Wykłady**: (15);	**Wykłady**: (9);
Liczba godzin ogółem	**15**	**9**

C - Wymagania wstępne

Wiedza podstawowa z zakresu systemów politycznych i funkcjonowania rynku.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu bezpieczeństwa ekonomicznego państwa.
	Umiejętności
CU1	Rozwinięcie u studenta umiejętności analizowania aktualnych procesów makroekonomicznych w kontekście bezpieczeństwa ekonomicznego.
	Kompetencje społeczne
CK1	Wykształcenie potrzeby uczenia się przez całe życie.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
	Wiedza (EPW)	
EPW1	Student ma pogłębioną wiedzę o współzależnościach między elementami struktur systemu bezpieczeństwa w kontekście bezpieczeństwa ekonomicznego oraz zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady w tym zakresie.	K_W03 K_W11

EPW2	Student zna i rozumie współczesne procesy makroekonomiczne i relacje między podmiotami na rynku oraz dostrzega ich znaczenie dla bezpieczeństwa państwa.	K_W05
Umiejętności (EPU)		
EPU1	Student analizuje współczesne procesy makroekonomiczne w kontekście bezpieczeństwa państwa.	K_U02
EPU2	Student interpretuje działania, procedury i dokumenty podmiotów na rynku w kontekście bezpieczeństwa państwa, a także uwzględnia ryzyko i przewiduje skutki podejmowanych decyzji.	K_U05 K_U11
Kompetencje społeczne (EPK)		
EPK1	Student rozumie potrzebę ciągłego uczenia się, a także potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać wiedzę.	K_K02 K_K12
EPK2	Student rozumie i akceptuje funkcjonowanie w zróżnicowanym środowisku oraz wykazuje tolerancję wobec innych	K_K09 K_K11

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	**Zapoznanie z celami, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji i formą zaliczenia.**	0,5	0,5
W1	Bezpieczeństwo ekonomiczne - podstawowe pojęcia.	2	1
W2	Prawne uwarunkowania bezpieczeństwa ekonomicznego państwa.	2	1
W3	Instytucjonalny wymiar bezpieczeństwa ekonomicznego państwa.	2	1
W4	Globalizacja a bezpieczeństwo ekonomiczne państwa.	2	2
W5	Kryzys ekonomiczny a bezpieczeństwo ekonomiczne państwa.	2	1
W6	Polska w międzynarodowym systemie ekonomicznym - uwarunkowania bezpieczeństwa.	2	1
W7	Mechanizmy agresji ekonomicznej. Wojny handlowe.	1	0,5
W8	Rynki finansowe a bezpieczeństwo ekonomiczne państwa.	1,5	1
	Razem liczba godzin wykładów	15	9

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	**M1 – Metoda podająca:** wykład informacyjny, **M2 – Metoda problemowa:** wykład problemowy połączony z dyskusją	Laptop, projektor

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P2 – Zaliczenie pisemne** w formie opisowej

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	**Wykład**
	P2
EPW1	X
EPW2	X
EPU1	X
EPU2	X

EPK1	X
EPK2	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
	Ocena		
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student zna wybrane podstawowe pojęcia z zakresu bezpieczeństwa ekonomicznego państwa.	Student zna większość podstawowych pojęć zakresu bezpieczeństwa ekonomicznego państwa.	Student zna prawie wszystkie wymagane pojęcia z zakresu bezpieczeństwa ekonomicznego państwa
EPW2	Student rozumie wybrane współczesne procesy makroekonomiczne.	Student rozumie większość współczesnych procesów makroekonomicznych i relacji między podmiotami na rynku dla bezpieczeństwa państwa	Student rozumie wymagane współczesne procesy makroekonomiczne i zna znaczenie relacji między podmiotami na rynku oraz dostrzega ich znaczenie dla bezpieczeństwa państwa
EPU1	Student analizuje współczesne procesy makroekonomiczne w kontekście bezpieczeństwa państwa	Student analizuje większość współczesnych procesów makroekonomicznych w kontekście bezpieczeństwa państwa	Student prawidłowo analizuje prawie wszystkie wymagane współczesne procesy makroekonomiczne w kontekście bezpieczeństwa państwa
EPU2	Student interpretuje działania niektórych wybranych podmiotów na rynku w kontekście bezpieczeństwa państwa	Student interpretuje działania wybranych podmiotów oraz wybrane procedury i dokumenty podmiotów gospodarczych na rynku w kontekście bezpieczeństwa państwa	Student interpretuje działania większości wymaganych podmiotów na rynku w kontekście bezpieczeństwa państwa
EPK1	Student rozumie potrzebę ciągłego uczenia się.	Student rozumie potrzebę ciągłego uczenia się i aktualizacji wiedzy przez całe życie	Student rozumie potrzebę ciągłego uczenia się i podejmuje działania w tym zakresie
EPK2	Student rozumie i akceptuje funkcjonowanie w zróżnicowanym środowisku	Student rozumie i akceptuje funkcjonowanie w zróżnicowanym środowisku oraz wykazuje tolerancję wobec innych	Student wykazuje postawę otwartości i akceptuje funkcjonowanie w zróżnicowanym środowisku oraz wykazuje tolerancję wobec innych

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Urbaniec M., Kosała M., Czaja I., *Bezpieczeństwo ekonomiczne: polityka, finanse i innowacje*, Warszawa 2020.
2. Płaczek J., (red.), *Współczesna wojna handlowo-gospodarcza*, Warszawa 2015.
3. Płaczek J., (red.), *Ekonomika bezpieczeństwa państwa w zarysie*, Warszawa 2014.
4. Raczkowski K., *Bezpieczeństwo ekonomiczne. Wyzwania dla zarządzania państwem*, Warszawa 2012.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. *Zmieniająca się Unia Europejska*, red. E. Lesiewicz, Poznań 2015.
2. Jagusiak B., *Bezpieczeństwo socjalne współczesnego państwa*, Warszawa 2015.
3. Marcinkowski T., *Kryzys ekonomiczny w strefie euro i jego polityczne implikacje dla Polski i Unii Europejskiej*, Studia i Prace Instytutu Ekonomicznego - Przedsiębiorczość na pograniczu - wybrane problemy 2012, nr 4.
4. Marzęda-Młynarska K., *Globalne zarządzanie bezpieczeństwem żywnościowym na przełomie XX i XXI wieku*, Warszawa 2014.
5. Księżopolski K., *Bezpieczeństwo ekonomiczne w perspektywie politologicznej*, Warszawa 2012.

6. Księżopolski K. M., *Bezpieczeństwo ekonomiczne*, Warszawa 2011.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjo-narnych	na studiach nie-stacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	15	9
Konsultacje	1	1
Czytanie literatury	5	10
Przygotowanie do zaliczenia	4	5
Suma godzin:	**25**	**25**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	1	1

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	prof. dr hab. inż., Marian Malicki
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2020 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	mmalicki17@wp.pl
Podpis	Marian Malicki

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**ABiPP.3.**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Terroryzm a bezpieczeństwo narodowe**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Grzegorz Klein**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W**: (30); **Ćw.**: (15);	**W**: (15); **Ćw.**: (12);
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Znajomość podstaw teorii bezpieczeństwa.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Przekazanie wiedzy na temat procesów dokonujących się we współczesnym świecie, ich analizy oraz prognozowania zmian i rozwiązań w środowisku bezpieczeństwa.
CW2	Przekazanie wiedzy o strukturze i o współzależnościach między elementami systemu bezpieczeństwa z uwzględnieniem konieczności jego analizy.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności analizowania, rozpoznawania, diagnozowania i interpretowania zjawisk społecznych, kulturowych, politycznych, prawnych i ekonomicznych będących przedmiotem zainteresowania bezpieczeństwa.
CU2	Zdobycie umiejętności posługiwania się normami i regułami prawnymi w celu rozwiązywania problemów i zadań z zakresu bezpieczeństwa.
CU3	Zdobycie umiejętności analizowania przyczyn i przebiegu procesów oddziaływujących na bezpieczeństwo oraz formułowania indywidualnych opinii, stawiania hipotez badawczych i ich weryfikowania.
	Kompetencje społeczne
CK1	Wykształcenie krytycznego podejścia oraz zdolności przewidywania i interpretacji obserwowanych zjawisk społecznych, racjonalnego myślenia i przedsiębiorczego działania.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Ma pogłębioną wiedzę na temat analizowania i prognozowania zjawisk i procesów społecznych w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa.	K_W07
EPW2	Ma pogłębioną wiedzę o współzależnościach między elementami struktury systemu bezpieczeństwa w wymiarze narodowym i międzynarodowym, społecznym i kulturowym.	K_W03
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Interpretuje różnego rodzaju zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa.	K_U01
EPU2	Sprawnie posługuje się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystuje strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych w dziedzinie bezpieczeństwa.	K_U07
EPU3	Analizuje przyczyny, przebieg procesów i zjawisk społecznych, rozwój zagrożeń dla bezpieczeństwa, formułuje własne opinie na ten temat oraz stawia proste hipotezy badawcze i je weryfikuje.	K_U04
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Potrafi interpretować społeczne procesy i przewidywać ich konsekwencje.	K_K09

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	**Zapoznanie z celami, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji i formą zaliczenia**	0,5	0,5
W1	Terroryzm – istota i cechy.	6	2,5
W2	Terroryzm w Europie w XX wieku.	6	3
W3	Geneza i cechy islamskiego terroryzmu.	6	3
W4	Globalna wojna z terroryzmem.	6	3
W5	Udział Polski w globalnej wojnie z terroryzmem.	5,5	3
	Razem liczba godzin wykładów	30	15

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Zapoznanie z celami, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji i formą zaliczenia.** Terroryzm regionalny – Hamas, Hezbollach, grupy czeczeńskie.	4	3
C2	Terroryzm globalny – Al Kaida.	4	3
C3	Dążenie do własnej państwowości (odrodzenia Kalifatu) – Daesh.	4	3
C4	Propaganda organizacji terrorystycznych.	3	3
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	12

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny) **M2 – Metoda problemowa** (wykład problemowy, wykład z elementami dyskusji)	Projektor multimedialny
Ćwiczenia	**M5 – Metoda praktyczna** (ćwiczenia przedmiotowe: analiza referatów przedstawionych przez studentów; ćwiczenia kreacyjne: przygotowanie prezentacji, przygotowanie referatu)	Projektor multimedialny

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P1 – egzamin** (pisemny w formie opisowej)
Ćwiczenia	**F1 – sprawdzian** (ustny) **F2 – obserwacja/aktywność** (przygotowanie do zajęć, sprawdzenie czytania kanonu lektur) **F4 – wypowiedź/wystąpienie** (dyskusja, opis prezentacji multimedialnej, omówienie referatu problemowego)	Ocena podsumowująca jest sumą ocen formujących.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład	Ćwiczenia		
	P1	F1	F2	F4
EPW1	x	x	x	x
EPW2	x	x	x	x
EPW3	x	x	x	x
EPU1	x	x	x	x
EPU2	x	x	x	x
EPU3	x	x	x	x
EPK1			x	x
EPK2	x		x	x

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
	Ocena		
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Ma podstawową wiedzę na temat analizowania i prognozowania zjawisk i procesów społecznych w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa.	Ma wystarczającą wiedzę na temat analizowania i prognozowania zjawisk i procesów społecznych w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa.	Ma pogłębioną wiedzę na temat analizowania i prognozowania zjawisk i procesów społecznych w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa.
EPW2	Ma podstawową wiedzę o współzależnościach między elementami struktury systemu bezpieczeństwa w wymiarze narodowym i międzynarodowym, społecznym i kulturowym.	Ma wystarczającą wiedzę o współzależnościach między elementami struktury systemu bezpieczeństwa w wymiarze narodowym i międzynarodowym, społecznym i kulturowym.	Ma pogłębioną wiedzę o współzależnościach między elementami struktury systemu bezpieczeństwa w wymiarze narodowym i międzynarodowym, społecznym i kulturowym.
EPU1	Interpretuje różnego rodza-	Interpretuje różnego ro-	Interpretuje różnego rodzaju zja-

	ju zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa w stopniu podstawowym.	dzaju zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa w stopniu wystarczającym.	wiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa.
EPU2	W stopniu podstawowym posługuje się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystuje strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych w dziedzinie bezpieczeństwa.	W stopniu wystarczającym posługuje się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystuje strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych w dziedzinie bezpieczeństwa.	Sprawnie posługuje się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystuje strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych w dziedzinie bezpieczeństwa.
EPU3	W stopniu poprawnym analizuje przyczyny, przebieg procesów i zjawisk społecznych, rozwój zagrożeń dla bezpieczeństwa, nie zawsze formułuje własne opinie na ten temat oraz nie zawsze stawia proste hipotezy badawcze i je weryfikuje.	W stopniu wystarczającym analizuje przyczyny, przebieg procesów i zjawisk społecznych, rozwój zagrożeń dla bezpieczeństwa, zazwyczaj formułuje własne opinie na ten temat oraz zazwyczaj stawia proste hipotezy badawcze i je weryfikuje.	Analizuje przyczyny, przebieg procesów i zjawisk społecznych, rozwój zagrożeń dla bezpieczeństwa, formułuje własne opinie na ten temat oraz stawia proste hipotezy badawcze i je weryfikuje.
EPK1	Nie zawsze potrafi interpretować społeczne procesy i przewidywać ich konsekwencje.	Zazwyczaj potrafi interpretować społeczne procesy i przewidywać ich konsekwencje.	Potrafi interpretować społeczne procesy i przewidywać ich konsekwencje.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Jamsheer H. A., *Historia powstania Islamu jako doktryny społeczno-politycznej*, Warszawa 2009.
2. Larroque A. C., *Geopolityka fundamentalizmów muzułmańskich*, Warszawa 2015.
3. Wojciechowski S., Osiewicz P., *Zrozumieć współczesny terroryzm. Wybrane aspekty fenomenu*, Warszawa 2017.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Cockburn P., *Państwo Islamskie*, Warszawa 2015,
2. Hanne O., Flichy de La Neuville T., *Państwo Islamskie. Geneza nowego kalifatu*, Warszawa 2015,
3. Klein, G. *Propaganda Daesh*, Przegląd strategiczny 2016, nr 9.
4. Wasiuta O., Wasiuta S. Mazur P., *Państwo islamskie ISIS Nowa twarz ekstremizmu*, Warszawa 2018.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	8	13
Przygotowanie do zajęć	5	10
Przygotowanie do prezentacji	5	10
Przygotowanie do egzaminu	10	13
Suma godzin:	**75**	**75**

Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**3**	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Grzegorz Klein
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2020 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	gklein@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**ABiPP.4.**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Prawne podstawy funkcjonowania państwa w stanach nadzwyczajnych**
2. Punkty ECTS	**4**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Krzysztof Gorazdowski**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W**: (30); **Ćw.**: (30);	**W**: (18); **Ćw.**: (18);
Liczba godzin ogółem	**60**	**36**

C - Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z zakresu historii, nauk o obronności, o społeczeństwie oraz wiedza o języku polskim na poziomie studiów I stopnia.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Student posiada wiedzę z zakresu nauk o bezpieczeństwie oraz nauk pokrewnych, w szczególności w odniesieniu do funkcjonowania państwa w stanach nadzwyczajnych oraz funkcjonowania struktur społecznych w sytuacjach kryzysowych w wymiarze lokalnym, regionalnym i globalnym.
CW2	Student posiada kompleksową wiedzę z zakresu struktur i funkcjonowania systemu bezpieczeństwa.
CW3	Student posiada wszechstronnej wiedzy z zakresu nauk społecznych oraz różnych gałęzi prawa w wymiarze przydatnym w działalności instytucji, służb, inspekcji i innych jednostek organizacyjnych istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa.
	Umiejętności
CU1	Student posiada umiejętności analizowania, rozpoznawania, diagnozowania i interpretowania zjawisk społecznych, kulturowych, politycznych, prawnych i ekonomicznych będących przedmiotem zainteresowania bezpieczeństwa.
CU2	Student posiada umiejętności posługiwania się normami i regułami prawnymi w celu rozwiązywania problemów i zadań z zakresu bezpieczeństwa.
CU3	Student posiada umiejętności analizowania przyczyn i przebiegu procesów oddziaływujących na bezpieczeństwo oraz formułowania indywidualnych opinii, stawiania hipotez badawczych i ich weryfikowania.

Kompetencje społeczne	
CK1	Ukształtowanie postawy społecznej i etycznej opartej na poszanowaniu prawa i wartości moralnych powszechnie akceptowanych w społeczeństwie, w szczególności rozwinięcie wrażliwości na potrzebę zagwarantowania bezpieczeństwa oraz przestrzegania praw i wolności człowieka w sytuacjach kryzysowych.
CK2	Uświadomienie potrzeby i rozwinięcie umiejętności uczenia się przez całe życie.
CK3	Przygotowanie do uczestnictwa w projektach związanych z bezpieczeństwem.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		Kierunkowy efekt uczenia
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Ma rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę z zakresu metodologii badań w naukach społecznych, ich miejsca w systemie nauk i w relacjach z innymi naukami.	K_W01
EPW2	Ma rozszerzoną wiedzę na temat struktur, organizacji oraz relacji między instytucjami, służbami, inspekcjami, strażami i innymi jednostkami organizacyjnymi istotnymi z punktu widzenia bezpieczeństwa oraz ich funkcjonowania w ramach struktur życia społecznego i politycznego.	K_W02
EPW3	Ma wiedzę na temat rozwiązywania problemów prawnych w zakresie bezpieczeństwa narodowego, międzynarodowego oraz systemu nadzoru nad sektorem bezpieczeństwa w państwie.	K_W08
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Interpretuje różnego rodzaju zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa.	K_U01
EPU2	Sprawnie posługuje się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystuje strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych w dziedzinie bezpieczeństwa.	K_U07
EPU3	Samodzielnie wybiera i stosuje właściwy dla sytuacji kryzysowej i zagrożenia bezpieczeństwa sposób postępowania, potrafi dobierać środki, metody pracy w celu efektywnego wykonywania pojawiających się zadań zawodowych.	K_U05
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem narodowym.	K_K13
EPK2	Biorąc udziału w życiu społecznym oddziałuje na proces uczenia się innych osób.	K_K01
EPK3	Potrafi uczestniczyć w przygotowaniu projektów w zakresie bezpieczeństwa.	K_K10

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Zapoznanie z celami, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji i formą zaliczenia.**	0,5	0,5
W1	System Bezpieczeństwa Narodowego RP.	3	2
W2	Podstawy prawne systemu bezpieczeństwa państwa.	4	3
W3	Organy władzy w Polsce i ich zadania w zakresie bezpieczeństwa.	4	2
W4	Zasady działania organów władzy w czasie stanów nadzwyczajnych	4	2
W5	Zarządzanie kryzysowe w stanach nadzwyczajnych	4	2
W6	Rola samorządów gminnego, powiatowego i wojewódzkiego w stanach nadzwyczajnych.	4	2
W7	Wybrane regulacje prawne i organizacja działań administracji publicznej w stanach nadzwyczajnych.	4	2

W8	Prawne aspekty zachowań podczas stanów nadzwyczajnych	2,5	2,5
	Razem liczba godzin wykładów	30	18

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Zapoznanie z celami, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji i formą zaliczenia.**	0,5	0,5
C1	Strategia Bezpieczeństwa Narodowego.	3	2
C2	Typologia zagrożeń bezpieczeństwa narodowego.	3	2
C3	Zasady wprowadzania stanów nadzwyczajnych	4,5	2,5
C4	Zasady działania organów władzy w czasie stanu wojennego	3	2
C5	Kompetencje NDSZ w czasie stanu wojennego	4	3
C6	Zasady działania organów władzy publicznej w czasie stanu wyjątkowego	4	2
C7	Zasady działania organów władzy w czasie stany klęski żywiołowej	4	2
C8	Ograniczenia wolności i praw człowieka i obywatela w czasie stanów nadzwyczajnych.	4	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny) **M2 – Metoda problemowa** (wykład z elementami analizy źródłowej i problemowej)	Projektor multimedialny, system informacji prawnej
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa** (analiza przypadku, case study) **M5 – Metoda praktyczna** (czytanie i analiza tekstu źródłowego, prezentacja różnych form wypowiedzi)	Internetowy wykaz aktów prawnych

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P1 – Egzamin** (pisemny)
Ćwiczenia	**F1 – Sprawdzian** (pisemny w formie testowej) **F2 – Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F5 – Ćwiczenia praktyczne** (przygotowanie dokumentów lub pism przydatnych w pracy zawodowej, analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych, przeprowadzanie symulacji lub inscenizacji).	**Ocena podsumowująca** jest sumą ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	**Wykład**	**Ćwiczenia**		
	P1	**F1**	**F2**	**F5**
EPW1	X	X	X	
EPW2	X	X	X	X
EPW3	X	X	X	X
EPU1	X	X		X
EPU2	X	X	X	

EPU3	X	X	X	X
EPK1		X		X
EPK2		X	X	
EPK3		X	X	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
	Ocena		
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna wybrane terminy z zakresu bezpieczeństwa narodowego w tym stanów nadzwyczajnych	Zna większość terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego w tym stanów nadzwyczajnych	Zna wszystkie wymagane terminy z zakresu bezpieczeństwa narodowego w tym stanów nadzwyczajnych.
EPW2	Zna wybrane terminy z zakresu bezpieczeństwa narodowego, zarządzania kryzysowego, jak też podstawową terminologię z zakresu struktur życia społecznego i politycznego.	Zna większość terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego, zarządzania kryzysowego, jak też wybraną terminologię z zakresu struktur życia społecznego i politycznego.	Zna wszystkie wymagane terminy z zakresu bezpieczeństwa narodowego, zarządzania kryzysowego, jak też płynnie posługuje się terminologią z zakresu struktur życia społecznego i politycznego.
EPW3	Posiada podstawową wiedzę o sposobach rozwiązywania problemów związanych z bezpieczeństwem narodowym i zarządzeniem kryzysowym.	Posiada szeroką wiedzę o sposobach rozwiązywania problemów związanych z bezpieczeństwem narodowym i zarządzeniem kryzysowym.	Posiada szeroką wiedzę o sposobach rozwiązywania problemów związanych z bezpieczeństwem narodowym i zarządzeniem kryzysowym w wymiarze krajowym i międzynarodowym.
EPU1	Próbuje interpretować zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa narodowego i zarządzania kryzysowego.	Prawidłowo interpretuje wybrane zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa narodowego i zarządzania kryzysowego.	Prawidłowo interpretuje wszystkie poznawane zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa narodowego i zarządzania kryzysowego.
EPU2	Próbuje posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystuje strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych w dziedzinie bezpieczeństwa.	Dobrze posługuje się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystuje strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych w dziedzinie bezpieczeństwa.	Bardzo dobrze posługuje się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystuje strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych w dziedzinie bezpieczeństwa.
EPU3	Próbuje posługiwać się systemami normatywnymi oraz konkretnymi normami i regułami prawnymi i moralnymi.	Posługuje się systemami normatywnymi oraz konkretnymi normami i regułami prawnymi i moralnymi.	Posługuje się systemami normatywnymi oraz konkretnymi normami i regułami prawnymi i moralnymi i potrafi je interpretować zgodnie z zasadami wykładni.
EPK1	Rozumie, ale nie zna prawnych skutków zjawisk społecznych determinujących bezpieczeństwo.	Rozumie i zna prawne skutki zjawisk społecznych determinujących bezpieczeństwo.	Rozumie i zna prawne skutki zjawisk społecznych determinujących bezpieczeństwo, jak również ich aspekty pozaprawne.
EPK2	Stara się pracować w grupie jednak bez większego zaangażowania i wpływu na innych.	Stara się czynnie pracować w grupie z większym zaangażowaniem i wpływem na innych.	Pracuje w grupie z odpowiednim zaangażowaniem, staje się jej liderem, ma wpływ na inne osoby.
EPK3	Wykazuje przeciętną ak-	Wykazuje ponadprzeciętną	Wykazuje bardzo wysoką aktyw-

	tywność przy współpracy w ramach realizacji projektów.	aktywność przy współpracy w ramach realizacji projektów.	ność przy współpracy w ramach realizacji projektów związanych z bezpieczeństwem stając się ich liderem.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:
1. Kurzępa E., *Stany nadzwyczajne w polskim porządku prawnym*, Rzeszów 2017.
2. Nowak M., Nowak E., *Zarys teorii bezpieczeństwa narodowego*, Warszawa 2015.

Akty prawne obowiązkowe:
1. Konstytucja RP z dnia 2 kwietnia 1997 roku, Dz.U.1997.78.483.
2. Ustawa z dnia 29 sierpnia 2002 roku *o stanie wojennym oraz kompetencjach Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych i zasadach jego podległości konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej*, Dz.U.2017.1932.
3. Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 roku o stanie klęski żywiołowej, Dz.U.2017.1897.
4. Ustaw z dnia 21 czerwca 2002 roku o stanie wyjątkowym, Dz.U.2017.1928.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Chmielnicki P. (red.), *Konstytucyjny system władz publicznych*, Warszawa 2015.
2. Gryz J., *Strategia bezpieczeństwa narodowego Polski*, Warszawa 2013.
3. Kitler W., *Bezpieczeństwo narodowe RP, podstawowe kategorie, uwarunkowania, system*, Warszawa 2011.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	60	36
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	15	14
Przygotowanie referatu	5	10
Przygotowanie rozwiązania zadania	5	5
Przygotowanie do sprawdzianu	5	15
Przygotowanie do egzaminu	8	18
Suma godzin:	**100**	**100**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**4**	**4**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Krzysztof Gorazdowski
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2020 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	kgorazd@interia.pl;
Podpis	

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**ABiPP.5.**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Bezpieczeństwo stosunku pracy w Polsce i UE**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Katarzyna Samulska**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W**: (30); **Ćw.**: (15);	**W**: (15); **Ćw.**: (12);
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z zakresu prawoznawstwa

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Zaznajomienie z podstawowymi pojęciami i instytucjami bezpieczeństwa pracy, z uwzględnieniem regulacji UE.
CW2	Przekazanie wiedzy na temat instytucji kontrolujących bhp oraz zakresie odpowiedzialności za naruszenie bhp.
	Umiejętności
CU1	Nabycie umiejętności właściwej interpretacji przepisów prawnych z zakresu bezpieczeństwa pracy.
CU2	Nabycie umiejętności samodzielnego poszukiwania rozwiązań prawnych odnoszących się do prostych stanów faktycznych dotyczących stopnia przestrzegania bhp.
CU3	Rozpoznawanie skutków naruszenia regulacji dotyczących bhp.
	Kompetencje społeczne
CK1	Zrozumienie roli i sposobu funkcjonowania bezpieczeństwa pracy, wyrażające się przede wszystkim w umiejętności prawidłowego zachowania w pracy zawodowej w rożnych rolach w obrębie danej organizacji (przełożonego, podwładnego).

CK2	Nabycie umiejętności współdziałania w grupie, niezależnie od jej struktury i zadań, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzegania standardów bezpieczeństwa pracy.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Zna elementarną terminologię używaną w bezpieczeństwie pracy oraz instytucje pokrewne.	K_W02
EPW2	Ma podstawową wiedzę o normach i regułach prawnych kształtujących relacje w zakresie bhp.	K_W06
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Potrafi zdobywać wiedzę teoretyczną z zakresu bezpieczeństwa pracy, a następnie efektywnie stosować ją w praktyce.	K_U01 K_U06
EPU2	Potrafi diagnozować podstawy odpowiedzialności z tytułu naruszenia bhp.	K_U06
EPU3	Rozpoznaje instytucje zajmujące się kontrolą bhp i sposób ich funkcjonowania.	K_U06
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Potrafi współdziałać i pracować w grupie z poszanowaniem standardów bezpieczeństwa pracy odnoszących się do relacji pracownik-pracownik i pracownik-pracodawca, pracownik – inne podmioty, pracodawca – inne podmioty.	K_K01, KK_03
EPK2	Umie uczestniczyć w działaniu organizacji w rożnych rolach, zarówno wykonawczych, jak i kierowniczych i w swoim postępowaniu kieruje się standardami bezpieczeństwa pracy.	K_K04
EPK3	Jest przygotowany do zdefiniowania własnych kompetencji oraz kompetencji innych osób określających ich miejsce i rolę na rynku pracy oraz dylematów związanych z wykonywanym zawodem.	K_K07

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	**Zapoznanie z celami, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji i formą zaliczenia.**	0,5	0,5
W1	Rola bezpieczeństwa pracy w zapewnieniu ogólnego bezpieczeństwa	4	1,5
W2	Mechanizmy zapewnienia bezpieczeństwa pracy	4,5	2
W3	Instytucje kontrolujące standardy bezpieczeństwa pracy	4	2
W4	Sankcje karne za niezapewnienie bezpieczeństwa pracy	4	2
W5	Sankcje cywilne za niezapewnienie bezpieczeństwa pracy	4	2
W6	Standardy bezpieczeństwa pracy w wymiarze technicznym	5	3
W7	Standardy bezpieczeństwa pracy w wymiarze społecznym	4	2
	Razem liczba godzin wykładów	30	15

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Zapoznanie z celami, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji i formą zaliczenia.**	0,5	0,5
C1	Przyczyny podjęcia interwencji państwa w sferę stosunku pracy.	2	2

C2	Środki prawne stosowane przez ustawodawcę wymuszające utrzymanie bezpieczeństwa pracy.	2	2
C3	Instrumenty instytucji kontrolnych w zakresie egzekwowania bezpieczeństwa pracy.	2,5	1,5
C4	Zakres odpowiedzialności karnej za naruszenie bezpieczeństwa pracy.	2	2
C5	Zakres odpowiedzialności cywilnej za nieprzestrzeganie bhp.	2	2
C6	Analiza regulacji prawnych zapewniających bhp w wymiarze technicznym.	2	1
C7	Ochrona przeciwpożarowa w stosunkach pracy.	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	12

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny) **M2 – Metoda problemowa** (wykład z elementami analizy źródłowej i problemowej)	Projektor.
Ćwiczenia	**M5 – Metoda praktyczna** (czytanie i analiza tekstu źródłowego, prezentacja różnych form wypowiedzi)	Projektor.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	---	**P2– Zaliczenie** (pisemne w formie Opisowej)
Ćwiczenia	**F1 – Sprawdzian** (pisemny w formie opisowej) **F2 – Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć)	**Ocena podsumowująca** jest sumą ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład	Ćwiczenia	
	P2	F1	F2
EPW1	x		x
EPW2	x	x	x
EPU1	x		x
EPU2	x	x	
EPU3	x		x
EPK1		x	x
EPK2		x	x
EPK3		x	x

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna część elementarnej terminologii używanej w ramach bezpieczeństwa	Zna większość elementarnej terminologii używanej w ramach bezpieczeństwa	Zna całość terminologii używanej w ramach bezpieczeństwa pracy oraz instytucje pokrewne.

	pracy oraz instytucje pokrewne.	pracy oraz instytucje pokrewne.	
EPW2	Posiada część wiedzy na temat instytucji kontrolujących bhp oraz zakresie odpowiedzialności za naruszenie bhp.	Posiada większościową wiedzę na temat instytucji kontrolujących bhp oraz zakresie odpowiedzialności za naruszenie bhp.	Posiada całościową wiedzę na temat instytucji kontrolujących bhp oraz zakresie odpowiedzialności za naruszenie bhp.
EPU1	Potrafi diagnozować część podstaw odpowiedzialności z tytułu naruszenia bhp.	Potrafi diagnozować większość podstaw odpowiedzialności z tytułu naruszenia bhp.	Potrafi diagnozować wszystkie podstawy odpowiedzialności z tytułu naruszenia bhp.
EPU2	Potrafi zdobyć część wiedzy teoretycznej z zakresu bezpieczeństwa pracy, a następnie efektywnie stosować ją w praktyce.	Potrafi zdobyć większość wiedzy teoretycznej z zakresu bezpieczeństwa pracy, a następnie efektywnie stosować ją w praktyce.	Potrafi zdobyć całościową wiedzę teoretyczną z zakresu bezpieczeństwa pracy, a następnie efektywnie stosować ją w praktyce.
EPU3	Rozpoznaje część instytucji zajmujących się kontrolą bhp i sposobem ich funkcjonowania.	Rozpoznaje większość instytucji zajmujących się kontrolą bhp i sposobem ich funkcjonowania.	Rozpoznaje całość instytucji zajmujących się kontrolą bhp i sposobem ich funkcjonowania.
EPK1	Potrafi czasami współdziałać i pracować w grupie z poszanowaniem standardów bhp.	Potrafi w większości przypadków współdziałać i pracować w grupie z poszanowaniem standardów bhp.	Potrafi w pełni współdziałać i pracować w grupie z poszanowaniem standardów bhp.
EPK2	Umie czasami uczestniczyć w działaniu organizacji w rożnych rolach, zarówno wykonawczych, jak i kierowniczych i w swoim postępowaniu kieruje się standardami bezpieczeństwa pracy.	Umie w większości przypadków uczestniczyć w działaniu organizacji w rożnych rolach, zarówno wykonawczych, jak i kierowniczych i w swoim postępowaniu kieruje się standardami bezpieczeństwa pracy.	Umie w pełni uczestniczyć w działaniu organizacji w rożnych rolach, zarówno wykonawczych, jak i kierowniczych i w swoim postępowaniu kieruje się standardami bezpieczeństwa pracy.
EPK3	Jest częściowo do zdefiniowania własnych kompetencji oraz kompetencji innych osób określających ich miejsce i rolę na rynku pracy oraz dylematów związanych z wykonywanym zawodem.	Jest w większości przypadków przygotowany do zdefiniowania własnych kompetencji oraz kompetencji innych osób określających ich miejsce i rolę na rynku pracy oraz dylematów związanych z wykonywanym zawodem.	Jest całościowo przygotowany do zdefiniowania własnych kompetencji oraz kompetencji innych osób określających ich miejsce i rolę na rynku pracy oraz dylematów związanych z wykonywanym zawodem.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Prawo pracy i ubezpieczeń społecznych w pigułce, Warszawa 2020.
2. Tomaszewska E., *BHP w zakładach pracy. Zagadnienia prawne i praktyczne*, Warszawa 2014.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Brzozowski A., *Priorytety UE w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy na lata 2014-2020*, Bezpieczeństwo Pracy 2015 nr 1.
2. Farin K., Młodzka-Stybel A., *Europejskie spojrzenie na bezpieczeństwo i higienę pracy*, Bezpieczeństwo Pracy 2015 nr 1.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację

	na studiach stacjo-narnych	**na studiach nie-stacjonarnych**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	15	20
Przygotowanie referatu	8	15
Przygotowanie do sprawdzianu	5	11
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	3	3

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Katarzyna Samulska
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2020 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	sdriczinski@o2.pl
Podpis	

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**ABiPP.6.**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Bezpieczeństwo infrastruktury krytycznej**
2. Punkty ECTS	**4**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**mgr Waldemar Kaak**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 4	**W:** (30)**; Ćw.**: (30)	**W:** (16); **Ćw.**: (20)
Liczba godzin ogółem	**60**	**36**

C - Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z teorii bezpieczeństwa narodowego oraz znajomość przepisów i procedur zarządzania kryzysowego.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu problematyki dotyczącej bezpieczeństwa infrastruktury krytycznej państwa.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności kwalifikowania obiektów zaliczanych do infrastruktury krytycznej.
CU2	Zdobycie umiejętności posługiwania się normami i regułami prawnymi w celu rozwiązania problemów i zadań z zakresu infrastruktury.
CU3	Zdobycie umiejętności analizowania zagrożeń wpływających na bezpieczeństwo infrastruktury krytycznej
	Kompetencje społeczne
CK1	Rozwinięcie wrażliwości studenta na potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa oraz przestrzegania praw i wolności człowieka w sytuacjach kryzysowych.
CK2	Rozumienie potrzeby uzupełniania wiedzy i doskonalenia umiejętności w zakresie szeroko rozumianego bezpieczeństwa, wykazuje chęci poznania wpływu stanu infrastruktury na bezpieczeństwo państwa.
CK3	Przygotowanie do twórczego współdziałania i pracy w grupie.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		Kierunkowy efekt uczenia
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student opisuje klęski żywiołowe i katastrofy techniczne oraz ich skutki dla ludności, mienia, infrastruktury i środowiska.	K_W03
EPW2	Student tłumaczy istotę infrastruktury krytycznej w państwie.	K_W03
EPW3	Student wyjaśnia zadania i uprawnienia organów i pomiotów uczestniczących w realizacji Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej.	K_W03
EPW4	Różnicuje oraz potrafi przeprowadzić charakterystykę systemów infrastruktury krytycznej państwa.	K_W07
EPW5	Zna zasady przygotowania i prowadzenia ochrony infrastruktury krytycznej państwa.	K_W03
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Analizuje zagrożenia i buduje scenariusz ich wystąpień na określonym terytorium.	K_U04
EPU2	Prawidłowo posługuje się normami i regułami w celu rozwiązania konkretnego zadania w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej.	K_U05
EPU3	Przygotowuje w formie prezentacji multimedialnej zagadnienia z zakresu infrastruktury krytycznej, w sposób właściwy interpretuje proponowaną literaturę.	K_U06
EPU4	Uwzględnia ryzyko i przewiduje skutki podejmowanych decyzji opierając się na zdobytej wiedzy teoretycznej.	K_U12
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student identyfikuje się ze społecznością lokalną, poczuwa się do odpowiedzialności za jej bezpieczeństwo.	K_K01 K_K08
EPK2	Student aktywnie uczestniczy w dyskusji prowadzonej w atmosferze szacunku i poszanowania poglądów, wyciąga wnioski z dyskusji, które pozwalają na ustalanie przyszłych priorytetów działania istotnych dla pracy zawodowej w sferze bezpieczeństwa.	K_K05 K_K06
EPK3	Student jest przygotowany do twórczego działania w grupie.	K_K03 K_K04

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Zapoznanie z celami, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji i formą zaliczenia.**	0,5	0,5
W1	Infrastruktura krytyczna (IK)- pojęcie i zakres.	4,5	2
W2	Akty prawne regulujące ochronę obiektów w RP	4	2
W3	Obiekty ważne dla obronności i bezpieczeństwa państwa.	4	2
W4	Obowiązkowa ochrona obiektów.	4	3
W5	Plan ochrony obiektu zaliczanego do infrastruktury krytycznej.	4	3
W6	Współczesne zagrożenia dla infrastruktury krytycznej.	5	1,5
W7	Aktualny stan prawny i organizacyjny IK – perspektywy rozwoju.	4	2
	Razem liczba godzin wykładów	30	16

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Zapoznanie z celami, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfi-**	0,5	0,5

	kacji i formą zaliczenia.		
C1	Zajęcia wprowadzające. Zapoznanie z treścią ćwiczeń, podanie literatury przedmiotu.	2,5	2
C2	Kwalifikowanie obiektów do infrastruktury krytycznej	3	1,5
C3	Identyfikacja zewnętrznych i wewnętrznych zagrożeń dla IK.	4	2
C4	Podstawy prawne ochrony infrastruktury krytycznej.	2	2
C5	Infrastruktura krytyczna w zapewnieniu bezpieczeństwa wewnętrznego państwa.	2	2
C6	Organy i pomioty uczestniczce w realizacji Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej.	2	2
C7	Charakterystyka systemów infrastruktury krytycznej.	4	2
C8	Przygotowanie i prowadzenie ochrony infrastruktury krytycznej.	4	2
C9	Identyfikacja zagrożeń i budowa scenariusza ich wystąpień na określonym terytorium.	4	2
C10	Zajęcia podsumowujące przedmiot – zaliczenie na ocenę.	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	20

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny) **M2 – Metoda problemowa** (wykład z elementami analizy źródłowej i problemowej)	Projektor, komputer
Ćwiczenia	**M5 – Metoda praktyczna** (ćwiczenia przedmiotowe – analiza przepisów prawa, analiza przykładów i stanów faktycznych, przygotowanie dokumentów w formie pisemnej opartej na wcześniej ustalonych założeniach)	Projektor, komputer, druki, teksty stanów faktycznych, formularze

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P1 – Egzamin** (pisemny)
Ćwiczenia	**F1 – Sprawdzian** (pisemny) **F2 – Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F5 – Ćwiczenia praktyczne** (przygotowanie dokumentów lub pism przydatnych w pracy zawodowej, analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych).	**Ocena podsumowująca** jest sumą ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	**Wykład**	**Ćwiczenia**		
	P1	**F1**	**F2**	**F5**
EPW1	X	X	X	X
EPW2	X	X	X	X
EPW3	X	X		X
EPW4	X	X		X
EPW5	X	X		X
EPU1	X	X	X	X
EPU2	X	X	X	X
EPU3		X	X	X

EPU4				X
EPK1		X	X	X
EPK2		X	X	X
EPK3				X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny/ dostateczny plus 3/3,5**	**dobry/ dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student zna wybrane terminy, potrafi opisać klęski żywiołowe i katastrofy techniczne oraz ich skutków dla ludności, mienia, infrastruktury i środowiska w ograniczonym zakresie.	Student potrafi opisać klęski żywiołowe i katastrofy techniczne oraz ich skutki dla ludności, mienia, infrastruktury i środowiska, podejmuje dyskusję w przedmiotowym zakresie popełniając nieznaczne błędy	Student potrafi opisać klęsk żywiołowych i katastrofy techniczne oraz ich skutki dla ludności, mienia, infrastruktury i środowiska, podejmuje dyskusję w przedmiotowym zakresie nie popełniając błędów.
EPW2	Student potrafi wytłumaczyć istotę infrastruktury krytycznej w państwie w ograniczonym zakresie.	Student potrafi wytłumaczyć istotę infrastruktury krytycznej w państwie, podejmuje dyskusję w przedmiotowym zakresie popełniając nieznaczne błędy.	Student potrafi wytłumaczyć istotę infrastruktury krytycznej w państwie, podejmuje dyskusję w przedmiotowym zakresie nie popełniając błędów.
EPW3	Student potrafi wyjaśnić zadania i uprawnienia organów i pomiotów uczestniczących w realizacji Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej w ograniczonym zakresie.	Student potrafi wyjaśnić zadania i uprawnienia organów i pomiotów uczestniczących w realizacji Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej popełniając nieznaczne błędy.	Student potrafi wyjaśnić zadania i uprawnienia organów i pomiotów uczestniczących w realizacji Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej bezbłędnie.
EPW4	Student różnicuje oraz potrafi przeprowadzić charakterystykę systemów infrastruktury krytycznej państwa w ograniczonym zakresie.	Student różnicuje oraz potrafi przeprowadzić charakterystykę systemów infrastruktury krytycznej państwa popełniając nieznaczne błędy.	Student różnicuje oraz potrafi przeprowadzić charakterystykę systemów infrastruktury krytycznej państwa bezbłędnie.
EPW5	Student potrafi wymienić zasady przygotowania i prowadzenia ochrony infrastruktury krytycznej państwa w ograniczonym zakresie.	Student potrafi wymienić zasady przygotowania i prowadzenia ochrony infrastruktury krytycznej państwa popełniając nieznaczne błędy.	Student potrafi wymienić zasady przygotowania i prowadzenia ochrony infrastruktury krytycznej państwa nie popełniając błędów.
EPU1	Analizuje zagrożenia i buduje scenariusz ich wystąpień na określonym terytorium w ograniczonym zakresie.	Analizuje zagrożenia i buduje scenariusz ich wystąpień na określonym terytorium popełniając nieznaczne błędy.	Analizuje zagrożenia i buduje scenariusz ich wystąpień na określonym terytorium bez popełniania błędów.
EPU2	Posługuje się normami i regułami w celu rozwiązania konkretnego zadania w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej w ograniczonym zakresie.	Posługuje się normami i regułami w celu rozwiązania konkretnego zadania w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej popełniając nieznaczne błędy.	Prawidłowo posługuje się normami i regułami w celu rozwiązania konkretnego zadania w zakresie ochrony infrastruktury krytycznej.
EPU3	Przygotowuje w formie	Przygotowuje w formie pre-	Przygotowuje w formie prezen-

	prezentacji multimedialnej zagadnienia z zakresu infrastruktury krytycznej w ograniczonym zakresie.	zentacji multimedialnej zagadnienia z zakresu infrastruktury krytycznej popełniając nieznaczne błędy.	tacji multimedialnej zagadnienia z zakresu infrastruktury krytycznej i w sposób właściwy interpretuje proponowaną literaturę.
EPU4	Uwzględnia ryzyko i przewiduje skutki podejmowanych decyzji opierając się na zdobytej wiedzy teoretycznej w ograniczonym zakresie.	Uwzględnia ryzyko i przewiduje skutki podejmowanych decyzji opierając się na zdobytej wiedzy teoretycznej popełniając nieznaczne błędy.	Uwzględnia ryzyko i przewiduje skutki podejmowanych decyzji opierając się na zdobytej wiedzy teoretycznej bez popełniania błędów.
EPK1	Student rozumie potrzebę uzupełniania wiedzy i doskonalenia umiejętności w zakresie szeroko rozumianego bezpieczeństwa ale nie zna skutków braku takiego doskonalenia. Nie wykazuje chęci poznania wpływu stanu infrastruktury na bezpieczeństwo państwa.	Student rozumie potrzebę uzupełniania wiedzy i doskonalenia umiejętności w zakresie szeroko rozumianego bezpieczeństwa i w ograniczonym zakresie zna skutki braku doskonalenia w tym zakresie. Wykazuje ograniczone chęci poznania wpływu stanu infrastruktury na bezpieczeństwo państwa.	Rozumie i zna skutki, doskonalenia umiejętności w zakresie szeroko rozumianego bezpieczeństwa. Wykazuje chęci poznania wpływu stanu infrastruktury na bezpieczeństwo państwa.
EPK2	Student identyfikuje się ze społecznością lokalną, poczuwa się do odpowiedzialności za jej bezpieczeństwo w ograniczonym zakresie.	Student identyfikuje się ze społecznością lokalną, poczuwa się do odpowiedzialności za jej bezpieczeństwo popełniając nieznaczne błędy.	Student identyfikuje się ze społecznością lokalną, poczuwa się do odpowiedzialności za jej bezpieczeństwo bez popełniania błędów.
EPK3	Student aktywnie uczestniczy w dyskusji prowadzonej w atmosferze szacunku i poszanowania poglądów, wyciąga wnioski z dyskusji, które pozwalają na ustalanie przyszłych priorytetów działania istotnych dla pracy zawodowej w sferze bezpieczeństwa w ograniczonym zakresie.	Student aktywnie uczestniczy w dyskusji prowadzonej w atmosferze szacunku i poszanowania poglądów, wyciąga wnioski z dyskusji, które pozwalają na ustalanie przyszłych priorytetów działania istotnych dla pracy zawodowej w sferze bezpieczeństwa popełniając nieznaczne błędy.	Student aktywnie uczestniczy w dyskusji prowadzonej w atmosferze szacunku i poszanowania poglądów, wyciąga wnioski z dyskusji, które pozwalają na ustalanie przyszłych priorytetów działania istotnych dla pracy zawodowej w sferze bezpieczeństwa bez popełniania błędów.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Piątek Z., Letkiewicz A., *Terroryzm a infrastruktura krytyczna państwa*, Szczytno 2010.
2. Lidwa W., Krzeszowski W., Wiącek W., Kamiński P., *Ochrona Infrastruktury Krytycznej*, Warszawa 2012.
3. *Narodowy Program Ochrony Infrastruktury Krytycznej*, Warszawa 2013.
4. Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, Dz. U. Nr 89, poz. 590, z późn. zm. zwana dalej: ustawą o zarządzaniu kryzysowym.
5. Tyburska A., *Ochrona infrastruktury krytycznej*, Szczytno 2010.
6. Wiśniewski M., *Zarządzanie sytuacyjne bezpieczeństwem infrastruktury krytycznej państwa*, Warszawa 2019.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Lach Z., Skrzyp J., Łaszczuk A., *Problemy obronności i bezpieczeństwa państwa oraz wynikające z tego konflikty i ograniczenia rozwoju przestrzennego*, Warszawa 2012.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjo-narnych	na studiach nie-stacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem	60	36
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	18	20
Przygotowanie do analizy i rozstrzygania stanów faktycznych	5	12
Przygotowanie do opracowania dokumentów przydatnych w pracy zawodowej	5	15
Przygotowanie do egzaminu	10	15
Suma godzin:	**100**	**100**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	4	4

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Waldemar Kaak
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2020 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	wkaak@wp.pl
Podpis	

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**ABiPP.7**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Zagrożenia cywilizacyjne**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Łukasz Budzyński**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 4	**Ćw.**: (45);	**Ćw.**: (27);
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Ogólna wiedza w zakresie socjologii i bezpieczeństwa.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Przekazanie wiedzy na temat procesów dokonujących się we współczesnym świecie, ich analizy oraz prognozowania zmian i rozwiązań w środowisku bezpieczeństwa w kontekście zagrożeń cywilizacyjnych
CW2	Przekazanie wiedzy z zakresu udziału jednostki w kształtowaniu zagrożeń cywilizacyjnych
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności analizowania, rozpoznawania, diagnozowania i interpretowania zjawisk społecznych w zakresie zagrożeń cywilizacyjnych.
CU2	Zdobycie umiejętności analizowania przyczyn i przebiegu procesów oddziaływujących na bezpieczeństwo oraz formułowania indywidualnych opinii, stawiania hipotez badawczych i ich weryfikowania
	Kompetencje społeczne
CK1	Wykształcenie krytycznego podejścia oraz zdolności przewidywania i interpretacji obserwowanych zjawisk społecznych, racjonalnego myślenia

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)	**Kierunkowy efekt uczenia**

Wiedza (EPW…)		
EPW1	Ma pogłębioną wiedzę na temat analizowania i prognozowania zjawisk i procesów społecznych w kontekście zagrożeń cywilizacyjnych bezpieczeństwa.	K_W07
EPW2	Wykorzystuje odpowiednie modele teoretyczne do opisów i analizowania zjawisk zachodzących w obszarze bezpieczeństwa.	K_W12
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Interpretuje różnego rodzaju zjawiska społeczne w zakresie zagrożeń cywilizacyjnych	K_U01
EPU2	Analizuje przyczyny, przebieg procesów i zjawisk społecznych, rozwój zagrożeń dla współczesnych społeczeństw.	K_U04
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Potrafi interpretować społeczne procesy i przewidywać ich konsekwencje.	K_K09
EPK2	Potrafi zracjonalizować działania jednostek i grup społecznych w kontekście zagrożeń cywilizacyjnych.	K_K15

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Niestacjonarnych
C1	**Zapoznanie z celami, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji i formą zaliczenia.**	0,5	0,5
C1	Typologia zagrożeń cywilizacyjnych.	4	2
C2	Kultura ryzyka w społeczeństwie późnej nowoczesności	3,5	3,5
C3	Kryzys zaufania wobec autorytetów i wiedzy eksperckiej	7	4
C4	Modernizacja refleksyjna a niepokoje tożsamościowe.	7	4
C5	Wizja natury ludzkiej w kontekście rozwoju nauki.	7	4
C6	Rewolucja cyfrowa i nowe wyzwania.	7	4
C7	Społeczeństwo nadzoru. Nowoczesne formy nadzoru.	7	3
C8	Zagrożenia ekologiczne.	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	45	27

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa** (metody aktywizujące: metoda przypadków (case study), pytania i odpowiedzi); **M5 – Metoda praktyczna** (ćwiczenia praktyczne – czytanie i analiza tekstu źródłowego, analiza dokumentacji dotyczącej określonego stanu faktycznego, wyszukiwanie i selekcjonowanie informacji, analiza referatów/prezentacji przedstawionych przez studentów)	projektor, sprzęt multimedialny, tablica.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F2 – Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F3 – Praca pisemna** (przygotowanie referatu lub prezentacji)	**Ocena podsumowująca** jest sumą ocen formujących

	F5 – Ćwiczenie praktyczne (przygotowanie projektu w oparciu o konkretne założenia)	

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia		
	F2	F3	F5
EPW1	X	X	X
EPW2	X	X	X
EPU1	X	X	X
EPU2	X	X	X
EPK1	X	X	X
EPK2		X	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Ma podstawową wiedzę na temat analizowania i prognozowania zjawisk i procesów społecznych w kontekście zagrożeń cywilizacyjnych bezpieczeństwa.	Ma wiedzę na temat analizowania i prognozowania zjawisk i procesów społecznych w kontekście zagrożeń cywilizacyjnych bezpieczeństwa.	Ma pogłębioną wiedzę na temat analizowania i prognozowania zjawisk i procesów społecznych w kontekście zagrożeń cywilizacyjnych bezpieczeństwa.
EPW2	W stopniu organicznym wykorzystuje odpowiednie modele teoretyczne do opisów i analizowania zjawisk zachodzących w obszarze bezpieczeństwa.	W stopniu znacznym wykorzystuje odpowiednie modele teoretyczne do opisów i analizowania zjawisk zachodzących w obszarze bezpieczeństwa.	We wszystkich wymaganych przypadkach wykorzystuje odpowiednie modele teoretyczne do opisów i analizowania zjawisk zachodzących w obszarze bezpieczeństwa.
EPU1	Poprawnie interpretuje niektóre rodzaje zjawisk społecznych w zakresie zagrożeń cywilizacyjnych	Poprawnie interpretuje większość rodzajów zjawisk społecznych w zakresie zagrożeń cywilizacyjnych	Poprawnie interpretuje wszystkie wymagane rodzaje zjawisk społecznych w zakresie zagrożeń cywilizacyjnych
EPU2	W niektórych przypadkach poprawnie analizuje przyczyny, przebieg procesów i zjawisk społecznych, rozwój zagrożeń dla współczesnych społeczeństw.	Poprawnie analizuje przyczyny, przebieg procesów i zjawisk społecznych, rozwój zagrożeń dla współczesnych społeczeństw.	We wszystkich wymaganych przypadkach poprawnie analizuje przyczyny, przebieg procesów i zjawisk społecznych, rozwój zagrożeń dla współczesnych społeczeństw.
EPK1	Potrafi interpretować niektóre społeczne procesy i przewidywać ich konsekwencje.	Potrafi interpretować społeczne procesy i przewidywać ich konsekwencje.	Potrafi interpretować wszystkie wymagane społeczne procesy i przewidywać ich konsekwencje.
EPK2	W ograniczonym zakresie potrafi zracjonalizować działania jednostek i grup społecznych w kontekście zagrożeń cywilizacyjnych	Potrafi zracjonalizować działania jednostek i grup społecznych w kontekście zagrożeń cywilizacyjnych	We wszystkich wymaganych przypadkach potrafi zracjonalizować działania jednostek i grup społecznych w kontekście zagrożeń cywilizacyjnych

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Beck U., Giddens A., Lash S., *Modernizacja refleksyjna*, Warszawa 2009.
2. Beck U., *Społeczeństwo ryzyka. W drodze do innej nowoczesności*, Warszawa 2004.
3.Bobryk J., *Transhumanizm, cognitive science i wyzwania dla nauk społecznych*, Studia Socjologiczne 2014, nr 3 (214).
4. Domaradzki J., *Genetyka, esencjalizm i tożsamość*, Studia Socjologiczne 2017, nr 1 (224).
5. Giddens A., *Nowoczesność i tożsamość. „Ja" i społeczeństwo w epoce późnej nowoczesności*, Warszawa 2002.
6. Sztompka P., *Socjologia zmian społecznych*, Kraków 2005.
7. Zybertowicz A., Grutowski M., Tamborska K., Trawiński M., Waszewski J., *Samobójstwo Oświecenia? Jak neuronauka i nowe technologie pustoszą ludzki świat*, Kraków 2015.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Bauman Z., *Ponowoczesność jako źródło cierpień*, Warszawa 2000.
2. Fukuyama F., *Ostatni człowiek*, Warszawa 1997.
3. *Nowe media w komunikacji społecznej XX wieku*, (red.) M. Hopfinger, Warszawa 2002.
4. Scruton R., *Zielona filozofia. Jak poważnie myśleć o naszej planecie*, Poznań 2017.
5. Sztompka P., *Socjologia. Analiza społeczeństwa*, Kraków 2007.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	8	13
Przygotowanie referatu	10	17
Przygotowanie do zaliczenia	10	16
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	3	3

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Łukasz Budzyński
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2020 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	lbudzynski@ajp.edu.pl
Podpis	

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**ABiPP.8**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Ochrona praw człowieka w stanach nadzwyczajnych**
2. Punkty ECTS	**4**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Bogna Wach**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 4	**W**: (30); **Ćw.**: (30)	**W**: (18); **Ćw.**: (18)
Liczba godzin ogółem	**60**	**36**

C - Wymagania wstępne

Student powinien posiadać podstawową wiedzę z zakresu praw człowieka i prawa konstytucyjnego.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Zapoznanie studentów ze znaczeniem wiedzy o prawach człowieka w stanach nadzwyczajnych.
CW2	Zapoznanie studentów z ograniczeniami praw człowieka w sytuacjach nadzwyczajnych.
	Umiejętności
CU1	Student potrafi opisać i wyjaśnić ograniczenia praw człowieka w stanach nadzwyczajnych.
CU2	Student zdobywa znajomość przepisów dotyczących praw człowieka i ich ograniczeń w stanach nadzwyczajnych.
	Kompetencje społeczne
CK1	Rozumie i docenia znaczenie praw człowieka oraz ich ograniczenia w stanach nadzwyczajnych.
CK2	Rozumie i docenia znaczenie działania organów państwa w sposób zgodny z prawem.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)	**Kierunkowy efekt uczenia**
Wiedza (EPW…)	

EPW1	Posiada wiedzę z zakresu praw człowieka i rozumie ich znaczenie w demokratycznym państwie prawa i współczesnym świecie.	K_W01 K_W02 K_W03 K_W07 K_W08
EPW2	Posiada wiedzę o działaniach i zakresie kompetencji demokratycznego państwa w zakresie przestrzegania praw człowieka i ich ograniczeniu w szczególnych sytuacjach jakimi są stany nadzwyczajne.	K_W01 K_W02 K_W03 K_W07 K_W08
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student analizuje i interpretuje przepisy prawa w zakresie praw człowieka oraz stanów nadzwyczajnych w zakresie prawa krajowego i międzynarodowego.	K_U01 K_U06 K_U12
EPU2	Student rozwiązuje problemy dotyczące praw człowieka i ich ograniczeń w oparciu o przepisy prawa.	K_U01 K_U06 K_U12
EPU3	Student przygotowuje pracę w formie eseju na temat stanów nadzwyczajnych i przyczyn oraz uzasadnienia w stanach nadzwyczajnych.	K_U01 K_U06 K_U12
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student rozumie znaczenie praw człowieka i ich przestrzegania we współczesnym państwie i świecie.	K_K01 K_K11 K_K12 K_K13
EPK2	Student rozumie znaczenie praw człowieka i konieczność ich ograniczania w stanach nadzwyczajnych.	K_K02 K_K11 K_K12 K_K13

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Zapoznanie z celami, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji i formą zaliczenia.**	0,5	0,5
W1	Podstawowe pojęcia związane z prawami człowieka i ich źródłami.	2,5	1,5
W2	Rodzaje i specyfika stanów nadzwyczajnych i uregulowania prawne z nimi związane	4	2
W3	Specyfika odmiennego funkcjonowania państwa w warunkach stanów nadzwyczajnych, w szczególności o nowych zasadach działania organów władzy publicznej, ich wzajemnych relacjach i uprawnieniach	4	3
W4	Ograniczenia wolności i praw człowieka i obywatela stosowanych w stanach nadzwyczajnych, a także o różnicach w tym zakresie występujących między stanem klęski żywiołowej, stanem wyjątkowym i stanem wojennym; ma wiedzę o zabezpieczeniach chroniących przed nadużywaniem ograniczeń wolności i praw człowieka i obywatela funkcjonujących w prawodawstwie krajowym i międzynarodowym	8	5
W5	Zabezpieczenia chroniące przed nadużywaniem ograniczeń wolności i praw człowieka i obywatela funkcjonujących w prawodawstwie krajowym i międzynarodowym.	6	3

W6	Prawa człowieka i ich ograniczenia w przypadku wojny.	5	3
	Razem liczba godzin wykładów	30	18

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Zapoznanie z celami, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji i formą zaliczenia.** Pojęcie praw człowieka i ich źródła.	4	2
C2	Stany nadzwyczajne, podziała tych stanów oraz uregulowania prawne z nimi związane.	4	2
C3	Ograniczanie praw człowieka w stanie klęski żywiołowej	4	3
C4	Ograniczenie praw człowieka w stanie wyjątkowym	4	3
C5	Ograniczenie praw człowieka w stanie wojennym	4	3
C6	Zapobieganie nadużyciom ograniczeń praw człowieka w stanach nadzwyczajnych	6	3
C7	Podstawy prawa humanitarnego	4	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny) **M2 – Metoda problemowa** (wykład problemowy z analizą tekstów źródłowych)	Teksty aktów prawnych
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa** (analiza przypadków) **M5 - Metoda praktyczna** (analiza przepisów prawa, analiza przykładów i stanów faktycznych)	Teksty aktów prawnych

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	**----------**	**P1 – Egzamin** (pisemny)
Ćwiczenia	**F1 – Sprawdzian** (pisemny w formie opisowej) **F2 – Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć oraz stanu przygotowania do zajęć) **F4 – Wypowiedź/wystąpienie** (wygłoszenie referatu w formie ustnej, dyskusja) **F5 – Ćwiczenia praktyczne** (analiza aktów prawnych i rozstrzygnięcie stanów faktycznych)	**Ocena podsumowująca** jest sumą ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	**Wykłady**	**Ćwiczenia**			
	P1	**F2**	**F2**	**F4**	**F5**
EPW1	X	X	X	X	
EPW2	X	X	X	X	
EPU1	X		X	X	X
EPU2	X	X		X	X
EPU3	X		X	X	

EPK1			X	X	
EPK2			X	X	

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna niektóre zagadnienia związane z problematyką praw człowieka	Zna większość omawianych zagadnienia związanych z problematyką praw człowieka	Zna wszystkie wymagane zagadnienia związane z problematyką praw człowieka.
EPW2	Zna niektóre z wybranych zagadnień związanych z kompetencjami organów państwa w stanach nadzwyczajnych oraz ograniczeniami praw człowieka w tych stanach.	Zna większość z wybranych zagadnień związanych z kompetencjami organów państwa w stanach nadzwyczajnych oraz ograniczeniami praw człowieka w tych stanach.	Zna całość z wybranych zagadnień związanych z kompetencjami organów państwa w stanach nadzwyczajnych oraz ograniczeniami praw człowieka w tych stanach.
EPU1	Analizuje wybrane przepisy prawa ze wsparciem wykładowcy.	Analizuje wybrane przepisy prawa z niewielkim wsparciem wykładowcy.	Analizuje wybrane przepisy prawa przy niewielkim wsparciu wykładowcy.
EPU2	Rozwiązuje omawiany problem w formie kazusów ze wsparciem wykładowcy.	Rozwiązuje omawiany problem w formie kazusów przy niewielkim wsparciu wykładowcy.	Rozwiązuje omawiany samodzielnie problem w formie kazusu.
EPU3	Przygotowuje esej na wybrany temat z dostatecznym uwzględnieniem źródeł i ze wsparciem wykładowcy.	Przygotowuje esej na wybrany temat z dobrym uwzględnieniem źródeł oraz ze wskazówkami wykładowcy.	Przygotowuje esej na wybrany temat z samodzielnym doborem źródeł przy niewielkich wskazówkach wykładowcy.
EPK1	Rozumie, ale nie zna skutków znaczenia problematyki praw człowieka we współczesnym państwie i świecie.	Rozumie i zna skutki znaczenia problematyki praw człowieka we współczesnym państwie i świecie.	Rozumie i zna skutki znaczenia problematyki praw człowieka we współczesnym państwie i świecie oraz formułuje wnioski na ten temat.
EPK2	Rozumie, ale nie zna skutków konieczności ograniczenia praw człowieka w trakcie stanów nadzwyczajnych.	Rozumie i zna skutków konieczności ograniczenia praw człowieka w trakcie stanów nadzwyczajnych.	Rozumie i zna skutków konieczności ograniczenia praw człowieka w trakcie stanów nadzwyczajnych oraz for formułuje wnioski na ten temat.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Kurzępa E., *Stany nadzwyczajne w polskim porządku prawnym*, Rzeszów 2017.
2. Hołda J., Z. Hołda, D. Ostrowska, J. Rybczyńska, *Prawa człowieka – zarys wykładu*, Warszawa 2014
3. Prokop K., *Stany nadzwyczajne w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.*, Białystok 2005.
4. Wołpiuk W. J., *Państwo wobec szczególnych zagrożeń. Komentarz wybranych przepisów Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.*, Warszawa 2002.
5. Garlicki L., *Ponadnarodowa kontrola stanów nadzwyczajnych (na tle Europejskiej Konwencji Praw Człowieka),* [w:] *Prawo, parlament i egzekutywa we współczesnych systemach rządów. Księga poświęcona pamięci profesora Jerzego Stembrowicza*,(red.) S. Bożyk, Białystok 2009.

Teksty aktów prawnych

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz.U. 1997, nr 78, poz. 483, ze zm.
2. Ustawa z dnia 22 listopada 2002 r. *o wyrównywaniu strat majątkowych wynikających z ograniczenia w czasie stanu nadzwyczajnego wolności i praw człowieka i obywatela*, Dz. U. 2002, Nr 233, poz. 1955, ze zm.
3. Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych z dnia 19 grudnia 1966 r., Dz.U. 1977, nr 38, poz. 167.
4. Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z dnia 4 listopada 1950 r.,Dz.U. 1993, nr 61, poz. 284, ze zm.
5. Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002 r. *o stanie klęski żywiołowej*, Dz. U. 2014, poz. 333, ze zm..
6. Ustawa z dnia 21 czerwca 2002 r. *o stanie wyjątkowym*, Dz. U. 2014, poz. 1191.
7. Ustawa z dnia 29 sierpnia 2002 r. *o stanie wojennym oraz o kompetencjach Naczelnego Dowódcy Sił Zbrojnych i zasadach jego podległości konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej*, Dz.U. 2014, poz. 1815.
8. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 kwietnia 2009 r. (Sygn. akt K 50/07), Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego. Zbiór Urzędowy 2009/4A/51.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Wojtyczek K., *Konieczność jako legitymizacja działań władzy w demokratycznym państwie prawnym* Państwo i Prawo 1994, nr 9.
2. Koba L., Wacławczyk W., *Prawa człowieka. Wybrane zagadnienia i problemy*, Warszawa 2009.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	60	36
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	20	28
Przygotowanie wystąpienia ustnego	8	20
Przygotowanie referatu	10	14
Suma godzin:	**100**	**100**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**4**	**4**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Bogna Wach
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2020 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	bognawach@wp.pl
Podpis	

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**ABiPP.9**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Siły zbrojne, policja, PSP, w zwalczaniu zagrożeń i wyzwań**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**mgr Waldemar Kaak**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 4	**Ćwiczenia**: (45);	**Ćwiczenia**: (27);
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z zakresu bezpieczeństwa narodowego oraz systemu zarządzania kryzysowego w RP.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Przekazanie studentom wiedzy z zakresu możliwości wykorzystania potencjału Sił Zbrojnych RP, Policji i Państwowej Straży Pożarnej w zwalczaniu zagrożeń.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności w zakresie możliwości wykorzystania sił i środków będących w dyspozycji Sił Zbrojnych, Policji, Państwowej Straży Pożarnej w zwalczaniu zagrożeń i wyzwań związanych ze zdarzeniami kryzysowymi.
	Kompetencje społeczne
CK1	Przygotowania do efektywnego współdziałania z dowódcami pododdziałów wojskowych, jednostek policyjnych i straży pożarnej

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)	**Kierunkowy efekt uczenia**

Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student posiada niezbędna wiedzą w zakresie możliwości użycia sił i środków SZ, Policji i PSP w sytuacjach kryzysowych.	K_W02 K_W12
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student posiada umiejętność planowania sił i środków w przypadku zaistnienia zdarzeń kryzysowych.	K_U05
EPU2	Student posiada umiejętność formułowania zadań dla służb, straży oraz inspekcji w sytuacjach kryzysowych.	K_U06 K_U10
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student potrafi określić własne kompetencje w zakresie organizowania współdziałania ze służbami, strażami i inspekcjami.	K_K04 K_K10

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Zapoznanie z celami, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji i formą zaliczenia**	0,5	0,5
C1	Użycie Sił Zbrojnych RP w sytuacjach kryzysowych. Zadania ustawowe.	5,5	2,5
C2	Obrona Terytorialna w działaniach kryzysowych	6	4
C3	Użycie sił Policji w sytuacjach kryzysowych. Zadania ustawowe.	7	4
C4	Użycie sił PSP w sytuacjach kryzysowych. Zadania ustawowe.	7	4
C5	Procedury użycia sił i środków podczas zdarzeń kryzysowych	7	4
C6	Obrona Cywilna oraz inne siły i środki w zwalczaniu sytuacji kryzysowych.	6	4
C7	Koordynacja użycia sił i środków w sytuacjach kryzysowych.	6	4
C8	**Razem liczba godzin ćwiczeń**	45	27

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa** (metody aktywizujące: dyskusje, pytania i odpowiedzi); **M5 – Metoda praktyczna** (ćwiczenia kreacyjne: przygotowanie prezentacji/referatu; ćwiczenia przedmiotowe: analiza prezentacji/referatów przedstawionych przez studentów).	Laptop, rzutnik multimedialny.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F1 – Sprawdzian** (pisemny) **F2 – Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F5 – Ćwiczenia praktyczne** (przygotowanie dokumentów lub pism przydatnych w pracy zawodowej, analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych).	**Ocena podsumowująca** jest sumą ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmioto-	Ćwiczenia

we	F1	F2	F5
EPW1	X		
EPU1	X	X	X
EPU2	X		
EPK1	X	X	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Potrafi zgłaszać propozycje użycia sił i środków na poziomie podstawowym. Opanowanie wiedzy taktyczno-technicznej kształtuje się na poziomie podstawowym	Potrafi zgłaszać umotywowane użycie sił i środków. Opanowanie wiedzy odnośnie możliwości taktycznych i technicznych kształtuje się na poziomie dobrym	Potrafi zgłaszać umotywowane propozycje na użycia posiadanych sił i środków technicznych. Posiada bardzo dobrą wiedzą w zakresie możliwości taktycznych i technicznych SZ, Policji I PSP w zakresie użycia ich w zwalczaniu wyzwań i zagrożeń
EPU1	Potrafi wykonać jedynie proste dokumenty dotyczące zapotrzebowania sił i środków	Potrafi planować użycie sił i środków SZ, PSP i Policji w oparciu o wiedzę taktyczno – techniczną	Potrafi planować, zapotrzebować niezbędne siły i środki. Posiada poszerzoną wiedzę takyczno –techniczna
EPU2	Potrafi sformułować potrzeby, jednak nie zawsze potrafi odnieść je do możliwości	Prawidłowo formułuje potrzeby, umie ocenić możliwości	Bardzo dobrze i samodzielnie potrafi sformułować potrzeby i odnieść je do możliwości
EPK1	Nie w pełni potrafi określić posiadane kompetencje i określić przyczyny braków	Potrafi ocenić własne kompetencje, lecz potrzebuje ukierunkowania w celu ich poszerzenia	Prawidłowo ocenia własne kompetencje, samodzielnie potrafi profilować poziom samodoskonalenia

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Gryz J., Kitler W., *System reagowania kryzysowego*, Toruń 2007
2. Żebrowski A., *Zarządzanie kryzysowe elementem bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej*, Kraków 2012.
3. *Doktryna współpracy cywilno-wojskowej Sił Zbrojnych RP DD/9*, Warszawa 2004.
4. Leszczyński M., Gumieniak A., Mochocki R., *Bezpieczeństwo w wymiarze lokalnym,* Warszawa 2013.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Liedel K., Piasecka P., Aleksandrowicz T. R., *Analiza informacji w zarządzaniu bezpieczeństwem*, Warszawa 2013.
2. Misiuk A., *Instytucjonalny system bezpieczeństwa*, Warszawa 2013.
3. Wiśniewski B. Prońsko J., Lubiewski P., (red.), *Instytucje publiczne i prywatne w systemie zarządzania kryzysowego*, Warszawa 2018.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjo-	na studiach nie-

	narnych	**stacjonarnych**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	10	21
Przygotowanie do ćwiczeń	18	25
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	3	3

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Waldemar Kaak
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2020 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	wkaak@wp.pl
Podpis	

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**ABiPP.10**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Programy zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Krzysztof Gorazdowski**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 4	**Ćw.**: (45);	**Ćw.**: (27);
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu nauk o bezpieczeństwie oraz nauk pokrewnych, w szczególności w odniesieniu do zapobiegania przestępczości oraz administrowania bezpieczeństwem i porządkiem publicznym, systemami bezpieczeństwa oraz funkcjonowania struktur społecznych w sytuacjach kryzysowych w wymiarze lokalnym, regionalnym i globalnym.
CW2	Przekazanie wiedzy na temat różnorodnych koncepcji dotyczących struktur społecznych i politycznych oraz sposobów zapobiegania przestępczości, rodzajów więzi społecznych, istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności analizowania, rozpoznawania, diagnozowania i interpretowania zjawisk społecznych, kulturowych, politycznych, prawnych i ekonomicznych będących przedmiotem zainteresowania bezpieczeństwa w celu tworzenia strategii zapobiegania przestępczości.
CU2	Przygotowanie absolwenta do wykonywania zadań zawodowych, krytycznej oceny otaczającej go rzeczywistości, formułowania opinii, proponowania rozwiązań, w tym o charakterze prawnym.
	Kompetencje społeczne
CK1	Przygotowanie do twórczego współdziałania i pracy w grupie.

CK2	Przygotowanie do uczestnictwa w projektach związanych z bezpieczeństwem.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Ma rozszerzoną wiedzę na temat struktur, organizacji oraz relacji między instytucjami, służbami, inspekcjami, strażami i innymi jednostkami organizacyjnymi istotnymi z punktu widzenia bezpieczeństwa oraz ich funkcjonowania w ramach struktur życia społecznego i politycznego.	K_W02
EPW2	Ma wiedzę na temat rozwiązywania problemów prawnych w zakresie bezpieczeństwa narodowego, międzynarodowego oraz systemu nadzoru nad sektorem bezpieczeństwa w państwie.	K_W08
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Interpretuje różnego rodzaju zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa.	K_U01
EPU2	Analizuje przyczyny, przebieg procesów i zjawisk społecznych, rozwój zagrożeń dla bezpieczeństwa, formułuje własne opinie na ten temat oraz stawia proste hipotezy badawcze i je weryfikuje.	K_U04
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Posiada umiejętności obserwowania, wytwarzania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych przy użyciu różnych źródeł oraz ich interpretacji z punktu widzenia problematyki bezpieczeństwa.	K_K03
EPK2	Trafnie dobiera metody badawcze niezbędne do opracowywania dokumentów w zakresie przygotowania i zarządzania bezpieczeństwem narodowym.	K_U10

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Zapoznanie z celami, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji i formą zaliczenia.**	0,5	0,5
C1	Kryminologiczne badania poczucia bezpieczeństwa	4,5	3,5
C2	Profilaktyka kryminalistyczna, kryminologiczna i penitencjarna	5	3
C3	Zadania organów władzy w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego	5	3
C4	Przestępczość i jej determinanty	5	3
C5	Mechanizmy funkcjonowania kontroli społecznej	5	3
C6	Strategie zapobiegania przestępczości, strategia *community-oriented policing* (COP).	4	3
C7	Instytucjonalne formy działań na rzecz bezpieczeństwa,	4	2
C8	Analiza wybranych przykłady programów zapobiegawczych i prowadzonych kampanii społecznych (Bezpieczny senior, Razem bezpieczniej, Projekt Beccaria, Międzynarodowe Centrum Zapobiegania Przestępczości, Europejskie Forum Bezpieczeństwa Miejskiego)	4	2
C9	Policyjne systemy informacyjne, Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa, procedura Niebieskiej Karty, ochrona i pomoc dla pokrzywdzonego i świadka.	4	2
C10	Europejska Sieć Zapobiegania Przestępczości (*European Crime Prevention Network*)	4	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	45	27

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**M2 - Metoda problemowa** (analiza przypadku, case study) **M5 – Metoda praktyczna** (czytanie i analiza tekstu źródłowego, prezentacja różnych form wypowiedzi; ćwiczenia kreacyjne, przygotowanie prezentacji, referatu)	Internetowy wykaz aktów prawnych, projektor multimedialny

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F1 – Sprawdzian** (pisemny) **F2 – Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć). **F3 – Praca pisemna** (przygotowanie referatu lub prezentacji).	**Ocena podsumowująca** jest sumą ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia		
	F1	F2	F3
EPW1	X	X	
EPW2	X	X	X
EPU1	X	X	
EPU2	X	X	
EPK1		X	
EPK2		X	

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
	Ocena		
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna wybrane terminy dotyczące problematyki zapobiegania przestępczości oraz administrowania bezpieczeństwem i porządkiem publicznym.	Zna większość terminów dotyczących problematyki zapobiegania przestępczości oraz administrowania bezpieczeństwem i porządkiem publicznym.	Zna wszystkie wymagane terminy dotyczące problematyki zapobiegania przestępczości oraz administrowania bezpieczeństwem i porządkiem publicznym.
EPW2	Ma podstawową wiedzę na temat rozwiązywania problemów prawnych w zakresie bezpieczeństwa narodowego, międzynarodowego oraz systemu nadzoru nad sektorem bezpieczeństwa w państwie.	Ma dobrą wiedzę na temat rozwiązywania problemów prawnych w zakresie bezpieczeństwa narodowego, międzynarodowego oraz systemu nadzoru nad sektorem bezpieczeństwa w państwie.	Ma wszechstronną wiedzę na temat rozwiązywania problemów prawnych w zakresie bezpieczeństwa narodowego, międzynarodowego oraz systemu nadzoru nad sektorem bezpieczeństwa w państwie.
EPU1	Dostrzega, lecz niezbyt prawidłowo interpretuje różnego rodzaju zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa.	Dostrzega i prawidłowo interpretuje różnego rodzaju zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa, lecz nie potrafi ich powiązać ze zdarzenia-	Dostrzega i prawidłowo interpretuje różnego rodzaju zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa potrafi je powiązać ze zdarzeniami prawnymi .

		mi prawnymi.	
EPU2	Analizuje przyczyny, przebieg procesów i zjawisk społecznych, rozwój zagrożeń dla bezpieczeństwa, formułuje własne niezbyt trafne opinie na ten temat oraz próbuje stawiać proste hipotezy badawcze i bez ich weryfikacji.	Analizuje przyczyny, przebieg procesów i zjawisk społecznych, rozwój zagrożeń dla bezpieczeństwa, formułuje własne w miarę trafne opinie na ten temat oraz próbuje stawiać proste hipotezy badawcze i je weryfikować.	Analizuje przyczyny, przebieg procesów i zjawisk społecznych, rozwój zagrożeń dla bezpieczeństwa, formułuje własne trafne opinie na ten temat oraz stawia proste hipotezy badawcze , które poddaje weryfikacji i wyciąga wnioski.
EPK1	Posiada podstawowe umiejętności obserwowania, wytwarzania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych przy użyciu różnych źródeł oraz ich interpretacji z punktu widzenia problematyki bezpieczeństwa.	Posiada dobre umiejętności obserwowania, wytwarzania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych przy użyciu różnych źródeł oraz ich interpretacji z punktu widzenia problematyki bezpieczeństwa.	Posiada bardzo dobre umiejętności obserwowania, wytwarzania i przetwarzania informacji na temat zjawisk społecznych przy użyciu różnych źródeł oraz ich interpretacji z punktu widzenia problematyki bezpieczeństwa.
EPK2	Próbuje dobierać metody badawcze niezbędne do opracowywania dokumentów w zakresie przygotowania i zarządzania bezpieczeństwem narodowym z różnym skutkiem.	Próbuje dobierać metody badawcze niezbędne do opracowywania dokumentów w zakresie przygotowania i zarządzania bezpieczeństwem narodowym z dobrym skutkiem.	Dobierać metody badawcze niezbędne do opracowywania dokumentów w zakresie przygotowania i zarządzania bezpieczeństwem narodowym z bardzo dobrym skutkiem.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Kelling G. L., Coles C.M., *Wybite szyby. Jak zwalczyć przestępczość i przywrócić ład w najbliższym otoczeniu*, Poznań 2000.
2. *Bezpieczeństwo lokalne. Społeczny kontekst prewencji kryminalnej*, (red.) J. Czapska, J. Widacki, Warszawa 2000.
3. Czarnecki B., Siemiński W., *Kształtowanie bezpiecznej przestrzeni publicznej*, Warszawa 2004.
4. Taczkowska-Olszewska, J., Oręziak B., Wielec M., (red.), *Zarządzanie ludźmi w organizacji: zapobieganie przyczynom przestępczości*, Warszawa 2019.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Bałandynowicz A., *Zapobieganie przestępczości: studium prawno-porównawcze z zakresu polityki kryminalnej*. Warszawa 1998.
2. Bratton W., Knobler P., *Przełom. Jak szef policji nowojorskiej powstrzymał epidemię przestępstw*, Poznań 2000.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Konsultacje	1	1
Czytanie literatury	2	2
Przygotowanie referatu lub prezentacji	8	13
Przygotowanie do rozwiązania zadania	5	15
Przygotowanie do zaliczenia	14	17
Suma godzin:	**75**	**75**

Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**3**	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Krzysztof Gorazdowski
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2020 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	kgorazd@interia.pl
Podpis	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe
- studia drugiego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 33/000/2021 Senatu AJP
z dnia 22 czerwca 2021 r.

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Studia II stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne / niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**CYBER.1**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Prawo UE i RP dotyczące cyberbezpieczeństwa**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Sylwia Gwoździewicz** - koordynator specjalności Cyberbezpieczeństwo **dr Sylwia Gwoździewicz** - prowadząca zajęcia

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W:** (30) **Ćw:** (15)	**W:** (15) (**Ćw:** (12)
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę z prawa UE i RP dotyczącego cyberbezpieczeństwa.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie przez studenta umiejętności interpretowania i wyjaśniania problemów z obszaru prawa UE i RP dotyczącego cyberbezpieczeństwa.
CU2	Zdobycie przez studenta umiejętności posługiwania się przepisami prawa do rozwiązania konkretnych problemów cyberbezpieczeństwa.
	Kompetencje społeczne
CK1	Kształtowanie kompetencji doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności odnośne prawa UE i RP dotyczącego cyberbezpieczeństwa.

E - Efekty uczenia się przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia się (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia się**
	Wiedza (EPW…)	
EPW1	Student ma wiedzę, zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady na temat działania na rzecz rozwiązywania problemów prawnych w zakresie cyberbezpieczeństwa państwa i jego systemu nadzoru , również w wymiarze międzynarodowym.	K_W08 K_W11
	Umiejętności (EPU…)	

EPU1	Student posługuje się w sposób pogłębiony normami i regułami umożliwiającymi rozwiązanie konkretnie postawionego problemu właściwego dla krajowego systemu cyberbezpieczeństwa.	K_U06
EPU2	Student potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie oraz potrafi ukierunkować innych w tym zakresie, uwzględnia także ryzyko i przewiduje skutki podejmowanych decyzji opierając się na zdobytej wiedzy w zakresie prawa dotyczącego cyberbezpieczeństwa.	K_U11 K_U16
Kompetencje społeczne (EPK...)		
EPK1	Student potrafi współpracować w grupie i przyjmować w niej różne role, a przy tym docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z cyberbezpieczeństwem państwa.	K_K04 K_K13

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Zapoznanie studentów z planem i programem zajęć, celami i efektami uczenia się oraz formą zaliczenia.	0,5	0,5
W2	Kształtowanie się prawa i aktualna problematyka prawna cyberbezpieczeństwa UE, przedstawienie najważniejszych kwestii i ram prawnych w tym legalnych definicji, np.: system informatyczny, sieci i systemy informatyczne, cyberbezpieczeństwo, cyberzagrożenia, w systemie prawnym UE (analiza rozporządzeń i dyrektyw).	10	5
W3	Kształtowanie się prawa i aktualna problematyka prawna cyberbezpieczeństwa RP, przedstawienie najważniejszych kwestii i ram prawnych w tym legalnych definicji, np.: system informacyjny, system teleinformatyczny, cyberbezpieczeństwo, cyberzagrożenia, podatność, ryzyko cyberbezpieczeństwa, incydent - w systemie prawnym UE (analiza Ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa i aktów wykonawczych i prawno-administracyjnych na aktualnych przykładach).	10	5
W4	- Ramy prawne współpracy międzynarodowej w zakresie cyberbezpieczeństwa. Współpraca krajowych zespołów CISIRT z agencjami i instytucjami UE, w tym z ENISA, ONZ, NATO. - Wymiar sprawiedliwości i pomoc prawna w dochodzeniach karnych w cyberprzestrzeni.	9,5	4,5
	Razem liczba godzin wykładów	**30**	**15**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Analiza wybranych problemów np. na podst. m.in. *Ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa; Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2016/1148 z dnia 6 lipca 2016 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu bezpieczeństwa sieci i systemów informatycznych na terytorium Unii (oraz po zmianach / Dyrektywa NIS 2)*	8	6
C2	Analiza wybranych praktycznych problemów prawno-administracyjnych jednostek organizacyjnych i osób fizycznych, dotyczących cyberbezpieczeństwa oraz dochodzeń karnych w cyberprzestrzeni.	7	6
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**12**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykłady	**M1 – Metoda podająca** (objaśnienie) **M2 – Metoda problemowa / metody aktywizujące**	Projektor multimedialny, komputer.

	(dyskusja)	
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa / metody aktywizujące** (dyskusja związana z ćwiczeniami; pytania i odpowiedzi). **M5 - Metoda praktyczna / ćwiczenia przedmiotowe** (analizy problemowe związana z ćwiczeniami; pytania i odpowiedzi itp.).	Projektor multimedialny, komputer Pomocniczo wykorzystanie systemu do organizacji zajęć zdalnych i kontaktów merytorycznych ze studentami - np. MsTeams

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykłady	**-**	**P1 - Egzamin** (pisemny)
Ćwiczenia	**F2 – Obserwacja/aktywność** (obserwacja poziomu przygotowania do zajęć; ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F5 – Ćwiczenia praktyczne** (analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych, dyskusje, rozwiązywanie testów cząstkowych przygotowanych przez prowadzącego w systemie np. MsTeams).	Ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych podczas realizacji ćwiczeń.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykłady	Ćwiczenia	
	P1	**F2**	**F5**
EPW1	x	x	x
EPU1	x	x	x
EPU2	x	x	x
EPK1		x	x

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia się (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student zna i rozumie wybrane pojęcia, zasady działania na rzecz rozwiązywania problemów prawnych w zakresie cyberbezpieczeństwa państwa i jego systemu nadzoru , również w wymiarze międzynarodowym.	Student zna większość wymaganych pojęć, zasad działania na rzecz rozwiązywania problemów prawnych w zakresie cyberbezpieczeństwa państwa i jego systemu nadzoru , również w wymiarze międzynarodowym.	Student zna wszystkie wymagane pojęcia, zasady działania na rzecz rozwiązywania problemów prawnych w zakresie cyberbezpieczeństwa państwa i jego systemu nadzoru , również w wymiarze międzynarodowym.
EPU1	Student wykonuje niektóre zadania dotyczące posługiwania się normami i regułami umożliwiającymi rozwiązanie konkretnie postawionego problemu właściwego dla krajowego systemu cyberbezpieczeństwa.	Student wykonuje większość wymaganych zadań dotyczących posługiwania się normami i regułami umożliwiającymi rozwiązanie konkretnie postawionego problemu właściwego dla krajowego systemu	Student wykonuje wszystkie wymagane zadania dotyczące posługiwania się normami i regułami umożliwiającymi rozwiązanie konkretnie postawionego problemu właściwego dla krajowego systemu cyberbezpieczeństwa.

		cyberbezpieczeństwa.	
EPU2	Student wykonuje niektóre zadania dotyczące samodzielnego planowania i realizowania własnego uczenia się oraz ukierunkowania innych w tym zakresie, uwzględnia także ryzyko i przewiduje skutki podejmowanych decyzji opierając się na zdobytej wiedzy w zakresie prawa dotyczącego cyberbezpieczeństwa.	Student wykonuje większość wymaganych zadań dotyczących samodzielnego planowania i realizowania własnego uczenia się oraz ukierunkowania innych w tym zakresie, uwzględnia także ryzyko i przewiduje skutki podejmowanych decyzji opierając się na zdobytej wiedzy w zakresie prawa dotyczącego cyberbezpieczeństwa.	Student wykonuje wszystkie wymagane zadania dotyczące samodzielnego planowania i realizowania własnego uczenia się oraz ukierunkowania innych w tym zakresie, uwzględnia także ryzyko i przewiduje skutki podejmowanych decyzji opierając się na zdobytej wiedzy w zakresie prawa dotyczącego cyberbezpieczeństwa.
EPK1	Student rozumie znaczenie współpracy w grupie i pełnienia w niej ról, a przy tym docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z cyberbezpieczeństwem państwa.	Student zna zasady i znaczenie współpracy w grupie i pełnienia w niej różnych ról, a przy tym docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z cyberbezpieczeństwem państwa.	Student potrafi współpracować w grupie i przyjmować w niej różne role, a przy tym docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z cyberbezpieczeństwem państwa.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Banasiński C., Ratajczak M. (red.), *Cyberbezpieczeństwo*, Warszawa 2020.
2. Banasiński C. (red.), *Cyberbezpieczeństwo. Zarys wykładu*, Warszawa 2018.
3. Rozporządzenie 2019/881 *w sprawie ENISA (Agencji Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa) oraz certyfikacji cyberbezpieczeństwa w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych (akt o cyberbezpieczeństwie).*
4. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1148 z dnia 6 lipca 2016 r. *w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu i bezpieczeństwa sieci i systemów informatycznych na terytorium UE (oraz po zmianach / Dyrektywa NIS 2)*
5. *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/40/UE z dnia 12 sierpnia 2013 r. dotycząca ataków na systemy informatyczne i zastępująca decyzję ramową Rady 2005/222/WSiSW.*
6. Ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. *o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa* (Dz.U. 2018 poz. 1560 z późn zm.).
7. *Strategia Cyberbezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2019-2024.*

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Gwoździewicz S., *Działania prawne Unii Europejskiej w zakresie cyberbezpieczeństwa* [w] Zagrożenia bezpieczeństwa w XXI wieku. Walka z przestępczością a profilaktyka społeczna, (red.) Z. Kuźniar, K. Tomaszycki, A. Łapińska, Wrocław 2018, s. 25-44, SBN 978-83-65422-82-8
2. Gwoździewicz S., *Wymiar sprawiedliwości i pomoc prawna w dochodzeniach karnych w cyberprzestrzeni* [w:] Prawa człowieka i zrównoważony rozwój. Konwergencja czy dywergencja idei i polityki (red.) D. Bieńkowska, R. Kozłowski, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2020, ISBN 978-83-8198-782-0, ISBN e-book 978-83-8198-78 (rozdział IV w części V s. 223-236).
3. Gwoździewicz S., *Problematyka cyberataków w dobie Przemysłu 4.0 a ściganie przestępstw dotyczących sieci i systemów informatycznych w dochodzeniach karnych w cyberprzestrzeni* [w] Perspektywy bezpieczeństwa – wybrane zagadnienia teorii i praktyki. Vol. I. (red.) P. Chodak, Wydawnictwo AGH, Kraków 2021 (w procesie wydawniczym)

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Czytanie literatury	15	20
Przygotowanie do zajęć	7	14
Przygotowanie do zaliczenia	8	14
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**3**	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Sylwia Gwoździewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail)	sylwiagwozdziewicz@gmail.com
Podpis	Sylwia Gwoździewicz
Uwagi: Wszelkie zmiany zawarte w części dotyczącej treści programowych *(F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć)* należących do zajęć specjalnościowych, należy uzgadniać z koordynatorem specjalności Cyberbezpieczeństwo.	

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Studia II stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne / niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**CYBER.2**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Rozwój technologii ICT i certyfikacja cyberbezpieczeństwa**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Sylwia Gwoździewicz** - koordynator specjalności Cyberbezpieczeństwo **dr Sylwia Gwoździewicz** - prowadząca zajęcia

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W:** (30) **Ćw:** (15)	**W:** (15) (**Ćw:** (12)
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę o nowych technologiach ICT i certyfikacji cyberbezpieczeństwa.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie przez studenta umiejętności dobierania środków, metod pracy w obszarze doboru i stosowania bezpiecznych technologii ICT.
	Kompetencje społeczne
CK1	Kształtowanie kompetencji doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności odnośne rozwoju technologii ICT i certyfikacji cyberbezpieczeństwa oraz kształtowanie postawy podejmowania współpracy grupowej w analizie problematyki nowych technologii ICT.

E - Efekty uczenia się przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia się (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)	**Kierunkowy efekt uczenia się**
Wiedza (EPW…)	

EPW1	Studenta ma pogłębioną wiedzę o współzależnościach między elementami struktury systemu certyfikacji cyberbezpieczeństwa w wymiarze narodowym i międzynarodowym, społecznym oraz wykorzystuje odpowiednie modele teoretyczne do opisów i analizowania nowych technologii ICT i certyfikacji cyberbezpieczeństwa	K_W03 K_W12
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student samodzielnie wybiera i stosuje właściwy dla cyberbezpieczeństwa sposób postępowania, potrafi dobierać środki, metody pracy w celu efektywnego wykonywania pojawiających się zadań zawodowych również w obszarze doboru i stosowania odpowiednich i certyfikowanych technologii ICT.	K_U05 K_U07
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz konieczność ciągłego rozwoju osobowego i zawodowego w obszarze rozwoju technologii ICT i certyfikacji cyberbezpieczeństwa, potrafi również współpracować w grupie i przyjmować w niej różne role.	K_K02 K_K04

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Zapoznanie studentów z planem i programem zajęć, celami i efektami uczenia się oraz formą zaliczenia wykładów i ćwiczeń.	0,5	0,5
W2	Terminologia i rozwój technologii ICT. Transformacja cyfrowa i wyzwania Przemysłu 4.0. Big Data a Data Science i Data Mining. Internet Rzeczy (IoT). Sieć 5G. Technologia Blockchain. Sztuczna Inteligencja (AI) i Machine Learning (ML). Wirtualna rzeczywistość. Rozwiązania chmurowe. Zastosowanie i problematyka dotycząca wyzwań i zagrożeń.	10	5
W3	Certyfikacja cyberbezpieczeństwa. Analiza legalnych definicji: europejski i krajowy program certyfikacji cyberbezpieczeństwa; europejski certyfikat cyberbezpieczeństwa; produkt ICT; usługa ICT; proces ICT; krajowa jednostka akredytująca; jednostka i poziomy oceniające zgodność; norma; specyfikacja techniczna; poziom uzasadnienia zaufania. ENISA - zadania, cele, budowanie zdolności, współpraca operacyjna na poziomie unijnym. Rynek, certyfikacja cyberbezpieczeństwa i normalizacja; Grupa Interesariuszy ds. Certyfikacji Cyberbezpieczeństwa. Europejskie ramy certyfikacji cyberbezpieczeństwa. Przygotowanie, przyjęcie i przegląd europejskiego programu certyfikacji cyberbezpieczeństwa. Cele bezpieczeństwa europejskich programów certyfikacji cyberbezpieczeństwa. Poziomy uzasadnienia zaufania europejskich programów certyfikacji cyberbezpieczeństwa. Elementy europejskich programów certyfikacji cyberbezpieczeństwa. Cyberbezpieczeństwo certyfikowanych produktów ICT, usług ICT i procesów ICT. Certyfikacja cyberbezpieczeństwa. Krajowe programy certyfikacji cyberbezpieczeństwa i krajowe certyfikaty cyberbezpieczeństwa. Europejska Grupa ds. Certyfikacji Cyberbezpieczeństwa	19,5	9,5
	Razem liczba godzin wykładów	**30**	**15**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Analiza wybranych problemów dotyczących produktów ICT, usług ICT i procesów ICT dla Internetu Rzeczy (IoT), Sieci 5G, Technologii Blockchain. Sztucznej Inteligencji (AI) i Machine Learningu (ML). Wirtualna rzeczywistość. Rozwiązania chmurowe. Wyzwania i zagrożenia a certyfikacja.	8	6

C2	Praktyczne przykłady wykorzystania systemów Big Data w procesach informatyzacji dla przykładowych sektorów i organizacji. Wyzwania, uwarunkowania i zagrożenia.	7	6
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**12**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykłady	**M1 – Metoda podająca** (objaśnienie) **M2 – Metoda problemowa / metody aktywizujące** (dyskusja)	Projektor multimedialny, komputer. Pomocniczo wykorzystanie systemu do organizacji zajęć zdalnych i kontaktów merytorycznych ze studentami - np. MsTeams
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa / metody aktywizujące** (dyskusja związana z ćwiczeniami; pytania i odpowiedzi). **M5 - Metoda praktyczna / ćwiczenia przedmiotowe** (analizy problemowe związana z ćwiczeniami; pytania i odpowiedzi itp.).	Projektor multimedialny, komputer. Pomocniczo wykorzystanie systemu do organizacji zajęć zdalnych i kontaktów merytorycznych ze studentami - np. MsTeams

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykłady	**-**	**P1 - Egzamin** (pisemny)
Ćwiczenia	**F2 – Obserwacja/aktywność** (obserwacja poziomu przygotowania do zajęć; ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F5 – Ćwiczenia praktyczne** (analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych, dyskusje, rozwiązywanie problemów przygotowanych przez prowadzącego w systemie np. MsTeams, prezentacje wykonywane w grupach na wskazany przez prowadzącego temat).	Ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych podczas realizacji ćwiczeń.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykłady	Ćwiczenia	
	P1	**F2**	**F5**
EPW1	x	x	x
EPU1	x	x	x
EPK1		x	x

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
	Ocena		
Przedmiotowy efekt uczenia się (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student zna i rozumie wybrane pojęcia, zasady działania, współzależności między elementami struktury systemu certyfikacji	Student zna większość wymaganych pojęć, zasad działania i współzależności między elementami struktury systemu	Student zna wszystkie wymagane pojęcia, zasady działania i współzależności między elementami struktury systemu certyfikacji

	cyberbezpieczeństwa w wymiarze narodowym i międzynarodowym, społecznym oraz wykorzystuje wybrane modele teoretyczne do opisów i analizowania nowych technologii ICT i certyfikacji cyberbezpieczeństwa.	certyfikacji cyberbezpieczeństwa w wymiarze narodowym i międzynarodowym, społecznym oraz wykorzystuje większość wymaganych modeli teoretycznych do opisów i analizowania nowych technologii ICT i certyfikacji cyberbezpieczeństwa.	cyberbezpieczeństwa w wymiarze narodowym i międzynarodowym, społecznym oraz wykorzystuje wszystkie wymagane modele teoretyczne do opisów i analizowania nowych technologii ICT i certyfikacji cyberbezpieczeństwa.
EPU1	Student wykonuje niektóre zadania dotyczącewyboru i stosowania właściwego dla cyberbezpieczeństwa sposobu postępowania, w celu efektywnego wykonywania pojawiających się zadań zawodowych również w obszarze doboru i stosowania odpowiednich i certyfikowanych technologii ICT.	Student wykonuje większość wymaganych zadań dotyczących wyboru i stosowania właściwego dla cyberbezpieczeństwa sposobu postępowania, w celu efektywnego wykonywania pojawiających się zadań zawodowych również w obszarze doboru i stosowania odpowiednich i certyfikowanych technologii ICT.	Student wykonuje wszystkie wymagane zadania dotyczące wyboru i stosowania właściwego dla cyberbezpieczeństwa sposobu postępowania, w celu efektywnego wykonywania pojawiających się zadań zawodowych również w obszarze doboru i stosowania odpowiednich i certyfikowanych technologii ICT. .
EPK1	Student rozumie znaczenie współpracy w grupie i uczenia się przez całe życie w obszarze rozwoju technologii ICT i certyfikacji cyberbezpieczeństwa.	Student zna zasady i znaczenie współpracy w grupie i uczenia się przez całe życie w obszarze rozwoju technologii ICT i certyfikacji cyberbezpieczeństwa.	Student potrafi współpracować w grupie i podejmować uczenie się przez całe życie w obszarze rozwoju technologii ICT i certyfikacji cyberbezpieczeństwa.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

8. V. Dhillon, D. Metcalf, M. Hooper, *Zastosowania technologii Blockchain*, Wolters Kluwer, 2018.
9. K. Flaga-Gieruszyńska, J. Gołaczyński, *Prawo nowych technologii*, Wolters Kluwer, 2021.
10. A. Krasuski, *Chmura obliczeniowa. Prawne aspekty zastosowania*, Wolters Kluwer, 2018.
11. M. Wrzosek (red.) *Akt o cyberbezpieczeństwie – nowy mandat ENISA i certyfikacja cyberbezpieczeństwa,* NASK 2019 / www.cyberpolicy.nask.pl
12. *Industry 4.0 - Cybersecurity Challenges and Recommendations,* Raport ENISA, 2019 / www.enisa.europa.eu
13. Rozporządzenie 2019/881 *w sprawie ENISA (Agencji Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa) oraz certyfikacji cyberbezpieczeństwa w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych (akt o cyberbezpieczeństwie).*

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. A. Gorelik, *Korporacyjne jezioro danych. Wykorzystaj potencjał Big Data w swojej organizacji*, Helion, 2020
2. D. Prokopowicz, S. Gwoździewicz, J. Grzegorek, *Wykorzystanie platform analitycznych Big Data Analytics technologii informacyjnych ICT w analizie sentymentu dla wybranej problematyki związanej z Przemysłem 4.0* [w] Bezpieczeństwo informacyjne jednostek organizacyjnych. Wybrane problemy (pod red.) P. Suwaj, S. Gwoździewicz, K. Samulska, Wyd. Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, 2021 r. (rozdział w monografii, p. 101-143)
3. S. Gwoździewicz, D. Prokopowicz, J. Grzegorek, *Zastosowanie zaawansowanych narzędzi przetwarzania danych w dobie cyfryzacji* [w] Cyfryzacja w zarządzaniu, (red.) Aleksandra Laskowska-Rutkowska, Wydawnictwo

CeDeWu, Warszawa 2020, ISBN 978-83-8102-394-8 (rozdział IV, s. s. 93-126).
4. Nguyen Ngoc Thach, Hoang Thanh Hanh, Sylwia Gwoździewicz, Dinh Tran Ngoc Huy, Le Thi Viet Nga, Do Minh Thuy, Pham Van Hong, *Technology Quality Management of the Industry 4.0 and Cybersecurity Risk Management on Current Banking Activities in Emerging Markets - The Case in Vietnam*, International Journal for Quality Research, Volume 15, Number 3, 2021.
5. S. Gwoździewicz, Dinh Tran Ngoc Huy, Nguyen Thu Thuy, Nguyen Thuy Dung, Guyen Duy Mau, *Risk Assessment of Viet Nam Telecommunication Industry under Financial Leverage and Role of New ICT and Cybersecurity at the Sector Challenges*, International Journal of Mechanical and Production Engineering Research and Development , Vol. 10, Issue 3, Jun 2020, p. 1715-1722.

Ł – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Czytanie literatury	15	20
Przygotowanie do zajęć (w tym zadań wskazanych na ćwiczeniach)	7	14
Przygotowanie do zaliczenia	8	14
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**3**	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Sylwia Gwoździewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail)	sylwiagwozdziewicz@gmail.com
Podpis	Sylwia Gwoździewicz

Uwagi: Wszelkie zmiany zawarte w części dotyczącej treści programowych *(F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć)* należących do zajęć specjalnościowych, należy uzgadniać z koordynatorem specjalności Cyberbezpieczeństwo.

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Studia II stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne / niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**CYBER.3**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Cyberzagrożenia i zarządzanie incydentem**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Sylwia Gwoździewicz** - koordynator specjalności Cyberbezpieczeństwo **dr Sylwia Gwoździewicz** - prowadząca zajęcia

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W:** (30) **Ćw:** (15)	**W:** (15) (**Ćw:** (12)
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę w zakresie cyberzagrożeń i zarządzania incydentem.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie przez studenta umiejętności interpretowania i wyjaśniania problematyki w zakresie cyberzagrożeń i zarządzania incydentem.
CU2	Zdobycie przez studenta umiejętności rozwiązania konkretnych problemów dotyczących cyberzagrożeń i zarządzania incydentem.
	Kompetencje społeczne
CK1	Kształtowanie kompetencji współpracy w grupie.

E - Efekty uczenia się przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia się (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia się**
	Wiedza (EPW…)	
EPW1	Student dysponuje wiedzą w zakresie cyberzagrożeń i zarządzania incydentem, która jest niezbędna w pracy zawodowej w podmiotach państwowych, prywatnych czy też organizacjach społecznych.	K_W13

Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student potrafi prawidłowo interpretować i wyjaśniać cyberzagrożenia oraz potrafi dobierać środki, metody pracy w celu efektywnego wykonywania zadań i efektywnego proponowania rozwiązań w zakresie zarządzania incydentem.	K_U05 K_U09
EPU2	Student posługuje się ujęciami teoretycznymi i strategiami do rozwiązania praktycznych problemów dotyczących cyberzagrożeń i zarządzania incydentem, wykorzystuje rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny cyberzagrożeń i podejmowanych działań praktycznych w zarządzaniu incydentem.	K_U07 K_U12
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student potrafi współpracować w grupie i przyjmować w niej różne role.	K_K04

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Zapoznanie studentów z planem i programem zajęć, celami i efektami uczenia się oraz formą zaliczenia.	0,5	0,5
W2	Definicje cyberzagrożeń w porządku prawnym UE i RP. Typologia cyberzagrożeń. Skala cyberzagrożeń.	6	3
W3	Omówienie problematyki i diagnoza cyberzagrożeń. Cyberzagrożenia danych osobowych (kradzieże i wyłudzenia; modyfikacje bądź niszczenie danych; kradzież tożsamości inne.). Cyberataki z użyciem szkodliwego oprogramowania (wirusy; robaki komputerowe) i inne rodzaje oprogramowania np. szantażującego (ransomware). Inne sposoby i metody cyberataków (socjotechnika, phishing; skimming; blokowanie dostępu do usług i inne).	10	6
W4	Definicje incydentu (krytyczny, poważny, istotny w podmiocie publicznym, obsługa i zarządzanie incydentem) w porządku prawnym UE i RP. Zadania, obowiązki zespołów CSIRT. Zarządzanie incydentami oraz współdzielenie informacji o incydentach - wytyczne, obowiązki, rozwiązania organizacyjne. Zarządzanie incydentami a ogólne rozporządzenie o ochronie danych (RODO) i UKSC. Obowiązki operatorów usług kluczowych, dostawców usług cyfrowych, podmiotów publicznych Raportowanie incydentów. Inne aspekty praktyczne w zakresie zarządzania incydentami.	10	5
W5	Międzynarodowa problematyka w zakresie przeciwdziałania cyberzagrożeniom.	3,5	1,5
	Razem liczba godzin wykładów	**30**	**15**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Analiza wybranych cyberzagrożeń (np. ataki typu Ransomware; robaki i wirusy komputerowe na przykładzie: Stuxnet, Flame, Blaster, WannaCry; popularne ataki DDos i inne z wykorzystaniem Botnetu). Wybrane przykłady cyberataków. Jak wykrywać i neutralizować wciąż najgroźniejsze ataki typu Ransomware. Case stady, praktyczne przykłady, dyskusja.	8	6
C2	Zarządzanie incydentem: analiza i wykrywanie zagrożeń w czasie rzeczywistym oraz reakcja na zagrożenia. Standaryzacja w zarządzaniu incydentami oraz rola zapewnienia ciągłości działania (metodyka Cyber Kill Chain; metodyki PDCA; zarządzanie incydentami według standardu NIST oraz wytycznych ENISA). Identyfikacja incydentu (na wybranych przykładach np. infekcja złośliwym oprogramowaniem, wykryta próba	7	6

	włamania lub wyłudzenia danych), zabezpieczenie dowodów, zgłaszanie incydentu. Procedury. Case stady, praktyczne przykłady, dyskusja.		
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**12**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykłady	**M1 – Metoda podająca** (objaśnienie) **M2 – Metoda problemowa / metody aktywizujące** (dyskusja)	Projektor multimedialny, komputer. Pomocniczo wykorzystanie systemu do organizacji zajęć zdalnych i kontaktów merytorycznych ze studentami - np. MsTeams
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa / metody aktywizujące** (dyskusja związana z ćwiczeniami; pytania i odpowiedzi). **M5 - Metoda praktyczna / ćwiczenia przedmiotowe** (analiza problemowa).	Projektor multimedialny, komputer. Pomocniczo wykorzystanie systemu do organizacji zajęć zdalnych i kontaktów merytorycznych ze studentami - np. MsTeams

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykłady	**-**	**P2 - zaliczenie** (pisemne)
Ćwiczenia	**F2 – Obserwacja/aktywność** (obserwacja poziomu przygotowania do zajęć; ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F3 – Praca pisemna** (przygotowanie referatu lub prezentacji)	Ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych podczas realizacji ćwiczeń.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykłady	Ćwiczenia	
	P2	**F2**	**F3**
EPW1	x	x	x
EPU1	x	x	x
EPU2		x	x
EPK1		x	x

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia się (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student zna wybrane terminy, uwarunkowania i regulacje w zakresie cyberzagrożeń i zarządzania incydentem, która jest niezbędna w pracy zawodowej w podmiotach państwowych, prywatnych czy też organizacjach społecznych.	Student zna większość wymaganych terminów, uwarunkowań i regulacji w zakresie cyberzagrożeń i zarządzania incydentem, która jest niezbędna w pracy zawodowej w podmiotach państwowych,	Student zna wszystkie wymagane terminy, uwarunkowania i regulacje w zakresie cyberzagrożeń i zarządzania incydentem, która jest niezbędna w pracy zawodowej w podmiotach państwowych, prywatnych

		prywatnych czy też organizacjach społecznych.	czy też organizacjach społecznych.
EPU1	Student wykonuje niektóre zadania aby prawidłowo interpretować i wyjaśniać cyberzagrożenia oraz dobierać środki, metody pracy w celu efektywnego wykonywania zadań i efektywnego proponowania rozwiązań w zakresie zarządzania incydentem.	Student wykonuje większość wymaganych zadań aby prawidłowo interpretować i wyjaśniać cyberzagrożenia oraz dobierać środki, metody pracy w celu efektywnego wykonywania zadań i efektywnego proponowania rozwiązań w zakresie zarządzania incydentem.	Student wykonuje wszystkie wymagane zadania aby prawidłowo interpretować i wyjaśniać cyberzagrożenia oraz dobierać środki, metody pracy w celu efektywnego wykonywania zadań i efektywnego proponowania rozwiązań w zakresie zarządzania incydentem.
EPU2	Student potrafi wykorzystać i posłużyć się niektórymi poznanymi ujęciami teoretycznymi i strategiami do rozwiązania praktycznych problemów dotyczących cyberzagrożeń i zarządzania incydentem, oraz ma świadomość rozwoju techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny cyberzagrożeń i podejmowanych działań praktycznych w zarządzaniu incydentem.	Student potrafi wykorzystać i posłużyć się większością z poznanych ujęć teoretycznych i strategii do rozwiązania praktycznych problemów dotyczących cyberzagrożeń i zarządzania incydentem, oraz wykorzystuje rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny cyberzagrożeń i podejmowanych działań praktycznych w zarządzaniu incydentem.	Student potrafi wykorzystać i posłużyć się wszystkimi poznanymi ujęciami teoretycznymi i strategiami do rozwiązania praktycznych problemów dotyczących cyberzagrożeń i zarządzania incydentem oraz wykorzystuje rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny cyberzagrożeń i podejmowanych działań praktycznych w zarządzaniu incydentem.
EPK1	Student rozumie znaczenie współpracy w grupie i pełnienia w niej ról.	Student zna zasady i znaczenie współpracy w grupie i pełnienia w niej różnych ról.	Student potrafi współpracować w grupie i przyjmować w niej różne role.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

14. Cezary Banasiński, Marcin Rojszczak (red.), *Cyberbezpieczeństwo,* Wolters Kluwer Polska, 2020
15. J. Kosiński, *Paradygmaty cyberprzestępczości*, Difin, 2015.
16. Ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa.
17. Strategia Cyberbezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2019-2024

Literatura zalecana / fakultatywna:

4. S. Gwoździewicz, K. Tomaszycki (red), *Legal and Social Aspects of Cybersecurity,* Difin SA, Warszawa 2020
5. S. Gwoździewicz, *Problematyka cyberbezpieczeństwa i wzrastającej skali cyberataków, a dostęp do Internetu jako wartości dla realizacji praw człowieka* [w] D. Bieńkowska, R. Kozłowski (red.), Prawa człowieka i ludzkie bezpieczeństwo. Osiągnięcia i wyzwania. w 70. rocznicę ogłoszenia Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, C.H.BECK, Warszawa 2019 (rozdział XIVs.157-168) ISBN 978-83-8158-613-9).
6. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/40/UE z dnia 12 sierpnia 2013 r. dotycząca ataków na syste informatyczne i zastępująca decyzję ramową Rady 2005/222/WSiSW

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację

	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Czytanie literatury	10	20
Przygotowanie prezentacji / referatu	10	13
Przygotowanie do zajęć	5	8
Przygotowanie do zaliczenia	5	7
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**3**	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Sylwia Gwoździewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail)	sylwiagwozdziewicz@gmail.com
Podpis	Sylwia Gwoździewicz
Uwagi: Wszelkie zmiany zawarte w części dotyczącej treści programowych *(F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć)* należących do zajęć specjalnościowych, należy uzgadniać z koordynatorem specjalności Cyberbezpieczeństwo.	

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Studia II stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne / niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**CYBER.4**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Przestępczość komputerowa**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Sylwia Gwoździewicz** - koordynator specjalności Cyberbezpieczeństwo

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W:** (30) **Ćw:** (15)	**W:** (15) (**Ćw:** (12)
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę z prawa karnego materialnego w zakresie przestępstw komputerowych i przeciwko ochronie informacji.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie przez studenta umiejętności interpretowania i wyjaśniania zjawiska przestępczości komputerowej i przestępczości przeciwko ochronie informacji.
CU2	Zdobycie przez studenta umiejętności posługiwania się przepisami prawa krajowego i europejskiego do rozwiązania konkretnych problemów przestępstw komputerowych i przeciwko ochronie informacji.
	Kompetencje społeczne
CK1	Kształtowanie kompetencji doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności odnośne zjawiska przestępczości komputerowej i przestępczości przeciwko ochronie informacji.

E - Efekty uczenia się przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia się (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia się**
	Wiedza (EPW…)	
EPW1	Student ma zaawansowaną wiedzę o charakterze nauk prawnych, w szczególności prawa karnego materialnego w zakresie przestępstw komputerowych i przeciwko ochronie informacji.	K_W08 K_W11

Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student potrafi prawidłowo interpretować i wyjaśniać zjawisko przestępczości komputerowej i przestępczości przeciwko ochronie informacji oraz potrafi dobierać środki, metody pracy w celu efektywnego wykonywania pojawiających się zadań zawodowych oraz zagrożeń.	K_U05 K_U09
EPU2	Student posługuje się ujęciami teoretycznymi i przepisami prawa krajowego i europejskiego do rozwiązania praktycznych problemów dotyczących przestępstw komputerowych i przeciwko ochronie informacji, wykorzystuje rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny tych problemów.	K_U07
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student potrafi współpracować w grupie i przyjmować w niej różne role, a przy tym uzupełnienia i doskonali nabytą wiedzę, umiejętności odnośne zjawiska przestępczości komputerowej i przestępczości przeciwko ochronie informacji.	K_K04 K_K13

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Zapoznanie studentów z planem i programem zajęć, celami i efektami uczenia się oraz formą zaliczenia.	0,5	0,5
W2	Wprowadzenie do problematyki przestępstw komputerowych: pojęcie przestępstwa komputerowego, klasyfikacja przestępstw komputerowych, zarys historii kryminalizacji zjawiska przestępczości komputerowej, podstawowe pojęcia (pojęcie informacji, informacje a dane, program komputerowy, poufność, integralność i dostępność danych komputerowych itp.). Katalog przestępstw komputerowych wg Interpolu i innych agencji i instytucji międzynarodowych. Katalog wg Konwencji o cyberprzestępczości. Współpraca transgraniczna w wykrywaniu cyberprzestępczości.	10	5
W3	Charakterystyka podmiotowa i przedmiotowa przestępstw przeciwko ochronie informacji za pomocą sieci i systemów teleinformatycznych *(ujawnienie tajemnicy państwowej, ujawnienie tajemnicy służbowej i zawodowej, naruszenie tajemnicy korespondencji, udaremnienie lub utrudnienie korzystania z informacji, niszczenie danych informatycznych, sabotaż komputerowy, wytwarzanie programu komputerowego do popełnienia przestępstwa).*	6	3
W4	Charakterystyka podmiotowa i przedmiotowa tzw. przestępstw komputerowych *(przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu elektronicznie przetwarzanej informacji w tym: nielegalny dostęp do systemu komputerowego, nielegalny podsłuch komputerowy, naruszenie integralności danych komputerowych i systemu komputerowego; botnet; fałszerstwo i oszustwo komputerowe; cyberstalking; kradzież tożsamości; zniesławienie i zniewaga za pomocą sieci, grooming oraz posiadania, produkowanie i dystrybucja pornografii dziecięcej itp.).*	10	5
W5	Prawna ochrona informacji i dóbr osobistych w prawie cywilnym.	3,5	1,5
	Razem liczba godzin wykładów	**30**	**15**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Wybrane problemy prawno-porównawcze przestępstw komputerowych w wybranych krajach europejskich (analiza np.: Albania, Czechy, Estonia, Finlandia, Francja, Litwa, Bułgaria, Hiszpania, Niemcy, Norwegia, Szwajcaria, Rosja, Ukraina).	5	4

C2	Rozwiązywanie kazusów (prawo karne materialne, orzecznictwo krajowe i europejskie) w zakresie przestępstw przeciwko ochronie informacji, przestępstw związanych z użyciem komputera, sieci i systemów teleinformatycznych.	10	8
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**15**	**12**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykłady	**M1 – Metoda podająca** (objaśnienie) **M2 – Metoda problemowa / metody aktywizujące** (dyskusja)	Projektor multimedialny, komputer Pomocniczo wykorzystanie systemu do organizacji zajęć zdalnych i kontaktów merytorycznych ze studentami - np. MsTeams
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa / metody aktywizujące** (dyskusja związana z ćwiczeniami; pytania i odpowiedzi). **M5 - Metoda praktyczna / ćwiczenia przedmiotowe** (analiza problemowa wyroki / kazusów).	Kazusy /wyroki przygotowanie przez wykładowcę. Projektor multimedialny, komputer. Pomocniczo wykorzystanie systemu do organizacji zajęć zdalnych i kontaktów merytorycznych ze studentami - np. MsTeams

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykłady	**-**	**P2 - zaliczenie** (pisemne w formie testowej)
Ćwiczenia	**F2 – Obserwacja/aktywność** (obserwacja poziomu przygotowania do zajęć; ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F3 – Praca pisemna** (przygotowanie referatu lub prezentacji) **F5 – Ćwiczenia praktyczne** (analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych / rozwiązywanie kazusów, analiza wyroków).	Ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych podczas realizacji ćwiczeń.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykłady	Ćwiczenia		
	P2	**F2**	**F3**	**P5**
EPW1	x		x	x
EPU1	x	x	x	x
EPU2		x	x	x
EPK1		x	x	x

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia się (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**

EPW1	Student zna wybrane terminy, uwarunkowania i regulacje prawne (w szczególności prawa karnego materialnego) w zakresie przestępstw komputerowych i przeciwko ochronie informacji	Student zna większość wymaganych terminów, uwarunkowań i regulacji prawnych (w szczególności prawa karnego materialnego) w zakresie przestępstw komputerowych i przeciwko ochronie informacji	Student zna wszystkie wymagane terminy, uwarunkowania i regulacje prawne (w szczególności prawa karnego materialnego) w zakresie przestępstw komputerowych i przeciwko ochronie informacji.
EPU1	Student wykonuje niektóre zadania dotyczące interpretowania i wyjaśniania zjawisk przestępczości komputerowej i przestępczości przeciwko ochronie informacji w oparciu o dobrane środki, metody.	Student wykonuje większość wymaganych zadań dotyczących interpretowania i wyjaśniania zjawisk przestępczości komputerowej i przestępczości przeciwko ochronie informacji w oparciu o dobrane środki, metody.	Student wykonuje wszystkie wymagane zadania dotyczące interpretowania i wyjaśniania zjawisk przestępczości komputerowej i przestępczości przeciwko ochronie informacji w oparciu o dobrane środki, metody.
EPU2	Student potrafi wykorzystać niektóre poznane rozwiązania i przepisy prawa krajowego i europejskiego do rozwiązania konkretnych problemów przestępstw komputerowych i przeciwko ochronie informacji, korzysta przy tym z rozwoju technik i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny tych problemów.	Student potrafi wykorzystać większość poznanych rozwiązań i przepisów prawa krajowego i europejskiego do rozwiązania konkretnych problemów przestępstw komputerowych i przeciwko ochronie informacji, korzysta przy tym z rozwoju technik i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny tych problemów.	Student potrafi wykorzystać wszystkie poznane rozwiązania i przepisy prawa krajowego i europejskiego do rozwiązania konkretnych problemów przestępstw komputerowych i przeciwko ochronie informacji, korzysta przy tym z rozwoju technik i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny tych problemów.
EPK1	Student rozumie znaczenie współpracy w grupie i pełnienia w niej ról, a przy tym uzupełnienia i doskonali nabytą wiedzę, umiejętności odnośne zjawiska przestępczości komputerowej i przestępczości przeciwko ochronie informacji.	Student zna zasady i znaczenie współpracy w grupie i pełnienia w niej różnych ról, a przy tym uzupełnienia i doskonali nabytą wiedzę, umiejętności odnośne zjawiska przestępczości komputerowej i przestępczości przeciwko ochronie informacji.	Student potrafi współpracować w grupie i przyjmować w niej różne role, a przy tym uzupełnienia i doskonali nabytą wiedzę, umiejętności odnośne zjawiska przestępczości komputerowej i przestępczości przeciwko ochronie informacji oraz podejmuje dalsze działania w tym zakresie.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

18. M. Białkowski, *Ocena prawna i kryminalistyczna przestępczości komputerowej,* Wydawnictwo: CeDeWu

Warszawa 2016 r.
19. J. Kosiński, *Paradygmaty cyberprzestępczości,* Difin 2015.
20. M. Sawicki, *Cyberprzestępczość.* Seria monografie prawnicze. Wydawnictwo C.H.BECK, Warszawa 2013 r.
21. *Konwencja Rady Europy o cyberprzestępczości,* sporządzona w Budapeszcie dnia 23 listopada 2001 r.
22. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeks karny.*

Literatura zalecana / fakultatywna:

7. S. Gwoździewicz, *Wymiar sprawiedliwości i pomoc prawna w dochodzeniach karnych w cyberprzestrzeni* [w:] Prawa człowieka i zrównoważony rozwój. Konwergencja czy dywergencja idei i polityki (red.) D. Bieńkowska, R. Kozłowski, Wydawnictwo C.H.Beck, Warszawa 2020, ISBN 978-83-8198-782-0, ISBN e-book 978-83-8198-783-7 Seria monografie prawnicze – (rozdział IV w części V s. 223-236)
8. S. Gwoździewicz, *Prawo i organizacja współdziałania instytucji i organów Unii Europejskiej na rzecz walki z cyberprzestępczością* [w:] Współdziałanie w administracji, (red.) Suwaj P., Kledzik P., Samulska K. Wyd. Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, 2020, s. 175-188, ISBN 978-83-65466-93-8
9. F. Radoniewicz, *Odpowiedzialność karna za hacking i inne przestępstwa przeciwko danym komputerowym i systemom informatycznym*, Wolters Kluwer 2016.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Czytanie literatury	10	20
Przygotowanie prezentacji / referatu	10	13
Przygotowanie do zajęć	5	8
Przygotowanie do zaliczenia	5	7
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**3**	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Sylwia Gwoździewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail)	sylwiagwozdziewicz@gmail.com
Podpis	Sylwia Gwoździewicz

Uwagi: Wszelkie zmiany zawarte w części dotyczącej treści programowych *(F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć)* należących do zajęć specjalnościowych, należy uzgadniać z koordynatorem specjalności Cyberbezpieczeństwo.

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Studia II stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**CYBER.5**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Bezpieczeństwo informacji w organizacjach**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Sylwia Gwoździewicz** - koordynator specjalności Cyberbezpieczeństwo **dr Juliusz Sikorski** – prowadzący zajęcia

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W:** (15), **Ćw:** (15)	**W:** (10), **Ćw:** (8)
Liczba godzin ogółem	**30**	**18**

C - Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu nauk o bezpieczeństwie oraz nauk pokrewnych, w szczególności w odniesieniu do istoty administrowania bezpieczeństwem i porządkiem publicznym, systemów bezpieczeństwa oraz funkcjonowania struktur społecznych w sytuacjach kryzysowych w wymiarze lokalnym, regionalnym i globalnym
CW2	przekazanie wiedzy na temat procesów dokonujących się we współczesnym świecie, ich analizy oraz prognozowania zmian i rozwiązań w środowisku bezpieczeństwa
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności posługiwania się normami i regułami prawnymi w celu rozwiązywania problemów i zadań z zakresu bezpieczeństwa
CU2	Przygotowanie absolwenta do samodzielnej analizy i przetwarzania informacji oraz podejmowania decyzji i kierowania zespołami ludzkimi
	Kompetencje społeczne
CK1	Ukształtowanie postawy społecznej i etycznej opartej na poszanowaniu prawa i wartości moralnych powszechnie akceptowanych w społeczeństwie, w szczególności rozwinięcie wrażliwości na potrzebę

	zagwarantowania bezpieczeństwa oraz przestrzegania praw i wolności człowieka w sytuacjach kryzysowych

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Ma pogłębioną wiedzę o współzależnościach między elementami struktury systemu bezpieczeństwa w wymiarze narodowym i międzynarodowym, społecznym i kulturowym	K_W03
EPW2	Ma pogłębioną wiedzę na temat analizowania i prognozowania zjawisk i procesów społecznych w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa	K_W07
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Analizuje przyczyny, przebieg procesów i zjawisk społecznych, rozwój zagrożeń dla bezpieczeństwa, formułuje własne opinie na ten temat oraz stawia proste hipotezy badawcze i je weryfikuje.	K_U04
EPU2	Posługuje się w sposób pogłębiony normami i regułami umożliwiającymi rozwiązanie konkretnie postawionego problemu właściwego dla kierunku bezpieczeństwo.	K_U06
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz konieczność ciągłego rozwoju osobowego i zawodowego.	K_K02
EPK2	Potrafi odpowiednio określić priorytety w realizacji zadań wyznaczonych przez siebie lub inne osoby.	K_K06

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	I część zajęć (0,5 godz.): Zapoznanie studentów z celem zajęć, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji. II część zajęć: Rodzaje zasobów informacyjnych we współczesnych organizacjach.	3	2
W2	Zakres pojęciowy bezpieczeństwa informacyjnego.	3	2
W3	Zagrożenia bezpieczeństwa informacyjnego.	3	2
W4	Standardy i normy bezpieczeństwa informacyjnego.	3	2
W5	Wyzwania bezpieczeństwa informacyjnego.	3	2
	Razem liczba godzin wykładów	15	10

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	Dokumentacja bezpieczeństwa informacyjnego	11	4
C2	Prezentacje prac pisemnych	4	4
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	8

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykłady	**M1 – Metoda podająca** (objaśnienie)	Tablica, dokumenty źródłowe i literatura przedmiotu. Pomocniczo wykorzystanie

		systemu do organizacji zajęć zdalnych i kontaktów merytorycznych ze studentami - np. MsTeams
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa** (metody aktywizujące: rozwiązywanie problemu) **M5 – Metoda praktyczna** (ćwiczenia przedmiotowe – czytanie i analiza tekstu źródłowego, analiza literatury przedmiotu; analiza referatów przedstawionych przez studentów)	Tablica, dokumenty źródłowe i literatura przedmiotu. Pomocniczo wykorzystanie systemu do organizacji zajęć zdalnych i kontaktów merytorycznych ze studentami - np. MsTeams

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykłady		**P2** – **zaliczenie** (pisemne)
Ćwiczenia	**F2 – Obserwacja/aktywność** (obserwacja poziomu przygotowania do zajęć; ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F3 – Praca pisemna** (przygotowanie referatu lub prezentacji) **F4 – Wypowiedź/wystąpienie** (sposób prezentacji prac pisemnych)	Ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych podczas realizacji ćwiczeń.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykłady	Ćwiczenia		
	P2	F2	F3	F4
EPW1		x		
EPW2	x		x	x
EPU1	x	x	x	x
EPU2		x	x	x
EPK1				x
EPK2		x	x	x

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia(EP..)	dostateczny dostateczny plus 3/3,5	dobry dobry plus 4/4,5	bardzo dobry 5
EPW1	Zna niektóre wymagane, podstawowe terminy	Zna wszystkie wymagane podstawowe terminy	Zna wszystkie wymagane, podstawowe terminy i dodatkowo zna wszystkie wymagane istotne metody, techniki, narzędzia w zakresie bezpieczeństwa informacyjnego
EPW2	Zna niektóre wymagane, podstawowe terminy	Zna wszystkie wymagane podstawowe terminy	Zna wszystkie wymagane, podstawowe terminy i dodatkowo zna wszystkie wymagane istotne metody, techniki, narzędzia w zakresie bezpieczeństwa informacyjnego
EPU1	Stosuje niektóre podstawowe terminy	Stosuje wszystkie podstawowe terminy	Stosuje wszystkie podstawowe terminy i dodatkowo dostrzega

			wzajemne korelacje między nimi
EPU2	Korzysta z właściwych metod i narzędzi, ale rezultat jego pracy posiada nieznaczne błędy	Poprawnie korzysta z metod i narzędzi	Korzysta z niestandardowych metod i narzędzi
EPK1	Dostrzega związek pomiędzy posiadaną wiedzą a możliwościami rozwiązywania problemów	Dostrzega związek pomiędzy posiadaną wiedzą a możliwościami rozwiązywania problemów, potrafi podać kilka przykładów	Dostrzega związek pomiędzy posiadaną wiedzą a możliwościami rozwiązywania problemów, potrafi podać kilkanaście przykładów
EPK2	Określa priorytety w realizacji zadań wyznaczonych przez siebie lub inne osoby, poprawnie czyni to jednak przy pomocy dodatkowych wskazówek	Niemal samodzielnie potrafi określić priorytety w realizacji zadań wyznaczonych przez siebie lub inne osoby	Samodzielnie potrafi określić priorytety w realizacji zadań wyznaczonych przez siebie lub inne osoby

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa: 1. Lidermann K., *Bezpieczeństwo informacyjne. Nowe wyzwania*, Warszawa 2017. 2. *Bezpieczeństwo informacyjne w XXI wieku*, red. M. Kubiak, S. Topolewski, Siedlce 2016.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Hetmański M., *Świat informacji*, Warszaw 2015. 2. Roman W. K., *Podstawy zarządzania informacją*, Toruń 2012. 3. P. Suwaj, S. Gwoździewicz, K. Samulska (red.), *Bezpieczeństwo informacyjne jednostek organizacyjnych. Wybrane problemy*, Wyd. Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, 2021.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	**Liczba godzin na realizację**	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30	18
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	6	10
Przygotowanie referatu	6	10
Przygotowanie do zaliczenia	6	10
Suma godzin:	**50**	**50**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	2	2

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Juliusz Sikorski
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	jsikorski@ajp.edu.pl
Podpis	Juliusz Sikorski
Uwagi: Wszelkie zmiany zawarte w części dotyczącej treści programowych *(F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć)* należących do zajęć specjalnościowych, należy uzgadniać z	

koordynatorem specjalności Cyberbezpieczeństwo.

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Studia II stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne / niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**CYBER.6**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Transgraniczna ochrona danych osobowych**
2. Punkty ECTS	**4**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Sylwia Gwoździewicz** - koordynator specjalności Cyberbezpieczeństwo **dr Sylwia Gwoździewicz** - prowadząca zajęcia

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 4	**W:** (30) **Ćw:** (30)	**W:** (18) (**Ćw:** (18)
Liczba godzin ogółem	**60**	**36**

C - Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę z transgranicznej ochrony danych osobowych.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie przez studenta umiejętności interpretowania i wyjaśniania problemów dotyczących transgranicznej ochrony danych osobowych.
CU2	Zdobycie przez studenta umiejętności posługiwania się przepisami prawa do rozwiązania konkretnych problemów transgranicznej ochrony danych osobowych.
	Kompetencje społeczne
CK1	Kształtowanie kompetencji doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności odnośne transgranicznej ochrony danych osobowych.

E - Efekty uczenia się przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia się (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia się**
	Wiedza (EPW…)	
EPW1	Student ma wiedzę na temat rozwiązywania problemów prawnych i współzależnościach transgranicznej ochrony danych osobowych w wymiarze społecznym, narodowym, międzynarodowym oraz rozumie wpływ integracji przepisów transgranicznej ochrony danych osobowych na bezpieczeństwo danych osobowych osób fizycznych.	K_W03 K_W08 K_W09

Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student posługuje się w sposób pogłębiony normami i regułami umożliwiającymi rozwiązanie konkretnie postawionego problemu właściwego dla transgranicznej ochrony danych osobowych.	K_U06
EPU2	Student potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie oraz potrafi ukierunkować innych w tym zakresie, uwzględnia także ryzyko i przewiduje skutki podejmowanych decyzji opierając się na zdobytej wiedzy teoretycznej i empirycznej dotyczącej transgranicznej ochrony danych osobowych.	K_U11 K_U16
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student potrafi współpracować w grupie i przyjmować w niej różne role, a przy tym docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z transgraniczną ochroną danych osobowych.	K_K04 K_K13

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Zapoznanie studentów z planem i programem zajęć, celami i efektami uczenia się oraz formą zaliczenia.	0,5	0,5
W2	Wprowadzenie do problematyki ochrony danych osobowych w Unii Europejskiej. Idea, założenia i rozwój unijnej regulacji prawnej w odniesieniu do ochrony danych osobowych. Wybrane problemy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych – podstawy ochrony danych osobowych w UE. Transgraniczne przetwarzanie danych osobowych.	7	5
W3	Przekazywanie danych osobowych do państw trzecich lub organizacji międzynarodowych (ogólna zasada przekazywania; przekazywanie na podstawie decyzji stwierdzającej odpowiedni stopień ochrony; przekazywanie z zastrzeżeniem odpowiednich zabezpieczeń; wiążące reguły korporacyjne; przekazywanie lub ujawnianie niedozwolone na mocy prawa UE; wyjątki w szczególnych sytuacjach).	10	6
W4	Konwencja o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych, sporządzona w Strasburgu dnia 10 października 2018 r. (umowa międzynarodowa jako prawnie wiążący międzynarodowy akt w obszarze ochrony danych osobowych; zmiany Konwencji ze względu na dynamiczny rozwój nowych technologii, globalizację)	5	2
W5	Kryteria ustalania głównej jednostki organizacyjnej administratora w przypadkach, gdy nie jest to miejsce jego centralnej administracji w UE; przedsiębiorstwa nieposiadające jednostki organizacyjnej w UE.	4,5	2,5
W6	Międzynarodowa współpraca na rzecz ochrony danych osobowych. Szczególny tryb transgranicznego przetwarzania danych osobowych w celu wykrywania i zwalczania przestępstw o charakterze terrorystycznym i innych przestępstw lub przestępstw skarbowych oraz zapobiegania im i ścigania ich sprawców. Umowy międzynarodowye UE z USA, Kanadą, Australią.	3	2
	Razem liczba godzin wykładów	**30**	**18**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Analiza wybranych problemów np. na podst. *Ustawy z dnia 16 października 2019 r. o ratyfikacji Protokołu zmieniającego Konwencję o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych*	15	9

	osobowych, sporządzonego w Strasburgu dnia 10 października 2018 r.; Ustawy z dnia 9 maja 2018 r. o przetwarzaniu danych dotyczących przelotu pasażera; opinii Europejskiego Inspektora Ochrony Danych w sprawie wniosków dotyczących decyzji Rady w sprawie zawarcia i podpisania umowy między Kanadą a Unią Europejską o przekazywaniu i przetwarzaniu danych dotyczących przelotu pasażera.		
C2	Analiza wybranych praktycznych problemów prawno-administracyjnych, jednostek organizacyjnych i osób fizycznych dotyczących transgranicznej ochrony i dostępu do danych osobowych obywateli PCUE (np. ocena dostępu z terytorium państwa trzeciego do danych osobowych zgromadzonych w Unii Europejskiej na podst. *Wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie Lindquist* i inne wyroki).	15	9
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**18**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykłady	**M1 – Metoda podająca** (objaśnienie) **M2 – Metoda problemowa / metody aktywizujące** (dyskusja)	Projektor multimedialny, komputer. Pomocniczo wykorzystanie systemu do organizacji zajęć zdalnych i kontaktów merytorycznych ze studentami - np. MsTeams
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa / metody aktywizujące** (dyskusja związana z ćwiczeniami; pytania i odpowiedzi). **M5 - Metoda praktyczna / ćwiczenia przedmiotowe** (analiza problemowa, analiza wyroków/kazusy).	Projektor multimedialny, komputer. Pomocniczo wykorzystanie systemu do organizacji zajęć zdalnych i kontaktów merytorycznych ze studentami - np. MsTeams

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykłady	**-**	**P1 - Egzamin** (pisemny)
Ćwiczenia	**F2 – Obserwacja/aktywność** (obserwacja poziomu przygotowania do zajęć; ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F3 – Praca pisemna** (przygotowanie referatu/prezentacji) **F5 – Ćwiczenia praktyczne** (analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych, dyskusje, praca w grupach).	Ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych podczas realizacji ćwiczeń.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykłady	Ćwiczenia		
	P1	**F2**	**F3**	**P5**
EPW1	x	x	x	x
EPU1	x	x	x	x
EPU2	x	x		x
EPK1		x	x	x

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie

Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia się (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student zna wybrane terminy, międzynarodowe uwarunkowania i regulacje prawne w zakresie transgranicznej ochrony danych osobowych oraz rozumie wpływ integracji tych przepisów na bezpieczeństwo danych osobowych osób fizycznych.	Student zna większość wymaganych terminów, oraz międzynarodowe uwarunkowania i regulacje prawne w zakresie transgranicznej ochrony danych osobowych oraz rozumie wpływ integracji tych przepisów na bezpieczeństwo danych osobowych osób fizycznych.	Student zna wszystkie wymagane terminy, oraz międzynarodowe uwarunkowania i regulacje prawne w zakresie transgranicznej ochrony danych osobowych oraz rozumie wpływ integracji tych przepisów na bezpieczeństwo danych osobowych osób fizycznych.
EPU1	Student wykonuje niektóre zadania dotyczące posługiwania się normami i regułami umożliwiającymi rozwiązanie konkretnie postawionego problemu właściwego dla transgranicznej ochrony danych osobowych.	Student wykonuje większość wymaganych zadań dotyczących posługiwania się normami i regułami umożliwiającymi rozwiązanie konkretnie postawionego problemu właściwego dla transgranicznej ochrony danych osobowych.	Student wykonuje wszystkie wymagane zadania dotyczące posługiwania się normami i regułami umożliwiającymi rozwiązanie konkretnie postawionego problemu właściwego dla transgranicznej ochrony danych osobowych.
EPU2	Student wykonuje niektóre zadania dotyczące samodzielnego planowania i realizowania własnego uczenia się oraz ukierunkowania innych w tym zakresie, uwzględniając przy tym ryzyko i przewidując skutki podejmowanych decyzji opierając się na zdobytej wiedzy teoretycznej i empirycznej dotyczącej transgranicznej ochrony danych osobowych.	Student wykonuje większość wymaganych zadań dotyczących samodzielnego planowania i realizowania własnego uczenia się oraz ukierunkowania innych w tym zakresie, uwzględniając przy tym ryzyko i przewidując skutki podejmowanych decyzji opierając się na zdobytej wiedzy teoretycznej i empirycznej dotyczącej transgranicznej ochrony danych osobowych.	Student wykonuje wszystkie wymagane zadania dotyczące samodzielnego planowania i realizowania własnego uczenia się oraz ukierunkowania innych w tym zakresie, uwzględniając przy tym ryzyko i przewidując skutki podejmowanych decyzji opierając się na zdobytej wiedzy teoretycznej i empirycznej dotyczącej transgranicznej ochrony danych osobowych.
EPK1	Student rozumie znaczenie współpracy w grupie i pełnienia w niej ról, a przy tym docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z transgraniczną ochroną danych osobowych..	Student zna zasady i znaczenie współpracy w grupie i pełnienia w niej różnych ról, a przy tym docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z transgraniczną ochroną danych osobowych.	Student potrafi współpracować w grupie i przyjmować w niej różne role, a przy tym docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z transgraniczną ochroną danych osobowych.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

23. D. Karwala, *Komercyjne transfery danych osobowych do państw trzecich*, Wolters Kluwer 2018.
24. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego I Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. *w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych* oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych.
25. Ustawa z dnia 16 października 2019 r. *o ratyfikacji Protokołu zmieniającego Konwencję o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych*, sporządzonego w Strasburgu dnia 10 października 2018 r. (Dz.U. poz. 2284).
26. Ustawa z 14 grudnia 2018 r. *o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości* (Dz.U. z 2019 r. poz. 125)
27. Ustawy z dnia 9 maja 2018 r. *o przetwarzaniu danych dotyczących przelotu pasażera.*

Literatura zalecana / fakultatywna:

10. M. Rojszczak, *Ochrona prywatności w cyberprzestrzeni z uwzględnieniem zagrożeń wynikających z nowych technik przetwarzania informacji,* Wolters Kluwer 2019.
11. S. Gwoździewicz, *Poszanowanie prawnej ochrony danych osobowych i prywatności w cyberprzestrzeni w działaniach Unii Europejskiej i Strategii Cyberbezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej*. Univerzita Mateja Bela V Banskej Bystrici, Právnická Fakulta Katedra Dejín Štátu A Práva, Banská Bystrica 2017 r. (artykuł dostępny w Internecie)
12. S. Gwoździewicz i i in., *Prawo do ochrony danych osobowych w cyberprzestrzeni w dobie rozwoju bankowości internetowej* [w] Technologiczno-społeczne oblicza XXI wieku (pod red.) D. Gałuszka, G.Ptaszek, D. Żuchowska-Skiby, Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie i Wydawnictwo LIBRON – Filip Lohner, ISBN 978-83-65705-09-9, Kraków 2016. (s.391-421) (artykuł dostępny w Internecie).
13. Dyrektywa 2016/680 Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) z 27.04.2016 r. *w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylająca decyzję ramową Rady* 2008/977/WSiSW (Dz.Urz. UE L 119, s. 89)
14. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/681 z 27.04.2016 r. *w sprawie wykorzystywania danych dotyczących przelotu pasażera (danych PNR) w celu zapobiegania przestępstwom terrorystycznym i poważnej przestępczości, ich wykrywania, prowadzenia postępowań przygotowawczych w ich sprawie i ich ścigania* (Dz.Urz. UE z 2016 r. Nr L 119, s. 132).

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	60	36
Czytanie literatury	15	25
Przygotowanie prezentacji / referatu	10	13
Przygotowanie do zajęć	5	10
Przygotowanie do zaliczenia	10	16
Suma godzin:	**100**	**100**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**4**	**4**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Sylwia Gwoździewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail)	sylwiagwozdziewicz@gmail.com
Podpis	Sylwia Gwoździewicz

Uwagi: Wszelkie zmiany zawarte w części dotyczącej treści programowych *(F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć)* należących do zajęć specjalnościowych, należy uzgadniać z koordynatorem specjalności Cyberbezpieczeństwo.

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Studia drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne/niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**CYBER.7**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Ochrona cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Sylwia Gwoździewicz** - koordynator specjalności Cyberbezpieczeństwo **dr Sylwia Gwoździewicz** - prowadząca zajęcia

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 4	**Ćw.:** (45)	**Ćw.:** (27)
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Student przedmiotu Bezpieczeństwo cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych posiada wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne, które nabył podczas realizacji przedmiotu Zagrożenia bezpieczeństwa w sieciach teleinformacyjnych.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Przekazanie wiedzy na temat różnorodnych koncepcji dotyczących struktur społecznych i politycznych oraz rodzajów więzi społecznych, istotnych z punktu widzenia ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności dokonywania wyboru i stosowania właściwych dla sytuacji kryzysowych rozwiązań, odpowiedniego doboru środków, narzędzi i metod pracy w celu efektywnego wykonywania zadań w obszarze ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.
CU2	Zdobycie umiejętności posługiwania się normami i regułami prawnymi w celu rozwiązywania problemów i zadań z zakresu ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.
	Kompetencje społeczne
CK1	Przygotowanie do twórczego współdziałania i pracy w grupie.
CK2	Uświadomienie potrzeby i rozwinięcie umiejętności uczenia się przez całe życie.

CK3	Ukształtowanie postawy społecznej i etycznej opartej na poszanowaniu prawa i wartości moralnych powszechnie akceptowanych w społeczeństwie, w szczególności rozwinięcie wrażliwości na potrzebę zagwarantowania bezpieczeństwa oraz przestrzegania praw i wolności człowieka w sytuacjach kryzysowych.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Ma pogłębioną wiedzę na temat analizowania i prognozowania zjawisk i procesów społecznych ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.	K_W07
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Posługuje się w sposób pogłębiony normami i regułami umożliwiającymi rozwiązanie konkretnie postawionego problemu właściwego dla ochrony cyberprzestrzeni RP.	K_U06
EPU2	Sprawnie posługuje się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystuje strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych dla ochrony cyberprzestrzeni RP.	K_U07
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Potrafi współpracować w grupie i przyjmować w niej różne role także w sytuacjach kryzysowych w ochronie cyberprzestrzeni RP.	K_K04
EPK2	Potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.	K_K12
EPK3	Docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem cyberprzestrzeni RP.	K_K13

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Zapoznanie studentów z efektami kształcenia, celem przedmiotu, warunkami i kryteriami zaliczenia.** Informacje wprowadzające.	2	2
C2	Podstawowe pojęcia w zakresie cyberprzestrzeni i cyberbezpieczeństwa. Strategie UE i RP w zakresie cyberbezpieczeństwa.	8	5
C3	Strategie i programy ochrony cyberprzestrzeni UE w instytucjach państwowych i agencjach odpowiedzialnych za cyberbezpieczeństwo Współpraca PCUE w zakresie cyberbezpieczeństwa.	8	5
C4	Strategie i programy ochrony cyberprzestrzeni RP w instytucjach państwowych i agencjach odpowiedzialnych za cyberbezpieczeństwo Współpraca krajowa w zakresie cyberbezpieczeństwa.	8	5
C5	Wdrażanie i rozwój systemowego podejścia do cyberbezpieczeństwa w wymiarze społecznym, prawnym, organizacyjnym i teleinformatycznym.	7	5
C6	Wybrane problemy związane z bezpieczeństwem cybernetycznym oraz innych cyberzagrożeń mających wpływ na bezpieczeństwo cyberprzestrzeni RP (referaty/prezentacje)	12	5
	Razem liczba godzin ćwiczeń	45	27

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**

Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa / metody aktywizujące** (wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji; dyskusja związana z ćwiczeniami; metoda przypadków - case study; pytania i odpowiedzi). **M5 - Metoda praktyczna / ćwiczenia przedmiotowe** (analiza źródeł prawa; przegląd form aktywności podmiotów zewnętrznych (np. orzecznictwa, piśmiennictwa, interpretacji organów administracji publicznej); analiza opracowanych referatów /prezentacji przedstawionych przez studentów).	Projektor multimedialny, komputer (analiza problemowa na podst. filmów dokumentalnych i konferencji naukowych). Pomocniczo wykorzystanie systemu do organizacji zajęć zdalnych i kontaktów merytorycznych ze studentami - np. MsTeams

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia**(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F1 - Sprawdzian** pisemny w formie testowej **F2 – Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć, w tym np. ocena wygłoszonej prezentacji / referatu). **F3 – Praca pisemna** (przygotowanie referatu lub prezentacji).	Ocena podsumowująca stanowi sumę ocen formujących.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	**Ćwiczenia**		
	F1	F2	F3
EPW1	x		x
EPU1	x		x
EPU2	x		x
EPK1		x	
EPK2	x	x	x
EPK3		x	x

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia(EP..)	dostateczny dostateczny plus 3/3,5	dobry dobry plus 4/4,5	bardzo dobry 5
EPW1	Zna wybrane terminy dotyczące ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.	Zna większość terminów dotyczących ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.	Zna wszystkie wymagane terminy dotyczące ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.
EPU1	Wykonuje niektóre zadania dotyczące posługiwania się normami i regułami umożliwiającymi rozwiązanie konkretnie postawionego problemu właściwego dla ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych .	Wykonuje większość zadań dotyczących posługiwania się normami i regułami umożliwiającymi ozwiązanie konkretnie postawionego problemu właściwego dla ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.	Wykonuje wszystkie wymagane zadnia dotyczące posługiwania się normami i regułami umożliwiającymi rozwiązanie konkretnie postawionego problemu właściwego dla ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.
EPU2	Wykonuje niektóre zadania	Wykonuje większość zadań	Wykonuje wszystkie wymagane

	dotyczące posługiwania się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystania strategii, rozwoju techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny działań praktycznych dla ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.	dotyczących posługiwania się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystywania strategii, rozwoju techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny działań praktycznych dla ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.	zadnia dotyczące posługiwania się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystywania strategii, rozwoju techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny działań praktycznych dla ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych
EPK1	Rozumie, ale nie zna skutków współpracy w grupie i przyjmowania w niej różnych ról w ochronie cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych .	Rozumie i zna skutki współpracy w grupie i przyjmowania w niej różnych ról w ochronie cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.	Rozumie i zna skutki, i pozatechniczne aspekty współpracy w grupie i przyjmowania w niej różnych ról w ochronie cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.
EPK2	Rozumie, ale nie zna skutków samodzielnego i krytycznego uzupełniania wiedzy i umiejętności w zakresie ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych .	Rozumie i zna skutki samodzielnego i krytycznego uzupełniania wiedzy i umiejętności w zakresie ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.	Rozumie i zna skutki, i pozatechniczne aspekty tolerancji samodzielnego i krytycznego uzupełniania wiedzy i umiejętności w zakresie ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.
EPK3	Rozumie, ale nie zna skutków znaczenia i znajomości prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem cyberprzestrzeni RP.	Rozumie i zna skutki znaczenia i znajomości prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem cyberprzestrzeni RP.	Rozumie i zna skutki, i pozatechniczne aspekty znaczenia i znajomości prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem cyberprzestrzeni RP.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie na ocenę

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Banasiński C., Ratajczak M. (red.), *Cyberbezpieczeństwo*, Warszawa 2020.
2. Banasiński C. (red.), *Cyberbezpieczeństwo. Zarys wykładu*, Warszawa 2018.
3. Gwoździewicz S., Tomaszycki K, red), *Legal and Social Aspects of Cybersecurity*, Difin SA, Warszawa 2020.
4. Prawodawstwo krajowe (wybrane):
   - Ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. *o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa.*
   - *Strategia Cyberbezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2019-2024.*

Literatura zalecana / fakultatywna:

15. Gwoździewicz S., *Prawo i organizacja współdziałania instytucji i organów Unii Europejskiej na rzecz walki z cyberprzestępczością* [w:] Suwaj P., Kledzik P., Samulska K., (red.), Współdziałanie w administracji, Wyd. Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, 2020, s. 175-188.
16. Gwoździewicz S., *Problematyka cyberbezpieczeństwa i wzrastającej skali cyberataków, a dostęp do Internetu jako wartości dla realizacji praw człowieka* [w] D. Bieńkowska, R. Kozłowski (red.), *Prawa człowieka i ludzkie bezpieczeństwo. Osiągnięcia i wyzwania. w 70. rocznicę ogłoszenia Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka*, Warszawa 2019 (rozdział XIVs.157-168).
17. Radoniewicz F., *Odpowiedzialność karna za hacking i inne przestępstwa przeciwko danym komputerowym i systemom informatycznym*, Warszawa 2016.

18. Szpor G., Gryszczyńska A. (red.), *Internet. Strategie bezpieczeństwa*, Warszawa 2017.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury oraz przegląd form aktywności podmiotów zewnętrznych (np. źródeł prawa, orzecznictwa)	8	16
Przygotowanie prezentacji/referatu oraz przygotowanie do zajęć	10	15
Przygotowanie do sprawdzianu	10	15
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**3**	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Sylwia Gwoździewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	sylwiagwozdziewicz@gmail.com
Podpis	Sylwia Gwoździewicz
Uwagi: Wszelkie zmiany zawarte w części dotyczącej treści programowych *(F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć)* należących do zajęć specjalnościowych, należy uzgadniać z koordynatorem specjalności Cyberbezpieczeństwo.	

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Studia drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne/niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**CYBER.7**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Ochrona cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Sylwia Gwoździewicz** - koordynator specjalności Cyberbezpieczeństwo **dr Sylwia Gwoździewicz** - prowadząca zajęcia

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 4	**Ćw.:** (45)	**Ćw.:** (27)
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Student przedmiotu Bezpieczeństwo cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych posiada wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne, które nabył podczas realizacji przedmiotu Zagrożenia bezpieczeństwa w sieciach teleinformacyjnych.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Przekazanie wiedzy na temat różnorodnych koncepcji dotyczących struktur społecznych i politycznych oraz rodzajów więzi społecznych, istotnych z punktu widzenia ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności dokonywania wyboru i stosowania właściwych dla sytuacji kryzysowych rozwiązań, odpowiedniego doboru środków, narzędzi i metod pracy w celu efektywnego wykonywania zadań w obszarze ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.
CU2	Zdobycie umiejętności posługiwania się normami i regułami prawnymi w celu rozwiązywania problemów i zadań z zakresu ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.
	Kompetencje społeczne
CK1	Przygotowanie do twórczego współdziałania i pracy w grupie.
CK2	Uświadomienie potrzeby i rozwinięcie umiejętności uczenia się przez całe życie.

CK3	Ukształtowanie postawy społecznej i etycznej opartej na poszanowaniu prawa i wartości moralnych powszechnie akceptowanych w społeczeństwie, w szczególności rozwinięcie wrażliwości na potrzebę zagwarantowania bezpieczeństwa oraz przestrzegania praw i wolności człowieka w sytuacjach kryzysowych.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Ma pogłębioną wiedzę na temat analizowania i prognozowania zjawisk i procesów społecznych ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.	K_W07
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Posługuje się w sposób pogłębiony normami i regułami umożliwiającymi rozwiązanie konkretnie postawionego problemu właściwego dla ochrony cyberprzestrzeni RP.	K_U06
EPU2	Sprawnie posługuje się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystuje strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych dla ochrony cyberprzestrzeni RP.	K_U07
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Potrafi współpracować w grupie i przyjmować w niej różne role także w sytuacjach kryzysowych w ochronie cyberprzestrzeni RP.	K_K04
EPK2	Potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.	K_K12
EPK3	Docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem cyberprzestrzeni RP.	K_K13

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Zapoznanie studentów z efektami kształcenia, celem przedmiotu, warunkami i kryteriami zaliczenia.** Informacje wprowadzające.	2	2
C2	Podstawowe pojęcia w zakresie cyberprzestrzeni i cyberbezpieczeństwa. Strategie UE i RP w zakresie cyberbezpieczeństwa.	8	5
C3	Strategie i programy ochrony cyberprzestrzeni UE w instytucjach państwowych i agencjach odpowiedzialnych za cyberbezpieczeństwo Współpraca PCUE w zakresie cyberbezpieczeństwa.	8	5
C4	Strategie i programy ochrony cyberprzestrzeni RP w instytucjach państwowych i agencjach odpowiedzialnych za cyberbezpieczeństwo Współpraca krajowa w zakresie cyberbezpieczeństwa.	8	5
C5	Wdrażanie i rozwój systemowego podejścia do cyberbezpieczeństwa w wymiarze społecznym, prawnym, organizacyjnym i teleinformatycznym.	7	5
C6	Wybrane problemy związane z bezpieczeństwem cybernetycznym oraz innych cyberzagrożeń mających wpływ na bezpieczeństwo cyberprzestrzeni RP (referaty/prezentacje)	12	5
	Razem liczba godzin ćwiczeń	45	27

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**

Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa / metody aktywizujące** (wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji; dyskusja związana z ćwiczeniami; metoda przypadków - case study; pytania i odpowiedzi). **M5 - Metoda praktyczna / ćwiczenia przedmiotowe** (analiza źródeł prawa; przegląd form aktywności podmiotów zewnętrznych (np. orzecznictwa, piśmiennictwa, interpretacji organów administracji publicznej); analiza opracowanych referatów /prezentacji przedstawionych przez studentów).	Projektor multimedialny, komputer (analiza problemowa na podst. filmów dokumentalnych i konferencji naukowych). Pomocniczo wykorzystanie systemu do organizacji zajęć zdalnych i kontaktów merytorycznych ze studentami - np. MsTeams

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia**(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F1 - Sprawdzian** pisemny w formie testowej **F2 – Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć, w tym np. ocena wygłoszonej prezentacji / referatu). **F3 – Praca pisemna** (przygotowanie referatu lub prezentacji).	Ocena podsumowująca stanowi sumę ocen formujących.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	**Ćwiczenia**		
	F1	F2	F3
EPW1	x		x
EPU1	x		x
EPU2	x		x
EPK1		x	
EPK2	x	x	x
EPK3		x	x

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia(EP..)	dostateczny dostateczny plus 3/3,5	dobry dobry plus 4/4,5	bardzo dobry 5
EPW1	Zna wybrane terminy dotyczące ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.	Zna większość terminów dotyczących ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.	Zna wszystkie wymagane terminy dotyczące ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.
EPU1	Wykonuje niektóre zadania dotyczące posługiwania się normami i regułami umożliwiającymi rozwiązanie konkretnie postawionego problemu właściwego dla ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych .	Wykonuje większość zadań dotyczących posługiwania się normami i regułami umożliwiającymi ozwiązanie konkretnie postawionego problemu właściwego dla ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.	Wykonuje wszystkie wymagane zadnia dotyczące posługiwania się normami i regułami umożliwiającymi rozwiązanie konkretnie postawionego problemu właściwego dla ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.
EPU2	Wykonuje niektóre zadania	Wykonuje większość zadań	Wykonuje wszystkie wymagane

	dotyczące posługiwania się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystania strategii, rozwoju techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny działań praktycznych dla ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.	dotyczących posługiwania się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystywania strategii, rozwoju techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny działań praktycznych dla ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.	zadnia dotyczące posługiwania się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystywania strategii, rozwoju techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny działań praktycznych dla ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych
EPK1	Rozumie, ale nie zna skutków współpracy w grupie i przyjmowania w niej różnych ról w ochronie cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych .	Rozumie i zna skutki współpracy w grupie i przyjmowania w niej różnych ról w ochronie cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.	Rozumie i zna skutki, i pozatechniczne aspekty współpracy w grupie i przyjmowania w niej różnych ról w ochronie cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.
EPK2	Rozumie, ale nie zna skutków samodzielnego i krytycznego uzupełniania wiedzy i umiejętności w zakresie ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych .	Rozumie i zna skutki samodzielnego i krytycznego uzupełniania wiedzy i umiejętności w zakresie ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.	Rozumie i zna skutki, i pozatechniczne aspekty tolerancji samodzielnego i krytycznego uzupełniania wiedzy i umiejętności w zakresie ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.
EPK3	Rozumie, ale nie zna skutków znaczenia i znajomości prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem cyberprzestrzeni RP.	Rozumie i zna skutki znaczenia i znajomości prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem cyberprzestrzeni RP.	Rozumie i zna skutki, i pozatechniczne aspekty znaczenia i znajomości prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem cyberprzestrzeni RP.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie na ocenę

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

5. Banasiński C., Ratajczak M. (red.), *Cyberbezpieczeństwo*, Warszawa 2020.
6. Banasiński C. (red.), *Cyberbezpieczeństwo. Zarys wykładu*, Warszawa 2018.
7. Gwoździewicz S., Tomaszycki K, red), *Legal and Social Aspects of Cybersecurity*, Difin SA, Warszawa 2020.
8. Prawodawstwo krajowe (wybrane):
   - Ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. *o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa.*
   - *Strategia Cyberbezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2019-2024.*

Literatura zalecana / fakultatywna:

19. Gwoździewicz S., *Prawo i organizacja współdziałania instytucji i organów Unii Europejskiej na rzecz walki z cyberprzestępczością* [w:] Suwaj P., Kledzik P., Samulska K., (red.), Współdziałanie w administracji, Wyd. Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, 2020, s. 175-188.
20. Gwoździewicz S., *Problematyka cyberbezpieczeństwa i wzrastającej skali cyberataków, a dostęp do Internetu jako wartości dla realizacji praw człowieka* [w] D. Bieńkowska, R. Kozłowski (red.), *Prawa człowieka i ludzkie bezpieczeństwo. Osiągnięcia i wyzwania. w 70. rocznicę ogłoszenia Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka*, Warszawa 2019 (rozdział XIVs.157-168).
21. Radoniewicz F., *Odpowiedzialność karna za hacking i inne przestępstwa przeciwko danym komputerowym i systemom informatycznym*, Warszawa 2016.

22. Szpor G., Gryszczyńska A. (red.), *Internet. Strategie bezpieczeństwa*, Warszawa 2017.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury oraz przegląd form aktywności podmiotów zewnętrznych (np. źródeł prawa, orzecznictwa)	8	16
Przygotowanie prezentacji/referatu oraz przygotowanie do zajęć	10	15
Przygotowanie do sprawdzianu	10	15
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**3**	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Sylwia Gwoździewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	sylwiagwozdziewicz@gmail.com
Podpis	Sylwia Gwoździewicz
Uwagi: Wszelkie zmiany zawarte w części dotyczącej treści programowych *(F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć)* należących do zajęć specjalnościowych, należy uzgadniać z koordynatorem specjalności Cyberbezpieczeństwo.	

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Studia II stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne / niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**CYBER.9**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Ochrona kryptograficzna**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Sylwia Gwoździewicz** - koordynator specjalności Cyberbezpieczeństwo

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 4	**Ćw:** (45)	**Ćw:** (27)
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu ochrony kryptograficznej.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie przez studenta umiejętności interpretowania i wyjaśniania problemów z obszaru kryptografii.
	Kompetencje społeczne
CK1	Kształtowanie kompetencji doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności w zakresie kryptografii.

E - Efekty uczenia się przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia się (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia się**
	Wiedza (EPW…)	
EPW1	Student dysponuje niezbędną wiedzę na temat analizowania i prognozowania ochrony kryptograficznej w procesach mających związek z bezpieczeństwem sieci i systemów informatycznych oraz potrafi wykorzystać tę wiedzę w praktyce.	K_W13
	Umiejętności (EPU…)	

EPU1	Student proponuje oryginalne rozwiązania złożonych sytuacji kryzysowych i zagrożeń bezpieczeństwa oraz prognozuje przebieg ich rozwiązania a także przewiduje skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych ochrony kryptograficznej.	K_U09
EPU2	Student sprawnie posługuje się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystuje rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych w dziedzinie ochrony kryptograficznej.	K_U07
Kompetencje społeczne (EPK...)		
EPK1	Student rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz konieczność ciągłego rozwoju osobowego i zawodowego, samodzielnie uzupełnienia i doskonali nabytą wiedzę, umiejętności w zakresie ochrony kryptograficznej, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny.	K_K02 K_K12

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Zapoznanie studentów z planem i programem zajęć, celami i efektami uczenia się oraz formą zaliczenia.	0,5	0,5
C2	Kluczowe pojęcia kryptografii np. bezpieczeństwo obliczeniowe, modele ataków oraz odporność na analizę wsteczną, mocne strony i ograniczenia protokołu TLS stosowanego w bezpiecznych witrynach HTTPS, komputery kwantowe i kryptografia post-kwantowa.	10	6
C3	Funkcja skrótu (ang. hash). Kryptograficzne utajnianie wiadomości. Przykładowe zastosowania kryptografii w teleinformatyce. Protokoły komunikacyjne. Ataki na protokoły komunikacyjne. Zastosowania kryptografii w protokołach warstwy aplikacji . Kryptografia symetryczna. Kryptografia asymetryczna.	10	6
C4	Hasło w kryptografii i uwierzytelnianiu. Metody ataków kryptograficznych na hasła. Atak siłowy. Atak słownikowy. Odwrócony atak siłowy. Tęczowe tablice.	10	6
C5	Obrona kryptograficzna przed atakami na hasła. Ciąg zaburzający, tzw. sól. Token kryptograficzny. Uwierzytelnianie za pomocą klucza. Infrastruktura klucza publicznego. Certyfikat podpisywania. Hierarchia urzędów certyfikacyjnych. Podpis cyfrowy. Znacznik czasu.	10	6
C6	Różne podatności poprzez badanie przykładów kodu i przypadków użycia, sposoby wybierania najlepszego algorytmu lub protokołu.	4,5	2,5
	Razem liczba godzin wykładów	**45**	**27**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**M1 – Metoda podająca** (objaśnienie) **M2 – Metoda problemowa / metody aktywizujące** (dyskusja związana z ćwiczeniami; pytania i odpowiedzi). **M5 - Metoda praktyczna / ćwiczenia przedmiotowe** (analiza problemowa i zadania przygotowanane przez prowadzącego dla studentów).	Projektor multimedialny, komputer, oprogramowanie niezbędne do realizacji poszczególnych tematów zajęć. Pomocniczo wykorzystanie systemu do organizacji zajęć zdalnych i kontaktów merytorycznych ze studentami - np. MsTeams

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F1 - Sprawdzian** **F2 – Obserwacja/aktywność**: (obserwacja poziomu	Ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych podczas realizacji

	przygotowania do zajęć i realizowanych zadań)	ćwiczeń.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia	
	F1	F2
EPW1	x	x
EPU1	x	x
EPU2	x	x
EPK1	x	x

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
	Ocena		
Przedmiotowy efekt uczenia się (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student zna wybrane problemy dotyczące ochrony kryptograficznej w procesach mających związek z bezpieczeństwem sieci i systemów informatycznych oraz ma świadomość korzystania z tej wiedzy w praktyce.	Student zna większość wymaganych problemów dotyczących ochrony kryptograficznej w procesach mających związek z bezpieczeństwem sieci i systemów informatycznych oraz rozumie jak wykorzystać tej wiedzy w praktyce.	Student zna wszystkie wymagane problemy dotyczące ochrony kryptograficznej w procesach mających związek z bezpieczeństwem sieci i systemów informatycznych oraz raz potrafi wykorzystać tę wiedzę w praktyce.
EPU1	Student wykonuje niektóre zadania dotyczące rozwiązania złożonych sytuacji kryzysowych i zagrożeń bezpieczeństwa oraz prognozuje przebieg ich rozwiązania a także przewiduje skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych ochrony kryptograficznej.	Student wykonuje większość wymaganych zadań dotyczących rozwiązania złożonych sytuacji kryzysowych i zagrożeń bezpieczeństwa oraz prognozuje przebieg ich rozwiązania a także przewiduje skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych ochrony kryptograficznej.	Student wykonuje wszystkie wymagane zadania dotyczące rozwiązania złożonych sytuacji kryzysowych i zagrożeń bezpieczeństwa oraz prognozuje przebieg ich rozwiązania a także przewiduje skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych ochrony kryptograficznej.
EPU2	Student potrafi wykorzystać niektóre poznane ujęcia teoretyczne, strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań w określonych obszarach praktycznych ochrony kryptograficznej.	Student potrafi wykorzystać większość poznanych ujęć teoretycznych, strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań w określonych obszarach praktycznych ochrony kryptograficznej.	Student potrafi wykorzystać wszystkie poznane rozwiązania teoretyczne strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań w określonych obszarach praktycznych ochrony kryptograficznej.
EPK1	Student rozumie znaczenie uczenia się przez całe życie oraz konieczność ciągłego rozwoju osobowego i	Student zna zasady i znaczenie uczenia się przez całe życie oraz konieczność ciągłego	Student potrafi doskonalić uczenie się przez całe życie oraz swój ciągły rozwój osobowy i zawodowy,

	zawodowego, samodzielnego uzupełnienia i doskonalenia nabytej wiedzy, umiejętności w zakresie ochrony kryptograficznej, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny.	rozwoju osobowego i zawodowego, samodzielnego uzupełnienia i doskonalenia nabytej wiedzy, umiejętności w zakresie ochrony kryptograficznej, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny.	samodzielnie uzupełnia i doskonali nabytą wiedzę, umiejętności w zakresie ochrony kryptograficznej, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. J-P Aumasson, *Nowoczesna kryptografia Praktyczne wprowadzenie do szyfrowania*, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2018
2. C. Banasiński, Marcin Rojszczak (red.), *Cyberbezpieczeństwo,* Wolters Kluwer Polska, 2020.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. W. Stallings., *Kryptografia i bezpieczeństwo sieci komputerowych. Koncepcje i metody bezpiecznej komunikacji,* Gliwice 2012.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	**45**	**27**
Czytanie literatury	10	20
Przygotowanie do zajęć i realizacji wykonywanych zadań	15	20
Przygotowanie do sprawdzianu	5	8
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**3**	**3**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Sylwia Gwoździewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail)	sylwiagwozdziewicz@gmail.com
Podpis	Sylwia Gwoździewicz

Uwagi: Wszelkie zmiany zawarte w części dotyczącej treści programowych *(F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć)* należących do zajęć specjalnościowych, należy uzgadniać z koordynatorem specjalności Cyberbezpieczeństwo.

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Studia II stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne / niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**CYBER.10**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Zarządzanie ryzykiem i audyt cyberbezpieczeństwa**
2. Punkty ECTS	**4**
3. Rodzaj przedmiotu	**obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Sylwia Gwoździewicz** - koordynator specjalności Cyberbezpieczeństwo **dr Sylwia Gwoździewicz** - wykłady

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 4	**W:** (30) **Ćw:** (30)	**W:** (18) (**Ćw:** (18)
Liczba godzin ogółem	**60**	**36**

C - Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę z zarządzania ryzykiem i audytu cyberbezpieczeństwa.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie przez studenta umiejętności wykorzystania w praktyce zdobytej wiedzy w zakresie zarządzania ryzykiem i audytu cyberbezpieczeństwa.
	Kompetencje społeczne
CK1	Kształtowanie postawy podejmowania współpracy grupowej a także docenia znaczenie i znajomość wiedzy i prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z zarządzaniem ryzykiem i audytem cyberbezpieczeństwa.

E - Efekty uczenia się przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia się (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia się**
	Wiedza (EPW…)	
EPW1	Studenta ma pogłębioną wiedzę o współzależnościach między elementami zarządzania ryzykiem i audytem cyberbezpieczeństwa w wymiarze narodowym i międzynarodowym oraz społecznym, wykorzystuje odpowiednie modele teoretyczne	K_W03 K_W12

	niezbędnych do zarządzania ryzykiem i audytem cyberbezpieczeństwa.	
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student sprawnie posługuje się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystuje strategie, rozwój technik i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych dotyczących zarządzania ryzykiem i audytu cyberbezpieczeństwa, proponując przy tym oryginalne rozwiązania i przewidując skutki planowanych działań.	K_U07 K_U09
EPU2	Student uwzględnia ryzyko i przewiduje skutki podejmowanych decyzji opierając się na zdobytej wiedzy teoretycznej i empirycznej, umiejętnościach rozumienia analizowania i pogłębionej oceny sytuacji kryzysowych, w zakresie audycie i zarządzania ryzykiem.	K_U11 K_U12
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student potrafi współpracować w grupie i przyjmować w niej różne role a także docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z zarządzaniem ryzykiem i audytem cyberbezpieczeństwa.	K_K04 K_K13

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	Zapoznanie studentów z planem i programem zajęć, celami i efektami uczenia się oraz formą zaliczenia wykładów i ćwiczeń.	0,5	0,5
W2	Podstawy prawne, z których wynika obowiązek prowadzenia zarządzania ryzykiem. Zarządzanie ryzykiem – pojęcia i rodzaje ryzyka , istota ryzyka i źródła, Podstawy teoretyczne dotyczące ryzyka a niepewności. Metody zarządzania ryzykiem. Analiza szacowania poziomu ryzyka i stosowanych środków redukcji ryzyka. Uregulowania normy ISO 31000:2018 w procesie oceny ryzyka każdej organizacji. Postępowanie w sytuacji wystąpienia ryzyka i minimalizowanie skutków. Ciągłość działania Systemy wykorzystywane do zarządzania ryzykiem.	15,5	8,5
W3	Systematyzacja aparatu pojęciowego, typologia audytu i jego sprawność. Rodzaje badań audytowych. Planowanie i realizacja audytu. Podstawy prawne, z których wynika obowiązek audytu bezpieczeństwa sieci i systemów informatycznych a podstawowe pojęcia i zagadnienia norm z rodziny ISO 27000. Organizacja bezpieczeństwa informacji wg normy ISO 27001 7 i analiza normy ISO 27001 8. Cel, zakres i kryteria audytu. Role i odpowiedzialność w procesie audytu. Etapy audytu. Proces zbierania i ewidencjonowania dowodów audytowych. Proces przygotowania raportu końcowego. Problemy audytu.	14	9
	Razem liczba godzin wykładów	**30**	**18**

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	Praktyczne rozwiązania w zakresie zarządzania ryzykiem – polityka i dokumentacja szacowania ryzyka i przewidywanych sposobów redukcji, raportowanie itp. Analiza dokonywana jest na wybranych przykładach np. różnych instytucji z obszaru infrastruktury krytycznej (np. służby zdrowia) i innych przedsiębiorstw i definiowania problematyki dotyczącej cyberbezpieczeństwa. Zastosowanie Normy ISO 31000:2018 w procesie oceny ryzyka. Praca grupowa, dyskusje i prezentacje.	15	9
C2	Planowanie i realizacja audytu Planowanie zakresu podmiotowego i przedmiotowego audytu . Planowanie czasu realizacji zadań audytowych. Określenie profilu kompetencji audytorów. Ustalenie istotności w	15	9

	procesie audytu. Ustalenie źródeł dowodów audytu i sposobu prezentacji wyników. Analiza wybranych problemów dotyczących kontroli i audytu cyberbezpieczeństwa – analiza bezpieczeństwa sieci i systemów informatycznych, bezpieczeństwa sprzętu, nośników, zbieranie i ewidencjonowania dowodów audytowych. Zarządzanie aktywami, ciągłością działania, incydentami w oparciu o załącznik A normy. Przygotowywanie raportu końcowego oraz organizacja bezpieczeństwa informacji wg normy ISO 27001 (dokumentacja, raporty, itp.) Praca grupowa, dyskusje i prezentacje.		
	Razem liczba godzin ćwiczeń	**30**	**18**

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykłady	**M1 – Metoda podająca** (objaśnienie) **M2 – Metoda problemowa / metody aktywizujące** (dyskusja)	Projektor multimedialny, komputer. Do realizacji zajęć pomocny będzie system do pracy zdalnej ze np. MsTeams
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa / metody aktywizujące** (dyskusja związana z ćwiczeniami; pytania i odpowiedzi). **M5 - Metoda praktyczna / ćwiczenia przedmiotowe** (analizy problemowe związane z realizacją ćwiczeń; pytania i odpowiedzi itp.).	Projektor multimedialny, komputer. Do realizacji zajęć pomocny będzie system do pracy zdalnej ze np. MsTeams

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia się na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia się **(wybór z listy)**
Wykłady	**-**	**P1 - Egzamin** (pisemny)
Ćwiczenia	**F2 – Obserwacja/aktywność** (obserwacja poziomu przygotowania do zajęć; ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F5 – Ćwiczenia praktyczne** (analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych, dyskusje, rozwiązywanie problemów przygotowanych przez prowadzącego, prezentacje wykonywane w grupach na wskazany przez prowadzącego temat).	Ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych podczas realizacji ćwiczeń.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykłady	Ćwiczenia	
	P1	**F2**	**F5**
EPW1	x	x	x
EPU1	x	x	x
EPU2	x	x	x
EPK1		x	x

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia się (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**

EPW1	Student zna i rozumie wybrane pojęcia, zasady działania, współzależności między elementami zarządzania ryzykiem i audytem cyberbezpieczeństwa w wymiarze narodowym i międzynarodowym oraz społecznym, wykorzystuje wybrane modele teoretyczne niezbędnych do zarządzania ryzykiem i audytem cyberbezpieczeństwa.	Student zna większość wymaganych pojęć, zasad działania i współzależności między elementami zarządzania ryzykiem i audytem cyberbezpieczeństwa w wymiarze narodowym i międzynarodowym oraz społecznym, wykorzystuje większość poznanych modeli teoretycznych niezbędnych do zarządzania ryzykiem i audytem cyberbezpieczeństwa.	Student zna wszystkie wymagane pojęcia, zasady działania i współzależności pomiędzy elementami zarządzania ryzykiem i audytem cyberbezpieczeństwa w wymiarze narodowym i międzynarodowym oraz społecznym, wykorzystuje odpowiednie modele teoretyczne niezbędnych do zarządzania ryzykiem i audytem cyberbezpieczeństwa.
EPU1	Student wykonuje niektóre zadania dotyczące wyboru ujęć teoretycznych i formalnych wytycznych oraz technik i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych dotyczących zarządzania ryzykiem i audytu cyberbezpieczeństwa, proponując przy tym podstawowe rozwiązania i przewidując podstawowe skutki planowanych działań.	Student wykonuje większość wymaganych zadań dotyczących wyboru ujęć teoretycznych i formalnych wytycznych oraz technik i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych dotyczących zarządzania ryzykiem i audytu cyberbezpieczeństwa, proponując przy tym standardowe rozwiązania i standardowe skutki planowanych działań.	Student wykonuje wszystkie wymagane zadania dotyczące wyboru ujęć teoretycznych i formalnych wytycznych oraz technik i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych dotyczących zarządzania ryzykiem i audytu cyberbezpieczeństwa, proponując przy tym oryginalne rozwiązania i przewidując skutki planowanych działań.
EPU2	Student wykonuje niektóre zadania dotyczące uwzględniania i przewidywania skutków podejmowanych decyzji opierając się na zdobytej wiedzy teoretycznej i empirycznej, umiejętnościach rozumienia analizowania i pogłębionej oceny sytuacji kryzysowych, w zakresie audycie i zarządzania ryzykiem.	Student wykonuje większość wymaganych zadań dotyczących uwzględniania i przewidywania skutków podejmowanych decyzji opierając się na zdobytej wiedzy teoretycznej i empirycznej, umiejętnościach rozumienia analizowania i pogłębionej oceny sytuacji kryzysowych, w zakresie audycie i zarządzania ryzykiem.	Student wykonuje wszystkie wymagane zadania dotyczące uwzględniania i przewidywania skutków podejmowanych decyzji opierając się na zdobytej wiedzy teoretycznej i empirycznej, umiejętnościach rozumienia analizowania i pogłębionej oceny sytuacji kryzysowych, w zakresie audycie i zarządzania ryzykiem.
EPK1	Student rozumie znaczenie współpracy w grupie i pełnienie w niej różnych ról, docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z zarządzaniem ryzykiem i audytem cyberbezpieczeństwa.	Student zna zasady i znaczenie współpracy w grupie i pełnionych powierzonych ról, docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z zarządzaniem ryzykiem i	Student potrafi współpracować w grupie i przyjmować w niej różne role, docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z zarządzaniem ryzykiem i audytem

		audytem cyberbezpieczeństwa.	cyberbezpieczeństwa.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

28. Z. Dobrowolski, *Audyt. Funkcje. Formułowanie ustaleń. Ryzyka*, Wolters Kluwer Polska, 2021
29. J. Sasak, *Zarządzanie ryzykiem w placówkach ochrony zdrowia*, Wolters Kluwer Polska, 2020
30. D. Wróblewski, *Zarządzanie ryzykiem. Przegląd wybranych metodyk. Wydanie rozszerzone (2018).* Wyd. Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej im. Józefa Tuliszkowskiego Państwowy Instytut Badawczy, Józefów 2018 / książka do pobrania - https://www.cnbop.pl/pl/wydawnictwa/ksiazki/zarzdzanie-ryzykiem-przegld-wybranych-metodyk-wydanie-rozszerzone_14398
31. Norma PN-EN ISO/IEC 27001:2017
32. Norma PN-EN ISO 31000:2018

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. *Poradnik RODO. Podejście oparte na ryzyku cz.1 i cz. 2,* Urzędu Ochrony Danych Osobowych 2018 / Poradniki do pobrania - https://uodo.gov.pl/pl/123/208

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	**na studiach niestacjonarnych**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	**60**	**36**
Czytanie literatury	15	25
Przygotowanie prezentacji / referatu	10	13
Przygotowanie do zajęć (w tym zadań wskazanych na ćwiczeniach)	5	10
Przygotowanie do zaliczenia	10	16
Suma godzin:	**100**	**100**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**4**	**4**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Sylwia Gwoździewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail)	sylwiagwozdziewicz@gmail.com
Podpis	Sylwia Gwoździewicz

Uwagi: Wszelkie zmiany zawarte w części dotyczącej treści programowych *(F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć)* należących do zajęć specjalnościowych, należy uzgadniać z koordynatorem specjalności Cyberbezpieczeństwo.

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe
- studia drugiego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 33/000/2021 Senatu AJP
z dnia 22 czerwca 2021 r.

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**SPwSB.1**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Międzynarodowa współpraca służb bezpieczeństwa**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Andrzej Skwarski**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W**: (30); **Ćw.**: (15);	**W**: (15); **Ćw.**: (12);
Liczba godzin ogółem	**45**	**18**

C - Wymagania wstępne

Wiedza z zakresu nauk społecznych na poziomie studiów I stopnia.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studentów w wiedzę z zakresu nauk o bezpieczeństwie oraz nauk pokrewnych w tym w zakresie współpracy pomiędzy służbami bezpieczeństwa w wymiarze lokalnym, regionalnym i międzynarodowym.
CW2	Przekazanie studentom kompleksowej wiedzy z zakresu struktur i funkcjonowania systemu bezpieczeństwa oraz nadzoru nad nim
CW3	Przekazanie wiedzy o strukturze i o współzależnościach między elementami systemu bezpieczeństwa.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności analizowania, rozpoznawania, diagnozowania i interpretowania zjawisk społecznych, kulturowych, politycznych, prawnych i ekonomicznych będących przedmiotem zainteresowania bezpieczeństwa.
CU2	Przygotowanie absolwenta do wykonywania zadań zawodowych, krytycznej oceny otaczającej go rzeczywistości, formułowania opinii, proponowania rozwiązań, w tym o charakterze prawnym.
CU3	Zdobycie umiejętności posługiwania się normami i regułami prawnymi w celu rozwiązywania problemów i zadań z zakresu bezpieczeństwa.
	Kompetencje społeczne

CK1	Uświadomienie potrzeby i rozwinięcie umiejętności uczenia się przez całe życie.
CK2	Przygotowanie do uczestnictwa w projektach związanych z bezpieczeństwem.
CK3	Wyposażenie w zdolność przewidywania skutków podejmowanych działań zawodowych, w zakresie bezpieczeństwa.

E – Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Ma rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę z zakresu metodologii badań w naukach społecznych, ich miejsca w systemie nauk i w relacjach z innymi naukami.	K_W01
EPW2	Ma rozszerzoną wiedzę na temat struktur, organizacji oraz relacji między instytucjami, służbami, inspekcjami, strażami i innymi jednostkami organizacyjnymi istotnymi z punktu widzenia bezpieczeństwa oraz ich funkcjonowania w ramach struktur życia społecznego i politycznego.	K_W02
EPW3	Ma pogłębioną wiedzę o współzależnościach między elementami struktury systemu bezpieczeństwa w wymiarze narodowym i międzynarodowym, społecznym i kulturowym.	K_W03
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Interpretuje różnego rodzaju zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa.	K_U01
EPU2	Posługuje się w sposób pogłębiony normami i regułami umożliwiającymi rozwiązanie konkretnie postawionego problemu właściwego dla kierunku bezpieczeństwo.	K_U06
EPU3	Sprawnie posługuje się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystuje strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych w dziedzinie bezpieczeństwa.	K_U07
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz konieczność ciągłego rozwoju osobowego i zawodowego.	K_K02
EPK2	Potrafi uczestniczyć w przygotowaniu projektów w zakresie bezpieczeństwa.	K_K10
EPK3	Potrafi przewidywać skutki swojej aktywności i działalności.	K_K08

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	I część zajęć (0,5 godz.): **Zapoznanie studentów z celem zajęć, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji.** II część zajęć: Etapy rozwoju współpracy policyjnej	2	1
W2	Współpraca międzynarodowa służb specjalnych	4	2
W3	Instytucje europejskie zwalczające wszelkie formy przestępczości	2	1
W4	Międzynarodowa współpraca Policji	2	1
W5	Współpraca operacyjna i pozaoperacyjna	4	2
W6	ONZ i jej rola w zwalczaniu przestępczości oraz tworzenia programów współpracy służb	4	2
W7	Europejski nakaz aresztowania	4	2
W8	Współpraca służb w ramach Interpolu	4	2
W9	Zagrożenia i ograniczenia we współpracy międzynarodowej służb bezpieczeństwa.	4	2
	Razem liczba godzin wykładów	30	15

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. System Informacyjny Schengen, Krajowe Biuro SiRENE	2	2
C2	EUROPOL i INTERPOL	2	2
C3	Europejski nakaz aresztowania	2	2
C4	Metody i formy pracy operacyjnej Policji	3	2
C5	Biuro Międzynarodowej Współpracy Policji	2	2
C6	Stały Komitet Współpracy Operacyjnej w zakresie Bezpieczeństwa Wewnętrznego (COSI)	2	1
C7	Centrum Analiz Wywiadowczych UE (INTCEN)	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	12

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny) **M2 – Metoda problemowa** (wykład z elementami analizy źródłowej i problemowej i dyskusji)	Projektor multimedialny, system informacji prawnej, MS Teams.
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa** (analiza przypadku, case study) **M5 – Metoda praktyczna** (czytanie i analiza tekstu źródłowego, prezentacja różnych form wypowiedzi)	Internetowy wykaz aktów prawnych, MS Teams.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P1 - egzamin** (pisemny)
Ćwiczenia	**F1 – sprawdzian** (pisemny) **F2 - obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F5 – ćwiczenia praktyczne** (przygotowanie dokumentów lub pism przydatnych w pracy zawodowej, analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych, przeprowadzanie symulacji lub inscenizacji.	**Ocena podsumowująca** jest sumą ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład	Ćwiczenia		
	P1	F1	F2	F5
EPW1	X	X	X	
EPW2	X	X	X	X
EPW3	X	X		
EPU1	X	X		X
EPU2	X	X	X	
EPU3	X	X		
EPK1		X		X
EPK2		X	X	
EPK3		X	X	

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe
- studia drugiego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 33/000/2021 Senatu AJP
z dnia 22 czerwca 2021 r.

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Ma podstawową i nieuporządkowaną wiedzę z zakresu metodologii badań w naukach społecznych, ich miejsca w systemie nauk i w relacjach z innymi naukami.	Ma rozszerzoną i nieuporządkowaną wiedzę z zakresu metodologii badań w naukach społecznych, ich miejsca w systemie nauk i w relacjach z innymi naukami.	Ma rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę z zakresu metodologii badań w naukach społecznych, ich miejsca w systemie nauk i w relacjach z innymi naukami.
EPW2	Ma podstawową wiedzę na temat struktur, organizacji oraz relacji między instytucjami, służbami, inspekcjami, strażami i innymi jednostkami organizacyjnymi istotnymi z punktu widzenia bezpieczeństwa	Ma dobrą wiedzę na temat struktur, organizacji oraz relacji między instytucjami, służbami, inspekcjami, strażami i innymi jednostkami organizacyjnymi istotnymi z punktu widzenia bezpieczeństwa	Ma bardzo dobrą i rozszerzoną wiedzę na temat struktur, organizacji oraz relacji między instytucjami, służbami, inspekcjami, strażami i innymi jednostkami organizacyjnymi istotnymi z punktu widzenia bezpieczeństwa oraz ich funkcjonowania w ramach struktur życia społecznego i politycznego.
EPW3	Ma pogłębioną wiedzę o współzależnościach między elementami struktury systemu bezpieczeństwa w wymiarze narodowym.	Ma pogłębioną wiedzę o współzależnościach między elementami struktury systemu bezpieczeństwa w wymiarze narodowym i międzynarodowym,	Ma pogłębioną wiedzę o współzależnościach między elementami struktury systemu bezpieczeństwa w wymiarze narodowym i międzynarodowym, a także społecznym i kulturowym.
EPU1	Rozumie znaczenie współpracy służb w dziedzinie bezpieczeństwa państwa i wskazuje na podstawowe rodzaje współpracy	Rozumie znaczenie współpracy służb w dziedzinie bezpieczeństwa państwa i wskazuje na większość rodzajów współpracy.	Rozumie znaczenie współpracy służb w dziedzinie bezpieczeństwa państwa, wymienia wszystkie rodzaje współpracy i dostrzega zagrożenia i trudności.
EPU2	Rozumie potrzebę ustalenia stanu faktycznego i dokonania subsumcji.	Rozumie potrzebę prawidłowego ustalenia stanu faktycznego i dokonania prawidłowej subsumcji.	Rozumie potrzebę ustalenia prawidłowego stanu faktycznego, dokonania subsumcji i rozwiązania problemu przy użyciu odpowiednich metod wykładni prawa.
EPU3	Próbuje posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystywać strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych w dziedzinie bezpieczeństwa.	Dość sprawnie posługuje się wybranymi ujęciami teoretycznymi i próbuje wykorzystywać strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych w dziedzinie bezpieczeństwa.	Sprawnie posługuje się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystuje strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych w dziedzinie bezpieczeństwa.
EPK1	Próbuje niesamodzielnie rozwiązać problem przy	Próbuje samodzielnie rozwiązać problem przy	Rozwiązuje problem przy wykorzystaniu wykładni prawa

	wykorzystaniu wykładni prawa	wykorzystaniu prawa i przedstawia możliwe interpretacje.	i przedstawia właściwą interpretację przepisów.
EPK2	Biernie uczestniczy w przygotowaniu projektów w zakresie bezpieczeństwa.	Czynnie uczestniczy w przygotowaniu projektów w zakresie bezpieczeństwa.	Czynnie uczestniczy w przygotowaniu projektów w zakresie bezpieczeństwa, przejmuje inicjatywę z pozycji lidera projektu.
EPK3	Stara się przewidywać skutki swojej aktywności i działalności.	Potrafi przewidywać skutki swojej aktywności i działalności.	Potrafi przewidywać skutki swojej aktywności i działalności i wyciągać wnioski na przyszłość.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Gruszczak A., *Współpraca policyjna w Unii Europejskiej w wymiarze transgranicznym aspekty polityczne i prawne*, Kraków 2009.
2. Hołyst B., *Policja na świecie*, Warszawa 2014.
3. Falecki P., Kochańczyk R., Sowizdraniuk P., *Współczesne uwarunkowania zarządzania bezpieczeństwem wewnętrznym państwa*, Katowice 2018.
4. Prawodawstwo krajowe i UE (wybrane):

a) Decyzja Rady 2007/533/WSiSW z dnia 12 czerwca 2007 r. *w sprawie utworzenia, funkcjonowania i użytkowania Systemu Informacyjnego Schngen drugiej generacji* (SIS II).
b) Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 lutego 2012 r. *w sprawie określenia wzoru europejskiego nakazu aresztowania.*

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Zdyb M. (red.), K. Stelmasiak, K. Sikora, *System bezpieczeństwa i porządku publicznego. Organy i inne podmioty administracji*, Warszawa 2015.
2. Górski A., Hofmański P. (red.), Sakowicz A., Szumiło-Kulczycka D., *Europejski nakaz aresztowania w teorii i praktyce państw członkowskich UE*, Warszawa2008.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	8	13
Przygotowanie referatu/prezentacji	10	13
Przygotowanie do sprawdzianu	5	10
Przygotowanie do egzaminu	5	10
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	3	3

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Andrzej Skwarski/Dariusz Maciejewski
Data aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	andrzej.skwarski@wp.pl/D.Maciejewski@ajp.edu.pl
Podpis	Andrzej Skwarski

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe
- studia drugiego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 33/000/2021 Senatu AJP
z dnia 22 czerwca 2021 r.

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**SPwSB.2**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Bezpieczeństwo publiczne**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Andrzej Skwarski**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W**: (30); **Ćw.**: (15);	**W**: (15); **Ćw.**: (12)
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

brak wymagań wstępnych

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studentów w wiedzę ogólną z nauk o bezpieczeństwie i nauk pokrewnych w tym w odniesieniu do bezpieczeństwa publicznego w ramach kształtowania bezpieczeństwa i porządku publicznego, przestrzeni publicznej, miejsca i roli organów w systemie bezpieczeństwa publicznego oraz ich organizacji i funkcjonowania w państwie.
CW2	Przekazanie studentom wszechstronnej wiedzy z zakresu nauk społecznych w zakresie przydatnym w działalności organów ścigania, instytucji, służb, inspekcji i innych jednostek organizacyjnych istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa publicznego.
CW3	Przekazanie studentom wiedzy z zakresu udziału jednostki w kształtowaniu środowiska bezpieczeństwa oraz podejmowania przez nią czynności organizacyjnych i zarządczych w ramach instytucji, służb, inspekcji i innych podmiotów istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa publicznego.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności analizowania, rozpoznawania, diagnozowania i interpretowania zjawisk społecznych, kulturowych, politycznych, prawnych i ekonomicznych będących przedmiotem zainteresowania bezpieczeństwa.
CU2	Zdobycie umiejętności posługiwania się normami i regułami prawnymi w celu rozwiązywania problemów i zadań z zakresu bezpieczeństwa.

CU3	Przygotowanie absolwenta do wykonywania zadań zawodowych, krytycznej oceny otaczającej go rzeczywistości, formułowania opinii, proponowania rozwiązań, w tym o charakterze prawnym.
Kompetencje społeczne	
CK1	Ukształtowanie postawy społecznej i etycznej opartej na poszanowaniu prawa i wartości moralnych powszechnie akceptowanych w społeczeństwie, w szczególności rozwinięcie wrażliwości na potrzebę zagwarantowania bezpieczeństwa oraz przestrzegania praw i wolności człowieka w sytuacjach kryzysowych.
CK2	Uświadomienie potrzeby i rozwinięcie umiejętności uczenia się przez całe życie.
CK3	Przygotowanie do uczestnictwa w projektach związanych z bezpieczeństwem.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Ma rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę z zakresu metodologii badań w naukach społecznych, ich miejsca w systemie nauk i w relacjach z innymi naukami.	K_W01
EPW2	Ma wiedzę na temat rozwiązywania problemów prawnych w zakresie bezpieczeństwa narodowego, międzynarodowego oraz systemu nadzoru nad sektorem bezpieczeństwa w państwie.	K_W08
EPW3	Ma pogłębioną wiedzę na temat człowieka jako podmiotu uczestniczącego w procesie kształtowania etyki i kultury środowiska bezpieczeństwa oraz o historycznych, kulturowych, technicznych i międzynarodowych uwarunkowań bezpieczeństwa.	K_W06
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Interpretuje różnego rodzaju zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa.	K_U01
EPU2	Sprawnie posługuje się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystuje strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych w dziedzinie bezpieczeństwa.	K_U07
EPU3	Proponuje oryginalne rozwiązania złożonych sytuacji kryzysowych i zagrożeń bezpieczeństwa oraz prognozuje przebieg ich rozwiązania a także przewiduje skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych.	K_U09
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem narodowym.	K_K13
EPK2	Potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny.	K_K12
EPK3	Potrafi uczestniczyć w przygotowaniu projektów w zakresie bezpieczeństwa.	K_K14

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Bezpieczeństwo i porządek publiczny w działalności organów władzy	4	2
W2	Zadania organów państwowych w zakresie bezpieczeństwa publicznego	4	2
W3	Skala zagrożeń bezpieczeństwa publicznego w Polsce	4	2
W4	Zadania służb w zakresie bezpieczeństwa publicznego	8	3
W5	Kształtowanie bezpiecznej przestrzeni publicznej w teorii i praktyce	2	2
W6	Polityka i strategie bezpieczeństwa publicznego	4	2

W7	Prywatny sektor w zakresie bezpieczeństwa	4	2
	Razem liczba godzin wykładów	30	15

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Usuwanie zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego	1	2
C2	Uwarunkowania i obraz przestępczości w Polsce	1	2
C3	Organizacja systemu bezpieczeństwa i zadania organów władzy	3	2,5
C4	Strategie bezpieczeństwa publicznego	3	1,5
C5	Elementy zarządzania kryzysowego i ratownictwa	3	2
C6	Organizacja działań antyterrorystycznych na miejscu zdarzenia o charakterze terrorystycznym	4	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	12

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny) **M2 – Metoda problemowa** (wykład z elementami analizy źródłowej i problemowej)	Projektor multimedialny, system informacji prawnej
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa** (analiza przypadku, case study) **M5 – Metoda praktyczna** (czytanie i analiza tekstu źródłowego, prezentacja różnych form wypowiedzi)	Internetowy wykaz aktów prawnych

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P1 – Egzamin** (pisemny w formie opisowej)
Ćwiczenia	**F2 - Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F3 – Praca pisemna** (przygotowanie referatu lub prezentacji) **F5 – Ćwiczenia praktyczne** (przygotowanie dokumentów lub pism przydatnych w pracy zawodowej, analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych, przeprowadzanie symulacji lub inscenizacji.	**Ocena podsumowująca** jest sumą ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	**Wykład**	**Ćwiczenia**		
	P1	**F2**	**F3**	**F5**
EPW1	X	X	X	
EPW2	X	X	X	X
EPW3	X		X	
EPU1	X		X	X
EPU2	X	X	X	

EPU3			X	
EPK1			X	X
EPK2		X	X	
EPK3		X	X	

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna wybrane terminy z zakresu bezpieczeństwa publicznego	Zna większość terminów z zakresu bezpieczeństwa publicznego.	Zna wszystkie wymagane terminy z zakresu bezpieczeństwa publicznego.
EPW2	Ma podstawową wiedzę na temat rozwiązywania problemów prawnych w zakresie bezpieczeństwa narodowego, międzynarodowego oraz systemu nadzoru nad sektorem bezpieczeństwa w państwie.	Ma pogłębioną wiedzę na temat rozwiązywania problemów prawnych w zakresie bezpieczeństwa narodowego, międzynarodowego oraz systemu nadzoru nad sektorem bezpieczeństwa w państwie.	Ma rozszerzoną i utrwaloną wiedzę na temat rozwiązywania problemów prawnych w zakresie bezpieczeństwa narodowego, międzynarodowego oraz systemu nadzoru nad sektorem bezpieczeństwa w państwie.
EPW3	Ma dostatecznie pogłębioną wiedzę na temat człowieka jako podmiotu uczestniczącego w procesie kształtowania etyki i kultury środowiska bezpieczeństwa oraz o historycznych, kulturowych, technicznych i międzynarodowych uwarunkowań bezpieczeństwa.	Ma dobrze pogłębioną wiedzę na temat człowieka jako podmiotu uczestniczącego w procesie kształtowania etyki i kultury środowiska bezpieczeństwa oraz o historycznych, kulturowych, technicznych i międzynarodowych uwarunkowań bezpieczeństwa.	Ma bardzo dobrze pogłębioną wiedzę na temat człowieka jako podmiotu uczestniczącego w procesie kształtowania etyki i kultury środowiska bezpieczeństwa oraz o historycznych, kulturowych, technicznych i międzynarodowych uwarunkowań bezpieczeństwa.
EPU1	Interpretuje różnego rodzaju zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa publicznego z różnym skutkiem.	Interpretuje różnego rodzaju zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa publicznego i próbuje wyciągać wnioski	Interpretuje różnego rodzaju zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa publicznego i wyciąga poprawne wnioski.
EPU2	Próbuje posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystywać strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych w dziedzinie bezpieczeństwa.	Próbuje z różnym skutkiem posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystywać strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych w dziedzinie bezpieczeństwa.	Sprawnie posługuje się wybranymi ujęciami teoretycznymi i odpowiednio wykorzystuje strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych w dziedzinie bezpieczeństwa.
EPU3	Próbuje niesamodzielnie proponować oryginalne rozwiązania złożonych sytuacji kryzysowych i zagrożeń bezpieczeństwa oraz prognozować przebieg ich rozwiązania a także	Próbuje częściowo samodzielnie proponować oryginalne rozwiązania złożonych sytuacji kryzysowych i zagrożeń bezpieczeństwa oraz prognozować przebieg ich	Samodzielnie proponuje oryginalne rozwiązania złożonych sytuacji kryzysowych i zagrożeń bezpieczeństwa oraz prognozuje przebieg ich rozwiązania a także

	przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych z różnym skutkiem.	rozwiązania a także przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych.	przewiduje skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych z różnym skutkiem.
EPK1	Dostatecznie docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem publicznym.	Dobrze docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem publicznym	Bardzo dobrze docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem publiczny i dostrzega ich aspekty pozaprawne.
EPK2	Potrafi z pomocą innych oraz niezbyt krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny.	Potrafi samodzielnie, lecz niezbyt krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny.	Potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny.
EPK3	Potrafi dostatecznie uczestniczyć w przygotowaniu projektów w zakresie bezpieczeństwa publicznego, lecz nie wyróżnia się w grupie.	Potrafi dobrze uczestniczyć w przygotowaniu projektów w zakresie bezpieczeństwa publicznego i wyróżnia się w grupie.	Potrafi bardzo dobrze uczestniczyć w przygotowaniu projektów w zakresie bezpieczeństwa publicznego i staje się liderem w grupie.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:
1. Piskorska B., Zaręba A, *System bezpieczeństwa zbiorowego w XXI wieku*, Lublin 2018.
2. Misiuk A., *Administracja bezpieczeństwa i porządku publicznego*, Warszawa 2008.
3. Czarniecki B., Siemiński W., *Kształtowanie bezpiecznej przestrzeni publicznej*, Warszawa 2004.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Sprengel B., *Służby mundurowe ochrona bezpieczeństwa wewnętrznego: zarys problematyki*, Toruń 2008.
2. Zdyb M., Sikora A., Stelmasiak J., *System bezpieczeństwa i porządku publicznego. Organy i inne podmioty administracji*, Warszawa 2015.
3. Lisiecki M., *Zarządzanie bezpieczeństwem publicznym*, Warszawa 2011.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	8	13
Przygotowanie referatu	5	8
Przygotowanie do egzaminu	10	15
Przygotowanie do ćwiczeń	5	10
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	3	3

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Andrzej Skwarski

Data aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	andrzej.skwarski@wp.pl
Podpis	Andrzej Skwarski

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**SPwSB.3**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony UE**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr hab. Kazimierz Kraj, prof. AJP.** **dr Tomasz Marcinkowski**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W**: (30); **Ćw.**: (15);	**W**: (15); **Ćw.**: (12);
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Wiedza z zakresu systemu instytucjonalnego i źródeł prawa UE.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Przekazanie studentom wiedzy z zakresu struktury instytucjonalnej i funkcjonowania Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej.
	Umiejętności
CU1	Nabycie umiejętności poszukiwania, gromadzenia i wykorzystywania informacji niezbędnych do analizy zjawisk warunkujących utrzymanie bezpieczeństwa UE i państwa członkowskich.
CU2	Wykształcenie umiejętności konstruktywnej krytyki zaistniałych problemów i zjawisk.
	Kompetencje społeczne
CK1	Wykształcenie umiejętności diagnozowania niedostatków wiedzy z zakresu WPBiO UE i podejmowania działań w celu jej uzupełnienia.
CK2	Wykształcenie umiejętności racjonalnego i pragmatycznego działania w sytuacjach kryzysowych.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)	**Kierunkowy efekt uczenia**

Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student ma pogłębioną wiedzę na temat analizowania i prognozowania uwarunkowań polskiej polityki bezpieczeństwa i polityki obronnej w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa w warunkach integracji europejskiej	K_W07
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student analizuje podstawowe akty prawne Unii Europejskiej w zakresie WPBiO UE i dobiera wskazane w nich mechanizmy do sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa UE.	K_U02 K_U06
EPU2	Student opisuje funkcjonowanie WPBiO UE, czynniki ją determinujące oraz związki przyczynowo- skutkowe między WPBiO a bezpieczeństwem Polski.	K_U04
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student podejmuje działania w celu uzupełnienia wiedzy i umiejętności z zakresu WPBiO nie tylko swojej, ale także grupy.	K_K12
EPK2	Student podejmuje zracjonalizowane i pragmatyczne działania, indywidualnie i w grupie, w sytuacjach kryzysowych w oparciu o przepisy prawa	K_K13 K_K15

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Cele, efekty kształcenia oraz metody ich weryfikacji.	0,5	0,5
W2	Geneza Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony UE.	5,5	2,5
W3	WPBiO UE jako integralna część WPZiB UE.	4	3
W4	System instytucjonalny WPBiO UE.	4	3
W5	Mechanizm decyzyjny i instrumenty realizacji WPBiO UE.	6	2
W6	Wzmocniona współpraca strukturalna. Klauzula sojusznicza i solidarności.	4	2
W7	UE a inne organizacje kompetentne w sferze bezpieczeństwa i obrony.	6	2
	Razem liczba godzin wykładów	30	15

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Cele, efekty kształcenia oraz metody ich weryfikacji.	0,5	0,5
C2	Projekty integracji militarnej i z zakresu bezpieczeństwa.	1	2
C3	Kompetencje państw członkowskich UE w zakresie bezpieczeństwa a kompetencje UE.	1,5	1,5
C4	Koncepcje WPBiO.	2	2
C5	Zasoby i zdolności militarne UE.	3,5	2
C6	Zasoby i zdolności cywilne UE.	3,5	2
C7	Wybrane aspekty bezpieczeństwa UE i państw członkowskich (np. bezpieczeństwo energetyczne, bezpieczeństwo żywności).	3	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	12

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny) **M2 – Metoda problemowa** (wykład z elementami	Projektor, laptop, wybrane akty prawa UE

	dyskusji)	
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa** (rozmowa sterująca, debata) **M5 – Metoda praktyczna** (prezentacja prac własnych)	Projektor, laptop, wybrane akty prawa UE

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P2 –Zaliczenie** (pisemne w formie testowej z elementami opisu)
Ćwiczenia	**F1 – Sprawdzian** (pisemny) **F2 – Obserwacja/aktywność** **F3 – Praca pisemna** (projekt)	**Ocena podsumowująca** jest sumą ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	**Wykład**	**Ćwiczenia**		
	P2	**F1**	**F2**	**F3**
EPW1	X	X	X	X
EPU1	X	X	X	X
EPU2	X	X	X	X
EPK1			X	X
EPK2	X		X	

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student ma pogłębioną wiedzę na temat analizowania i prognozowania wybranych uwarunkowań polskiej polityki bezpieczeństwa i polityki obronnej w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa w warunkach integracji europejskiej.	Student ma pogłębioną wiedzę na temat analizowania i prognozowania większości uwarunkowań polskiej polityki bezpieczeństwa i polityki obronnej w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa w warunkach integracji europejskiej.	Student ma pogłębioną wiedzę na temat analizowania i prognozowania wszystkich wymaganych uwarunkowań polskiej polityki bezpieczeństwa i polityki obronnej w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa w warunkach integracji europejskiej.
EPU1	Student analizuje podstawowe akty prawne Unii Europejskiej w zakresie WPBiO UE i z pomocą wykładowcy dobiera wskazane w nich mechanizmy do sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa UE	Student analizuje podstawowe akty prawne Unii Europejskiej w zakresie WPBiO UE i samodzielnie dobiera wskazane w nich mechanizmy do sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa UE.	Student analizuje podstawowe akty prawne Unii Europejskiej w zakresie WPBiO UE, samodzielnie dobiera wskazane w nich mechanizmy do sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa UE i porównuje je z aktami prawa krajowego.
EPU2	Student opisuje funkcjonowanie WPBiO UE, podstawowe czynniki ją determinujące oraz niektóre związki przyczynowo-skutkowe między WPBiO a	Student opisuje funkcjonowanie WPBiO UE, czynniki ją determinujące oraz związki przyczynowo-skutkowe między WPBiO a bezpieczeństwem Polski.	Student opisuje i krytycznie ocenia funkcjonowanie WPBiO UE, czynniki ją determinujące oraz związki przyczynowo-skutkowe między WPBiO a

	bezpieczeństwem Polski.		bezpieczeństwem Polski.
EPK1	Student podejmuje wskazane przez wykładowcę działania w celu uzupełnienia wiedzy i umiejętności z zakresu WPBiO nie tylko swojej, ale także grupy.	Student samodzielnie podejmuje wybrane działania w celu uzupełnienia wiedzy i umiejętności z zakresu WPBiO nie tylko swojej, ale także grupy.	Student podejmuje samodzielne działania w celu uzupełnienia wiedzy i umiejętności z zakresu WPBiO nie tylko swojej, ale także grupy i potrafi ocenić ich skuteczność.
EPK2	Student z pomocą nauczyciela podejmuje zracjonalizowane i pragmatyczne działania, indywidualnie i w grupie, w sytuacjach kryzysowych w oparciu o przepisy prawa.	Student samodzielnie podejmuje zracjonalizowane i pragmatyczne działania, indywidualnie i w grupie, w sytuacjach kryzysowych w oparciu o przepisy prawa.	Student samodzielnie podejmuje zracjonalizowane i pragmatyczne działania, indywidualnie i w grupie, w sytuacjach kryzysowych w oparciu o przepisy prawa i krytycznie ocenia ich skuteczność.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z ocena

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. *Bezpieczeństwo międzynarodowe*, (red.) R. Zięba, Warszawa 2018.
2. A. Ciupiński, *Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony Unii Europejskiej*, Warszawa 2018
3. Bezpieczeństwo w Unii Europejskiej (red.) T. R. Aleksandrowicz, Warszawa 2018
4. R. Zięba, *Próby ożywienia polityki bezpieczeństwa i obrony Unii Europejskiej*, „Krakowskie Studia Międzynarodowe" nr 1/2017, www.ksm.ka.edu.pl.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Współczesne stosunki międzynarodowe, (red.) E. Cziomer, cz. 3, Kraków 2015, (dostęp: www.repozytorium.ka.edu.pl).
2. N. Nugent, Unia Europejska, Władza i polityka, Kraków 2012.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Czytanie literatury/materiałów źródłowych	2	2
Przygotowanie do pracy pisemnej	8	13
Przygotowanie do sprawdzianu	7	15
Przygotowanie do egzaminu	13	18
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	3	3

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. Kazimierz Kraj, prof. AJP
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	artuzow@wp.pl
Podpis	

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**SPwSB.4**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Prawo policyjne**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr inż. Robert Maciejczyk, mgr Stanisław Panek**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W**: (30); **Ćw.**: (15);	**W**: (15); **Ćw.**: (12);
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Wiedza z zakresu nauk społecznych na poziomie studiów I stopnia

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studentów w wiedzę ogólną z nauk o bezpieczeństwie i nauk pokrewnych w tym nauki o policji w szczególności w odniesieniu do istoty działania policji w ramach kształtowania bezpieczeństwa i porządku publicznego, miejsca i roli policji w systemie bezpieczeństwa oraz organizacji funkcjonowania w państwie.
CW2	Przekazanie studentom wszechstronnej wiedzy z zakresu nauk społecznych w zakresie przydatnym w działalności organów ścigania, instytucji, służb, inspekcji i innych jednostek organizacyjnych istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa.
CW3	Przekazanie studentom wiedzy z zakresu udziału jednostki w kształtowaniu środowiska bezpieczeństwa oraz podejmowania przez nią czynności organizacyjnych i zarządczych w ramach instytucji, służb, inspekcji i innych podmiotów istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności analizowania, rozpoznawania, diagnozowania i interpretowania zjawisk społecznych, kulturowych, politycznych, prawnych i ekonomicznych będących przedmiotem zainteresowania bezpieczeństwa.
CU2	Zdobycie umiejętności posługiwania się normami i regułami prawnymi w celu rozwiązywania problemów i zadań z zakresu bezpieczeństwa.

CU3	Przygotowanie absolwenta do wykonywania zadań zawodowych, krytycznej oceny otaczającej go rzeczywistości, formułowania opinii, proponowania rozwiązań, w tym o charakterze prawnym.
Kompetencje społeczne	
CK1	Ukształtowanie postawy społecznej i etycznej opartej na poszanowaniu prawa i wartości moralnych powszechnie akceptowanych w społeczeństwie, w szczególności rozwinięcie wrażliwości na potrzebę zagwarantowania bezpieczeństwa oraz przestrzegania praw i wolności człowieka w sytuacjach kryzysowych.
CK2	Uświadomienie potrzeby i rozwinięcie umiejętności uczenia się przez całe życie.
CK3	Przygotowanie do uczestnictwa w projektach związanych z bezpieczeństwem.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Ma rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę z zakresu metodologii badań w naukach społecznych, ich miejsca w systemie nauk i w relacjach z innymi naukami.	K_W01
EPW2	Ma wiedzę na temat rozwiązywania problemów prawnych w zakresie bezpieczeństwa narodowego, międzynarodowego oraz systemu nadzoru nad sektorem bezpieczeństwa w państwie.	K_W08
EPW3	Ma pogłębioną wiedzę na temat człowieka jako podmiotu uczestniczącego w procesie kształtowania etyki i kultury środowiska bezpieczeństwa oraz o historycznych, kulturowych, technicznych i międzynarodowych uwarunkowań bezpieczeństwa.	K_W06
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Interpretuje różnego rodzaju zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa.	K_U01
EPU2	Sprawnie posługuje się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystuje strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych w dziedzinie bezpieczeństwa.	K_U07
EPU3	Proponuje oryginalne rozwiązania złożonych sytuacji kryzysowych i zagrożeń bezpieczeństwa oraz prognozuje przebieg ich rozwiązania a także przewiduje skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych.	K_U09
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem narodowym.	K_K13
EPK2	Potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny.	K_K12
EPK3	Potrafi uczestniczyć w przygotowaniu projektów w zakresie bezpieczeństwa.	K_K14

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	I część zajęć (0,5 godz.): **Zapoznanie studentów z celem zajęć, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji**. II część zajęć: Historia policji	4	2
W2	Rola i miejsce policji w systemie bezpieczeństwa państwa	2	2
W3	Modele policji we współczesnym świecie	4	2
W4	Organizacja i funkcjonowanie policji w Polsce	4	2
W5	Zadania policji, współpraca z innymi służbami	2	2
W6	Uprawnienia policji	4	2

W7	Środki przymusu bezpośredniego i ich użycie przez policję	4	1
W8	Służba w policji	4	1
W9	Odpowiedzialność dyscyplinarna policjantów, naruszenie zasad etyki zawodowej.	2	1
	Razem liczba godzin wykładów	30	15

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Organizacja i zadania policji	2	1
C2	Nabór do służby w policji	1	1
C3	Rodzaje służb i czynności policyjnych	2	2
C4	Uprawnienia do stosowania środków przymusu bezpośredniego i broni palnej	2	2
C5	Uprawnienia procesowe policji	2	2
C6	Uprawnienia do realizacji czynności operacyjnych	2	2
C7	Prawa obywatela a uprawnienia policji	2	1
C8	Statystyka policyjna	2	1
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	12

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny) **M2 – Metoda problemowa** (wykład z elementami analizy źródłowej i problemowej)	Projektor multimedialny, system informacji prawnej, MS Teams.
Ćwiczenia	**M2 - Metoda problemowa** (analiza przypadku, case study) **M5 – Metoda praktyczna** (czytanie i analiza tekstu źródłowego, prezentacja różnych form wypowiedzi)	Internetowy wykaz aktów prawnych, MS Teams.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P2 – Zaliczenie** (pisemne w formie opisowej)
Ćwiczenia	**F2-obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F3 – Praca pisemna** (przygotowanie referatu lub prezentacji) **F5 – ćwiczenia praktyczne** (przygotowanie dokumentów lub pism przydatnych w pracy zawodowej, analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych, przeprowadzanie symulacji lub inscenizacji.	**Ocena podsumowująca** jest sumą ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	**Wykład**	**Ćwiczenia**		
	P2	**F2**	**F3**	**F5**
EPW1	X	X	X	
EPW2	X	X	X	X

EPW3	X		X	
EPU1	X		X	X
EPU2	X	X	X	
EPU3	X		X	
EPK1			X	X
EPK2		X	X	
EPK3		X	X	

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna wybrane terminy z zakresu prawa policyjnego	Zna większość terminów z zakresu prawa policyjnego	Zna wszystkie wymagane terminy z zakresu prawa policyjnego.
EPW2	Ma podstawową wiedzę na temat rozwiązywania problemów prawnych w zakresie bezpieczeństwa narodowego, międzynarodowego oraz systemu nadzoru nad sektorem bezpieczeństwa w państwie.	Ma pogłębioną wiedzę na temat rozwiązywania problemów prawnych w zakresie bezpieczeństwa narodowego, międzynarodowego oraz systemu nadzoru nad sektorem bezpieczeństwa w państwie.	Ma rozszerzoną i utrwaloną wiedzę na temat rozwiązywania problemów prawnych w zakresie bezpieczeństwa narodowego, międzynarodowego oraz systemu nadzoru nad sektorem bezpieczeństwa w państwie.
EPW3	Ma dostatecznie pogłębioną wiedzę na temat człowieka jako podmiotu uczestniczącego w procesie kształtowania etyki i kultury środowiska bezpieczeństwa oraz o historycznych, kulturowych, technicznych i międzynarodowych uwarunkowań bezpieczeństwa.	Ma dobrze pogłębioną wiedzę na temat człowieka jako podmiotu uczestniczącego w procesie kształtowania etyki i kultury środowiska bezpieczeństwa oraz o historycznych, kulturowych, technicznych i międzynarodowych uwarunkowań bezpieczeństwa.	Ma bardzo dobrze pogłębioną wiedzę na temat człowieka jako podmiotu uczestniczącego w procesie kształtowania etyki i kultury środowiska bezpieczeństwa oraz o historycznych, kulturowych, technicznych i międzynarodowych uwarunkowań bezpieczeństwa.
EPU1	Interpretuje różnego rodzaju zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa z różnym skutkiem.	Interpretuje różnego rodzaju zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa i próbuje wyciągać wnioski	Interpretuje różnego rodzaju zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa i wyciąga poprawne wnioski.
EPU2	Próbuje posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystywać strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych w dziedzinie bezpieczeństwa.	Próbuje z różnym skutkiem posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystywać strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych w dziedzinie bezpieczeństwa.	Sprawnie posługuje się wybranymi ujęciami teoretycznymi i odpowiednio wykorzystuje strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych w dziedzinie bezpieczeństwa.
EPU3	Próbuje niesamodzielnie proponować oryginalne rozwiązania złożonych	Próbuje częściowo samodzielnie proponować oryginalne rozwiązania	Samodzielnie proponuje oryginalne rozwiązania złożonych sytuacji

	sytuacji kryzysowych i zagrożeń bezpieczeństwa oraz prognozować przebieg ich rozwiązania a także przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych z różnym skutkiem.	złożonych sytuacji kryzysowych i zagrożeń bezpieczeństwa oraz prognozować przebieg ich rozwiązania a także przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych.	kryzysowych i zagrożeń bezpieczeństwa oraz prognozuje przebieg ich rozwiązania a także przewiduje skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych z różnym skutkiem.
EPK1	Dostatecznie docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem narodowym.	Dobrze docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem narodowym.	Bardzo dobrze docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem narodowym i dostrzega ich aspekty pozaprawne.
EPK2	Potrafi z pomocą innych oraz niezbyt krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny.	Potrafi samodzielnie, lecz niezbyt krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny.	Potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny.
EPK3	Potrafi dostatecznie uczestniczyć w przygotowaniu projektów w zakresie bezpieczeństwa, lecz nie wyróżnia się w grupie.	Potrafi dobrze uczestniczyć w przygotowaniu projektów w zakresie bezpieczeństwa i wyróżnia się w grupie.	Potrafi bardzo dobrze uczestniczyć w przygotowaniu projektów w zakresie bezpieczeństwa i staje się liderem w grupie.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:
1. Czuryk M. (red.), Karpiuk M., Kostrubiec J., Orzeszyna K., *Prawo policyjne*, Warszawa 2014.
2. Sławik K., *Zarys systemu prawa policyjnego*, Warszawa 2011.
3. Sprengel B., *Służby mundurowe ochrona bezpieczeństwa wewnętrznego: zarys problematyki*, Toruń 2008.
Akty prawne obowiązkowe: ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Czebotar Ł., Gądzik Z., Łyżwa A., Michałek A., Świerczewska-Gąsiorowska A., Tokarski M., *Ustawa o Policji. Komentarz praktyczny*, Warszawa 2015.
2. Misiuk A., *Historia Policji w Polsce od X wieku do współczesności*, Warszawa 2008.
3. Sprengel B., *Policyjne czynności operacyjno-rozpoznawcze w Polsce*, Studia Politologiczne 2019, vol. 51.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	8	12
Przygotowanie do sprawdzaniu	5	10
Przygotowanie referatu	5	10
Przygotowanie do zaliczenia	10	14
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	3	3

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Krzysztof Gorazdowski
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	kgorazd@interia.pl
Podpis	Krzysztof Gorazdowski

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**SPwSB.5**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Bezpieczeństwo prawne rodziny i dziecka**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Sylwia Gwoździewicz**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W**: (15); **Ć:** (15)	**W**: (10); **Ć:** (8)
Liczba godzin ogółem	**30**	**18**

C - Wymagania wstępne

Student przedmiotu Bezpieczeństwo prawne rodziny i dziecka posiada wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne, które nabył podczas realizacji przedmiotu Profilaktyka i prewencja problemów społecznych.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu bezpieczeństwa prawnego dziecka i rodziny, w szczególności w odniesieniu do istoty administrowania bezpieczeństwem i porządkiem publicznym, systemów bezpieczeństwa oraz funkcjonowania struktur społecznych w sytuacjach kryzysowych w wymiarze lokalnym, regionalnym i globalnym.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności analizowania przyczyn i przebiegu procesów oddziaływujących na bezpieczeństwo prawne dziecka i rodziny oraz formułowania indywidualnych opinii, stawiania hipotez badawczych i ich weryfikowania.
CU2	Zdobycie umiejętności posługiwania się normami i regułami prawnymi w celu rozwiązywania problemów i zadań z zakresu bezpieczeństwa prawnego dziecka i rodziny.
	Kompetencje społeczne
CK1	Wyposażenie w zdolność podejmowania i prowadzenia dyskusji w atmosferze wzajemnego szacunku i zrozumienia dla odmienności poglądów oraz ukształtowanie właściwych standardów pracy w grupie w celu wypracowania oczekiwanych rozwiązań problemów występujących w pracy zawodowej.
CK2	Ukształtowanie postawy społecznej i etycznej opartej na poszanowaniu prawa i wartości moralnych powszechnie akceptowanych w społeczeństwie, w szczególności rozwinięcie wrażliwości na potrzebę

	zagwarantowania bezpieczeństwa oraz przestrzegania praw i wolności człowieka w sytuacjach kryzysowych.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Ma rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę z zakresu bezpieczeństwa prawnego dziecka i rodziny.	K_W01
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Posługuje się w sposób pogłębiony normami i regułami umożliwiającymi rozwiązanie konkretnie postawionego problemu bezpieczeństwa prawnego dziecka i rodziny.	K_U06
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Akceptuje i szanuje odmienne od własnych poglądy i potrafi prowadzić polemikę z innymi w sposób etyczny i kulturalny z poszanowaniem prawa innych do wyrażania i eksponowania własnych przekonań i systemów wartości.	K_K05
EPK2	Docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem dziecka i rodziny.	K_K13

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Cel przedmiotu, warunki i kryteria zaliczenia. Zapoznanie studentów z efektami kształcenia.	2	1
W2	Prawa dziecka – regulacje międzynarodowe i krajowe. Konstytucyjna zasada pomocniczości. Pojęcie dobra dziecka. Wymiar sprawiedliwości dostosowany do potrzeb dziecka. Odpowiedzialność prawna małoletnich i nieletnich osób. Pomoc mediatora i kuratora w postępowaniu wobec nieletnich osób	4	3
W3	Prawa, obowiązki i odpowiedzialność prawna rodziców i opiekunów prawnych wobec dzieci. Zakres i rodzaje władzy rodzicielskiej, Rodzaje i skutki ubezwłasnowolnienia.	3	2
W4	Wybrane problemy: udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży oraz organizacji kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz niedostosowanej społecznie.	2	1
W5	Założenia i cele ustawy o spieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zasady i formy wsparcia. Rodzinna i instytucjonalna pomoc rodzinie w opiece i wychowaniu dziecka. Instytucjonalna piecza zastępcza – rodzaje i formy. Rola i zadania asystenta rodziny.	4	3
	Razem liczba godzin wykładów	15	10

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**. Wybrane problemy bezpieczeństwa dziecka i rodziny w systemie instytucjonalnej pomocy państwa, na wybranych przykładach placówek opiekuńczo-wychowawczych pieczy zastępczej.	8	4
C2	Wybrane problemy bezpieczeństwa prawnego osób nieletnich/małoletnich w systemie instytucjonalnym, na wybranych	7	4

	przykładach		
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	8

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny). **M2 – Metoda problemowa** (wykład problemowy). **M4 – Metoda programowa** (wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych).	Projektor multimedialny, komputer, MS Teams.
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa** (metody aktywizujące: dyskusja związana z ćwiczeniami; metoda przypadków - case study; pytania i odpowiedzi) **M5 - Metoda praktyczna** (ćwiczenia przedmiotowe: analiza referatów/prezentacji przedstawionych przez studentów).	Projektor multimedialny, komputer, MS Teams.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P2 – Zaliczenie** (pisemne w formie testowej).
Ćwiczenia	**F2 – Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć). **F3 – Praca pisemna** (przygotowanie referatu lub prezentacji).	**Ocena podsumowująca** stanowi sumę ocen formujących.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	**Wykład**	**Ćwiczenia**	
	P2	**F2**	**F3**
EPW1	x	x	x
EPU1	x	x	x
EPK1		x	x
EPK2		x	x

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student zna wybrane terminy, zasady, definicje normy i reguły prawne oraz organizacyjne dotyczące bezpieczeństwa prawnego dziecka i rodziny.	Student zna większość terminów, zasad, definicji, norm i reguł prawnych oraz organizacyjnych bezpieczeństwa prawnego dziecka i rodziny.	Student zna wszystkie wymagane terminy, zasady, definicje normy i reguły prawne oraz organizacyjne bezpieczeństwa prawnego dziecka i rodziny.
EPU1	Wykonuje niektóre zadania dotyczące rozwiązania konkretnie postawionego problemu z bezpieczeństwa prawnego dziecka i rodziny	Wykonuje większość zadań dotyczących rozwiązania konkretnie postawionego problemu z bezpieczeństwa prawnego dziecka i rodziny	Wykonuje wszystkie wymagane zadnia dotyczące rozwiązania konkretnie postawionego problemu z bezpieczeństwa prawnego dziecka i rodziny
EPK1	Rozumie, ale nie zna skutków prowadzenia	Rozumie i zna skutki prowadzenia polemiki z	Rozumie i zna skutki, i pozatechniczne aspekty

	polemiki z innymi w sposób etyczny i kulturalny z poszanowaniem prawa innych do wyrażania i eksponowania własnych przekonań i systemów wartości	innymi w sposób etyczny i kulturalny z poszanowaniem prawa innych do wyrażania i eksponowania własnych przekonań i systemów wartości	prowadzenia polemiki z innymi w sposób etyczny i kulturalny z poszanowaniem prawa innych do wyrażania i eksponowania własnych przekonań i systemów wartości
EPK2	Rozumie, ale nie zna skutków znaczenia i znajomości prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem dziecka i rodziny.	Rozumie i zna skutki znaczenia i znajomości prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem dziecka i rodziny.	Rozumie i zna skutki, i pozatechniczne aspekty znaczenia i znajomości prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem dziecka i rodziny.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Smyczyński T., *Prawo rodzinne i opiekuńcze,* Warszawa 2018.
2. Prawodawstwo krajowe (wybrane):

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. *o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej*;
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. *o postępowaniu w sprawach nieletnich;*
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. *Kodeks rodzinny i opiekuńczy;*
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. *w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym;*
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. *w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach*.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Ćmiel S. (S. Gwoździewicz), *Nieprzystosowanie społeczne dzieci i młodzieży. Teoria i praktyka,* 2011 r.
2. Królak B., Rączka M., *Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Komentarz.*, Warszawa 2017.
3. Krzyszkowski J, Domaradzki P., *Wsparcie dziecka w rodzinie i pieczy zastępczej,* Łódź 2016.
4. Stadniczenko S.L. (red)., *Konwencja o prawach dziecka. Wybór zagadnień* (artykuły i komentarze); Biuro Recznika Praw Dziecka, Warszawa 2015.
5. Źródła prawa międzynarodowego (wybrane):

- *Konwencja o prawach dziecka z 20 listopada 1989 r.*
- *Agenda UE na rzecz paw dziecka z 15 lutego 2011 r.*

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30	18
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	8	10
Przygotowanie prezentacji/referatu	5	10
Przygotowanie do zaliczenia	5	10
Suma godzin:	**50**	**50**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	2	2

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Sylwia Gwoździewicz

Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	sylwiagwozdziewicz@gmail.com
Podpis	Sylwia Gwoździewicz

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**SPwSB.6**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Straż graniczna i celna w systemie bezpieczeństwa**
2. Punkty ECTS	**4**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Joanna Lubimow**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 4	**W**:30; **Ćw.** 30	**W**: 18; **Ćw.**:18
Liczba godzin ogółem	**60**	**36**

C - Wymagania wstępne

Student posiada podstawową wiedzę na temat służb mundurowych w Polsce

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Przekazanie wiedzy z zakresu bezpieczeństwa narodowego z uwzględnieniem pozycji straży granicznej i celnej
CW2	Przekazanie wiedzy z zakresu funkcjonowania służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wewnętrzne państwa
CW3	Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu roli jednostki ludzkiej w zakresie budowania bezpieczeństwa oraz roli służb mundurowych w tym zakresie
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności w zakresie poszukiwania rozwiązań właściwych dla tworzenia środowiska bezpieczeństwa
CU2	Zdobycie umiejętności posługiwania sie rozwiązaniami prawnymi istotnymi dla sprawnego funkcjonowania straży granicznej i celnej
CU3	Zdobycie umiejętności doboru parametrów oraz metod badawczych istotnych dla usprawniania pracy straży granicznej i celnej
	Kompetencje społeczne
CK1	Wytworzenie postawy osoby wrażliwej na problemy bezpieczeństwa dostrzegającej rolę straży

	granicznej i celnej w systemie bezpieczeństwa narodowego
CK2	Ukształtowanie postawy otwartej na polemikę z postawami przeciwstawnymi w dążeniu do znajdowania rozwiązań skutecznych dla budowy bezpieczeństwa wewnętrznego

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Posiada wiedzę w zakresie właściwej oceny i roli nauk społecznych odnośnie budowania systemu bezpieczeństwa	K_W01
EPW2	Posiada wiedzę w zakresie rozwiązywania problemów z zakresu bezpieczeństwa oraz nadzoru nad sektorem bezpieczeństwa	K_W08
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Umiejętnie wybiera właściwe środki w celu rozwiązywania problemów z zakresu bezpieczeństwa	K_U06
EPU2	Posługuje się normami i rozwiązaniami niezbędnymi dla rozwiązywania problemów bezpieczeństwa	K_UO7
EPU3	Wykorzystuje wiedzę w zakresie możliwości wykorzystania straży granicznej i celnej w realizacji zadań z zakresu bezpieczeństwa	K_U02
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Potrafi przewidywać skutki podejmowanych działań	K_K08
EPK2	Wykazuje wrażliwość w zakresie pojawiania sie różnic kulturowych czy etnicznych	K_K11

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści wykładów**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
W1	I część zajęć (0,5 godz.): **Zapoznanie studentów z celem zajęć, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji**. II część zajęć: Historia powstania służb granicznych i celnych.	6	2
W2	Zadania i organizacja Straży Granicznej. Prawne podstawy funkcjonowania formacji.	6	4
W3	Zadania i organizacja Straży Celnej. Prawne podstawy funkcjonowania formacji.	6	4
W4	Współpraca Straży Granicznej i Straży Celnej oraz jej znaczenie dla bezpieczeństwa granic RP.	6	4
W5	Zadania Straży Granicznej i Straży Celnej w zakresie ochrony granic UE/Strefy Schengen.	6	4
	Razem liczba godzin wykładów	30	18

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	I część zajęć (0,5 godz.): **Zapoznanie studentów z celem zajęć, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji**. II część zajęć: System zarządzania granicami UE/Strefy Schengen.	6	4
C2	Służby graniczne państw europejskich, na przykładzie wybranych państw UE.	6	4

C3	Służby celne państw europejskich, na przykładzie wybranych państw UE.	6	4
C4	Współpraca Straży Granicznej i Straży Celnej z Policją oraz innymi służbami w Polsce.	6	3
C5	Współpraca międzynarodowa Straży Granicznej i Straży Celnej.	6	3
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	**M1 - Metoda podająca**: (wykład informacyjny); **M2 – Metoda problemowa**: (wykład problemowy)	Komputer, projektor, MS Teams.
Ćwiczenia	**M5 – Metoda praktyczna**: (czytanie i analiza tekstu źródłowego, przygotowanie prezentacji)	Komputer, projektor, prezentacja power point, teksty źródłowe, MS Teams.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P1 – Egzamin pisemny** (test z elementami opisu)
Ćwiczenia	**F2 – Obserwacja**/aktywność (poziom przygotowania się do zajęć, wykonywanie ćwiczeń na zajęciach – indywidualnie i w grupie) **F4 – Prezentacja** (przygotowanie i prezentacja)	Ocena podsumowująca stanowi sumę ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	**Wykład**	**Ćwiczenia**	
	P2	**F2**	**F4**
EPW1	x	x	x
EPW2	x	x	x
EPU1	x	x	x
EPU2	x	x	x
EPU3	x	x	x
EPK1			x
EPK2			x

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Posiada podstawową wiedzę w zakresie funkcjonowania instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa	Posiada większościową wiedzę w zakresie funkcjonowania instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa	Zna wszystkie instytucje odpowiedzialne za bezpieczeństwo państwa
EPW2	Potrafi nawiązywać współpracę z wybranymi	Potrafi nawiązywać współpracę z większością	Potrafi nawiązywać współpracę ze wszystkimi instytucjami

	instytucjami kryzysowymi na potrzeby bezpieczeństwa.	instytucji kryzysowych	kryzysowymi na potrzeby bezpieczeństwa.
EPU1	Wykonuje częściowo zadania w zakresie rozwiązywania problemów bezpieczeństwa będących zadaniami SG i SC	Wykonuje większość zadań w zakresie rozwiązywania problemów bezpieczeństwa będących zadaniami SG i SC	Wykonuje wszystkie zadania w zakresie rozwiązywania problemów bezpieczeństwa będących zadaniami SG i SC
EPU2	Posługuje się w sposób podstawowy normami i regułami umożliwiającymi rozwiązanie konkretnie postawionego problemu właściwego dla kierunku bezpieczeństwo	Posługuje się w sposób dostateczny normami i regułami umożliwiającymi rozwiązanie konkretnie postawionego problemu właściwego dla kierunku bezpieczeństwo	Posługuje się w sposób pogłębiony normami i regułami umożliwiającymi rozwiązanie konkretnie postawionego problemu właściwego dla kierunku bezpieczeństwo
EPU3	W sposób ograniczony wykorzystuje wiedzę dotyczącą bezpieczeństwa w aspekcie wykorzystania straży granicznej i celnej.	W sposób wystarczający wykorzystuje wiedzę dotyczącą bezpieczeństwa w aspekcie wykorzystania straży granicznej i celnej.	W pełny sposób wykorzystuje wiedzę dotyczącą bezpieczeństwa w aspekcie wykorzystania straży granicznej i celnej.
EPK1	Jest świadomy konieczności wybiórczej aktywności w zakresie uczenia się.	Jest świadomy konieczności większej aktywności w zakresie uczenia się	Jest świadomy konieczności stałej aktywności w zakresie uczenia się.
EPK2	W ograniczonym zakresie rozumie konieczność angażowania się w niektóre aspekty działań w dziedzinie bezpieczeństwa	W wystarczającym zakresie rozumie konieczność angażowania się w niektóre aspekty działań w dziedzinie bezpieczeństwa	W pełnym zakresie rozumie konieczność angażowania się w niektóre aspekty działań w dziedzinie bezpieczeństwa

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1.Opaliński B., Rogalski M., Szustakiewicz P., *Ustawa o Straży Granicznej. Komentarz*, Warszawa 2018.
2.Bielecki L., Gorgol A. (red.), *Ustawa o Krajowej Administracji Skarbowej. Komentarz*, Warszawa 2018.
3. Wawrzusiszyn A., *Wybrane problemy transgranicznego bezpieczeństwa Polski*, Warszawa 2012.
4. *Funkcjonowanie Służby Celnej w Polsce*, (red.) M. Wocha, Warszawa 2017.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1 Wawrzyk P., *Współpraca Policyjna a System Informacyjny Schengen II*, Warszawa 2008.
2. Wiśniewski B., Piątek Z., *Współczesny wymiar funkcjonowania Straży Granicznej*, Warszawa 2006.
3. Ustawa z dnia 12 października 1990 roku *o Straży Granicznej*, Dz. U. z 2011 r. Nr 116.
4. Założenia wieloletniej koncepcji Straży Granicznej na lata 2009 –2015, http: //www. strazgraniczna.pl/.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	60	36
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	10	12

Przygotowanie prezentacji	8	15
Przygotowanie do dyskusji	10	15
Przygotowanie do egzaminu	10	20
Suma godzin:	**100**	**100**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	4	4

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Joanna Lubimow
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	jlubimow@ajp.edu.pl
Podpis	Joanna Lubimow

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**SPwSB.7**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Ochrona cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Sylwia Gwoździewicz**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 4	**Ćw.:** (45)	**Ćw.:** (27)
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Student przedmiotu Bezpieczeństwo cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych posiada wiedzę, umiejętności oraz kompetencje społeczne, które nabył podczas realizacji przedmiotu Zagrożenia bezpieczeństwa w sieciach teleinformacyjnych.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Przekazanie wiedzy na temat różnorodnych koncepcji dotyczących struktur społecznych i politycznych oraz rodzajów więzi społecznych, istotnych z punktu widzenia ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności dokonywania wyboru i stosowania właściwych dla sytuacji kryzysowych rozwiązań, odpowiedniego doboru środków, narzędzi i metod pracy w celu efektywnego wykonywania zadań w obszarze ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.
CU2	Zdobycie umiejętności posługiwania się normami i regułami prawnymi w celu rozwiązywania problemów i zadań z zakresu ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.
	Kompetencje społeczne
CK1	Przygotowanie do twórczego współdziałania i pracy w grupie.
CK2	Uświadomienie potrzeby i rozwinięcie umiejętności uczenia się przez całe życie.
CK3	Ukształtowanie postawy społecznej i etycznej opartej na poszanowaniu prawa i wartości moralnych

	powszechnie akceptowanych w społeczeństwie, w szczególności rozwinięcie wrażliwości na potrzebę zagwarantowania bezpieczeństwa oraz przestrzegania praw i wolności człowieka w sytuacjach kryzysowych.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Ma pogłębioną wiedzę na temat analizowania i prognozowania zjawisk i procesów społecznych ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.	K_W07
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Posługuje się w sposób pogłębiony normami i regułami umożliwiającymi rozwiązanie konkretnie postawionego problemu właściwego dla ochrony cyberprzestrzeni RP.	K_U06
EPU2	Sprawnie posługuje się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystuje strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych dla ochrony cyberprzestrzeni RP.	K_U07
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Potrafi współpracować w grupie i przyjmować w niej różne role także w sytuacjach kryzysowych w ochronie cyberprzestrzeni RP.	K_K04
EPK2	Potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.	K_K12
EPK3	Docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem cyberprzestrzeni RP.	K_K13

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Zapoznanie studentów z efektami kształcenia, celem przedmiotu, warunkami i kryteriami zaliczenia.** Informacje wprowadzające.	2	2
C2	Podstawowe pojęcia w zakresie cyberprzestrzeni i cyberbezpieczeństwa. Strategie i legislacja UE i RP w zakresie cyberbezpieczeństwa.	8	5
C3	Strategie i programy ochrony cyberprzestrzeni UE w instytucjach państwowych i agencjach odpowiedzialnych za cyberbezpieczeństwo. Współpraca międzynarodowa w zakresie cyberbezpieczeństwa.	8	5
C4	Strategie i programy ochrony cyberprzestrzeni RP w instytucjach państwowych i agencjach odpowiedzialnych za cyberbezpieczeństwo. Współpraca krajowa w zakresie cyberbezpieczeństwa.	8	5
C5	Wdrażanie i rozwój systemowego podejścia do cyberbezpieczeństwa w wymiarze społecznym, prawnym, organizacyjnym i teleinformatycznym.	7	5
C6	Wybrane problemy związane z bezpieczeństwem cybernetycznym oraz innych cyberzagrożeń mających wpływ na bezpieczeństwo cyberprzestrzeni RP (referaty/prezentacje)	12	5
	Razem liczba godzin ćwiczeń	45	27

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**

Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa / metody aktywizujące** (wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji; dyskusja związana z ćwiczeniami; metoda przypadków - case study; pytania i odpowiedzi). **M5 - Metoda praktyczna / ćwiczenia przedmiotowe** (analiza źródeł prawa; przegląd form aktywności podmiotów zewnętrznych (np. orzecznictwa, piśmiennictwa, interpretacji organów administracji publicznej); analiza opracowanych referatów /prezentacji przedstawionych przez studentów).	Projektor multimedialny, komputer (analiza problemowa na podst. filmów dokumentalnych i konferencji naukowych), MS Teams.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F1 - Sprawdzian** pisemny w formie testowej **F2 – Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć, w tym np. ocena wygłoszonej prezentacji / referatu). **F3 – Praca pisemna** (przygotowanie referatu lub prezentacji).	Ocena podsumowująca stanowi sumę ocen formujących.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	**Ćwiczenia**		
	F1	**F2**	**F3**
EPW1	x		x
EPU1	x		x
EPU2	x		x
EPK1		x	
EPK2	x	x	x
EPK3		x	x

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna wybrane terminy dotyczące ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.	Zna większość terminów dotyczących ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.	Zna wszystkie wymagane terminy dotyczące ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.
EPU1	Wykonuje niektóre zadania dotyczące posługiwania się normami i regułami umożliwiającymi rozwiązanie konkretnie postawionego problemu właściwego dla ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.	Wykonuje większość zadań dotyczących posługiwania się normami i regułami umożliwiającymi rozwiązanie konkretnie postawionego problemu właściwego dla ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.	Wykonuje wszystkie wymagane zadnia dotyczące posługiwania się normami i regułami umożliwiającymi rozwiązanie konkretnie postawionego problemu właściwego dla ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.
EPU2	Wykonuje niektóre zadania dotyczące posługiwania się	Wykonuje większość zadań dotyczących posługiwania	Wykonuje wszystkie wymagane zadnia dotyczące posługiwania

	wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystania strategii, rozwoju techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny działań praktycznych dla ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.	się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystywania strategii, rozwoju techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny działań praktycznych dla ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.	się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystywania strategii, rozwoju techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny działań praktycznych dla ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych
EPK1	Rozumie, ale nie zna skutków współpracy w grupie i przyjmowania w niej różnych ról w ochronie cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.	Rozumie i zna skutki współpracy w grupie i przyjmowania w niej różnych ról w ochronie cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.	Rozumie i zna skutki, i pozatechniczne aspekty współpracy w grupie i przyjmowania w niej różnych ról w ochronie cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.
EPK2	Rozumie, ale nie zna skutków samodzielnego i krytycznego uzupełniania wiedzy i umiejętności w zakresie ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.	Rozumie i zna skutki samodzielnego i krytycznego uzupełniania wiedzy i umiejętności w zakresie ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.	Rozumie i zna skutki, i pozatechniczne aspekty tolerancji samodzielnego i krytycznego uzupełniania wiedzy i umiejętności w zakresie ochrony cyberprzestrzeni RP w działaniach służb państwowych.
EPK3	Rozumie, ale nie zna skutków znaczenia i znajomości prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem cyberprzestrzeni RP.	Rozumie i zna skutki znaczenia i znajomości prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem cyberprzestrzeni RP.	Rozumie i zna skutki, i pozatechniczne aspekty znaczenia i znajomości prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem cyberprzestrzeni RP.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie na ocenę

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Banasiński C., Ratajczak M. (red.), *Cyberbezpieczeństwo*, Warszawa 2020.
2. Banasiński C. (red.), *Cyberbezpieczeństwo. Zarys wykładu*, Warszawa 2018.
3. Gwoździewicz S., Tomaszycki K,red), *Legal and Social Aspects of Cybersecurity*, Warszawa 2020.
4. Prawodawstwo krajowe i UE (wybrane):
   - Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1148 z dnia 6 lipca 2016 r. *w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu i bezpieczeństwa sieci i systemów informatycznych na terytorium UE*
   - Ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. *o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa.*
   - *Strategia Cyberbezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2019-2024.*

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Gwoździewicz S., *Prawo i organizacja współdziałania instytucji i organów Unii Europejskiej na rzecz walki z cyberp stępczością* [w:] Suwaj P., Kledzik P., Samulska K., (red.), Współdziałanie w administracji, Wyd. Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, 2020, s. 175-188.
2. Gwoździewicz S., *Problematyka cyberbezpieczeństwa i wzrastającej skali cyberataków, a dostęp do Internetu jako wartości dla realizacji praw człowieka* [w] D. Bieńkowska, R. Kozłowski (red.), *Prawa człowieka i ludzkie bezp czeństwo. Osiągnięcia i wyzwania. w 70. rocznicę ogłoszenia Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka*, Warszawa 2019 (rozdział XIVs.157-168).
3. Gwoździewicz S., *Działania prawne Unii Europejskiej w zakresie cyberbezpieczeństwa* [w] *Zagrożenia bezpieczeństwa w XXI wieku. Walka z przestępczością a profilaktyka społeczna*, (red.) Z. Kuźniar, K. Tomaszycki,

A. Łapińska, Wrocław 2018, s. 25-44.
4. Radoniewicz F., *Odpowiedzialność karna za hacking i inne przestępstwa przeciwko danym komputerowym i systemom informatycznym*, Warszawa 2016.
5. Szpor G., Gryszczyńska A. (red.), *Internet. Strategie bezpieczeństwa*, Warszawa 2017.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury oraz przegląd form aktywności podmiotów zewnętrznych (np. źródeł prawa, orzecznictwa)	8	16
Przygotowanie prezentacji/referatu oraz przygotowanie do zajęć	10	15
Przygotowanie do sprawdzianu	10	15
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	3	3

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Sylwia Gwoździewicz
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	sylwiagwozdziewicz@gmail.com
Podpis	Sylwia Gwoździewicz

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**SPwSB.8**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Bezpieczeństwo informacji we współczesnych organizacjach**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Juliusz Sikorski**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 4	**Ćw.:** 45	**Ćw.:** 27
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu nauk o bezpieczeństwie oraz nauk pokrewnych, w szczególności w odniesieniu do istoty administrowania bezpieczeństwem i porządkiem publicznym, systemów bezpieczeństwa oraz funkcjonowania struktur społecznych w sytuacjach kryzysowych w wymiarze lokalnym, regionalnym i globalnym
CW2	przekazanie wiedzy na temat procesów dokonujących się we współczesnym świecie, ich analizy oraz prognozowania zmian i rozwiązań w środowisku bezpieczeństwa
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności posługiwania się normami i regułami prawnymi w celu rozwiązywania problemów i zadań z zakresu bezpieczeństwa
CU2	Przygotowanie absolwenta do samodzielnej analizy i przetwarzania informacji oraz podejmowania decyzji i kierowania zespołami ludzkimi
	Kompetencje społeczne
CK1	Ukształtowanie postawy społecznej i etycznej opartej na poszanowaniu prawa i wartości moralnych powszechnie akceptowanych w społeczeństwie, w szczególności rozwinięcie wrażliwości na potrzebę zagwarantowania bezpieczeństwa oraz przestrzegania praw i wolności człowieka w sytuacjach

	kryzysowych

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Ma pogłębioną wiedzę o współzależnościach między elementami struktury systemu bezpieczeństwa w wymiarze narodowym i międzynarodowym, społecznym i kulturowym	K_W03
EPW2	Ma pogłębioną wiedzę na temat analizowania i prognozowania zjawisk i procesów społecznych w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa	K_W07
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Analizuje przyczyny, przebieg procesów i zjawisk społecznych, rozwój zagrożeń dla bezpieczeństwa, formułuje własne opinie na ten temat oraz stawia proste hipotezy badawcze i je weryfikuje.	K_U04
EPU2	Posługuje się w sposób pogłębiony normami i regułami umożliwiającymi rozwiązanie konkretnie postawionego problemu właściwego dla kierunku bezpieczeństwo.	K_U06
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz konieczność ciągłego rozwoju osobowego i zawodowego.	K_K02
EPK2	Potrafi odpowiednio określić priorytety w realizacji zadań wyznaczonych przez siebie lub inne osoby.	K_K06

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	I część zajęć (0,5 godz.): **Zapoznanie studentów z celem zajęć, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji**. II część zajęć: Rodzaje zasobów informacyjnych we współczesnych organizacjach.	4	4
C2	Zakres pojęciowy bezpieczeństwa informacyjnego.	6	4
C3	Zagrożenia bezpieczeństwa informacyjnego.	8	6
C4	Standardy i normy bezpieczeństwa informacyjnego.	12	6
C5	Dokumentacja bezpieczeństwa informacyjnego.	15	7
	Razem liczba godzin ćwiczeń	45	27

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Ćwiczenia	**M1 – Metoda podająca** (objaśnienie) **M2 – Metoda problemowa** (metody aktywizujące: rozwiązywanie problemu) **M5 – Metoda praktyczna** (ćwiczenia przedmiotowe – czytanie i analiza tekstu źródłowego, analiza literatury przedmiotu; analiza referatów przedstawionych przez studentów)	Tablica, dokumenty źródłowe i literatura przedmiotu, MS Teams.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**

Ćwiczenia	**F1 – Sprawdzian** (pisemny) **F2 – Obserwacja/aktywność** (obserwacja poziomu przygotowania do zajęć; ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F3 – Praca pisemna** (przygotowanie referatu lub prezentacji) **F4 – Wypowiedź/wystąpienie** (sposób prezentacji prac pisemnych)	Ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia			
	F1	F2	F3	F4
EPW1		X		
EPW2	X		X	X
EPU1	X	X	X	X
EPU2		X	X	X
EPK1				X
EPK2		X	X	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
	Ocena		
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna niektóre wymagane, podstawowe terminy	Zna wszystkie wymagane podstawowe terminy	Zna wszystkie wymagane, podstawowe terminy i dodatkowo zna wszystkie wymagane istotne metody, techniki, narzędzia w zakresie bezpieczeństwa informacyjnego
EPW2	Zna niektóre wymagane, podstawowe terminy	Zna wszystkie wymagane podstawowe terminy	Zna wszystkie wymagane, podstawowe terminy i dodatkowo zna wszystkie wymagane istotne metody, techniki, narzędzia w zakresie bezpieczeństwa informacyjnego
EPU1	Stosuje niektóre podstawowe terminy	Stosuje wszystkie podstawowe terminy	Stosuje wszystkie podstawowe terminy i dodatkowo dostrzega wzajemne korelacje między nimi
EPU2	Korzysta z właściwych metod i narzędzi, ale rezultat jego pracy posiada nieznaczne błędy	Poprawnie korzysta z metod i narzędzi	Korzysta z niestandardowych metod i narzędzi
EPK1	Dostrzega związek pomiędzy posiadaną wiedzą a możliwościami rozwiązywania problemów	Dostrzega związek pomiędzy posiadaną wiedzą a możliwościami rozwiązywania problemów, potrafi podać kilka przykładów	Dostrzega związek pomiędzy posiadaną wiedzą a możliwościami rozwiązywania problemów, potrafi podać kilkanaście przykładów
EPK2	Określa priorytety w realizacji zadań wyznaczonych przez siebie lub inne osoby, poprawnie czyni to jednak przy pomocy dodatkowych wskazówek	Niemal samodzielnie potrafi określić priorytety w realizacji zadań wyznaczonych przez siebie lub inne osoby	Samodzielnie potrafi określić priorytety w realizacji zadań wyznaczonych przez siebie lub inne osoby

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa: 1. Lidermann K., *Bezpieczeństwo informacyjne. Nowe wyzwania*, Warszawa 2017. 2. *Bezpieczeństwo informacyjne w XXI wieku*, (red.) M. Kubiak, S. Topolewski, Siedlce 2016.
Literatura zalecana / fakultatywna: 1. Hetmański M., *Świat informacji*, Warszaw 2015. 2. Roman W. K., *Podstawy zarządzania informacją*, Toruń 2012.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	8	16
Przygotowanie referatu	10	15
Przygotowanie do sprawdzianu	10	15
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	3	3

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Juliusz Sikorski
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	jsikorski@ajp.edu.pl
Podpis	Juliusz Sikorski

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**SPwSB.9**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Ochrona danych osobowych**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Juliusz Sikorski** **mgr Ryszard Wójtowicz**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 4	**Ćw.:** 45	**Ćw.:** 27
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu nauk o bezpieczeństwie oraz nauk pokrewnych, w szczególności w odniesieniu do istoty administrowania bezpieczeństwem i porządkiem publicznym, systemów bezpieczeństwa oraz funkcjonowania struktur społecznych w sytuacjach kryzysowych w wymiarze lokalnym, regionalnym i globalnym
CW2	Przekazanie wiedzy na temat procesów dokonujących się we współczesnym świecie, ich analizy oraz prognozowania zmian i rozwiązań w środowisku bezpieczeństwa
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności posługiwania się normami i regułami prawnymi w celu rozwiązywania problemów i zadań z zakresu bezpieczeństwa
CU2	Przygotowanie absolwenta do samodzielnej analizy i przetwarzania informacji oraz podejmowania decyzji i kierowania zespołami ludzkimi
	Kompetencje społeczne
CK1	Ukształtowanie postawy społecznej i etycznej opartej na poszanowaniu prawa i wartości moralnych powszechnie akceptowanych w społeczeństwie, w szczególności rozwinięcie wrażliwości na potrzebę zagwarantowania bezpieczeństwa oraz przestrzegania praw i wolności człowieka w sytuacjach kryzysowych

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Ma pogłębioną wiedzę o współzależnościach między elementami struktury systemu bezpieczeństwa w wymiarze narodowym i międzynarodowym, społecznym i kulturowym w kontekście ochrony danych osobowych	K_W03
EPW2	Ma pogłębioną wiedzę na temat analizowania i prognozowania zjawisk i procesów społecznych w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa w kontekście ochrony danych osobowych	K_W07
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Analizuje przyczyny, przebieg procesów i zjawisk społecznych, rozwój zagrożeń dla bezpieczeństwa danych osobowych, formułuje własne opinie na ten temat oraz stawia proste hipotezy badawcze i je weryfikuje	K_U04
EPU2	Posługuje się w sposób pogłębiony normami i regułami umożliwiającymi rozwiązanie konkretnie postawionego problemu w zakresie ochrony danych osobowych.	K_U06
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz konieczność ciągłego rozwoju osobowego i zawodowego.	K_K02
EPK2	Potrafi odpowiednio określić priorytety w realizacji zadań wyznaczonych przez siebie lub inne osoby.	K_K06

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	I część zajęć (0,5 godz.): **Zapoznanie studentów z celem zajęć, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji**. II część zajęć: Podstawowe konstrukcje prawa ochrony danych osobowych	15	7
C2	Charakterystyka zagrożeń bezpieczeństwa danych osobowych	10	6
C3	Dokumentowanie ochrony danych osobowych	20	14
	Razem liczba godzin ćwiczeń	45	27

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Ćwiczenia	**M1 – Metoda podająca** (objaśnienie) **M2 – Metoda problemowa** (metody aktywizujące: rozwiązywanie problemu) **M5 – Metoda praktyczna** (ćwiczenia przedmiotowe – czytanie i analiza tekstu źródłowego, analiza literatury przedmiotu; analiza referatów przedstawionych przez studentów)	Tablica, dokumenty źródłowe i literatura przedmiotu, MS Teams.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F1 – Sprawdzian** (pisemny w formie testowej zamkniętej) **F2 – Obserwacja/aktywność** (obserwacja poziomu przygotowania do zajęć; ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć)	Ocena podsumowująca powstała na podstawie ocen formujących, uzyskanych w semestrze

	F3 – Praca pisemna (przygotowanie referatu lub prezentacji) **F4 – Wypowiedź/wystąpienie** (sposób prezentacji prac pisemnych)	

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia			
	F1	F2	F3	F4
EPW1		X		
EPW2	X		X	X
EPU1	X	X	X	X
EPU2		X	X	X
EPK1	X			X
EPK2	X	X	X	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna niektóre wymagane, podstawowe terminy.	Zna wszystkie wymagane podstawowe terminy	Zna wszystkie wymagane, podstawowe terminy i dodatkowo zna wszystkie wymagane istotne metody, techniki, narzędzia w zakresie bezpieczeństwa informacyjnego.
EPW2	Zna niektóre wymagane, podstawowe terminy.	Zna wszystkie wymagane podstawowe terminy.	Zna wszystkie wymagane, podstawowe terminy i dodatkowo zna wszystkie wymagane istotne metody, techniki, narzędzia w zakresie bezpieczeństwa informacyjnego.
EPU1	Stosuje niektóre podstawowe terminy.	Stosuje wszystkie podstawowe terminy.	Stosuje wszystkie podstawowe terminy i dodatkowo dostrzega wzajemne korelacje między nimi.
EPU2	Korzysta z właściwych metod i narzędzi, ale rezultat jego pracy posiada nieznaczne błędy.	Poprawnie korzysta z metod i narzędzi.	Korzysta z niestandardowych metod i narzędzi.
EPK1	Dostrzega związek pomiędzy posiadaną wiedzą a możliwościami rozwiązywania problemów.	Dostrzega związek pomiędzy posiadaną wiedzą a możliwościami rozwiązywania problemów, potrafi podać kilka przykładów.	Dostrzega związek pomiędzy posiadaną wiedzą a możliwościami rozwiązywania problemów, potrafi podać kilkanaście przykładów.
EPK2	Określa priorytety w realizacji zadań wyznaczonych przez siebie lub inne osoby, poprawnie czyni to jednak przy pomocy dodatkowych wskazówek.	Niemal samodzielnie potrafi określić priorytety w realizacji zadań wyznaczonych przez siebie lub inne osoby.	Samodzielnie potrafi określić priorytety w realizacji zadań wyznaczonych przez siebie lub inne osoby.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:
1. Fajgielski P., *Prawo ochrony danych osobowych. Zarys wykładu*, Warszawa 2019.
2. Kępa L., *Bezpieczeństwo danych osobowych. Podejście oparte na ryzyku*, Warszawa 2019.
3. *Dokumentacja ochrony danych osobowych ze wzorami*, red. M. Jagielski, Warszawa 2019.

Literatura zalecana/fakultatywna:
1. *Wdrożenie ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych. Aspekty proceduralne*, (red.) E. Bielak-Jomma, U. Góral, Warszawa 2017.
2. Stępień A., Biały P., *Bezpieczeństwo danych osobowych zgodnie z RODO*, Warszawa 2017.
3. *RODO przewodnik ze wzorami*, (red.) M. Gawroński, Warszawa 2018.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	8	15
Przygotowanie referatu	10	15
Przygotowanie do sprawdzianu	10	16
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	3	3

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Juliusz Sikorski/mgr Ryszard Wójtowicz
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	jsikorski@ajp.edu.pl, ryswojtow@poczta.onet.pl
Podpis	

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**SPwSB.10**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - **Informacje ogólne**

1. Nazwa przedmiotu	**Organizacja i zadania służb specjalnych**
2. Punkty ECTS	**4**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obowiązkowy**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Andrzej Skwarski**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	**Studia stacjonarne**	**Studia niestacjonarne**
Semestr 4	**W**: 30 **Ćw.:**30	**W**: 18 **Ćw.: 1**8
Liczba godzin ogółem	**60**	**36**

C - Wymagania wstępne

Student powinien posiadać podstawową wiedzę na temat systemu bezpieczeństwa w Polsce

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Zapoznanie studentów z wiedzą na temat funkcjonowania służb specjalnych w Polsce i na świecie.
CW2	Zapoznanie studentów z wiedzą na temat zadań realizowanych przez służby specjalne.
	Umiejętności
CU1	Nabycie umiejętności rozdzielenia służb specjalnych i sił specjalnych.
CU2	Nabycie umiejętności określenia zadań kontrwywiadu i wywiadu
	Kompetencje społeczne
CK1	Student dostrzega znaczenie służb specjalnych w systemie bezpieczeństwa narodowego.
CK2	Student uświadamia potrzebę skutecznego nadzoru nad służbami specjalnymi.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)	**Kierunkowy efekt uczenia**

Wiedza (EPW…)		
EPW1	Posiada wiedzę z zakresu funkcjonowania służb specjalnych.	K_W02
EPW2	Posiada wiedzę z zakresu zadań realizowanych przez służby specjalne i ich wpływu na bezpieczeństwo państwa.	K_W12
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student potrafi określić zadania służb specjalnych w warunkach państwa demokratycznego i totalitarnego	K_U06
EPU2	Student potrafi ocenić jakie zadania należą do służb specjalnych wojskowych oraz cywilnych.	K_U08
EPU3	Trafnie dobiera metody badawcze niezbędne do opracowywania dokumentów w zakresie przygotowania i zarządzania bezpieczeństwem narodowym.	K_U011
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Potrafi inspirować do współdziałania inne osoby zwłaszcza w procesie uczenia się	K_K03
EPK2	Potrafi współpracować w grupie i przyjmować w niej różne role także w sytuacjach kryzysowych.	K_K04
EPK3	Potrafi uczestniczyć w przygotowaniu projektów w zakresie bezpieczeństwa	K_K10
EPK4	Docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem narodowym.	K_K13

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	I część zajęć (0,5 godz.): **Zapoznanie studentów z celem zajęć, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji**. II część zajęć: Służby specjalne w systemie bezpieczeństwa państwa.	4	3
W2	Struktura służb specjalnych wywiadu i kontrwywiadu	4	3
W3	Zadania służb wojskowych z uwzględnieniem zadań realizowanych w zakresie ochrony polskich kontyngentów wojskowych	8	4
W4	Zadania służb wywiadowczych i kontrwywiadowczych	8	4
W5	Zadania służb specjalnych w państwach demokratycznych i totalitarnych	6	4
	Razem liczba godzin wykładów	30	18

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	I część zajęć (0,5 godz.): **Zapoznanie studentów z celem zajęć, efektami kształcenia oraz metodami ich weryfikacji**. II część zajęć: Zadania Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego	6	4
C2	Zadania Agencji Wywiadu	6	4
C3	Zadania Służby Kontrwywiadu Wojskowego	6	4
C4	Zadania Służby Wywiadu Wojskowego	6	3
C5	Zadania Centralnego Biura Antykorupcyjnego	6	3
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny) **M2 – Metoda problemowa** (wykład z elementami analizy źródłowej i problemowej)	Projektor, akty prawne, MS Teams.
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa** (analiza przypadku, case study) **M5 – Metoda praktyczna** (czytanie i analiza tekstu źródłowego, prezentacja różnych form wypowiedzi)	Akty prawne, metodyka pracy służb Specjalnych, MS Teams.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P1 – Egzamin** (pisemny w formie Opisowej)
Ćwiczenia	**F2 - Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F3 – Praca pisemna** (przygotowanie referatu lub prezentacji) **F5 – Ćwiczenia praktyczne** (analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych, przeprowadzanie symulacji lub inscenizacji).	**Ocena podsumowująca** stanowi sumę ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład	Ćwiczenia		
	P1	F2	F3	F5
EPW1	x	x		
EPW2	x	x	x	
EPU1	x	x	x	x
EPU2		x	x	x
EPU3		x	x	x
EPK1		x	x	x
EPK2		x	x	x
EPK3		x		
EPK4		x		

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna niektóre terminy i definicje legalne w omawianej materii ustawowej.	Zna większość terminów i definicji legalnych w omawianej materii ustawowej.	Zna wszystkie wymagane terminy, definicje legalne w omawianej materii ustawowej.
EPW2	Opanował wiedzę przekazaną w trakcie zajęć oraz pochodzącą z aktów prawnych; Ma podstawową wiedzę właściwą dla omawianej problematyki.	Opanował wiedzę przekazaną w trakcie zajęć oraz pochodząca z literatury podstawowej; Ma poszerzoną wiedzę podstawową właściwą dla	Opanował wiedzę przekazaną w trakcie zajęć oraz pochodzącą z literatury podstawowej i uzupełniającej; Wykazuje się wiedzą wykraczająca poza zakres omawianej problematyki w

		omawianej problematyki	ramach zajęć.
EPU1	Rozumie potrzebę ustalenia stanu faktycznego i dokonania subsumcji.	Rozumie potrzebę prawidłowego ustalenia stanu faktycznego i dokonania prawidłowej subsumcji.	Rozumie potrzebę ustalenia prawidłowego stanu faktycznego, dokonania subsumcji i rozwiązania problemu przy użyciu odpowiednich metod wykładni prawa.
EPU2	Rozumie potrzebę ustalenia stanu faktycznego i dokonania subsumcji.	Rozumie potrzebę prawidłowego ustalenia stanu faktycznego i dokonania prawidłowej subsumcji.	Rozumie potrzebę ustalenia prawidłowego stanu faktycznego, dokonania subsumcji i rozwiązania problemu przy użyciu odpowiednich metod wykładni prawa.
EPU3	Dokonuje wyboru kilku metod badawczych.	Dokonuje wyboru kilku metod badawczych i wskazuje ich wady i zalety.	Dokonuje trafnego wyboru odpowiedniej metody badawczej.
EPK1	Wykazuje właściwą postawę społeczną w działaniu, prezentuje wyniki swojej pracy, rozwiązuje problem prawny przy pomocy innych osób w grupie.	Wykazuje się samodzielnością w działaniu, próbuje samodzielnie rozwiązać problem prawny.	Wykazuje się samodzielnością w działaniu i stosuje nieszablonowe rozwiązania problemów prawnych.
EPK2	Wykazuje się samodzielnością w działaniu i stosuje nieszablonowe rozwiązania problemów prawnych ale nie potrafi się do nich odnieść.	Potrafi współdziałać z innymi w grupie z dużym zaangażowaniem, wchodzi w bezpośrednie interakcje, ma świadomość istnienia aspektów pracy i odnosi się do nich.	Potrafi wzorcowo współdziałać z innymi w grupie, wchodzi w bezpośrednie interakcje, ma świadomość istnienia aspektów pracy integrując wzorcowo wszystkie uwarunkowania i prezentuje nieszablonowy sposób myślenia.
EPK3	Uczestniczy w przygotowaniu projektu.	Uczestniczy w przygotowaniu projektu z zaangażowaniem.	Aktywnie uczestniczy w przygotowaniu projektu i pełni rolę wiodącą.
EPK4	Wykazuje podstawową znajomość przepisów prawa z danej dziedziny.	Wykazuje dobrą znajomość prawa z danej dziedziny.	Wykazuje bardzo dobrą znajomość prawa z danej dziedziny.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1.Siemiątkowski Z., Zięba A. (red) *Służby specjalne we współczesnym państwie*, Warszawa 2016.
2.Kostrubiec. J., *Służby specjalne w strukturze władz publicznych. Zagadnienia prawno–ustrojowe*, Warszawa 2014.
3. Zalewski S., *Służby Specjalne w państwie demokratycznym*, Warszawa 2012.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Kauffer F. R., *Służby specjalne. Historia wywiadu i kontrwywiadu na świecie*, Warszawa 2006.
2. Larecki J., *Wielki leksykon tajnych służb świata*, Warszawa 2017.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem	60	36

Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	8	12
Przygotowanie referatu	10	13
Przygotowanie zajęć	10	17
Przygotowanie do sprawdzianu	5	10
Przygotowanie do egzaminu	5	10
Suma godzin:	**100**	**100**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	4	4

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Andrzej Skwarski
Data aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (telefon)	andrzej.skwarski@wp.pl
Podpis	Andrzej Skwarski

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe
- studia drugiego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 33/000/2021 Senatu AJP
z dnia 22 czerwca 2021 r.

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**ZBPiSK.1**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Środki ochrony przed bronią masowego rażenia**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr inż. S Lenard**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W**: 30; **Ćw.**: 15	**W**: 15; **Ćw.**: 12
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Student przedmiotu powinien posiadać wiedzę z funkcjonowania elementów i systemów bezpieczeństwa. Niezbędna jest także wiedza ogólna z zakresu fizyki, biologii i chemii.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu nauk o bezpieczeństwie oraz nauk pokrewnych a w szczególności w wiedzę odnoszącą się do rodzajów broni i charakterystyki środków masowego rażenia oraz skutków ich użycia w kontekście historycznym i współczesnym.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności w zakresie samodzielnej oceny sytuacji i inicjowania systemu ochrony przed skutkami użycia broni i środków masowego rażenia.
	Kompetencje społeczne
CK1	Wykształcenie krytycznego podejścia oraz zdolności przewidywania i interpretacji wystąpienia negatywnych skutków zagrożeń dla funkcjonowania państwa i regionu.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
	Wiedza (EPW…)	
EPW1	Student ma pogłębioną wiedzę dotyczącą zasad oddziaływania broni masowego rażenia (bmr) i toksycznych środków przemysłowych (tśp) i ich wpływu na środowisko	K_W12

EPW2	Student ma pogłębioną wiedzę dotyczącą sił i środków krajowego systemu rozpoznawania skażeń i jego powiązań z systemem NATO	K_W03
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Sprawnie posługuje się zdobytą wiedzą teoretyczną, wykorzystuje inne obszary wiedzy i techniki symulacyjne do sporządzania prognoz i analiz	K_U06
EPU2	Student trafnie dobiera metody i środki analityczne niezbędne do opracowani dokumentów prognostycznych	K_U07
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student potrafi interpretować występujące w otoczeniu fakty oraz przewidywać ich konsekwencje	K_K09
EPK2	Student potrafi pracować w zespole i pełnić w nim również funkcje kierownicze	K_K15
EPK3	Student potrafi odpowiednio określać priorytety w realizacji zadań i przewidywać skutki wykazywanej aktywności	K_K16

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Niestacjonarnych
W1	**Wprowadzenie do przedmiotu cele, efekty kształcenia, metody weryfikacji**. Istota działania broni nuklearnej – społeczne skutki jej użycia przez podmioty państwowe i niepaństwowe.	4	2
W2	Broń chemiczna i biologiczna – skutki jej działania.	6	3
W3	Środki radiologiczne jako nowy typ broni masowego rażenia.	4	2
W4	Organizacja krajowego systemu rozpoznawania skażeń.	4	2
W5	Metody współdziałania służb cywilnych i wojskowych.	4	2
W6	Charakterystyka i dobór środków ochrony przed bronią masowego rażenia.	4	2
W7	Charakterystyka oddziaływania toksycznych środków przemysłowych.	4	2
	Razem liczba godzin wykładów	30	15

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	Niestacjonarnych
C1	**Wprowadzenie do przedmiotu cele, efekty kształcenia, metody weryfikacji**. Działalność organizacji międzynarodowych w zakresie nierozprzestrzeniania broni masowego rażenia.	2	1
C2	Charakterystyka środków używanych w rozpoznaniu skażeń i ich prognozowaniu.	2	2
C3	Metody współdziałania organów i urzędów administracji publicznej w przeciwdziałaniu skutkom użycia środków masowego rażenia i toksycznych środków przemysłowych.	2	2
C4	Działalność międzynarodowa na rzecz nierozprzestrzeniania broni masowego rażenia.	2	2
C5	Środki ochrony przed bronią masowego rażenia będące w dyspozycji ludności cywilnej.	2	2

C6	Rola i zadania organów administracji publicznej w czasie wystąpienia skutków oddziaływania środków masowego rażenia (na wybranym przykładzie).	5	3
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	12

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M2 – Metoda problemowa** (wykład z elementami analizy źródłowej i problemowej)	Laptop, rzutnik, oprogramowanie specjalistyczne
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa** (analiza przypadku, case study) **M5 – Metoda praktyczna** (czytanie i analiza tekstu źródłowego, prezentacja różnych form wypowiedzi, ćwiczenie kreacyjne)	Kopie dokumentów źródłowych, rzutnik, schematy, mapy

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P1 – Egzamin** (pisemny w formie opisowej)
Ćwiczenia	**F3 – Praca pisemna** (przygotowanie referatu lub prezentacji) **F5 – Ćwiczenia praktyczne** (przygotowanie dokumentów lub pism przydatnych w pracy zawodowej, analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych, przeprowadzanie symulacji lub inscenizacji.	**Ocena podsumowująca** jest sumą ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład	Ćwiczenia	
	P1	F3	F5
EPW1	X		
EPW2	X		
EPU1	X		
EPU2	X	X	X
EPK1		X	X
EPK2		X	X
EPK3		X	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student zna w stopniu zadawalającym działania broni masowego rażenia i toksycznych środków przemysłowych.	Student zna w stopniu dobrym działania broni masowego rażenia i toksycznych środków przemysłowych.	Student zna biegle działania broni masowego rażenia i toksycznych środków przemysłowych.
EPW2	Student ma podstawową	Student ma wiedzę o dzia-	Student ma biegłą wiedzą o krajowym

	wiedzą o krajowym systemie rozpoznania skażeń.	łaniu krajowego systemu rozpoznania skażeń.	systemie rozpoznania skażeń i we właściwy sposób potrafi ja łączyć z działaniami administracji publicznej.
EPU1	Student potrafi wiązać niezbędną wiedzę teoretyczną z praktyką działania.	Student potrafi wiązać w stopniu większym niż zadawalającym wiedzą teoretyczną z praktyką.	Student potrafi biegle diagnozować zagrożenie z użyciem bmr i tśp., właściwie ocenia jakie służby specjalistyczne wymagają działania, analizować informacje przekazywane do służb, uruchomić samodzielnie proces reagowania, przekazać informację organowi odpowiedzialnemu za podejmowanie decyzji w strefie odpowiedzialności.
EPU2	Student dobiera metody i środki analizy zagrożeń z pomocą innych osób.	Student potrafi samodzielnie dobierać środki do przeprowadzenia analizy zagrożeń.	Student samodzielnie dobiera środki analityczne i przeprowadza stosowane analizy.
EPK1	Student interpretuje w otoczeniu faktu z pomocą innych.	Student potrafi samodzielnie interpretować występujące w otoczeniu fakty mogące spowodować zagrożenia.	Student potrafi samodzielnie interpretować występujące w otoczeniu fakty oraz przewidywać konsekwencje rozwoju występujących zagrożeń.
EPK2	Student nie potrafi w pełni działać zespołowo.	Student ma świadomość pracy zespołowej, ale przedkłada własne oceny i rozwiązania nad pracę zespołową.	Student w pełni rozumie działania zespołowe. Potrafi krytycznie odnosić się do własnych decyzji. Jednocześnie jest w stanie podejmować logiczną obronę indywidualnej oceny sytuacji.
EPK3	Student potrafi podjąć się wykonywania zadań w ramach zespołu, niemniej jednak jego praca wymaga nadzoru.	Student podejmuje wykonywanie zadań w ramach zespołu, nie mniej jednak zlecone mu zadania wymagają korekty.	Student potrafi pracować zespołowo, zlecone mu zadania nie wymagają nadzoru.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Petter H.J; *Broń atomowa*, Warszawa 2011.
2. Błądek J; *Broń chemiczna i toksyczne środki przemysłowe*.
3. Corday, C. –Perez Armendaeiz , J. Hartman, *Broń chemiczna i biologiczna raport dla obywatela*, Warszawa 2003.
4. Krauze M, Nowak I; *Broń chemiczna*, Warszawa 1984.
5. Harmata W., Witczak M., Obrona przed bronią masowego rażenia. Rozwiązania techniczne i funkcjonalne dla pododdziałów Wojsk Obrony Terytorialnej — ochrona zbiorowa, Biuletyn WAT 2018, nr 3.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Szarski K, *Zminiaturyzowane ładunki jądrowe*, Warszawa 1985.
2. Ustawa z dnia 29 listopada 2000 r. *Prawo atomowe*.
3. Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o *zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.*
4. Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. *o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt*.
5. Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. *o Państwowej Inspekcji Sanitarnej* (tekst ujednolicony).
6. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 lipca 2017 r. *w sprawie szczegółowych zasad organizacji Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.*
7. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 2013 r. *w sprawie systemów wykrywania skażeń i powiada-*

miania o ich wystąpieniu oraz właściwości organów w tych sprawach.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjo-narnych	na studiach nie-stacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	10	15
Przygotowanie do ćwiczeń	10	15
Przygotowanie do egzaminu	8	15
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	3	3

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr inż. S. Lenard
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	slenard@ajp.edu.pl
Podpis	S. Lenard

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe
- studia drugiego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 33/000/2021 Senatu AJP
z dnia 22 czerwca 2021 r.

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**ZBPiSK.2**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**System ratownictwa medycznego w Polsce**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**0bieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**mgr Iwona Ratuszniak**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W**: (30); **Ćw.**: (15);	**W**: (15); **Ćw.**: (12)
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C – Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Przekazanie studentom wiedzy i terminologii z zakresu funkcjonowania systemu ratowniczego w RP pozwalającej zrozumieć powiązania między jego jednostkami oraz specyfikę imprez masowych i taktykę działań ratowniczych w zdarzeniach z dużą liczbę osób poszkodowanych.
CW2	Przekazanie studentom wiedzy pozwalającej określić stany zagrożenia życia i zasady udzielania pierwszej pomocy.
	Umiejętności
CU1	Wykształcenie umiejętności rozróżnienia zadań jednostek systemu ratowniczego i kompetencji osób zajmujących kluczowe stanowiska oraz planowania działań związanych z organizacją imprezy masowej w oparciu obowiązujące akta prawa.
CU2	Wyposażenie studentów w kompetencje niezbędne do udzielania pierwszej pomocy w stanach zagrożenia życia i zdrowia zgodnie z obowiązującymi procedurami.
	Kompetencje społeczne
CK1	Wykształcenie postawy zgodniej z zasadami etyki oraz obowiązku przestrzegania tajemnicy zgodnie z Ustawą o ochronie danych osobowych.
CK2	Kształtowanie u studentów kompetencji niezbędnych do współdziałania w zespole.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		Kierunkowy efekt uczenia
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Ma podstawową wiedzę na temat struktur, organizacji, funkcjonowania oraz relacji między instytucjami, służbami, inspekcjami, i innymi jednostkami organizacyjnymi systemu ratownictwa medycznego	K_W02
EPW2	Zna rodzaje więzi społecznych, potrafi określić wpływ i dobrać metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych oraz badania źródeł istotnych dla ratownictwa medycznego i zagrożeń życia i zdrowia.	K_W05
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Potrafi wykorzystać w praktyce wiedzę teoretyczną do szczegółowego analizowania procesów przyczynowo- skutkowych wynikających z zadań ratownictwa medycznego	K_U02
EPU2	Dokonuje analizy zjawisk istotnych z punktu widzenia PRM w oparciu o posiadane dane i wiedzę	K_U03
EPU3	Student potrafi udzielić pomocy adekwatnej do rozpoznanego stanu zgodnie z obowiązującym zakresem kompetencji i procedurami postępowania;	K_U04
EPU4	Student potrafi rozpoznać stan zagrożenia bezpieczeństwa i życia	K_U05
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student potrafi dzielić się swoją wiedzą i umiejętnościami	K_K01
EPK2	Student potrafi współpracować w zespole	K_K03
EPK3	Student dba o jakość i skutki wykonywanych czynności	K_K08

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Wprowadzenie do przedmiotu cele, efekty kształcenia, metody weryfikacji**. System ratownictwa zintegrowanego. Organizacja i funkcjonowanie systemu ratownictwa medycznego w Polsce. Zadania wojewody wynikające z Ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym.	4	1
W2	Jednostki Systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne. Jednostki współpracujące z PRM.	2	2
W3	System powiadamiania ratunkowego. Zadania Centrum Powiadamiania Ratunkowego. System Wspomagania Dowodzenia PRM. Zadania lekarza koordynatora ratownictwa medycznego.	6	2
W4	Kompetencje i zadania dyspozytora medycznego w świetle obowiązujących aktów prawnych.	2	2
W5	Medycyna ratunkowa w systemie bezpieczeństwa państwa.	2	2
W6	Bezpieczeństwo na imprezach masowych w aspekcie obowiązujących aktów prawnych.	2	2
W7	Organizacja pomocy medycznej w zdarzeniach masowych i katastrofach. Taktyka działań ratunkowych w zdarzeniach z dużą liczba osób poszkodowanych.	4	2
W8	Wybrane stany zagrożenia zdrowia i życia wynikające z nagłych zachorowań oraz obrażeń ciała. Procedury udzielania pierwszej pomocy.	8	2
	Razem liczba godzin wykładów	30	15

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Wprowadzenie do przedmiotu cele, efekty kształcenia, metody weryfikacji**. Analiza Planu Działania Systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne dla województwa lubuskiego.	1	1
C2	Obserwacja pracy Centrum Powiadamiania Ratunkowego.	3	1
C3	Planowanie zabezpieczenia imprezy masowej.	1	1
C4	Ocena sytuacji na miejscu zdarzenia oraz określanie stanu poszkodowanego.	1	0,5
C5	Udzielanie pierwszej pomocy w sytuacji wystąpienia omdlenia, drgawek i utraty przytomności.	1	0,5
C6	Wykonywanie resuscytacji krążeniowo-oddechowej u dorosłego i dziecka w standardzie BLS z wykorzystaniem AED.	2	2
C7	Udzielanie pierwszej pomocy osobie z zagrożeniem zdrowia i życia: podejrzenia zawału mięśnia sercowego, udaru mózgowego, hipoglikemii, ataku astmy, użądlenia, hipotermia.	2	2
C8	Udzielanie pierwszej pomocy poszkodowanemu z obrażeniami ciała: zranienia, oparzenia, porażenie prądem, podejrzenia obrażeń kostno-stawowych	2	2
C9	Prowadzenie akcji ratunkowej na miejscu symulowanego zdarzenia z wykorzystaniem zestawu pierwszej pomocy	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	12

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M2 – Metoda problemowa** (wykład z elementami dyskusji)	laptop, rzutnik
Ćwiczenia	**M5 – Metoda praktyczna** (ćwiczenia kreacyjne: przygotowanie prezentacji, przygotowanie referatu)	laptop, rzutnik

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P2 – Zaliczenie** (pisemne w formie testu)
Ćwiczenia	**F2 – Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonanych podczas zajęć) **F3 – Praca pisemna** (przygotowanie referatu) **F4 – Wypowiedź/wystąpienie** (sposób prezentacji prac pisemnych)	Ocena podsumowująca stanowi sumę ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład	Ćwiczenia		
	P2	F2	F3	F4
EPW1	x	x	x	x
EPW2	x	x	x	x
EPU1	x	x	x	x
EPU2	x	x	x	x
EPU3	x	x	x	x

EPU4	x	x	x	x
EPK1	x	x		x
EPK2	x	x		x
EPK3	x	x		x

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna niektóre zasady funkcjonowania systemu ratownictwa medycznego	Zna większość terminów określających funkcjonowanie systemu ratownictwa medycznego	Zna wszystkie wymagane terminy wszystkie wymagane terminy opisujące system ratowniczy w RP
EPW2	Wymienia zadania wojewody dotyczące planowania i funkcjonowania PRM	Rozróżnia zadania wojewody dotyczące planowania i funkcjonowania PRM	Potrafi powiązać działania wojewody dotyczące planowania i funkcjonowania PRM z innymi podmiotami systemu ratowniczego
EPU1	Posługuje się niektórymi aktami prawa określającymi system ratowniczy w RP	Posługuje się większością aktów prawnych określających system ratowniczy w RP	Posługuje się wszystkimi aktami prawa określającymi system ratowniczy w RP
EPU2	Rozróżnia niektóre zadania lekarza koordynatora, dyspozytora medycznego i operatora numeru 112	Rozróżnia większość zadań lekarza koordynatora, dyspozytora medycznego i operatora numeru 112	Porównuje kompetencje lekarza koordynatora, dyspozytora medycznego i operatora numeru 112
EPU3	Opisuje planowanie zabezpieczenia imprezy masowej	Konstruuje plan zabezpieczenia imprezy masowej	Porównuje plany zabezpieczenia w zależności od charakteru imprezy masowej
EPU4	Ocenia bezpieczeństwo na miejscu zdarzenia	Wykrywa sytuacje stanowiące zagrożenie bezpieczeństwa	Proponuje sposoby zminimalizowania zagrożeń lub ich skutków
EPK1	Szanuje godność osobistą osób znajdujących się na miejscu zdarzenia	Rozumie skutki braku poszanowania godności osobistej	Ocenia działania innych w aspekcie poszanowania godności osobistej i proponuje rozwiązania w sytuacjach konfliktowych
EPK2	Dzieli się swoja wiedza i umiejętnościami	Rozumie znaczenie doskonalenia wiedzy i umiejętności	Wspiera działania zmierzające do doskonalenia kompetencji zawodowych
EPK3	Współpracuje w zespole	Rozumie znaczenie współpracy dla osiągnięcia zamierzonych celów	Ocenia pracę zespołowa i proponuje rozwiązania sytuacji konfliktowych

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie na ocenę

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Ustawa z dnia 8 września 2006 r. *o Państwowym Ratownictwie Medycznym*, Dz.U.191.poz. 1410, z późn. zm.
2. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrzny i Administracji z dn. 31 lipca 2009 r. *w sprawie organizacji i funkcjonowania centrów powiadamiania ratunkowego i wojewódzkich centrów powiadamiania ratunkowego*, Dz.U. z dnia 18 sierpnia 2009 r. z późn. zm.

3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2010 r. *w sprawie wojewódzkiego planu działania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne oraz kryteriów kalkulacji kosztów działalności zespołów ratownictwa medycznego*, Dz.U. 2011, nr 3, poz. 6.
1. Guła P.: *Powiadamianie i dysponowanie w ratownictwie medycznym*. Medycyna praktyczna, Kraków 2009.
2. *Pierwsza pomoc. Obowiązkowe instrukcje postępowania podczas wypadków i w sytuacjach kryzysowych,* pod redakcją Krzysztofa Panufnika, Wyd. Forum Poznań 2008 r.
3. *Wytyczne resuscytacji krążeniowo-oddechowej*, Polska Rada Resuscytacji, Kraków 2015.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. *Ratownictwo medyczne w wypadkach masowych i katastrofach,* (red.) J. Ciećkiewicza, Wrocław 2012 r.
2. Kopczewski M., Niedźwiecki S., *Zintegrowany system ratowniczy elementem zarządzania kryzysowego*, Przegląd Naukowo-Metodyczny. Edukacja dla Bezpieczeństwa 2019, nr 1 (42).

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem	45	27
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	10	14
Przygotowanie pracy pisemnej/przygotowanie do ćwiczeń	10	16
Przygotowanie do sprawdzianu	8	16
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin: 25 godz.)	3	3

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Iwona Ratuszniak
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	ivonar@mrat.info
Podpis	Iwona Ratuszniak

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe
- studia drugiego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 33/000/2021 Senatu AJP
z dnia 22 czerwca 2021 r.

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**ZBPiSK.3**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Działania psychologiczne w sytuacjach kryzysowych**
2. Punkty ECTS	**2**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**mgr Jolanta Szynkarczuk**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W**: (15); **Ćw.**: (15);	**W**: (10); **Ćw.**: (8)
Liczba godzin ogółem	**30**	**18**

C - Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Przekazanie wiedzy dotyczącej źródeł, rodzajów, symptomów i przebiegu kryzysów psychologicznych, mechanizmów radzenia sobie oraz ogólnej metodyki interwencji kryzysowej.
CW2	Znajomość różnych procesów psychologicznych i społecznych pozwalających zrozumieć zjawiska kryzysowe
	Umiejętności
CU1	Aplikowanie teoretycznej wiedzy z zakresu psychologii kryzysu do konkretnych sytuacji życia codziennego. Zdobycie umiejętności dokonywania wyboru i stosowania odpowiednich dla sytuacji kryzysowych środków, narzędzi i metod.
CU2	Zdobycie umiejętności posługiwania się normami i regułami obowiązującymi w interwencji kryzysowej.
	Kompetencje społeczne
CK1	Ukształtowanie wrażliwości, odpowiedzialności i postawy etycznej w relacji z osobą w stanie kryzysu. Wykształcenie zdolności kreatywnego wypracowywania rozwiązań w sytuacjach kryzysowych.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)	**Kierunkowy efekt uczenia**

Wiedza (EPW…)		
EPW1	Przekazanie wiedzy dotyczącej źródeł, rodzajów, symptomów i przebiegu kryzysów psychologicznych, mechanizmów radzenia sobie oraz ogólnej metodyki interwencji kryzysowej	K_W02
EPW2	Ocenia skutki zachowania się ludzi w sytuacjach społecznych w zależności od uwarunkowań indywidualnych i społecznych	K_W03
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student identyfikuje i analizuje sytuację kryzysową stosując odpowiednie teorie psychologiczne.	K_U01
EPU2	Student wykorzystuje odpowiednie dla sytuacji metody i techniki interwencji kryzysowej	K_U02 K_U03
EPU3	Student stosuje normy i reguły pracy z osobami w stanie kryzysu	K_U06
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student identyfikuje swoje osobiste predyspozycje do przyjmowania różnych ról w sytuacjach kryzysowych.	K_K01
EPK2	Potrafi zastosować prawidłowo i efektywnie stosować metody rozwiązywania problemów kryzysowych w obrębie grupy	K_K02
EPK3	Potrafi współdziałać i pracować w grupie z uwzględnieniem wykorzystania różnych sposobów komunikacji wewnętrznej w sytuacjach kryzysowych	K_K02

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Wprowadzenie do przedmiotu cele, efekty kształcenia, metody weryfikacji**. Zmaganie się z krytycznymi wydarzeniami życiowymi.	2	1
W2	Źródła i rodzaje sytuacji kryzysowych	2	1
W3	Fazy reakcji kryzysowej i czynniki wpływające na jej przebieg.	2	1
W4	Psychologiczne rozumienie i charakterystyka kryzysu.	2	1
W5	Symptomy kryzysu w sferze somatycznej, poznawczej, emocjonalnej i behawioralnej	2	2
W6	Mechanizmy i strategie radzenia sobie	3	2
W7	Pojęcie, cele i cechy interwencji kryzysowej. Etapy interwencji kryzys	2	2
	Razem liczba godzin wykładów	15	10
Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Wprowadzenie do przedmiotu cele, efekty kształcenia, metody weryfikacji**. Specyfika kryzysów normatywnych i sytuacyjnych.	2	1
C2	Zasoby osobiste jako źródło odporności.	3	1
C3	Rola i zadania interwenta w sytuacji kryzysowej	2	1
C4	Pomoc psychologiczna w różnych kategoriach kryzysów	2	1
C5	Strukturalne i funkcjonalne ujęcie wsparcia społecznego	2	1
C6	Mechanizmy działania wsparcia w sytuacji kryzysowej	2	1
C7	Poszukiwanie i unikanie wsparcia, percepcja i ocena jego trafność	2	2

	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	8

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	**M2 – Metoda problemowa** (wykład z elementami analizy źródłowej i problemowej)	Komputer, projektor
Ćwiczenia	**M5 – Metoda praktyczna** (czytanie i analiza tekstu źródłowego, prezentacja różnych form wypowiedzi)	Projektor, tablica,

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P2 – Zaliczenie** (pisemne w formie opisowej)
Ćwiczenia	**F1 – Sprawdzian** (pisemny w formie testowej z elementami opisu) **F2- Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F5 – Ćwiczenia praktyczne** (przygotowanie dokumentów lub pism przydatnych w pracy zawodowej, analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych, przeprowadzanie symulacji lub inscenizacji.	**Ocena podsumowująca** stanowi sumę ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	**Wykład**	**Ćwiczenia**		
	P2	**F1**	**F2**	**F5**
EPW1	X			
EPW2	X			X
EPU1	X			
EPU2			X	X
EPU3			X	X
EPK1		X	X	X
EPK2		X	X	X
EPK3		X	X	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**Dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna podstawowe zagadnienia z obszaru psychologii kryzysu.	Zna dobrze zagadnienia z obszaru psychologii kryzysu.	Zna bardzo dobrze zagadnienia obszaru psychologii kryzysu.
EPW2	Zna uwarunkowania psychospołeczne funkcjonowania ludzi w sytuacji kryzysowej.	Zna dobrze uwarunkowania psychospołeczne funkcjonowania ludzi w sytuacji kryzysowej.	Zna bardzo dobrze uwarunkowania psychospołeczne funkcjonowania ludzi W sytuacji kryzysowej.
EPU1	Potrafi w podstawowym stopniu zdefiniować cele i zasady prawidłowego i zaburzonego funkcjonowania	Potrafi w dobrym stopniu zdefiniować cele i zasady prawidłowego i zaburzonego funkcjonowania człowieka	Potrafi w bardzo dobrym stopniu zdefiniować cele i zasady prawidłowego i zaburzonego funkcjonowania człowieka w

	człowieka w sytuacji kryzysowej.	kryzysowej.	sytuacji kryzysowej.
EPU2	Wykorzystuje odpowiednie dla sytuacji metody i techniki interwencji kryzysowej w stopniu dostatecznym.	Wykorzystuje odpowiednie dla sytuacji metody i techniki interwencji kryzysowej w stopniu dobrym.	Wykorzystuje odpowiednie dla sytuacji metody i techniki interwencji kryzysowej w stopniu bardzo dobrym.
EPU3	Student stosuje normy i reguły pracy z osobami w stanie kryzysu w stopniu dostatecznym.	Student stosuje normy i reguły pracy z osobami w stanie kryzysu w stopniu dobrym.	Student stosuje normy i reguły pracy z osobami w stanie kryzysu w stopniu bardzo dobrym.
EPK1	Student w stopniu dostatecznym identyfikuje swoje osobiste predyspozycje do przyjmowania różnych ról w sytuacjach kryzysowych.	Student w stopniu dobrym identyfikuje swoje osobiste predyspozycje do przyjmowania różnych ról w sytuacjach kryzysowych.	Student w stopniu bardzo dobrym identyfikuje swoje osobiste predyspozycje do przyjmowania różnych ról w sytuacjach kryzysowych.
EPK2	Student potrafi w dostatecznym zakresie zastosować prawidłowo i efektywnie stosować metody rozwiązywania problemów kryzysowych w obrębie grupy.	Student potrafi w dobrym zakresie zastosować prawidłowo i efektywnie stosować metody rozwiązywania problemów kryzysowych w obrębie grupy.	Student potrafi w bardzo dobrym zakresie zastosować prawidłowo i efektywnie stosować metody rozwiązywania problemów kryzysowych w obrębie grupy.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Badura-Madej W., (red.), *Wybrane zagadnienia interwencji kryzysowej*, Warszawa 1996.
2. Kubacka-Jasiecka D., Lipowska-Teutsch A., (red.), *Oblicza kryzysu psychologicznego i pracy interwencyjnej*, Kraków 1997.
3. Greenstone J. L., Leviton Ch. C., *Interwencja kryzysowa*, Gdańsk 2004.

Literatura zalecana/fakultatywna:

1. Sęk H., Cieślak R., (red.), *Wsparcie społeczne, stres i zdrowie*, Warszawa 2004.
2. Sęk H., Pasikowski T., (red.), *Zdrowie – Stres – Zasoby*, Poznań 2001.
3. Sęk H., Cierpiałowska L. (red.), *Psychologia kliniczna*, Warszawa 2021.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	30	18
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	8	10
Praca z bazami danych i systemami informacji prawniczej	5	10
Przygotowanie do zaliczenia	2	5
Przygotowanie do egzaminu	3	5
Suma godzin:	**50**	**50**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**2**	**2**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	Jolanta Szynkarczuk
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.

Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	
Podpis	Jolanta Szynkarczuk

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe
- studia drugiego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 33/000/2021 Senatu AJP
z dnia 22 czerwca 2021 r.

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**ZBPiSK.4**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Krajowy System Ratowniczo Gaśniczy**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr inż. Stanisław Lenard**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W**: (30); **Ćw.**: (15)	**W**: (15); **Ćw.**: (12)
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Wiedza ogólna o systemie zarządzania kryzysowego

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Ugruntowanie wiedzy w zakresie zasad organizacji i funkcjonowania Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego.
CW2	Poznanie możliwości taktyczno technicznych zastępów ratowniczych.
	Umiejętności
CU1	Nabycie umiejętności poszukiwania i analizowania źródeł wiedzy.
CU2	Nabycie umiejętności kalkulowania wykorzystanie zastępów ratowniczych w działaniach.
	Kompetencje społeczne
CK1	Doskonalenie umiejętności pracy zespołowej

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
	Wiedza (EPW…)	
EPW1	Student posiada wiedzę w zakresie zasad organizacji i funkcjonowania Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego	K_W02

EPW2	Student zna możliwości taktyczno techniczne zastępów ratowniczych	K_W07
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student potrafi samodzielnie poszukiwać i analizować źródła wiedzy	K_U02
EPU2	Student potrafi kalkulować wykorzystanie zastępów ratowniczych w działaniach	K_U05
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student potrafi pracować w grupie	K_K04

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Wprowadzenie do przedmiotu cele, efekty kształcenia, metody weryfikacji**. Wprowadzenie do organizacji ochrony przeciwpożarowej w RP	2	1
W2	Podstawy prawne funkcjonowania KSRG	2	1
W3	Zasady włączania jednostek do KSRG	2	1
W4	Zasady sprawdzania gotowości bojowej jednostek włączonych do KSRG	2	2
W5	Zasady powoływania odwodów operacyjnych	2	1
W6	Zasady kalkulacji sił i środków do działań ratowniczo gaśniczych	5	2
	Razem liczba godzin wykładów	30	15

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Wprowadzenie do przedmiotu cele, efekty kształcenia, metody weryfikacji.** Zapoznanie z samochodem ratowniczo gaśniczym średnim	2	1
C2	Zapoznanie z samochodem ratowniczo gaśniczym średnim i ciężkim	2	1
C3	Zapoznanie z samochodem ratownictwa chemiczno ekologicznego	2	2
C4	Zapoznanie z samochodem ratownictwa technicznego	2	2
C5	Określanie możliwych wariantów rozwinięć do gaszenia pożaru obiektów	2	2
C6	Określanie możliwych wariantów rozwinięć do ratownictwa chemiczno ekologicznego	3	2
C7	Określenie możliwych wariantów rozwinięć sił i środków do gaszenia pożaru lasu	2	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	12

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny)	Środki do multimedialnej projekcji wiadomości
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa** (analiza przypadku, case study) **M5 – Metoda praktyczna** (czytanie i analiza tekstu źródłowego, prezentacja różnych form wypowiedzi, zastosowanie sprzętu technicznego)	Materiały źródłowe Wybrane jednostki wyposażenia technicznego straży pożarnych

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia

	do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P1 – Egzamin** (pisemny)
Ćwiczenia	**F2 - Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F5 – Ćwiczenia praktyczne** (przygotowanie dokumentów lub pism przydatnych w pracy zawodowej, analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych, przeprowadzanie symulacji lub inscenizacji.	**Ocena podsumowująca** jest sumą ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Wykład	Ćwiczenia	
	P1	F2	F5
EPW1	X	X	
EPW2	X	X	
EPU1	X	X	X
EPU2		X	X
EPK1		X	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student zna zasady funkcjonowania KSRG w podstawowym zakresie.	Student zna zasady funkcjonowania KRG.	Student zna zasady funkcjonowania KSRG w sposób wyróżniający.
EPW2	Student zna możliwości taktyczno techniczne zastępów ratowniczych w podstawowym zakresie.	Student zna możliwości taktyczno techniczne zastępów ratowniczych.	Student zna większość możliwości taktyczno technicznych zastępów ratowniczych.
EPU1	Student potrafi poszukiwać wiedzy, ale tylko z pomocą zespołu.	Student przejawia samodzielność w pozyskiwaniu i analizowaniu wiedzy.	Student potrafi kierować zespołem w pozyskiwaniu i wykorzystaniu wiedzy
EPU2	Student potrafi w ograniczonym zakresie dokonywać kalkulacji sił i środków.	Student potrafi samodzielnie dokonywać kalkulacji sił i środków do działań.	Student wyróżniająco potrafi dokonywać kalkulacji sił i środków do działań.
EPK1	Student wykazuje małe zaangażowanie w prace grupy.	Student wykazuje umiejętność pracy w grupie.	Student potrafi pracować w grupie oraz przejmować kierownictwo nad grupą.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991r. *o ochronie przeciwpożarowej.*
2. Ustawa z dnia 24 sierpnia o Państwowej Straży Pożarnej
   Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lutego 2011 r. *w sprawie szczegółowych zasad organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego*.
   Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 lipca 1992 r. *w sprawie zakresu i trybu korzystania z praw przez kierującego działaniem ratowniczym.*

3. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2001 r. *w sprawie szczegółowych zasad kierowania i współdziałania jednostek ochrony przeciwpożarowej biorących udział w działaniu ratowniczym.*
4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 września 2014 r. *w sprawie zakresu, szczegółowych warunków i trybu włączania jednostek ochrony przeciwpożarowej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.*
5. Zarządzenia Nr 6 Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej z dnia 21 czerwca 2006 r. *w sprawie sposobu przeprowadzania inspekcji gotowości operacyjnej podmiotów krajowego systemu ratowniczo- gaśniczego.*

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Dokumentacja techniczna lekkiego samochodu ratowniczo gaśniczego.
2. Dokumentacja techniczna średniego samochodu ratowniczo gaśniczego.
3. Dokumentacja techniczna ciężkiego samochodu ratowniczo gaśniczego.
4. Dokumentacja techniczna samochodu ratownictwa chemiczno ekologicznego.
5. Dokumentacja techniczna samochodu ratownictwa technicznego.
6. Czudiak J., *Krajowy system ratowniczo-gaśniczy w zarządzaniu kryzysowym*, „Prawo" 2018, t. 326.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	10	16
Przygotowanie do ćwiczeń	10	15
Przygotowanie do egzaminu	8	15
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	3	3

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Stanisław Lenard
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	slenard@ajp.edu.pl
Podpis	Stanisław Lenard

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**ZBPiSK.5**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Kryminologia z wiktymologią**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Krzysztof Gorazdowski**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 3	**W**: (30); **Ćw.**: (15);	**W**: (15); **Ćw.**: (12);
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu nauk o bezpieczeństwie oraz nauk pokrewnych, w tym kryminologii i wiktymologii w odniesieniu do istoty administrowania bezpieczeństwem i porządkiem publicznym, systemów bezpieczeństwa oraz funkcjonowania struktur społecznych w sytuacjach kryzysowych w wymiarze lokalnym, regionalnym i globalnym
CW2	Przekazanie studentom kompleksowej wiedzy z zakresu struktur i funkcjonowania systemu bezpieczeństwa, teorii i źródeł przestępczości jej rodzajów oraz możliwości poznania zjawiska w kontekście relacji sprawca i ofiara, a także sposobów zapobiegania przestępczości.
CW3	Przekazanie studentom wszechstronnej wiedzy z zakresu nauk społecznych jak socjologii, nauk penalnych oraz różnych gałęzi prawa w wymiarze przydatnym w działalności instytucji, służb, inspekcji i innych jednostek organizacyjnych istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności analizowania, rozpoznawania, diagnozowania i interpretowania zjawisk społecznych, kulturowych, politycznych, prawnych i ekonomicznych będących przedmiotem zainteresowania bezpieczeństwa.
CU2	Zdobycie umiejętności posługiwania się normami i regułami prawnymi w celu rozwiązywania problemów i zadań z zakresu bezpieczeństwa.
CU3	Zdobycie umiejętności analizowania przyczyn i przebiegu procesów oddziaływujących na bezpieczeństwo oraz formułowania indywidualnych opinii, stawiania hipotez badawczych i ich weryfikowania.

Kompetencje społeczne	
CK1	Ukształtowanie postawy społecznej i etycznej opartej na poszanowaniu prawa i wartości moralnych powszechnie akceptowanych w społeczeństwie, w szczególności rozwinięcie wrażliwości na potrzebę zagwarantowania bezpieczeństwa oraz przestrzegania praw i wolności człowieka w sytuacjach kryzysowych.
CK2	Uświadomienie potrzeby i rozwinięcie umiejętności uczenia się przez całe życie.
CK3	Przygotowanie do uczestnictwa w projektach związanych z bezpieczeństwem.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		Kierunkowy efekt uczenia
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Ma rozszerzoną i uporządkowaną wiedzę z zakresu metodologii badań w naukach społecznych, ich miejsca w systemie nauk i w relacjach z innymi naukami.	K_W01
EPW2	Ma rozszerzoną wiedzę na temat struktur, organizacji oraz relacji między instytucjami, służbami, inspekcjami, strażami i innymi jednostkami organizacyjnymi istotnymi z punktu widzenia bezpieczeństwa oraz ich funkcjonowania w ramach struktur życia społecznego i politycznego.	K_W02
EPW3	Ma wiedzę na temat rozwiązywania problemów prawnych w zakresie bezpieczeństwa narodowego, międzynarodowego oraz systemu nadzoru nad sektorem bezpieczeństwa w państwie.	K_W08
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Interpretuje różnego rodzaju zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa.	K_U01
EPU2	Sprawnie posługuje się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystuje strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych w dziedzinie bezpieczeństwa.	K_U07
EPU3	Analizuje przyczyny, przebieg procesów i zjawisk społecznych, rozwój zagrożeń dla bezpieczeństwa, formułuje własne opinie na ten temat oraz stawia proste hipotezy badawcze i je weryfikuje.	K_U04
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem narodowym.	K_K13
EPK2	Potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny.	K_K12
EPK3	Potrafi uczestniczyć w przygotowaniu projektów w zakresie bezpieczeństwa.	K_K10

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Wprowadzenie do przedmiotu cele, efekty kształcenia, metody weryfikacji.** Kryminologia, kryminalistyka i wiktymologia - podobieństwa i różnice.	2	1
W2	Kryminologia i wiktymologia – rys historyczny.	4	2
W3	Nurty i teorie w kryminologii.	5	3
W4	Zjawisko przestępczości.	4	2
W5	Wybrane rodzaje przestępczości.	4	2
W6	Interdyscyplinarne spojrzenie na problem przestępczości (socjobiologia,	2	1

	cybernetyka, teoria gier).		
W7	Skutki przestępstwa.	2	1
W8	Rola pokrzywdzonego w procesie karnym, w postępowaniu z nieletnimi i w postępowaniu wykonawczym, kompensata.	4	2
W9	Pomoc państwa dla ofiar przestępstw.	3	1
	Razem liczba godzin wykładów	30	15

Lp.	**Treści ćwiczeń**	**Liczba godzin na studiach**	
		stacjonarnych	**niestacjonarnych**
C1	**Wprowadzenie do przedmiotu cele, efekty kształcenia, metody weryfikacji**. Metody badań kryminologicznych.	3	2
C2	Struktura i dynamika przestępczości.	3	3
C3	Rodzaje przestępczości – zorganizowana, powrotna, z użyciem przemocy, narkotykowa, nieletnich, gospodarcza i korupcyjna.	3	3
C4	Typologie ofiar przestępstw	3	2
C5	Wiktymizacja, skutki przestępstwa	3	2
	Razem liczba godzin ćwiczeń	15	12

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny) **M2 – Metoda problemowa** (wykład z elementami analizy źródłowej i problemowej)	Projektor multimedialny, system informacji prawnej
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa** (analiza przypadku, case study) **M5 – Metoda praktyczna** (czytanie i analiza tekstu źródłowego, prezentacja różnych form wypowiedzi)	Projektor multimedialny, system informacji prawnej

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P2 – Zaliczenie** (pisemne w formie opisowej)
Ćwiczenia	**F2 – obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F3 – Praca pisemna** (przygotowanie referatu lub prezentacji) **F5 – Ćwiczenia praktyczne** (przygotowanie dokumentów lub pism przydatnych w pracy zawodowej, analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych, przeprowadzanie symulacji lub inscenizacji.	**Ocena podsumowująca** jest sumą ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	**Wykład**	**Ćwiczenia**		
	P2	**F2**	**F3**	**F5**
EPW1	X	X	X	

EPW2	X	X	X	X
EPW3	X		X	
EPU1	X		X	X
EPU2	X	X	X	
EPU3			X	
EPK1			X	X
EPK2		X	X	
EPK3		X	X	

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna wybrane terminy z kryminologii i wiktymologii penalnej	Zna większość wymaganych terminów z kryminologii i wiktymologii penalnej.	Zna wszystkie wymagane terminy z kryminologii i wiktymologii penalnej.
EPW2	Ma podstawową wiedzę na temat struktur, organizacji oraz relacji między instytucjami, władzami śledczymi, służbami, inspekcjami, strażami i innymi jednostkami organizacyjnymi istotnymi z punktu widzenia bezpieczeństwa oraz ich funkcjonowania w ramach struktur życia społecznego i politycznego.	Ma nieznacznie rozszerzoną wiedzę na temat struktur, organizacji oraz relacji między instytucjami, władzami śledczymi, służbami, inspekcjami, strażami i innymi jednostkami organizacyjnymi istotnymi z punktu widzenia bezpieczeństwa oraz ich funkcjonowania w ramach struktur życia społecznego i politycznego.	Ma rozszerzoną wiedzę na temat struktur, organizacji oraz relacji między instytucjami, władzami śledczymi, służbami, inspekcjami, strażami i innymi jednostkami organizacyjnymi istotnymi z punktu widzenia bezpieczeństwa oraz ich funkcjonowania w ramach struktur życia społecznego i politycznego.
EPW3	Ma podstawową wiedzę na temat rozwiązywania problemów prawnych w zakresie bezpieczeństwa narodowego, międzynarodowego oraz systemu nadzoru nad sektorem bezpieczeństwa w państwie.	Ma pogłębioną wiedzę na temat rozwiązywania problemów prawnych w zakresie bezpieczeństwa narodowego, międzynarodowego oraz systemu nadzoru nad sektorem bezpieczeństwa w państwie.	Ma rozszerzoną i utrwaloną wiedzę na temat rozwiązywania problemów prawnych w zakresie bezpieczeństwa narodowego, międzynarodowego oraz systemu nadzoru nad sektorem bezpieczeństwa w państwie.
EPU1	Interpretuje różnego rodzaju zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa z różnym skutkiem.	Interpretuje różnego rodzaju zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa i próbuje wyciągać wnioski.	Interpretuje różnego rodzaju zjawiska społeczne istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa i wyciąga poprawne wnioski.
EPU2	Próbuje posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystywać strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych w dziedzinie bezpieczeństwa.	Próbuje z różnym skutkiem posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystywać strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych w dziedzinie bezpieczeństwa.	Sprawnie posługuje się wybranymi ujęciami teoretycznymi i odpowiednio wykorzystuje strategie, rozwój techniki i narzędzi systemów informatycznych do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych w dziedzinie bezpieczeństwa.
EPU3	Niesamodzielnie analizuje przyczyny, przebieg proce-	Samodzielnie analizuje przyczyny, przebieg procesów i zjawisk	Samodzielnie analizuje przyczyny, przebieg proce-

	sów i zjawisk społecznych, rozwój zagrożeń dla bezpieczeństwa, formułuje własne opinie na ten temat oraz stawia proste hipotezy badawcze, lecz ich nie weryfikuje.	społecznych, rozwój zagrożeń dla bezpieczeństwa, formułuje własne opinie na ten temat oraz stawia proste hipotezy badawcze, lecz ich nie weryfikuje.	sów i zjawisk społecznych, rozwój zagrożeń dla bezpieczeństwa, formułuje własne opinie na ten temat oraz stawia proste hipotezy badawcze i poprawnie je weryfikuje.
EPK1	Dostatecznie docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem narodowym.	Dobrze docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem narodowym.	Bardzo dobrze docenia znaczenie i znajomość prawa w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem narodowym i dostrzega ich aspekty pozaprawne.
EPK2	Potrafi z pomocą innych oraz niezbyt krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny.	Potrafi samodzielnie, lecz niezbyt krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny.	Potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny.
EPK3	Potrafi dostatecznie uczestniczyć w przygotowaniu projektów w zakresie bezpieczeństwa, lecz nie wyróżnia się w grupie.	Potrafi dobrze uczestniczyć w przygotowaniu projektów w zakresie bezpieczeństwa i wyróżnia się w grupie.	Potrafi bardzo dobrze uczestniczyć w przygotowaniu projektów w zakresie bezpieczeństwa i staje się liderem w grupie.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:
1. Łabuz P., Michalski M., Malinowska I., *Kryminologia*, Warszawa 2020.
2. Błachut J., Gaberle A., Krajewski K., *Kryminologia*, Gdańsk 2007.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Zaniewski Z.F., *Podstawy interdyscyplinarnej teorii czynników kryminogennych*, Warszawa 1989.
2. Filipkowski W., Pływaczewski E.W., Rau Z., *Przestępczość w XXI wieku zapobieganie i zwalczanie. Problemy prawno-kryminologiczne*, Warszawa 2015.
3. Gruszczyńska B., Marczewski M., Siemaszko A., *Atlas przestępczości w Polsce*, Warszawa 2015.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	8	13
Przygotowanie referatu	5	9
Przygotowanie do ćwiczeń	5	9
Przygotowanie do sprawdzianu	5	8
Przygotowanie do zaliczenia	5	7
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	3	3

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Krzysztof Gorazdowski

Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	kgorazd@interia.pl
Podpis	Krzysztof Gorazdowski

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**ZBPiSK.6**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Systemy teleinformatyczne w zarządzaniu kryzysowym**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**2**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr inż. Zdzisław Maślak**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 4	**Ćw.**: (45);	**Ćw.**: (27);
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Znajomość podstawowych zagadnień zarządzania kryzysowego

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu podstawowych pojęć o systemach informatycznych w zarządzaniu kryzysowym.
CW2	Przekazanie studentom kompleksowej wiedzy z zakresu systemów informatycznych w zarządzaniu kryzysowym.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności praktycznych przydatnych w rozwiązywania problemów bezpieczeństwa obywateli z wykorzystaniem systemów informatycznych w zarządzaniu kryzysowym.
CU2	Przygotowanie absolwenta do stosowania innowacyjnych i kreatywnych rozwiązań w rozwiązywaniu problemów bezpieczeństwa obywateli z wykorzystaniem systemów informatycznych w zarządzaniu kryzysowym.
	Kompetencje społeczne
CK1	Ukształtowanie odpowiedniej postawy społecznej i etycznej opartej na poszanowaniu prawa i wartości moralnych powszechnie akceptowanych w społeczeństwie, w szczególności rozwinięcie wrażliwości na potrzebę gwarantowania bezpieczeństwa przez administrację państwową w rozwiązywania problemów bezpieczeństwa obywateli z wykorzystaniem systemów informatycznych w zarządzaniu kryzysowym.
CK2	Uświadomienie potrzeby i rozwinięcie umiejętności uczenia się przez całe życie w zakresie rozwiązywania problemów bezpieczeństwa obywateli z wykorzystaniem systemów informatycznych w zarzą-

	dzaniu kryzysowym.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		Kierunkowy efekt uczenia
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Ma zaawansowaną wiedzę na temat struktur, organizacji, funkcjonowania oraz relacji między instytucjami, służbami, inspekcjami, strażami i innymi jednostkami organizacyjnymi systemu bezpieczeństwa oraz zna poglądy na ten temat.	K_W02
EPW2	Ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach organizujących określone struktury i instytucje systemu bezpieczeństwa.	K_W06
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Potrafi prawidłowo interpretować, analizować i wyjaśniać zjawiska społeczne oraz zależności występujące pomiędzy dziedzinami specyficznymi z punktu widzenia bezpieczeństwa.	K_U01
EPU2	Posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych nabytych podczas praktyk zawodowych w celu realizacji zadań z zakresu bezpieczeństwa.	K_U10
EPU3	Posiada umiejętności planowania i organizowania pracy zarówno indywidualnej, jak i zespołowej oraz potrafi samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie	K_U16
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz konieczność ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego.	K_K01
EPK2	Jest przygotowany do określenia miejsca i roli swojej oraz innych członków grupy w trakcie wykonywanych zadań oraz rozstrzygania dylematów związanych z wykonywanym zawodem.	K_K06
EPK3	Potrafi przewidywać skutki swojej aktywności i działalności na etapie podejmowania decyzji.	K_K07

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
	Wprowadzenie do przedmiotu cele, efekty kształcenia, metody weryfikacji.	0,5	0,5
C1	Informacyjne systemy zarządzania – zakres, funkcje, rodzaje	4,5	2,5
C2	Nowe technologie zarządzania kryzysowego	6	4
C3	System łączności na potrzeby zarządzania kryzysowego	6	4
C4	Internet we wspomaganiu procesów zarządzania kryzysowego	6	4
C5	Geoinformacja w zarządzaniu kryzysowym	6	3
C6	Centralna Aplikacja Raportująca /CAR/	6	3
C5	Regionalny system ostrzegania /RSO/	5	3
C8	Podsumowanie przedmiotu	5	3
	Razem liczba godzin ćwiczeń	45	27

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**M5 – Metoda praktyczna** (czytanie i analiza tekstu źródłowego, prezentacja różnych form wypowiedzi)	Projektor multimedialny, laptop z dostępem do Internetu, kamera.

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F1 – Sprawdzian** (pisemny) **F2 – Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F5 – Ćwiczenia praktyczne** (przygotowanie dokumentów lub pism przydatnych w pracy zawodowej, analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych, przeprowadzanie symulacji lub inscenizacji.	**Ocena podsumowująca** jest sumą ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	**Ćwiczenia**		
	F1	**F2**	**F5**
EPW1		X	X
EPW2	X	X	X
EPU1		X	X
EPU2		X	X
EPU3	X	X	X
EPK1		X	X
EPK2		X	X
EPK3	X	X	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna wybrane pojęcia z zakresu systemów informatycznych w zarządzaniu kryzysowym.	Zna większość pojęć z zakresu systemów informatycznych w zarządzaniu kryzysowym.	Zna podział i klasyfikację wszystkich wymaganych pojęć z zakresu systemów informatycznych w zarządzaniu kryzysowym.
EPW2	Zna wybrane normy i reguły stosowania systemów informatycznych w zarządzaniu kryzysowym.	Zna większość i norm i reguł stosowania systemów informatycznych w zarządzaniu kryzysowym.	Zna wszystkie normy i reguły stosowania systemów informatycznych w zarządzaniu kryzysowym.
EPU1	Potrafi prawidłowo interpretować, analizować i wyjaśniać wybrane możliwości stosowania systemów informatycznych w zarządzaniu kryzysowym.	Potrafi interpretować, analizować i wyjaśniać większość możliwości zastosowania systemów informatycznych w zarządzaniu kryzysowym.	Potrafi interpretować, analizować i wyjaśniać wszystkie wymagane możliwości stosowania systemów informatycznych w zarządzaniu kryzysowym.
EPU2	Umie wykorzystać wybraną wiedzę teoretyczną oraz umiejętności praktycznych nabytych podczas praktyk zawodowych w celu realizacji zadań wybranymi systemami informatycznymi w zarządzaniu kryzysowym.	Umie wykorzystać większość wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych nabytych podczas praktyk zawodowych w realizacji zadań z wykorzystaniem systemów informatycznych w zarządzaniu kryzysowym.	Umie wykorzystać wymaganą wiedzę teoretyczną oraz umiejętności praktycznych nabytych podczas praktyk zawodowych w celu realizacji zadań wybranymi systemami informatycznymi w zarządzaniu kryzysowym.
EPU3	Potrafi innowacyjnie i krea-	Potrafi innowacyjnie i krea-	Potrafi innowacyjnie i kreatywnie

	tywnie planować i organizować własną pracę i naukę z zakresu stosowania systemów informatycznych w zarządzaniu kryzysowym.	tywnie planować i organizować pracę i naukę zarówno indywidualnej, jak i zespołowo z zakresu stosowania systemów informatycznych w zarządzaniu kryzysowym.	planować i organizować prace i naukę zarówno indywidualnie i zespołowo oraz potrafi samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie z zakresu stosowania systemów informatycznych w zarządzaniu kryzysowym.
EPK1	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie z zakresu stosowania systemów informatycznych w zarządzaniu kryzysowym.	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz konieczność ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego z zakresu stosowania systemów informatycznych w zarządzaniu kryzysowym.	Rozumie potrzebę i zna skutki uczenia się przez całe życie oraz konieczność ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego z zakresu stosowania systemów informatycznych w zarządzaniu kryzysowym.
EPK2	Jest przygotowany do określania swojego miejsca w trakcie wykonywanych zadań oraz rozstrzygania dylematów związanych z wykonywanym zawodem z wykorzystaniem systemów informatycznych w zarządzaniu kryzysowym.	Jest przygotowany do określania swojego miejsca oraz większości członków grupy w trakcie wykonywanych zadań oraz rozstrzygania dylematów związanych z wykonywanym zawodem z wykorzystaniem systemów informatycznych w zarządzaniu kryzysowym.	Jest przygotowany do określania swojego miejsca i roli oraz innych członków grupy w trakcie wykonywanych zadań oraz rozstrzygania dylematów związanych z wykonywanym zawodem z wykorzystaniem systemów informatycznych w zarządzaniu kryzysowym.
EPK3	Potrafi kreatywnie przewidywać skutki swojej aktywności i działalności na wybranych etapach podejmowania decyzji z wykorzystaniem systemów informatycznych w zarządzaniu kryzysowym.	Potrafi kreatywnie przewidywać skutki swojej aktywności i działalności na większości etapów podejmowania decyzji z wykorzystaniem systemów informatycznych w zarządzaniu kryzysowym.	Potrafi kreatywnie przewidywać skutki swojej aktywności i działalności na wszystkich etapach podejmowania decyzji z wykorzystaniem systemów informatycznych w zarządzaniu kryzysowym.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. *Systemy teleinformatyczne w zarządzaniu kryzysowym*, Warszawa 2012.
2. Gryz J., Kiter W., *System reagowania kryzysowego*, Toruń 2007.
3. Witold T., *Informatyzacja zarządzania*, Warszawa 2012.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Dymek D., *Wspomaganie zarządzania kryzysowego z wykorzystaniem elementów gis na przykładzie rozwiązań stosowanych w województwie wielkopolskim*, Poznań 2012.
2. Flakiewicz W., *Systemy informacyjne w zarządzaniu*, Warszawa 1992.
3. Pańkowska M., *Zarządzanie zasobami informatycznymi*, Warszawa 2008.
4. Lubiewski P., *Szczególna dynamika zmian współczesnych zagrożeń w sferze bezpieczeństwa publicznego na przykładzie cyberprzestrzeni*, „Zeszyty Naukowe SGSP" 2020, Nr 76.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Konsultacje	2	2

Czytanie literatury	8	13
Przygotowanie referatu	10	13
Przygotowanie do zajęć	5	10
Przygotowanie do sprawdzianu	5	10
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	3	3

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr inż. Zdzisław Maślak
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	z.maslak@wp.pl
Podpis	Zdzisław Maślak

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe
- studia drugiego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 33/000/2021 Senatu AJP
z dnia 22 czerwca 2021 r.

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**ZBPiSK.7**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Komunikacja w zarządzaniu kryzysowym**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**mgr Waldemar Kaak**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 6	**Ćwiczenia**: (45).	**Ćwiczenia**: (27).
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Student przedmiotu posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne z zakresu komunikacji społecznej.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Zapoznanie studentów ze znaczeniem komunikacji podczas sytuacji kryzysowych.
	Umiejętności
CU1	Nabycie podstawowych umiejętności komunikowania w sytuacji kryzysowej
	Kompetencje społeczne
CK1	Student dostrzega znaczenie poprawnego komunikowania w zarządzaniu kryzysowym.
CK2	Wyposażenie w zdolność przewidywania skutków podejmowanych działań zawodowych, w zakresie bezpieczeństwa.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt uczenia**
	Wiedza (EPW…)	
EPW1	Posiada wiedzę w zakresie komunikacji i negocjacji w zarządzaniu kryzysowym.	K_W01
	Umiejętności (EPU…)	
EPU1	Potrafi komunikować się z wykorzystaniem różnych środków, metod i narzędzi na	K_U02

	potrzeby bezpieczeństwa.	
EPU2	Posiada umiejętność wpływania na jakość komunikowania.	K_U13
EPU3	Posiada umiejętność projektowania i wykorzystania kanałów komunikacyjnych w zarządzaniu kryzysowym.	K_U14
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz konieczność ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego.	K_K01
EPK2	Potrafi uczestniczyć w przygotowaniu projektów dot. bezpieczeństwa.	K_K08

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
	Wprowadzenie do przedmiotu cele, efekty kształcenia, metody weryfikacji.	0,5	0,5
C1	Planowania działań informacyjnych.	4,5	2,5
C2	Strategia komunikacji w zarządzaniu kryzysowym.	7	4
C3	Narzędzia komunikacji w zarządzaniu kryzysowym.	7	4
C4	Kanały, sposoby i platformy komunikowania w zarządzaniu kryzysowym.	7	4
C5	Komunikacja werbalna – sztuka wypowiedzi	6	4
C6	Komunikacja niewerbalna i jej znaczenie w zarządzaniu kryzysowym.	6	3
C7	Praktyczne aspekty komunikowania na podstawie przykładów negocjacji policyjnych.	7	5
	Razem liczba godzin ćwiczeń	45	27

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa** (analiza przypadku, case study) **M5 – Metoda praktyczna** (czytanie i analiza tekstu źródłowego, prezentacja różnych form wypowiedzi, ćwiczenie kreacyjne)	Komputer, rzutnik multimedialny

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia
Ćwiczenia	**F1 – Sprawdzian** (ustny i pisemny w formie testowej) **F2 – Obserwacja/aktywność** (obserwacja poziomu przygotowania do zajęć) **F5 – Ćwiczenia praktyczne** (przygotowanie dokumentów lub pism przydatnych w pracy zawodowej, analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych, przeprowadzanie symulacji lub inscenizacji.	**Ocena podsumowująca** jest sumą ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia		
	F1	F2	F5
EPW1	X	X	

EPU1	X		X
EPU2	X	X	
EPU3	X		
EPK1			X
EPK2		X	

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Zna wybrane terminy z zakresu komunikowania i negocjowania w zarządzaniu kryzysowym	Zna większość terminów z zakresu komunikowania i negocjowania w zarządzaniu kryzysowym	Zna wszystkie wymagane terminy z zakresu komunikowania i negocjowania w zarządzaniu kryzysowym
EPU1	Umiejętnie wpływa w niektórych przypadkach na jakość komunikowania i przekazywania informacji w zakresie spraw bezpieczeństwa	Umiejętnie wpływa w większości przypadków na jakość komunikowania i przekazywania informacji w zakresie spraw bezpieczeństwa	Umiejętnie wpływa we wszystkich przypadkach na jakość komunikowania i przekazywania informacji w zakresie spraw bezpieczeństwa
EPU2	Umiejętnie kreuje w niektórych przypadkach płaszczyzny komunikowania i negocjowania dla potrzeb bezpieczeństwa.	Umiejętnie kreuje w większości przypadków płaszczyzny komunikowania i negocjowania dla potrzeb bezpieczeństwa.	Umiejętnie kreuje we wszystkich przypadkach płaszczyzny komunikowania i negocjowania dla potrzeb bezpieczeństwa.
EPU3	Jest świadomy konieczności wybiórczej aktywności w zakresie uczenia się	Jest świadomy konieczności średniej aktywności w zakresie uczenia się	Jest świadomy konieczności stałej aktywności w zakresie uczenia się
EPK1	Rozumie konieczność angażowania się w niektóre zakresy działań z zakresu bezpieczeństwa.	Rozumie konieczność angażowania się w większość działań z zakresu bezpieczeństwa.	Rozumie konieczność angażowania się we wszystkie zakresy działań z zakresu bezpieczeństwa.
EPK2	Rozwiązując postawiony problem ma świadomość etycznych i społecznych konsekwencji proponowanych rozwiązań, ale nie odnosi się do nich w realizowanym zadaniu	Rozwiązując postawiony problem ma świadomość etycznych i społecznych konsekwencji proponowanych rozwiązań oraz odnosi się do nich w niewielkim stopniu.	Rozwiązując postawiony problem ma świadomość etycznych i społecznych konsekwencji proponowanych rozwiązań oraz odnosi się do nich integrując kompleksowo wszystkie uwarunkowania

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Ury W., *Odchodząc od nie*, Warszawa 2000.
2. Kubiak K., (red.), *Zarządzanie w zarządzaniu kryzysowym niepewności*, Warszawa 2012.
3. Everett D. L., *Język – narzędzie kultury*, Kraków 2018.
4. Wojciechowska-Filipek S., Mazurek-Kucharska B., *Zarządzanie w kryzysie, aspekty organizacyjne i psychologiczne*, Warszawa 2019.
5. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2007 r. *o zarządzaniu kryzysowym* (z późn. zm).

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. *Komunikacja kryzysowa. Zespół i koordynacja*, Alert Media 2002, nr 7.
2. D. Maciejewski, *Działania służby wiodącej w fazie reagowania w czasie wystąpienia zdarzenia o charakterze terrorystycznym*, Studia Administracji i Bezpieczeństwa 2020, nr 8.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	8	13
Przygotowanie do ćwiczeń	10	16
Przygotowanie do sprawdzianu	10	16
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	3	3

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Dariusz Maciejewski
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	D.Maciejewski@ajp.edu.pl
Podpis	Dariusz Maciejewski

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**ZBPiSK.8**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Ochrona ludności. Podstawy planowania cywilnego**
2. Punkty ECTS	**3**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**mgr Waldemar Kaak**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 4	**Ć:** (45)	**Ć:** (27)
Liczba godzin ogółem	**45**	**27**

C - Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z teorii bezpieczeństwa narodowego oraz umiejętność wyszukiwania informacji w źródłach i opracowaniach.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu problematyki dotyczącej ochrony ludności i planowania cywilnego oraz przekazanie studentom kompleksowej wiedzy z zakresu struktur i funkcjonowania systemu bezpieczeństwa.
	Umiejętności
CU1	Zdobycie umiejętności dokonywania wyboru i stosowania właściwych dla sytuacji kryzysowych rozwiązań, odpowiedniego doboru środków, narzędzi i metod pracy w celu efektywnego wykonywania zadań w obszarze bezpieczeństwa
CU2	Przygotowanie absolwenta do samodzielnej analizy i przetwarzania informacji oraz podejmowania decyzji i kierowania zespołami ludzkimi oraz przygotowanie absolwenta do wykonywania zadań zawodowych, krytycznej oceny otaczającej go rzeczywistości, formułowania opinii, proponowania rozwiązań, w tym o charakterze prawnym.
	Kompetencje społeczne
CK1	Nabycie przekonania o konieczności uczenia się przez całe.
CK2	Nabycie umiejętności współdziałania w ramach grupy.
CK3	Nabycie umiejętności wyciągania wniosków wynikających z analiz przypadków.

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		Kierunkowy efekt uczenia
Wiedza (EPW)		
EPW1	Ma pogłębioną wiedzę o współzależnościach między elementami struktury bezpieczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem wiedzy z obszaru obrony państwa i klasyfikacji jego elementów, podstawowych pojęć i zasad z zakresu ochrony ludności, mienia i środowiska naturalnego przed zagrożeniami.	K_W03
EPW2	Opisuje procedurę planowania cywilnego.	K_W14
Umiejętności (EPU)		
EPU1	Sprawnie posługuje się wybranymi ujęciami teoretycznymi i wykorzystuje strategie do analizy i oceny podejmowanych działań praktycznych w dziedzinie planowania cywilnego i prognozowania zagrożenia.	K_U08
EPU2	Potrafi prognozować praktyczne skutki konkretnych procesów i zjawisk społecznych związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym.	K_U10
EPU3	Uwzględnia ryzyko i przewiduje skutki podejmowanych decyzji opierając się na zdobytej wiedzy teoretycznej i empirycznej.	K_U12
Kompetencje społeczne (EPK)		
EPK1	Student rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie.	K_K02
EPK2	Student potrafi współpracować w grupie i przyjmować w niej różne role.	K_K04
EPK3	Na podstawie analizy działań student potrafi formułować zalecenia strategiczne na przyszłość.	K_K10

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Cele, efekty kształcenia oraz metody ich weryfikacji.** Znaczenie i istota planowania cywilnego- podstawowe Pojęcia.	4.5	2,5
C2	Plan Obrony Cywilnej - działania ratownicze na wypadek konfliktów zbrojnych.	7	5
C3	Planowanie ewakuacji.	4.5	2,5
C4	Szkolenia z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej: — przygotowanie organów administracji publicznej do realizacji zadań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej; — przygotowanie pracowników administracji publicznej, zakładów pracy oraz komendantów formacji obrony cywilnej do realizacji zadań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej, — doskonalenie przez podmioty ww. nabytych umiejętności do realizacji zadań z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej.	8	5
C5	Dokumenty planistyczne: Program szkolenia w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej.	7	4
C6	Wykrywanie zagrożeń, informowanie, ostrzeganie i alarmowanie ludności o zagrożeniach.	7	4
C7	Zasady zachowania się ludności w przypadku nadzwyczajnych zagrożeń. Ochrona żywności i wody przed skażeniami i zakażeniami- organizacja zaopatrzenia w wodę w warunkach ograniczonych dostaw lub skażeń ujęć wody.	7	4
	Razem liczba godzin wykładów	45	27

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Ćwiczenia	**M5 – Metoda praktyczna** (czytanie i analiza tekstu źródłowego, prezentacja różnych form wypowiedzi).	Projektor, laptop, wybrane akty prawa UE, wybrane orzecznictwo TSUE

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	Ocena formująca (F) – wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	Ocena podsumowująca (P) – podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Ćwiczenia	**F1 – Sprawdzian** (pisemny) **F2 – Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć)	**Ocena podsumowująca** stanowi sumę ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia	
	F1	F2
EPW1	X	X
EPW2	X	X
EPU1	X	X
EPU2		X
EPK1		X
EPK2		X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Rozumie i definiuje podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony ludności, mienia i środowiska naturalnego przed zagrożeniami w ograniczonym zakresie	Rozumie i definiuje podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony ludności, mienia i środowiska naturalnego przed zagrożeniami popełniając nieznaczne błędy.	Rozumie i definiuje podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony ludności, mienia i środowiska naturalnego przed zagrożeniami nie popełniając błędów.
EPW2	Opisuje procedurę planowania cywilnego w ograniczonym zakresie.	Opisuje procedurę planowania cywilnego popełniając nieznaczne błędy.	Opisuje procedurę planowania cywilnego nie popełniając błędów
EPU1	Potrafi identyfikować priorytety w planowaniu cywilnym i prognozować zagrożenia w ograniczonym zakresie.	Potrafi identyfikować priorytety w planowaniu cywilnym i prognozować zagrożenia popełniając nieznaczne błędy.	Potrafi identyfikować priorytety w planowaniu cywilnym i prognozować zagrożenia bez popełniania błędów
EPU2	Potrafi prognozować praktyczne skutki konkretnych procesów i zjawisk społecznych związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym w ograniczonym zakresie.	Potrafi prognozować praktyczne skutki konkretnych procesów i zjawisk społecznych związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym popełniając nieznaczne błędy.	Potrafi prognozować praktyczne skutki konkretnych procesów i zjawisk społecznych związanych z bezpieczeństwem wewnętrznym bez popełniania błędów.
EPU3	Uwzględnia ryzyko i przewiduje skutki podejmowa-	Uwzględnia ryzyko i przewiduje skutki podejmowanych	Uwzględnia ryzyko i przewiduje skutki podejmowanych decyzji

	nych decyzji opierając się na zdobytej wiedzy teoretycznej i empirycznej w ograniczonym zakresie.	decyzji opierając się na zdobytej wiedzy teoretycznej i empirycznej popełniając nieznaczne błędy.	opierając się na zdobytej wiedzy teoretycznej i empirycznej bez popełniania błędów.
EPK1	Student rozumie potrzebę uzupełniania wiedzy i doskonalenia umiejętności w zakresie szeroko rozumianego bezpieczeństwa ale nie zna skutków braku takiego doskonalenia. Nie wykazuje chęci ich poznania.	Student rozumie potrzebę uzupełniania wiedzy i doskonalenia umiejętności w zakresie szeroko rozumianego bezpieczeństwa i w ograniczonym zakresie zna skutki braku doskonalenia w tym zakresie i wykazuje ograniczone chęci ich poznania.	Student rozumie potrzebę uzupełniania wiedzy i doskonalenia umiejętności w zakresie szeroko rozumianego bezpieczeństwa i w szerokim zakresie zna skutki braku doskonalenia w tym zakresie i ich negatywny wpływ na stan bezpieczeństwa państwa.
EPK2	W ograniczonym zakresie potrafi docenić znaczenie społeczności lokalnej w powszechnej samoobronie i organizować ją do działań zabezpieczających podstawowe potrzeby bytowe na rzecz poszkodowanych.	Popełniając nieznaczne błędy potrafi docenić znaczenie społeczności lokalnej w powszechnej samoobronie i organizować ją do działań zabezpieczających podstawowe potrzeby bytowe na rzecz poszkodowanych.	Bez popełniania błędów potrafi docenić znaczenie społeczności lokalnej w powszechnej samoobronie i organizować ją do działań zabezpieczających podstawowe potrzeby bytowe na rzecz poszkodowanych.
EPK3	Potrafi, w ograniczonym zakresie, aktywnie działać w grupach, organizacjach, organach i instytucjach realizujących działania związane z Obroną Cywilną i powszechną samoobroną	Potrafi, popełniając nieznaczne błędy, aktywnie działać w grupach, organizacjach, organach i instytucjach realizujących działania związane z Obroną Cywilną i powszechną samoobroną.	Bez popełniania błędów potrafi odpowiednio aktywnie działać w grupach, organizacjach, organach i instytucjach realizujących działania zawiązane z Obroną Cywilną i powszechną samoobroną

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. Kiltler W., *Bezpieczeństwo ludności cywilnej*, Warszawa, 2010.
2. Konieczny J., *Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych, wypadkach i katastrofach*, Poznań 2001.
3. I protokół dodatkowy z 1977 r. do Konwencji Genewskiej z 1949 r. dotyczący ochrony ofiar konfliktów Zbrojnych.
4. Ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. *o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej,* Dz. U. z 5. 2014 r., poz. 773.
5. Wytyczne Szefa obrony cywilnej kraju z 2009 r., *w sprawie zasad organizacji i sposobu przeprowadzania szkoleń z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej.*
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 września 1993 r. *w sprawie powszechnej samoobrony ludności*, Dz. U. z 1993 r., nr 91, poz.421.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Kitler W., *Obrona cywilna (niemilitarna) w obronie narodowej III RP*, Warszawa 2001.
2. Suwart J., *Zarys obrony cywilnej w Polsce w latach 1920-1996*, Warszawa 2003.
3. Marczak J., *Samoorganizacja społeczeństwa na rzecz bezpieczeństwa powszechnego. Samoobrona powszechna III RP*, Warszawa 2001.
4. Kunikowski J., *Przygotowanie obronne społeczeństwa*, Warszawa 2001.
5. Kołpaczyński E., *Przygotowanie obrony cywilnej do zadań w zakresie ochrony ludności*, Przegląd Naukowo-Metodyczny. Edukacja dla Bezpieczeństwa 2019, nr 3 (44).

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację

	na studiach stacjo-narnych	**na studiach nie-stacjonarnych**
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	45	27
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	8	14
Czytanie i analiza materiałów źródłowych	10	16
Przygotowanie pracy pisemnej	10	16
Suma godzin:	**75**	**75**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	3	3

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	mgr Waldemar Kaak
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	wkaak@wp.pl
Podpis	Waldemar Kaak

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**ZBPiSK.9**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Migracje w polityce bezpieczeństwa państwa i UE**
2. Punkty ECTS	**4**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Joanna Lubimow** **dr Łukasz Budzyński**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 4	**W**: (30); **Ć:** (30)	**W**: (18); **Ć:** (18)
Liczba godzin ogółem	**60**	**36**

C - Wymagania wstępne

Podstawy wiedzy z zakresu systemu instytucjonalnego i źródeł prawa UE.

D - Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Przekazanie wiedzy na temat procesów migracyjnych dokonujących się we współczesnym świecie, ich analizy oraz prognozowania zmian i projektowanie rozwiązań
	Umiejętności
CU1	Nabycie umiejętności analizowania, rozpoznawania, diagnozowania i interpretowania zjawisk migracyjnych będących przedmiotem zainteresowania bezpieczeństwa UE
CU2	Przygotowanie studentów do samodzielnej analizy i przetwarzania informacji związanych ze zjawiskiem migracji
	Kompetencje społeczne
CK1	Wykształcenie zrozumienia dla potrzeby ochrony praw człowieka, zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych.
CK2	Wykształcenie umiejętności prowadzenia etycznej dyskusji na temat procesów migracyjnych z poszanowaniem odmienności poglądów

E – Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)	**Kierunkowy efekt uczenia**
Wiedza (EPW…)	

EPW1	Student ma pogłębioną wiedzę na temat analizowania i prognozowania zjawisk i procesów migracyjnych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa	K_W07
Umiejętności (EPU...)		
EPU1	Student analizuje przyczyny i przebieg procesów i zjawisk migracyjnych, rozwój zagrożeń dla bezpieczeństwa europejskiego	K_U04,
EPU2	Student posiada umiejętność obserwowania, przetwarzania informacji na temat zjawiska migracji przy użyciu różnych źródeł	K_U03
EPU3	Student posiada umiejętność rozumienia analizowania i pogłębionej oceny zagrożeń determinowanych mobilnością.	K_U12
Kompetencje społeczne (EPK...)		
EPK1	Student rozumie znaczenie ochrony praw migrantów i zakazu ich dyskryminacji	K_K11
EPK2	Student prowadzi dyskusję na temat migracji w sposób etyczny i kulturalny z poszanowaniem prawa innych do wyrażania i eksponowania własnych przekonań i systemów wartości	K_K05
EPK3	Student potrafi interpretować przepływy migracyjne, ich kierunek, przyczyny itp. przewidując ich konsekwencje dla bezpieczeństwa międzynarodowego oraz bezpieczeństwa państwa.	K_K09

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
W1	**Cele, efekty kształcenia oraz metody ich weryfikacji.**	0.5	0,5
W2	Migracje: główne kierunki, przyczyny, skutki i wyzwania wynikające ze współczesnych (globalnych) procesów migracyjnych i wpływ na bezpieczeństwo państwa.	6	4
W3	Źródła prawa migracyjnego Polski i Unii Europejskiej.	5,5	1,5
W4	Zasady wjazdu i pobytu imigrantów na terytorium Polski i UE.	6	4
W5	Polityka wizowa Polski i UE.	6	4
W6	Imigracja legalna. Zwalczanie imigracji nielegalnej.	6	4
	Razem liczba godzin wykładów	30	18

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Cele, efekty kształcenia oraz metody ich weryfikacji.**	0.5	0.5
C2	Migracje w UE i państwach członkowskich a ich bezpieczeństwo – analiza danych.	5	3
C3	Prawa migrantów a prawa obywateli państw członkowskich. Zakaz dyskryminacji ze względu na obywatelstwo, pochodzenie rasowe, etniczne i religię.	5	3
C4	Integracja imigrantów – casus Polski.	4.5	2,5
C5	Integracja imigrantów – casus Wielkiej Brytanii.	5	3
C6	Integracja imigrantów – casus Francji.	5	3
C7	Fundusz Azylu, Migracji i Integracji.	5	3
	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Wykład	**M2 – Metoda problemowa** (wykład z elementami anali-	Projektor, laptop, wybrane akty

	zy źródłowej i problemowej oraz dyskusji)	prawa UE, wybrane orzecznictwo TSUE
Ćwiczenia	**M2 – Metoda problemowa** (analiza przypadku, case study) **M5 – Metoda praktyczna** (czytanie i analiza tekstu źródłowego, prezentacja różnych form wypowiedzi, ćwiczenia kreacyjne)	Projektor, laptop, wybrane akty prawa UE

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P1 –Egzamin** w formie testowej z elementami opisu
Ćwiczenia	**F1 – Sprawdzian** (pisemny) **F2 – Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F3 – Praca pisemna** (przygotowanie referatu lub prezentacji) **F4 – Wypowiedź/wystąpienie** (sposób prezentacji pracy pisemnej)	**Ocena podsumowująca** stanowi sumę ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	**Wykład**	**Ćwiczenia**			
	P2	**F1**	**F2**	**F3**	**F4**
EPW1	X	X	X	X	X
EPW2	X	X	X	X	X
EPU1	X	X	X	X	X
EPU2		X	X	X	X
EPU3	X		X	X	X
EPK1			X		X
EPK2			X		X
EPK3			X	X	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student ma pogłębioną wiedzę na temat analizowania i prognozowania niektórych zjawisk i procesów migracyjnych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa.	Student ma pogłębioną wiedzę na temat analizowania i prognozowania zjawisk i procesów migracyjnych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa.	Student ma pogłębioną wiedzę na temat analizowania i prognozowania wszystkich zjawisk i procesów migracyjnych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa. Rozpoznaje te zagrożenia.
EPU1	Student analizuje główne przyczyny i przebieg procesów i zjawisk migracyjnych, dostrzega rozwój zagrożeń dla bezpieczeństwa europejskiego.	Student analizuje większość przyczyn i przebieg procesów i zjawisk migracyjnych, dostrzega rozwój zagrożeń dla bezpieczeństwa europejskiego.	Student analizuje wszystkie przyczyny i przebieg procesów i zjawisk migracyjnych, dostrzega rozwój zagrożeń dla bezpieczeństwa europejskiego, potrafi podać jego źródła.
EPU2	Student posiada umiejętność obserwowania, prze-	Student posiada umiejętność obserwowania, przetwarza-	Student posiada umiejętność obserwowania, przetwarzania

	twarzania informacji na temat zjawiska migracji przy użyciu podstawowych źródeł.	nia informacji na temat zjawiska migracji przy użyciu różnorodnych źródeł.	informacji na temat zjawiska migracji przy użyciu różnych źródeł, w tym danych statystycznych.
EPU3	Student posiada umiejętność rozumienia, częściowej analizy i oceny zagrożeń determinowanych mobilnością.	Student posiada umiejętność rozumienia analizowania i oraz oceny zagrożeń determinowanych mobilnością.	Student posiada umiejętność rozumienia analizowania i pogłębionej oceny zagrożeń determinowanych mobilnością.
EPK1	Student rozumie znaczenie ochrony praw migrantów i zakazu ich dyskryminacji.	Student rozumie znaczenie ochrony praw migrantów i zakazu ich dyskryminacji i potrafi tę konieczność uargumentować.	Student rozumie znaczenie ochrony praw migrantów i zakazu ich dyskryminacji, potrafi tę konieczność uargumentować powołując się na orzecznictwo TSUE.
EPK2	Student prowadzi dyskusję na temat migracji w sposób etyczny i kulturalny z poszanowaniem prawa innych do wyrażania i eksponowania własnych przekonań i systemów wartości.	Student prowadzi dyskusję na temat migracji w sposób etyczny i kulturalny z poszanowaniem prawa innych do wyrażania i eksponowania własnych przekonań i systemów wartości, akceptując zdania odrębne od swojego.	Student prowadzi dyskusję na temat migracji w sposób etyczny i kulturalny z poszanowaniem prawa innych do wyrażania i eksponowania własnych przekonań i systemów wartości, akceptując zdania odrębne od swojego i próbując nauczyć postawy tolerancji swoich dyskutantów.
EPK3	Student potrafi interpretować przepływy migracyjne, ich kierunek, przyczyny itp. z pomocą nauczyciela przewidywać ich konsekwencje dla bezpieczeństwa międzynarodowego oraz bezpieczeństwa państwa.	Student potrafi interpretować przepływy migracyjne, ich kierunek, przyczyny itp. częściowo przewidując ich konsekwencje dla bezpieczeństwa międzynarodowego oraz bezpieczeństwa państwa.	Student potrafi interpretować przepływy migracyjne, ich kierunek, przyczyny itp. przewidując ich konsekwencje dla bezpieczeństwa międzynarodowego oraz bezpieczeństwa państwa.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Egzamin

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. *Polityka migracyjna w obliczu współczesnych wyzwań. Teoria i praktyka*, (red.) H. Chałupczak, M. Lesińska, E. Pogorzała, T. Browarek, Lublin 2018.
2. Strąk K., Borawska-Kędzierska E., *Zarządzanie granicami, polityka wizowa, azylowa i imigracyjna,* Warszawa 2011.
3. Castles S., Miller M., *Współczesne procesy migracyjne*, Wydawnictwo PWN, Warszawa 2011.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1. Balicki J., *Imigranci i uchodźcy w Unii Europejskiej. Humanizacja polityki imigracyjnej i azylowej,* Warszawa 2012.
2. Lesińska M., *Inkluzja polityczna imigrantów we współczesnej Europie*, Warszawa 2013.
3. Gliszczyńska-Grabias A., Śledzińska-Simon A., *Pochodzenie rasowe i etniczne,* [w:] *Prawo antydyskryminacyjne Unii Europejskiej*, A. Zawidzka-Łojek, A. Szczerba-Zawada (red.), Warszawa 2015.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	60	36
Konsultacje	2	2

Czytanie literatury	8	14
Czytanie i analiza materiałów źródłowych	5	8
Przygotowanie pracy pisemnej	5	10
Samodzielne rozwiązywanie zadań	5	10
Przygotowanie do sprawdzianu	8	10
Przygotowanie do egzaminu	7	10
Suma godzin:	**100**	**100**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	4	4

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Anna Chabasińska / aktualizacja: dr J. Lubimow
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	jlubimow@ajl.edu.pl, lbudzynski@ajp.edu.pl
Podpis	Joanna Lubimow

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe
- studia drugiego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 33/000/2021 Senatu AJP
z dnia 22 czerwca 2021 r.

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**ZBPiSK.10**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Mniejszości narodowe i etniczne a bezpieczeństwo**
2. Punkty ECTS	**4**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**dr Piotr Krzyżanowski**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr	**W**: (30); **Ćw.**: (30);	**W**: (18); **Ćw.**: (18);
Liczba godzin ogółem	**60**	**38**

C - Wymagania wstępne

Wiedza z zakresu historii Polski oraz historii powszechnej na poziomie szkoły średniej, znajomość podstawowej terminologii z zakresu bezpieczeństwa

D – Cele kształcenia

	Wiedza
CW1	Zapoznanie studentów z polityką państwa polskiego w ujęciu historycznym wobec mniejszości narodowych w kontekście bezpieczeństwa państwa
CW2	Zapoznanie studentów z wiedzą z zakresu ochrony praw mniejszości narodowych i etnicznych w ujęciu krajowym oraz europejskim w kontekście bezpieczeństwa wewnętrznego państwa
	Umiejętności
CU1	Nabycie podstawowych umiejętności rozpoznawania, diagnozowania i interpretowania zjawisk społecznych, kulturowych, politycznych, prawnych i ekonomicznych dotyczących kwestii mniejszości narodowych i etnicznych w kontekście bezpieczeństwa państwa
CU2	Zdobycie umiejętności formułowania opinii, proponowania rozwiązań, dotyczących kwestii mniejszości narodowych i etnicznych w kontekście bezpieczeństwa państwa
	Kompetencje społeczne
CK1	Student dostrzega znaczenie kwestii mniejszości narodowych i etnicznych w kontekście bezpieczeństwa wewnętrznego państwa

E – Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i	**Kierunkowy efekt uczenia**

kompetencji społecznych (K)		
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student ma podstawową wiedzę z zakresu polityki państwa polskiego wobec mniejszości narodowych i etnicznych w kontekście bezpieczeństwa wewnętrznego	K_W01 K_W05
EPW2	Student ma podstawową wiedzę z zakresu ochrony praw mniejszości narodowych i etnicznych w kontekście bezpieczeństwa wewnętrznego państwa	K_W01
Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student potrafi rozpoznawać, diagnozować i interpretować zjawiska dotyczące kwestii mniejszości narodowych i etnicznych w kontekście bezpieczeństwa państwa	K_U01
EPU2	Student potrafi formułować opinie, proponować rozwiązania, dotyczące kwestii mniejszości narodowych i etnicznych w kontekście bezpieczeństwa państwa	K_U01 K_U02
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student dostrzega znaczenie kwestii mniejszości narodowych i etnicznych z perspektywy bezpieczeństwa państwa	K_K01

F – Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści wykładów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
	Wprowadzenie do przedmiotu cele, efekty kształcenia, metody weryfikacji.	0,5	0,5
W1	Mniejszości narodowe, mniejszości etniczne – definicje, typologia.	1,5	1,5
W2	Mniejszości narodowe w polityce państwa polskiego w latach 1918-1939 w kontekście bezpieczeństwa wewnętrznego państwa.	4	2
W3	Polityka PRL wobec mniejszości narodowych w kontekście bezpieczeństwa wewnętrznego państwa.	6	3
W4	Państwo polskie wobec mniejszości narodowych i etnicznych po 1989 r.	6	4
W5	Polskie ustawodawstwo dotyczące mniejszości narodowych i etnicznych, ochrona mniejszości narodowych i etnicznych.	4	3
W6	Źródła konfliktów etnicznych, ludobójstwo i czystki etniczne na wybranych przykładach.	4	2
W7	Społeczne i polityczne aspekty wielokulturowości w kontekście bezpieczeństwa wewnętrznego państwa.	4	2
	Razem liczba godzin wykładów	30	18

Lp.	Treści ćwiczeń	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
C1	**Wprowadzenie do przedmiotu cele, efekty kształcenia, metody weryfikacji**. Prawnicza definicja mniejszości narodowych Francesco Capotortiego.	2	1
C2	Adaptacja, asymilacja, integracja.	2	1
C3	Państwo polskie wobec mniejszości ukraińskiej, białoruskiej i litewskiej w ujęciu historycznym.	8	5
C4	Państwo polskie wobec mniejszości żydowskiej w ujęciu historycznym.	4	2
C5	Tatarzy polscy – relacje z państwem polskim i ich stosunek do muzułmańskich imigrantów.	4	3
C6	Cyganie/ Romowie w Polsce – przymusowe osiedlenie i jego następstwa.	6	4
C7	Uprzedzenia i stereotyp – przykład Romów.	4	2

	Razem liczba godzin ćwiczeń	30	18

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	**Metody dydaktyczne (wybór z listy)**	**Środki dydaktyczne**
Wykład	**M1 – Metoda podająca** (wykład informacyjny) **M2 – Metoda problemowa** (wykład z elementami analizy źródłowej i problemowej)	Projektor, laptop z dostępem do Internetu, mapa
Ćwiczenia	**M5 – Metoda praktyczna** (czytanie i analiza tekstu źródłowego, prezentacja różnych form wypowiedzi, ćwiczenie kreacyjne)	Projektor, laptop z dostępem do Internetu, mapa

H – Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Wykład	----------	**P2 - Zaliczenie** (praca pisemna, referat)
Ćwiczenia	**F2 – Obserwacja/aktywność** (ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć) **F3 – Praca pisemna** (przygotowanie referatu) **F5 – Ćwiczenia praktyczne** (analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych, analiza aktów prawnych	**Ocena podsumowująca** stanowi sumę ocen formujących

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	**Wykład**	**Ćwiczenia**		
	P2	**F2**	**F3**	**F5**
EPW1	X	X	X	
EPW2	X	X	X	X
EPU1	X		X	X
EPU2	X	X	X	
EPK1			X	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student zna wybrane terminy i pojęcia dotyczące bezpieczeństwa państwa w kontekście wielokulturowości	Student zna większość terminów i pojęć dotyczące bezpieczeństwa państwa w kontekście wielokulturowości	Student zna wszystkie wymagane terminy i pojęcia dotyczące bezpieczeństwa państwa w kontekście wielokulturowości
EPW2	Student zna wybrane terminy i pojęcia dotyczące ochrony mniejszości narodowych i etnicznych	Student zna większość terminów i pojęć dotyczące ochrony mniejszości narodowych i etnicznych	Student zna wszystkie wymagane terminy i pojęcia dotyczące ochrony mniejszości narodowych i etnicznych
EPU1	Student rozpoznaje, diagnozuje i interpretuje niektóre zjawiska dotyczące kwestii mniejszości narodowych i etnicznych w kontekście bezpieczeństwa państwa	Student rozpoznaje, diagnozuje i interpretuje zjawiska dotyczące kwestii mniejszości narodowych i etnicznych w kontekście bezpieczeństwa państwa	Student rozpoznaje, diagnozuje i interpretuje wszystkie wymagane zjawiska dotyczące kwestii mniejszości narodowych i etnicznych w kontekście bezpieczeństwa państwa

EPU2	Student potrafi formułować odnośnie niektórych aspektów opinie, dotyczące kwestii mniejszości narodowych i etnicznych w kontekście bezpieczeństwa państwa	Student formułuje opinie odnośnie większości aspektów dotyczących kwestii mniejszości narodowych i etnicznych w kontekście bezpieczeństwa państwa	Student formułuje opinie odnośnie wszystkich wymaganych aspektów dotyczących kwestii mniejszości narodowych i etnicznych w kontekście bezpieczeństwa państwa
EPK1	Student rozumie, ale nie zna skutków znaczenia polityki państwa wobec mniejszości narodowych i etnicznych w kontekście bezpieczeństwa.	Student rozumie i zna skutki polityki państwa wobec mniejszości narodowych i etnicznych w kontekście bezpieczeństwa	Student rozumie i zna skutki polityki państwa wobec mniejszości narodowych i etnicznych w kontekście bezpieczeństwa oraz aspektach wielokulturowości

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:
1. *Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce po II wojnie światowej* (red.) S. Dudra, B. Nitschke, Kraków 2010.
2. *Gorzów miastem wielu kultur*, (red.) B. A. Orłowska, P. J. Krzyżanowski, Gorzów Wielkopolski 2014.

Literatura zalecana / fakultatywna:
1. Krzyżanowski P., *Między wędrówką a osiedleniem. Cyganie w Polsce w latach 1945-1964*, Gorzów Wielkopolski 2017.
2. *Tatarzy w Polsce po 1945 roku. Historia. Religia. Tożsamość*, (red.) P. J. Krzyżanowski, B. A. Orłowska, A. Miśkiewicz
3. *Mniejszości regionu pogranicza polsko-niemieckiego*. „Separacja –Adaptacja- Integracja-Asymilacja, (red.) B. A. Orłowskiej, K. Wasilewskiego, Gorzów Wielkopolski 2012.

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	60	36
Konsultacje	2	2
Czytanie literatury	10	14
Przygotowanie do zajęć	10	10
Przygotowanie referatu	10	20
Przygotowanie do sprawdzianu	8	18
Suma godzin:	**100**	**100**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	4	4

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Piotr Krzyżanowski
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	Krzyzanowskipiotr2@gmail.com
Podpis	Piotr Krzyżanowski

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe
- studia drugiego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 33/000/2021 Senatu AJP
z dnia 22 czerwca 2021 r.

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek	Bezpieczeństwo narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny
Pozycja w planie studiów (lub kod przedmiotu)		**SD.1**

PROGRAM PRZEDMIOTU/MODUŁU

A - Informacje ogólne

1. Nazwa przedmiotu	**Seminarium dyplomowe**
2. Punkty ECTS	**9**
3. Rodzaj przedmiotu	**Obieralny**
4. Język przedmiotu	**polski**
5. Rok studiów	**I, II**
6. Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu oraz prowadzących zajęcia	**Promotorzy**

B – Formy dydaktyczne prowadzenia zajęć i liczba godzin w semestrze

Nr semestru	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Semestr 2	**Sem:** (30)	**Sem:** (18)
Semestr 3	**Sem:** (30)	**Sem:** (18)
Semestr 4	**Sem:** (30)	**Sem:** (18)
Liczba godzin ogółem	**90**	**54**

C - Wymagania wstępne

Student powinien posiadać umiejętność stosowania metod badawczych oraz języka naukowego na poziomie pracy licencjackiej.

D - Cele kształcenia

Wiedza	
CW1	Nabycie pogłębionej wiedzy na temat przygotowywania pracy naukowej na poziomie pracy magisterskiej
Umiejętności	
CU1	Wykształcenie umiejętności krytycznej analizy literatury przedmiotu
CU2	Wyposażanie w umiejętność pozyskiwania danych i stosowania metod badawczych niezbędnych do przygotowania pracy magisterskiej
Kompetencje społeczne	
CK1	Pogłębienie postawy aktywnego uczestniczenia w seminarium, proponowania rozwiązań i odpowiedzialności w trakcie prowadzonych badań

E - Efekty uczenia przedmiotowe i kierunkowe

Przedmiotowy efekt uczenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)	**Kierunkowy efekt uczenia**
Wiedza (EPW)	

EPW1	Student ma rozszerzoną wiedzę na tematy z zakresu nauk społecznych, w tym na temat struktur, organizacji oraz relacji między instytucjami, służbami, inspekcjami, strażami i innymi jednostkami organizacyjnymi istotnymi z punktu widzenia bezpieczeństwa oraz ich funkcjonowania w ramach struktur życia społecznego i politycznego, niezbędnych w procesie przygotowywania pracy dyplomowej.	K_W01 K_W02
EPW2	Student zna zasady konstruowania pracy dyplomowej, w tym z zakresu prawa autorskiego, i potrafi realizować założone cele pracy poprzez własną strukturę pracy – potrafi ją także modyfikować.	K_W11
Umiejętności (EPU)		
EPU1	Student potrafi analizować, z wykorzystaniem odpowiednich modeli teoretycznych, przyczyny i przebieg procesów i zjawisk istotnych dla bezpieczeństwa oraz trafnie dobiera metody badawcze niezbędne do opracowywania dokumentów na temat bezpieczeństwa.	K_U04 K_U05 K_U10
EPU2	Student potrafi proponować oryginalne rozwiązania złożonych sytuacji uzasadniających zastosowanie właściwych norm prawnych.	K_U11 K_U12
EPU3	Student prognozuje przebieg oraz przewiduje skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych.	K_U03 K_U07
Kompetencje społeczne (EPK)		
EPK1	Student akceptuje i szanuje odmienne od własnych poglądy i potrafi prowadzić polemikę z innymi w sposób etyczny i kulturalny.	K_K05 K_K15
EPK2	Student wykazuje niezależność i samodzielność myśli, w tym samodzielność w uzupełnianiu wiedzy i umiejętności, szanując jednocześnie prawo innych osób do wykazywania tych samych cech.	K_K08 K_K12
EPK3	Student realizuje zadania tak, by znaleźć rozwiązanie sytuacji kryzysowej, z poszanowaniem prawa innych do wyrażania i eksponowania własnych przekonań i systemów wartości.	K_K11 K_K13

F - Treści programowe oraz liczba godzin na poszczególnych formach zajęć

Lp.	Treści seminariów	Liczba godzin na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
S1	**Przedmiot seminarium dyplomowego, cele i efekty kształcenia, warunki zaliczenia.**	4	2
S2	Metody badawcze stosowane przy pisaniu pracy magisterskiej.	4	2
S3	Struktura pracy dyplomowej.	4	2
S4	Wybór obszaru badawczego.	4	2
S5	Analiza przydatności literatury przedmiotu oraz innych źródeł informacji.	4	2
S6	Precyzowanie i zatwierdzenie tematów prac .	5	3
S7	Przygotowanie planów prac dyplomowych.	5	3
S8	Szczegółowa analiza metodologii pracy magisterskiej na przykładzie samodzielnie przygotowanych rozdziałów prac.	10	6
S9	Określenie celów prac i tez/hipotez badawczych.	4	2
S10	Analiza problemów z dotarciem do literatury źródłowej. Wskazanie możliwości do baz online.	4	2
S11	Analiza metodyki formułowania wniosków, komentowania i oceny treści opisywanych w pracy dyplomowej.	12	9
S12	Prezentacja głównych wniosków w pracach dyplomowych.	8	6
S13	Analiza najważniejszych problemów metodologicznych w pisaniu pracy.	8	6
S14	Ostateczny przegląd oraz dyskusja nad celami prac, wnioskami własnymi oraz zasadniczymi wątkami prac dyplomowych.	14	7
	Razem liczba godzin wykładów	90	54

G – Metody oraz środki dydaktyczne wykorzystywane w ramach poszczególnych form zajęć

Forma zajęć	Metody dydaktyczne (wybór z listy)	Środki dydaktyczne
Seminarium	**M2 – Metoda problemowa** (wykład z elementami analizy źródłowej i dyskusji), **M5 – Metoda praktyczna** (przygotowanie referatu)	Projektor, laptop, wybrane akty prawa

H - Metody oceniania osiągnięcia efektów uczenia na poszczególnych formach zajęć

Forma zajęć	**Ocena formująca (F) –** wskazuje studentowi na potrzebę uzupełniania wiedzy lub stosowania określonych metod i narzędzi, stymulujące do doskonalenia efektów pracy **(wybór z listy)**	**Ocena podsumowująca (P) –** podsumowuje osiągnięte efekty uczenia **(wybór z listy)**
Seminarium	**F3 – Praca pisemna** (przygotowanie pisemnej wypowiedzi na podstawie materiału źródłowego; przygotowanie eseju lub innej swobodnej formy wypowiedzi pisemnej, przygotowanie raportu na określony temat lub innej formy pisemnej o charakterze sprawozdawczym z elementami badań własnych) **F2 – Obserwacja/aktywność** (obserwacja poziomu przygotowania do zajęć) **F4 – Wypowiedź/wystąpienie** (dyskusja, sposób prezentacji prac pisemnych)	**P5 – Ocena pracy dyplomowej** (warunkiem uzyskania zaliczenia jest złożenie pracy dyplomowej oraz jej pozytywna weryfikacja w systemie antyplagiatowym).

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia			
	P5	F2	F3	F4
EPW1	X	X	X	X
EPW2	X		X	
EPU1	X	X	X	
EPU2	X	X	X	
EPU3	X	X	X	X
EPK1		X		X
EPK2				X
EPK3		X		X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie			
Ocena			
Przedmiotowy efekt uczenia (EP..)	**Dostateczny dostateczny plus 3/3,5**	**dobry dobry plus 4/4,5**	**bardzo dobry 5**
EPW1	Student zna wybrane terminy, konstrukcje i procedury z zakresu nauk społecznych, w tym struktur, istotnych dla bezpieczeństwa.	Student zna większość terminów, konstrukcji i procedur z zakresu nauk społecznych, w tym struktur, istotnych dla bezpieczeństwa.	Student zna wszystkie wymagane terminy, konstrukcje i procedury z zakresu nauk społecznych, w tym struktur, istotnych dla bezpieczeństwa.
EPW2	Student zna niewielką część zasad konstrukcji pracy dyplomowej i ich rolę przy pisaniu pracy.	Student większość część zasad konstrukcji pracy dyplomowej i ich rolę przy pisaniu pracy.	Student zna wszystkie zasady konstrukcji pracy dyplomowej i ich rolę przy pisaniu pracy.
EPU1	Student identyfikuje niektóre zjawiska w zakresie bezpieczeństwa w stopniu niezbędnym dla przygotowania	Student identyfikuje zjawiska w zakresie bezpieczeństwa w stopniu niezbędnym dla	Student identyfikuje wszystkie zjawiska w zakresie bezpieczeństwa w stopniu niezbędnym dla

	pracy dyplomowej.	przygotowania pracy dyplomowej.	przygotowania pracy dyplomowej.
EPU2	Student potrafi proponować jedynie z pomocą nauczyciela oryginalne rozwiązania złożonych sytuacji uzasadniających zastosowanie właściwych norm prawnych.	Student potrafi proponować samodzielnie oryginalne rozwiązania niektórych złożonych sytuacji uzasadniających zastosowanie właściwych norm prawnych.	Student potrafi samodzielnie proponować oryginalne rozwiązania wszystkich złożonych sytuacji uzasadniających zastosowanie właściwych norm prawnych.
EPU3	Student w niewielkim zakresie prognozuje przebieg oraz przewiduje skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych.	Student w dość dużym stopniu prognozuje przebieg oraz przewiduje skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych.	Student w pełni prognozuje przebieg oraz przewiduje skutki planowanych działań w określonych obszarach praktycznych.
EPK1	Student rozumie, ale słabo zna zasady prowadzenia konstruktywnej polemiki z osobami o odmiennych poglądach.	Student rozumie i zna skutki zastosowania prowadzenia konstruktywnej polemiki z osobami o odmiennych poglądach.	Student rozumie i zna skutki zastosowania prowadzenia konstruktywnej polemiki z osobami o odmiennych poglądach oraz promuje wśród członków grupy.
EPK2	Student wykazuje po uprzednich wskazówkach merytorycznych, niezależność i samodzielność myśli, szanując jednocześnie prawo innych osób do wykazywania tych samych cech.	Student wykazuje niezależność i samodzielność myśli, szanując jednocześnie prawo innych osób do wykazywania tych samych cech.	Student wykazuje niezależność i samodzielność myśli, szanując jednocześnie prawo innych osób do wykazywania tych samych cech i zachęcając je do tego.
EKP3	Student realizuje nieliczne zadania tak, by znaleźć rozwiązanie sytuacji kryzysowej, z poszanowaniem prawa innych do wyrażania i eksponowania własnych przekonań i systemów wartości.	Student realizuje większość zadań tak, by znaleźć rozwiązanie sytuacji kryzysowej, z poszanowaniem prawa innych do wyrażania i eksponowania własnych przekonań i systemów wartości.	Student realizuje wszystkie zadania tak, by znaleźć rozwiązanie sytuacji kryzysowej, z poszanowaniem prawa innych do wyrażania i eksponowania własnych przekonań i systemów wartości.

J – Forma zaliczenia przedmiotu

Zaliczenie z oceną

K – Literatura przedmiotu

Literatura obowiązkowa:

1. J. Gierszewski, A. Pieczywok, *Metodologiczne podstawy badania problemów bezpieczeństwa*, Warszawa 2020.
2. R. Zenderowski, *Praca magisterska, licencjat: przewodnik po metodologii pisania i obrony pracy dyplomowej*, Warszawa 2020.
3. *Praca dyplomowa z bezpieczeństwa, Wprowadzenie do badań*, (red.) A, Wawrzusiszyn, Warszawa 2016.

Literatura zalecana / fakultatywna:

1 www.medyk.edu.pl/wgrane-pliki/w._welskop_-_jak_napisac_prace_licencjacka_i_magisterska_-_wersja_elektroniczna.pdf

L – Obciążenie pracą studenta:

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację	
	na studiach stacjonarnych	na studiach niestacjonarnych
Godziny zajęć z nauczycielem/ami	90	54

Konsultacje	1	1
Zebranie materiałów źródłowych i literatury przedmiotu	39	49
Czytanie literatury	30	35
Przygotowanie do dyskusji	15	20
Analiza materiałów źródłowych	20	30
Przygotowanie pracy pisemnej	30	36
Suma godzin:	**225**	**225**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**9**	**9**

Ł – Informacje dodatkowe

Imię i nazwisko sporządzającego	dr hab. Aleksandra Szczerba prof. AJP/ dr hab. Kazimierz Kraj, prof. AJP
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	aszczerba@ajp.edu.pl/artuzow@wp.pl
Podpis	Kazimierz Kraj

Załącznik nr 4
do Programu studiów na kierunku bezpieczeństwo narodowe
- studia drugiego stopnia o profilu praktycznym,
stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 33/000/2021 Senatu AJP
z dnia 22 czerwca 2021 r.

	Wydział	Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego
	Kierunek studiów	Bezpieczeństwo Narodowe
	Poziom studiów	Drugiego stopnia
	Forma studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
	Profil kształcenia	Praktyczny

PROGRAM PRAKTYKI

A - Informacje ogólne

Nazwa praktyki	**Zawodowa**
Rok i semestr studiów, na którym odbywa się praktyka	**I rok 2 semestr, II rok 3 semestr**
Semestr, na którym zaliczana jest praktyka	**II, III**
Czas trwania praktyki (*liczba tygodni/ godzin*)	**480 h**
Liczba punktów ECTS	**18**
Imię i nazwisko opiekuna praktyk	**dr Andrzej Skwarski**

B - Cele praktyki

Wiedza	
CW1	Przygotowanie studenta do weryfikacji wiedzy teoretycznej zdobytej w trakcie studiów i wykorzystanie jej w działalności instytucji odpowiedzialnych za planowanie i kierowanie w sytuacjach zagrożenia, zajmujących się ochroną ludności, zarządzaniem kryzysowym, sprawami obronnymi.
Umiejętności	
CU1	Przygotowanie studenta do wykorzystania uzyskanych w trakcie studiów kompetencji, w tym umiejętności prognozowania występujących zagrożeń i przeciwdziałania im oraz realizacji procedur bezpieczeństwa.
Kompetencje społeczne	
CK1	Wyposażenie studenta w zdolność pracy w zespole, uświadomienie znaczenia zachowań profesjonalnych i stałego doskonalenia wiedzy i umiejętności.

C - Efekty praktyki

Efekt kształcenia (EP) w zakresie wiedzy (W), umiejętności (U) i kompetencji społecznych (K)		**Kierunkowy efekt kształcenia**
Wiedza (EPW…)		
EPW1	Student ma ugruntowaną wiedzę o miejscu, roli i charakterze instytucji odpowiedzialnych za planowanie i kierowanie w sytuacjach zagrożenia, zajmujących się ochroną ludności, zarządzaniem kryzysowym, sprawami obronnymi, w której odbywa praktykę.	K_W02 K_W12
EPW2	Student zna strukturę organizacyjną i zadania wykonywane przez odpowiedzialnych za planowanie i kierowanie w sytuacjach zagrożenia, zajmujących się ochroną ludności, zarządzaniem kryzysowym, sprawami obronnymi.	K_W02 K_W03 K_W12
EPW3	Student zna obowiązujące przepisy BHP.	K_W08

Umiejętności (EPU…)		
EPU1	Student potrafi opisać system organizacji pracy instytucji, zebrać i przetworzyć potrzebne informacje i dane wytwarzane przez instytucję.	K_U02 K_U05
EPU2	Student posiada umiejętność analizowania i stosowania zasad prawnych oraz procedur bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego.	K_U07 K_U12 K_U11
EPU3	Student posiada umiejętność określenia technik kanałów komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej w instytucji.	K_U09
EPU4	Student potrafi wyjaśnić procedury, reguły oraz plan pracy, jakim podlega praktyka zawodowa pracowników instytucji bezpieczeństwa.	K_U11 K_U02 K_U12
EPU5	Posiada umiejętność stosowaniu i wykorzystywaniu w praktyce systemów informatycznych i programów komputerowych.	K_U09
Kompetencje społeczne (EPK…)		
EPK1	Student ocenia wkład pracy własnej i innych osób w pracy zespołowej w ramach wspólnie wykonywanych zadań.	K_K03 K_K04 K_K15 K_K16
EPK2	Student ma świadomość znaczenia dla wykonywania zawodu stałego doskonalenia swojej wiedzy i umiejętności.	K_002 K_K12 K_K08
EPK3	Potrafi określić ważność realizowanych przez siebie działań dla realizacji zadań instytucji bezpieczeństwa.	K_K06 K_K16

D - Treści programowe praktyki

Lp.	Treści praktyki
P1	**Zapoznanie studentów z programem kształcenia**/spotkanie z wydziałowym opiekunem praktyk Struktura organizacyjna instytucji odpowiedzialnych za planowanie i kierowanie w sytuacjach zagrożenia, zajmujących się ochroną ludności, zarządzaniem kryzysowym, sprawami obronnymi, w której student odbywa praktykę.
P2	Cele i zakres prowadzonej działalności, zasady funkcjonowania, tryb pracy, metody i formy pracy poszczególnych wydziałów czy też wyodrębnionych komórek instytucji odpowiedzialnych za planowanie i kierowanie w sytuacjach zagrożenia, zajmujących się ochroną ludności, zarządzaniem kryzysowym, sprawami obronnymi.
P3	Przepisy BHP i P. Poż, obowiązujące w instytucji odpowiedzialnych za planowanie i kierowanie w sytuacjach zagrożenia, zajmujących się ochroną ludności, zarządzaniem kryzysowym, sprawami obronnymi
P4	Zakres czynności na stanowiskach pracy realizujących procedury zarządzania bezpieczeństwem i mechanizmy postępowania w stanach kryzysowych.
P5	Obowiązujące w danej instytucji regulaminy i instrukcje oraz przepisy prawa obowiązujące na danym stanowisku pracy. Zakresy czynności na poszczególnych stanowiskach pracy.
P6	Obieg dokumentów, wewnętrzne procedury w komórce organizacyjnej, w której student odbywa praktykę.
P7	Funkcjonowanie działu zarządzania kryzysowego, w tym: – reagowanie w momencie zagrożenia, – prognozowanie i przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym, – likwidowanie skutków zagrożenia, – eliminowanie przyczyn powstawania zagrożenia, – przeciwdziałanie sytuacjom zagrażającym bezpieczeństwu, – monitorowanie, diagnozowania i analizowania przyczyn zagrożenia.

P8	Zasady właściwej obsługi interesantów.
P9	Struktura organizacyjna instytucji odpowiedzialnych za planowanie i kierowanie w sytuacjach zagrożenia, zajmujących się ochroną ludności, zarządzaniem kryzysowym, sprawami obronnymi, w której student odbywa praktykę.
P10	Metody obserwowania zjawisk i szybkiego podejmowania decyzji w sytuacjach kryzysowych.
P11	Procedury zarządzania kryzysowego.
P12	Podejmowanie przez studenta samodzielnego wykonania typowej czynności realizowanej przez wydział (departament), biuro.
P13	Prognozowanie praktycznych skutków określonych decyzji, procesów i zjawisk działań w funkcjonowaniu instytucji, w której student odbywa praktykę.

E – Miejsca odbywania praktyki

Organizacje/instytucje/służby/przedsiębiorstwa zapewniające realizację programu praktyk oraz osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

F - Metody weryfikacji i oceniania osiągnięcia efektów praktyki

M2 – metoda problemowa, metody aktywizujące: metoda przypadków, burza mózgów, rozwiązywanie problemu, pytania i odpowiedzi, debata.

M5 – metoda praktyczna, ćwiczenia przedmiotowe: analiza form aktywności podmiotów zewnętrznych, analiza przykładów i stanów faktycznych, analiza dokumentacji dotyczącej określonego stanu faktycznego, wyszukiwanie i selekcjonowanie informacji.

G – Forma zaliczenia praktyki

F6 - zaliczenie praktyki - przebieg praktyki odzwierciedlony w karcie praktyki, złożonej w aktach osobowych studenta.

P4 - ocena praktyki - opinia pracodawcy i samoocena, potwierdzenie przez pracodawcę osiągnięcia efektów kształcenia.

H-1 Metody weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia (wstawić „x")

Efekty przedmiotowe	Ćwiczenia	
	F6	F4
EPW1	X	X
EPW2	X	X
EPW3	X	X
EPU1	X	X
EPU2	X	X
EPU3	X	X
EPU4	X	X
EPU5	X	X
EPK1	X	X
EPK2	X	X
EPK3	X	X

I – Kryteria oceniania

Wymagania określające kryteria uzyskania oceny w danym efekcie
Ocena

Efekt uczenia (EP..)	Dostateczny dostateczny plus 3/3,5	dobry dobry plus 4/4,5	bardzo dobry 5
EPW1	-	-	-
EPW2	-	-	-
EPW3	-	-	-
EPU1	-	-	-
EPU2	-	-	-
EPU3	-	-	-
EPU4	-	-	-
EPU5	-	-	-
EPK1	-	-	-
EPK2	-	-	-
EPK3	-	-	-

H – Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin na realizację
Liczba godzin pracy w jednostce, w której odbywa się praktyka	480
Konsultacje z opiekunem praktyk w jednostce	5
Konsultacje z opiekunem praktyk w Uczelni	5
Suma godzin:	**480**
Liczba punktów ECTS dla przedmiotu (suma godzin : 25 godz.):	**18**

I – Informacje dodatkowe:

Imię i nazwisko sporządzającego	dr Andrzej Skwarski
Data sporządzenia / aktualizacji	10.06.2021 r.
Dane kontaktowe (e-mail, telefon)	a.skwarski@ajp.edu.pl
Podpis	Andrzej Skwarski